

**Vyhodnocení
vlivů
Změny č. 5
Zásad územního
rozvoje JMK
na udržitelný
rozvoj území**

jihomoravský kraj

KINČLSEIK

leden 2026

POŘIZOVATEL:

Krajský úřad Jihomoravského kraje

Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno

PROJEKTANT:

knesl kynčl architekti s.r.o.

Šumavská 416/15, 602 00 Brno

zpracovatelé oddílu A:

EIA SERVIS s.r.o.

Mgr. Pavla Dušková

– hlavní řešitel SEA, specialista na vyhodnocení vlivů na životní prostředí

RNDr. Vojtěch Vyhnálek, CSc.

– spoluřešitel v oblasti kumulativních a synergických vlivů

Mgr. Radomír Mužík

– spoluřešitel v oblasti vlivů na biologickou rozmanitost, faunu a flóru

Mgr. Adéla Wiatzková

– spoluřešitelka v oblasti vlivů na ÚSES

Mgr. Alexandra Přibylová

– technická spolupráce

zpracovatelé oddílu B:

EKOEX JIHLAVA s.r.o.

RNDr. Milan Macháček – hlavní řešitel

zpracovatelé oddílů C, D, E:

knesl kynčl architekti s.r.o.

doc. Ing. arch. Jakub Kynčl, Ph.D.

– hlavní řešitel, vedoucí týmu, specialista na urbanismus a udržitelný rozvoj území

Ing. arch. Jiří Knesl

– specialista na urbanismus a udržitelný rozvoj území

Ing. arch. Bohuš Zoubek

– specialista na urbanismus a udržitelný rozvoj území

Ing. arch. Jan Špirit

– specialista na GIS, spoluřešitel v oblasti urbanismu a udržitelného rozvoje území

Zpracovatel oddílu A

Vyhodnocení vlivů Změny č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje na životní prostředí

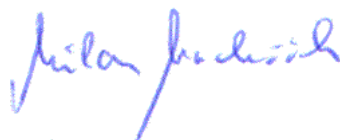
Hlavní řešitel:

Mgr. Pavla Dušková, EIA SERVIS s.r.o.

držitelka autorizace ke zpracování dokumentace a posudku podle § 19 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, osvědčení č. j. 87741/ENV/15, prodlouženo č.j. MZP/2020/710/4127, MZP/2025/710/3707

Zpracovatel oddílu B

Vyhodnocení vlivů Změny č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje na evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti

hlavní řešitel

RNDr. Milan Macháček

autorizace dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění
(rozhodnutí MŽP č.j. 2396/630/06 ze dne 30. 1. 2007,
autorizace prodloužena rozhodnutím MŽP č. j.
MZP/2022/630/76 ze dne 11. 1. 2022)

Zpracovatel oddílů C, D, E

**Vyhodnocení vlivů
Změny č. 5 Zásad územního
rozvoje Jihomoravského kraje
na hospodářský rozvoj
a soudržnost společenství
obyvatel území a na udržitelný
rozvoj území**

hlavní řešitel

doc. Ing. arch. Jakub Kynčl, Ph.D.

autorizovaný architekt ČKA, č. autorizace: 02 672

Obsah:

A. Vyhodnocení vlivů Změny č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje na životní prostředí	3
A.1. Stručné shrnutí obsahu a hlavních cílů Změny č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje, vztah k jiným koncepcím	4
A.2. Zhodnocení vztahu Změny č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje k cílům ochrany životního prostředí přijatým na mezistátní, unijní a vnitrostátní úrovni	10
A.3. Údaje o současném stavu životního prostředí v řešeném území a jeho předpokládaném vývoji, pokud by nebyla uplatněna Změna č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje	24
A.4. Charakteristiky životního prostředí, které by mohly být uplatněním Změny č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje významně ovlivněny	76
A.5. Současné problémy a jevy životního prostředí, které by mohly být uplatněním Změny č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje významně ovlivněny, zejména s ohledem na zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma, evropsky významné lokality a ptačí oblasti	81
A.6. Zhodnocení stávajících a předpokládaných vlivů navrhovaných variant Změny č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje nebo jejího invariantního návrhu, včetně vlivů sekundárních, synergických, kumulativních, krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých, trvalých a přechodných, kladných a záporných; hodnotí se vlivy na obyvatelstvo, lidské zdraví, biologickou rozmanitost, faunu, flóru, půdu, zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa, horninové prostředí, vodu, ovzduší, klima, hmotné statky, kulturní dědictví, včetně dědictví architektonického a archeologického a vlivy na krajinu, včetně vztahů mezi uvedenými oblastmi vyhodnocení	88
A.7. Porovnání zjištěných nebo předpokládaných kladných a záporných vlivů podle jednotlivých variant řešení nebo podle invariantního řešení ve srovnání se současným stavem a jejich zhodnocení. Srozumitelný popis použitých metod vyhodnocení, včetně jejich omezení	111
A.8. Popis navrhovaných opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech zjištěných nebo předpokládaných závažných záporných vlivů na životní prostředí	113
A.9. Zhodnocení způsobu zpracování vnitrostátních cílů ochrany životního prostředí přijatých na mezinárodní, unijní nebo národní úrovni do Změny č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje a jejich zohlednění při výběru variant	

A.10. Vyhodnocení možných přeshraničních vlivů Změny č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje na životní prostředí	124
A.11. Souhrnné vypořádání požadavků uplatněných ve stanovisku příslušného úřadu k návrhu zadání Změny č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje	125
A.12. Návrh ukazatelů pro sledování vlivu Změny č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje na životní prostředí.....	126
A.13. Návrh požadavků na rozhodování ve vymezených plochách a koridorech z hlediska minimalizace negativních vlivů na životní prostředí.....	127
A.14. Netechnické shrnutí výše uvedených údajů	134
B. Posouzení vlivu Změny č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje na evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti.....	141
B.1. Úvod.....	143
B.2. Údaje o koncepci (Změna č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje) ...	144
B.3. Údaje o evropsky významných lokalitách a ptačích oblastech	161
B.4. Vyhodnocení vlivů koncepce na lokality Natura 2000.....	176
B.5. Závěr	193
C. Vyhodnocení vlivů Změny č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje na hospodářský rozvoj a soudržnost společenství obyvatel území	199
C.1. Úvod.....	201
C.2. Vyhodnocení vlivů na skutečnosti zjištěné v ÚAP JMK v části A. Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území.....	202
C.3. Vyhodnocení vlivů na skutečnosti zjištěné v ÚAP JMK v části B.2 (Analýza pozitiv a negativ)	209
C.4. Vyhodnocení vlivů na skutečnosti zjištěné v ÚAP JMK v části B.4 (určení problémů k řešení v územně plánovacích dokumentacích)	223
C.5. Vyhodnocení vlivů na jiné skutečnosti ovlivněné navrženým řešením, avšak nepodchycených v ÚAP JMK, například skutečnosti zjištěné v doplňujících průzkumech a rozbořech	229
C.6. Vyhodnocení přínosu Z5 ZÚR JMK k naplnění priorit územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje území obsažených v politice územního rozvoje	229
C.7. Návrh požadavků na rozhodování ve vymezených plochách a koridorech z hlediska zajištění územních podmínek pro příznivý hospodářský rozvoj a soudržnost	

C.8. Netechnické shrnutí výše uvedených údajů	238
D. Vyhodnocení vlivů Změny č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje na udržitelný rozvoj území, které spočívá v posouzení vztahu a zlepšování územních podmínek pro příznivé životní prostředí, hospodářský rozvoj a soudržnost společností obyvatel území.....	239
D.1. Úvod	241
D.2. Souhrn vyhodnocení předpokládaných vlivů A4 ZÚR JMK na udržitelný rozvoj území z hlediska jednotlivých oddílů VVURÚ	241
D.3. Vyhodnocení vlivů na skutečnosti zjištěné v ÚAP JMK v části B.3 (udržitelný rozvoj území).....	243
D.4. Souhrnné vyhodnocení předpokládaných vlivů A4 ZÚR JMK na udržitelný rozvoj území.....	246
D.5. Závěr	248
E. Návrh požadavků na rozhodování ve vymezených plochách a koridorech z hlediska zajištění územních podmínek udržitelného rozvoje území	249
E.1. Návrh požadavků na rozhodování ve vymezených plochách a koridorech z hlediska zajištění územních podmínek pro příznivé životní prostředí	251
E.2. Návrh požadavků na rozhodování ve vymezených plochách a koridorech z hlediska zajištění územních podmínek pro příznivý stav evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti	254
E.3. Návrh požadavků na rozhodování ve vymezených plochách a koridorech z hlediska zajištění územních podmínek pro příznivý hospodářský rozvoj a soudržnost společností obyvatel území	255

Přílohy:

Příloha oddílu A č. 1: Metodika hodnocení

Příloha oddílu A č. 2: Hodnocení záměrů

Příloha oddílu A č. 3: Informativní údaje k územním rezervám

Příloha oddílu A č. 4: Hodnocení kumulativních a synergických vlivů

Příloha oddílu A č. 5: Návrh stanoviska

Příloha oddílu A č. 6: Schéma záboru ZPF a PUPFL

Příloha oddílu B č. 1: Kopie stanovisek orgánů ochrany přírody

**A. Vyhodnocení vlivů Změny č. 5
Zásad územního rozvoje
Jihomoravského kraje na životní
prostředí**

A. Vyhodnocení vlivů Změny č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje na životní prostředí

Změna č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje (dále také „ZÚR JMK“) je pořízena na základě Zprávy o uplatňování Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje v uplynulém období (10/2020-06/2024), která byla projednána a schválena na 4. zasedání Zastupitelstva Jihomoravského kraje dne 28.04.2025 pod číslem usnesení 319/25/Z4.

Ministerstvo životního prostředí (MŽP) vydalo 19.3.2025 stanovisko k potřebě posouzení návrhu Změny č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje z hlediska vlivů na životní prostředí a vyjádření MŽP k upravovanému a projednanému návrhu Zprávy o uplatňování Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje v období 10/2020 – 06/2024. MŽP požaduje posouzení návrhu Z5 ZÚR JMK z hlediska jeho vlivů na životní prostředí včetně naturového posouzení podle § 45i odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny.

A.1. Stručné shrnutí obsahu a hlavních cílů Změny č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje, vztah k jiným koncepcím

A.1.1. Stručné shrnutí obsahu a hlavních cílů Změny č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje

Předmětem hodnocení vlivů na životní prostředí (SEA) je Změna č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje (Z5 ZÚR JMK). Cílem Z5 ZÚR JMK je zejména dání ZÚR JMK do souladu s novým stavebním zákonem č. 283/2021 Sb. a s aktuální Politikou územního rozvoje ČR.

Z5 ZÚR JMK obsahuje jak úpravy formální, tak věcné. Formální úpravy se týkají přejmenování kapitol a přesuny textů mezi kapitolami. Mezi tyto formální úpravy lze počítat také přesun Veselí n. Moravou v rámci systému center osídlení z kategorie D do kategorie E, kompletní přecíslování ÚSES.

Z5 ZÚR JMK obsahuje následující věcné změny:

Kapitola A Koncepce rozvoje území kraje a rozvoje a ochrany jeho hodnot, včetně koncepce sídelní struktury

Byly upraveny priority dle Změny č. 8 PÚR ČR. V následujícím textu je uveden přehled změn ve výrokové části Z5 ZÚR JMK. Nový text je uveden **červeně**.

- (7) Vytvářet územní podmínky pro kvalitní dopravní napojení Jihomoravského kraje na evropskou dopravní síť včetně zajištění požadované úrovně a parametrů procházejících multimodálních koridorů. Vytvářet podmínky pro zajištění kvalitní dopravní infrastruktury pro propojení Jihomoravského kraje s okolními kraji, státy a dalšími evropskými regiony. U dálnic a silnic I. třídy zohledňovat i potřebu a možnosti umístění odpočívek, které jsou jejich nedílnou součástí. **Při vymezování nových zastavitelných ploch zohledňovat možnost napojení na stávající veřejnou dopravní infrastrukturu.**
- (9) Vytvářet územní podmínky pro zajištění a podporu optimalizované obslužnosti technickou infrastrukturou všech částí kraje, včetně digitální technické infrastruktury. U zastavitelných ploch dbát zvláště na dostatečnou kapacitu veřejné technické infrastruktury i v souvislosti s širšími vazbami v území. **Vytvářet územní podmínky pro zásobování pitnou vodou a pro optimální odvádění a čištění odpadních vod.** Upřednostňovat centrální čištění odpadních vod na mechanicko-biologických ČOV před čištěním vod v malých ČOV či jiných, méně účinných zařízeních. **Při vymezování nových zastavitelných ploch zohledňovat možnost napojení na stávající veřejnou technickou infrastrukturu.**
- (12) Vytvářet územní podmínky pro zlepšování kvality životního prostředí a ochranu zdraví lidí. Přitom zohledňovat dlouhodobé potřeby rozvoje území a nároky na veřejnou infrastrukturu včetně **zelené infrastruktury** a veřejných prostranství. **Vytvářet územní podmínky pro rozvoj území s dostupnou krajinou a sídelní zelení a pro rozvoj kvalitních veřejných prostranství s dostatečným zastoupením vegetačních prvků.**
- (16) b) vytváření územních podmínek pro přednostní využití ploch a objektů vhodných k podnikání v zastavěném území, s cílem podpořit rekonstrukce a přestavby nevyužívaných objektů a areálů (včetně brownfields průmyslového, zemědělského, vojenského nebo jiného původu) před výstavbou ve volné krajině **a zároveň s cílem předcházet vzniku dalších takto znehodnocených území;**
- (18) Vytvářet územní podmínky pro preventivní ochranu území před přírodními katastrofami (záplavy, eroze, sesuvy, sucho, **přehřívání** apod.) a potenciálními riziky s cílem jim předcházet a minimalizovat negativní dopady z působení přírodních sil v území.

- (24) Nástroji územního plánování vytvářet podmínky pro těžbu nerostných surovin na území Jihomoravského kraje za účelem naplnění celostátních cílů surovinové a energetické bezpečnosti.
- (25) Nástroji územního plánování vytvářet podmínky pro snižování množství oxidu uhličitého a dosažení uhlíkové neutrality formou jeho ukládání do přírodních horninových struktur a upřesnění vymezování ploch pro zařízení k ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur včetně vymezování ploch pro přepravní síť.

Kapitola B Zpřesnění vymezení rozvojových oblastí a rozvojových os vymezených v politice územního rozvoje a vymezení oblastí se zvýšenými požadavky na změny v území, které svým významem přesahují území více obcí (nadmístní rozvojové oblasti a nadmístní rozvojové osy) nadmístních rozvojových oblastí a nadmístních rozvojových os

Rozšíření rozvojové oblasti OB3 metropolitní rozvojová oblast Brno v návaznosti na Změnu č. 8 PÚR ČR, následné zmenšení území rozvojových os OS10 a OS9.

Tab. A.1.1: Obce doplněné do OB3

SO ORP	obec
Brno	Brno
Blansko	Adamov, Bukovina, Bukovinka, Habrůvka, Křtiny, Lažany, Lipůvka, Svinošice, Šebrov-Kateřina, Újezd u Černé Hory, Závist, Milonice, Černá Hora, Bořítov, Blansko, Spešov, Ráječko, Rájec-Jestřebí, Doubravice nad Svitavou, Olomoučany, Rudice, Jedovnice, Krasová, Senetářov
Bučovice	Dražovice, Křižanovice
Ivančice	Dolní Kounice, Mělčany, Moravské Bránice, Němčičky, Pravlov, Trboušany, Kratochvilka, Neslovice, Hlína, Nová Bránice
Kuřim	Čebín, Česká, Hvozdec, Chudčice, Jinačovice, Kuřim, Lelekovice, Moravské Knínice, Rozdrojovice, Veverská Bítýška
Pohořelice	Pohořelice, Přibice, Vranovice
Rosice	Babice u Rosic, Kratochvilka, Ostrovačice, Rosice, Říčany, Tetčice, Veverské Knínice, Zastávka
Slavkov u Brna	Hodějice, Holubice, Hostěrádky-Rešov, Hrušky, Křenovice, Němčany, Slavkov u Brna, Šaratice, Velešovice, Zbýšov
Šlapanice	Babice nad Svitavou, Bílovice nad Svitavou, Blažovice, Březina, Hajany, Hostěnice, Jiříkovice, Kanice, Kobylnice, Kovalovice, Modřice, Mokrý-Horákov, Moravany, Nebovidy, Ochoz u Brna, Omice, Ořechov, Ostopovice, Podolí, Ponětovice, Popůvky, Pozořice, Prace, Prštice, Radostice, Rebešovice, Řícmanice, Silůvky, Sivice, Sokolnice, Střelice, Šlapanice, Telnice, Troubsko, Tvarožná, Újezd u Brna, Velatice, Viničné Šumice, Vranov, Želešice
Tišnov	Drásov, Hradčany, Malhostovice, Sentice, Všechnovice, Skalička
Vyškov	Olšany, Habrovany, Rousínov, Komořany, Tučapy, Nemojany, Luleč, Drnovice, Podbřežice, Rostěnice-Zvonovice, Vyškov
Židlochovice	Blučina, Bratčice, Holasice, Hrušovany u Brna, Ledce, Medlov, Měnin, Moutnice, Nesvačinka, Nosislav, Opatovice, Otmarov, Popovice, Přísnovice, Rajhrad, Rajhradice, Sobotovice, Syrovce, Těšany, Unkovice, Vojkovice, Žabčice, Žatčany, Židlochovice

Kapitola E Vymezení zastavitelných ploch, transformačních ploch a koridorů nadmístního významu, včetně stanovení jejich účelu a požadavků na jejich využití

V následujících tabulkách je uveden přehled ploch a koridorů, které jsou v Z5 ZÚR JMK nově vymezovány, měněny (změna ve vymezení) nebo vypuštěny. Ostatní plochy a koridory, které jsou obsaženy v ZÚR JMK, ale není do nich věcně zasahováno, uvedeny nejsou. Nejsou také uvedeny plochy a koridory, u kterých došlo pouze k přejmenování nebo přesunu v rámci textu výroku ZÚR JMK. Tučně jsou vyznačeny záměry nové a měněné, které jsou zejména předmětem předkládaného hodnocení vlivů na životní prostředí.

Tab. A.1.2: Koridory a plochy řešené Z5 ZÚR JMK

Kód	Název	Z5 ZÚR JMK
DS06	D55 úsek Rohatec – Hodonín – D2	změna vymezení, přidání MÚK Hodonín
DS07	I/38 Blížkovice (hranice kraje) - Znojmo	změna vymezení
DS13	D46 Vyškov – hranice kraje, homogenizace včetně úpravy MÚK	vypuštěno
DS21	I/53 Znojmo – Pohořelice, homogenizace včetně MÚK	vypuštění části koridoru, přidání MÚK Bantice
DS26	II/374 Rájec – Doubravice nad Svitavou – Lhota Rapotina, přeložka	vypuštění části koridoru
DS30	II/385 Hradčany – Čebín, obchvat	vypuštění části koridoru
DS40	I/43 Troubsko - Kuřim	změna vymezení, zmenšení
DS51	II/416 Telnice-Křenovice, přeložka	Změna vymezení
DS65	I/50 Bučovice - Kožušice	nové
DS67	I/50 Holubice - Slavkov	nové
DS68	obchvat Vyškova	nové
DS69	obsluha nákladíště Vyškov	nové
DS71	silnice III. třídy Bosonohy - Střelice	nové
DD3	Trať č. 240 Brno - Zastávka u Brna - hranice kraje; optimalizace s částečnou elektrizací a zdvojkolejnění	vypuštění části záměru
DD6	Trať č. 254 Šakvice - Hustopeče u Brna, optimalizace a elektrizace	vypuštěno
DD13	VRT hranice kraje - Brno	změna vymezení, rozšíření plochy pro terminál Brno
DV2	Vodní cesta PK Vnorovy - nové zdvihadlo Veselí n. M.	nové
DX8	Hrušovany nad Jevišovkou, terminál IDS	vypuštěno
TE3	Čebín - hranice kraje (- Opočínek)	změna vymezení (přidá se část dosavadního vedení TEE29 u hranic JMK)
TEE23	TS 110/22 kV Kuchařovice + napojení novým vedením na síť 110 kV	vypuštěno
TEE28	Slavětice –) hranice kraje – Veverské Knínice, zdvojení vedení 400 kV	Formální vypuštění záměru - zahrne se do TE31. Plošně nic nevypadne
TE29	Slavětice - hranice kraje (- Mírovka)	změna vymezení (přidá se část dosavadního vedení TEE3, přidá se část dosavadního TEE28 do Slavětic)

Kód	Název	Z5 ZÚR JMK
TE31	Slavětice - Prosenice, vedení 400 kV	nové
TE32	vedení VVN 110 kV V525 Blansko - Boskovice	nové
TE33	VVN 110kV Sokolnice - Modřice	nové
TEP02	Podzemní zásobník plynu Břeclav	vypuštěno
TEP04	Plynovod přepravní soustavy s názvem Moravia – VTL plynovod	vypuštěno
TR1	(JE Dukovany-) hranice kraje - Brno, horkovod z elektrárny Dukovany	změna vymezení
VH10	Opatření na hlavních brněnských tocích	vložení části koridoru zrušeného soudem (z A1 ZÚR JMK)

Další změny v kapitole E:

- Pro záměr *DS42 D1 Slatina – Holubice, zkapacitnění včetně MÚK, varianta s MÚK Rohlenka* byl přidán úkol pro územní plánování "Zajistit územní podmínky pro realizaci protipovodňových opatření na vodním toku Říčka (Zlatý potok)".
- Záměr *DD10 Trať č. 340 Brno - Šlapanice - Veselí nad Moravou - hranice kraje, optimalizace a elektrizace* se přesune do kategorie záměru dle PÚR ČR (ŽD24)
- Úprava výčtu obcí dotčených některými cyklotrasami, beze změny v grafice

Kapitola G Vymezení ploch a koridorů regionálního územního systému ekologické stability a zpřesnění vymezení ploch a koridorů nadregionálního územního systému ekologické stability

- Kompletní překódování prvků ÚSES
- Úpravy vymezení ÚSES na území CHKO Moravský kras, CHKO Pálava, CHKO Bílé Karpaty podle zpracovaných Plánů ÚSES

Kapitola H Vymezení ploch pro těžbu nerostů (vložení nové kapitoly do ZÚR JMK)

Tab. A.1.3: Plochy těžby řešené Z5 ZÚR JMK

Kód	Název	Z5 ZÚR JMK
NT1	Opatovice 1	nové
NT2	Olbramovice	nové
NT3	Luleč	nové

Kapitola L Stanovení požadavků na koordinaci územně plánovací činnosti obcí a na řešení v územně plánovací dokumentaci obcí, zejména s přihlédnutím ke stanovené sídlení struktuře

Vložení úkolu pro ÚP Brno - "Vytvořit podmínky pro záměr Terminál VRT var. Vídeňská včetně všech souvisejících staveb."

Kapitola N Vymezení ploch a koridorů územních rezerv

Tab. A.1.4: Plochy a koridory pro územní rezervy řešené Z5 ZÚR JMK

Kód	Název	Z5 ZÚR JMK
RDS02	D55 MÚK Hodonín, východ	vypuštěno
RDS14	I/50 Brankovice – Kožušice, obchvat	vypuštěno
RDS19	I/55 Vnorovy – Veselí nad Moravou, přeložka s obchvaty sídel	vypuštěno

Kód	Název	Z5 ZÚR JMK
RDS27	II/416 Křenovice – Slavkov u Brna, přeložka	vypuštěno
RDD3	VRT Ponětovice – Vyškov – hranice kraje (– Ostrava)	změna vymezení
RDD62	VRT Břeclav – hranice ČR / SR (– Bratislava)	doplnění varianty
RDZ11	Terminál VRT Brno	vypuštěno

A.1.2. Vztah Změny č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje k jiným koncepcím

Koncepční materiály dělíme podle jejich úrovně na **mezistátní, unijní**, celostátní, regionální a lokální. Předkládaná koncepce patří svým charakterem mezi dokumenty regionální úrovně s přímou vazbou na ostatní dokumenty regionální a národní úrovně, naopak Zásady územního rozvoje jsou nadřazeny lokálním koncepcním materiálům, které musejí být s nimi v souladu.

V rámci hodnocení vlivů Z5 ZÚR JMK je věnována pozornost strategickým a koncepcním dokumentům, které problematiku životního prostředí řeší přímo, či jejichž naplňováním může dojít k ovlivnění kvality sledovaných složek životního prostředí. V této kapitole jsou uvedeny pouze strategické a koncepcní materiály, jejichž analýzou byly identifikovány cíle a priority s vazbou na Z5 ZÚR JMK. Materiály, u kterých vazby nebyly nalezeny, zde uvedeny nejsou (např. Politika druhotných surovin České republiky, Plán odpadového hospodářství Jihomoravského kraje).

Konkrétní vztah Z5 ZÚR JMK k nadřazené ÚPD – Územní rozvojový plán, Politice územního rozvoje a národním a krajským strategickým dokumentům je vyjádřen pomocí tabelárního přehledu a jednoduché symboliky, která vyjadřuje, do jaké míry Z5 ZÚR JMK reflektuje problematiku řešenou předmětnými koncepcemi, resp. zda Z5 ZÚR JMK přispívá k naplňování priorit a cílů příslušné koncepce.

Rozlišujeme čtyři úrovně vztahu dle následující tabulky:

Tab. A.1.5: Úrovně vztahu ke koncepcním dokumentům

Intenzita vztahu	Popis vztahu	Odůvodnění vztahu
3	velmi silný (přímý) vztah	Koncepce ve vztahu k Z5 ZÚR JMK obsahuje podněty, požadavky, priority nebo cíle s konkrétně definovaným územním nárokem, který vyžaduje řešení v rámci Z5 ZÚR JMK vymezením plochy nebo koridoru.
2	silný (přímý) vztah	Koncepce ve vztahu k Z5 ZÚR JMK obsahuje podněty, požadavky, priority nebo cíle bez definovaných územních nároků, které jsou do Z5 ZÚR JMK promítnuty ve formě priorit, požadavků nebo podmínek (verbální výroky).
1	slabý nebo nepřímý vztah	Koncepce ve vztahu k Z5 ZÚR JMK obsahuje podněty, požadavky, priority, cíle bez přímé vazby na Z5 ZÚR JMK, které však mohou přeneseně k naplňování koncepce přispívat.
0	bez vztahu	Koncepce ve vztahu k Z5 ZÚR JMK obsahuje podněty, požadavky, priority, cíle, které nevyžadují řešení v Z5 ZÚR JMK.

V následující tabulce je uveden souhrnný přehled identifikovaných vazeb mezi posuzovanou Z5 ZÚR JMK a koncepcními dokumenty v aktuálním znění.

Vztah k mezistátním a unijním koncepcím je brán jako zanedbatelný (0 - bez vztahu). ZÚR totiž musí být s mezistátními a unijními koncepcemi v souladu, a to zejména v oblasti vymezení mezistátní infrastruktury a v oblasti respektování cílů životního prostředí. Jedná se např. o Územní agendu 2030 (2020), Evropskou úmluvu o krajině (2000), Bernskou úmluvu (1979). Z uvedených důvodů dále nehodnotíme konkrétní koncepce těchto úrovní a ani je dále neuvádíme. Propojení infrastruktury přes hranice států řeší ale přímo nadřazený dokument – Politika územního rozvoje, kde je vztah velmi silný

a přímý. Cíle jednotlivých složek životního prostředí jsou promítnuty do celostátních koncepcí, které jsou směrodatné pro regionální koncepce.

Tab. A.1.6: Vztah k celostátním koncepčním dokumentům

Státní koncepce	Možná vazba	Komentář
Politika územního rozvoje, úplné znění závazné od 1.10.2025	3	Politika územního rozvoje obsahuje požadavky, které jsou řešeny v Z5 ZÚR JMK (např. úpravy priorit, vymezení koridoru TE31 pro energetiku).
Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050	2	Státní politika životního prostředí obsahuje cíle např. v oblasti snižování emisí, hlukové zátěže, které jsou do Z5 ZÚR JMK promítnuty.
Strategie ochrany biologické rozmanitosti České republiky 2016-2025	1	Strategie ochrany biologické rozmanitosti obsahuje podněty, které jsou pouze nepřímo v Z5 ZÚR JMK zohledněny.
Strategický rámec České republiky 2030, s výhledem do r. 2050	2	Strategický rámec České republiky 2030 obsahuje cíle např. v oblasti podpory stabilní a funkční infrastruktury, ukládání CO ₂ , které jsou do Z5 ZÚR JMK promítnuty.
Státní program ochrany přírody a krajiny České republiky pro období 2020-2025	2	Aktualizace státního programu ochrany přírody a krajiny České republiky obsahuje cíle např. v oblasti ochrany půdy, které se bezprostředně Z5 ZÚR JMK týkají.
Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+	3	Strategie regionálního rozvoje ČR obsahuje cíle např. v oblasti dopravy, které jsou Z5 ZÚR JMK řešeny vymezením koridorů dopravní infrastruktury.
Střednědobá strategie zlepšení kvality ovzduší v České republice do roku 2020	1	Střednědobá strategie zlepšení kvality ovzduší v České republice obsahuje cíle, které jsou pouze nepřímo v Z5 ZÚR JMK zohledněny.
Aktualizace Národního programu snižování emisí České republiky, 2023	1	Národní program snižování emisí České republiky obsahuje cíle v oblasti snižování znečištění ovzduší, které jsou pouze nepřímo v Z5 ZÚR JMK zohledněny.
Národní akční plán adaptace na změnu klimatu, 2021	2	Národní akční plán adaptace na změnu klimatu obsahuje cíle např. v oblasti ochrany půdy, které se bezprostředně Z5 ZÚR JMK týkají.
Politika ochrany klimatu v ČR, 2023	1	Politika ochrany klimatu v ČR obsahuje cíle, které jsou pouze nepřímo v Z5 ZÚR JMK zohledněny.
Národní plán povodí Dunaje pro období 2021-2027	2	Národní plán povodí Dunaje obsahuje cíle např. v oblasti ochrany vod, které se bezprostředně Z5 ZÚR JMK týkají.
Plán pro zvládání povodňových rizik v povodí Dunaje 2021 - 2027	3	Plán pro zvládání povodňových rizik v povodí Dunaje obsahuje konkrétní opatření, která jsou do Z5 ZÚR JMK promítnuta (plocha VH10).
Dopravní politika České republiky pro období 2021 s výhledem do roku 2050	3	Dopravní politika České republiky obsahuje požadavky ohledně dopravy, které jsou Z5 ZÚR JMK řešeny vymezením koridory dopravní infrastruktury.
Surovinová politika ČR v oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů 2017	3	Surovinová politika ČR obsahuje cíle v oblastech týkající se těžby nerostných surovin, které jsou do Z5 ZÚR JMK promítnuty vymezením ploch pro těžbu.

Tab. A.1.7: Vztah k regionálním koncepčním dokumentům

Koncepce Jihomoravského kraje	Možná vazba	Komentář
Koncepce ochrany přírody Jihomoravského kraje, aktualizace 2010	2	Koncepce ochrany přírody Jihomoravského kraje obsahuje cíle např. v oblasti ochrany půdy, které se Z5 ZÚR JMK týkají.
Strategie rozvoje Jihomoravského kraje 2021+	3	Strategie rozvoje Jihomoravského kraje 2021+ obsahuje cíle v oblastech týkající se dopravní a technické infrastruktury, které jsou do Z5 ZÚR JMK promítnuty vymezením koridorů pro dopravu a VN.
Program rozvoje Jihomoravského kraje 2018-2021	3	Program rozvoje Jihomoravského kraje 2018-2021 obsahuje cíle v oblastech týkající se dopravní a technické infrastruktury, které jsou do Z5 ZÚR JMK promítnuty vymezením koridorů pro dopravu a VN.
Program zlepšování kvality ovzduší zóna jihovýchod CZ06Z, aktualizace 2020	1	Program zlepšování kvality ovzduší zóna jihovýchod CZ06Z obsahuje cíle v oblasti snižování znečištění ovzduší, které jsou v Z5 ZÚR JMK nepřímo zohledněny.
Program zlepšování kvality ovzduší aglomerace Brno CZ06A, aktualizace 2020	1	Program zlepšování kvality ovzduší aglomerace Brno CZ06A obsahuje cíle v oblasti snižování znečištění ovzduší, které jsou v Z5 ZÚR JMK nepřímo zohledněny.
Územní energetická koncepce na období 2018-2043	3	Územní energetická koncepce obsahuje cíle týkající se rozvoje energetické infrastruktury, které jsou do Z5 ZÚR JMK promítnuty vymezením koridorů pro VN
Generel dopravy Jihomoravského Kraje, 2006	3	Generel dopravy Jihomoravského kraje obsahuje cíle v oblastech týkající se dopravní infrastruktury, které jsou do Z5 ZÚR JMK promítnuty vymezením koridorů pro dopravu.
Regionální surovinová politika Jihomoravského kraje (2003)	3	Regionální surovinová politika Jihomoravského kraje obsahuje cíle v oblastech týkající se těžby nerostných surovin, které jsou do Z5 ZÚR JMK promítnuty vymezením ploch pro těžbu.

Z5 ZÚR JMK je poměrně komplexní aktualizace, která obsahuje záměry různých skupin. Převážně reaguje na požadavky specifikované v koncepčních materiálech. V rámci hodnocení vlivů koncepce na životní prostředí (SEA) se věnujeme především koncepcím se vztahem k ochraně životního prostředí. Vazba na koncepční materiály, u kterých byl identifikován velmi silný (3) a silný (2) vztah, je podrobněji popsána v kapitole 2. *Zhodnocení vztahu Změny č. 5 ZÚR k cílům ochrany životního prostředí přijatým na vnitrostátní úrovni.*

A.2. Zhodnocení vztahu Změny č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje k cílům ochrany životního prostředí přijatým na mezistátní, unijní a vnitrostátní úrovni

Pro účely posouzení vztahu Z5 ZÚR JMK k cílům ochrany životního prostředí s relevantními strategickými dokumenty na mezistátní, unijní, národní a krajské úrovni byla provedena analýza těchto dokumentů. Záměrem bylo nalezení cílů ochrany životního prostředí, jichž lze dosáhnout nebo přispět k jejich dosažení nástroji územního plánování. V následujícím textu je provedeno vyhodnocení vztahu Z5ZÚR JMK k relevantním cílům ochrany životního prostředí ve strategických a koncepčních materiálech, u kterých byla v předcházející kapitole 1.2. *Vztah k jiným koncepcím* identifikována velmi silná (3) nebo silná (2) vazba.

Vztah je vyjádřen pomocí následující stupnice:

1 – řešením Z5 ZÚR JMK je možné ovlivnit dosažení cíle

0 – řešení Z5 ZÚR JMK nemá na dosažení cíle žádný vliv

Národní dokumenty

Politika územního rozvoje, úplné znění závazné od 1.10.2025

V současné době je pro území České republiky aktuální Politika územního rozvoje České republiky v úplném znění aktualizací č.1, 2, 3, 5, 4, 6, 7, 8 a 9. Pro plánování a usměrňování územního rozvoje byly v rámci PÚR ČR stanoveny republikové priority územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje.

Tab. A.2.1: Vztah k prioritám PÚR ČR

Priorita/cíle ochrany životního prostředí	Vztah	Komentář
(14) Ve veřejném zájmu chránit a rozvíjet přírodní, civilizační a kulturní hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví. Zachovat ráz jedinečné urbanistické struktury území, struktury osídlení a jedinečné kulturní krajiny, které jsou výrazem identity území, jeho historie a tradice. Tato území mají značnou hodnotu, např. i jako turistické atraktivity. Jejich ochrana by měla být provázána s potřebami ekonomického a sociálního rozvoje v souladu s principy udržitelného rozvoje. V některých případech je nutná cílená ochrana míst zvláštního zájmu, v jiných případech je třeba chránit, respektive obnovit celé krajinné celky. Krajina je živým v čase proměnným celkem, který vyžaduje tvůrčí, avšak citlivý přístup k vyváženému všestrannému rozvoji tak, aby byly zachovány její stěžejní kulturní, přírodní a užitné hodnoty.	1	K dosažení cíle přispívají ZÚR JMK prostřednictvím stanovení priority územního plánování týkající se podpory péče o přírodní, kulturní a civilizační hodnoty (priorita 14), priorita se Z5 ZÚR JMK nemění. Žádný koridor Z5 ZÚR JMK nebyl vyhodnocen jako zcela nepřijatelné. Potenciální negativní vlivy je nezbytné minimalizovat navrženými opatřeními.
(14a) Při plánování rozvoje venkovských území a oblastí ve vazbě na rozvoj primárního sektoru zohlednit ochranu kvalitních lesních porostů, vodních ploch a kvalitní zemědělské, především orné půdy a ekologických funkcí krajiny.	1	K dosažení cíle přispívají ZÚR JMK prostřednictvím stanovení priority územního plánování týkající se podpory péče o přírodní, kulturní a civilizační hodnoty (priorita 14), priorita se Z5 ZÚR JMK nemění

Priorita/cíle ochrany životního prostředí	Vztah	Komentář
(20) Chránit přírodní funkce a krajinné hodnoty před negativními vlivy vytvářením podmínek pro umísťování rozvojových záměrů do co nejméně konfliktních lokalit a podporovat potřebná zmírňující a případně kompenzační opatření. S ohledem na to při územně plánovací činnosti respektovat veřejné zájmy ochrany biologické rozmanitosti a kvality životního prostředí, zejména formou důsledné ochrany zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000, mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněných oblastí přirozené akumulace vod a nerostného bohatství, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu. Dále vytvářet územní podmínky pro zvyšování a udržování ekologické stability volné krajiny, zajištění ekologických funkcí přírodních stanovišť a jejich obnovu, implementaci a respektování územních systémů ekologické stability, ochranu krajinných prvků přírodního charakteru v zastavěných územích a zvyšování a udržování rozmanitosti venkovské krajiny. V rámci územně plánovací činnosti vytvářet podmínky pro ochranu krajinného rázu s ohledem na cílové kvality krajiny a vytvářet podmínky pro využití přírodních zdrojů.	1	K dosažení cíle přispívají ZÚR JMK prostřednictvím stanovení priority územního plánování týkající se podpory zlepšování kvality životního prostředí a ochrany zdraví lidí (priorita 12). Z5 ZÚR JMK doplňuje danou prioritu o zohlednění potřeb území a nároků na technickou infrastrukturu.
(20a) Vytvářet územní podmínky pro zajištění migrační propustnosti krajiny pro volně žijící živočichy a pro člověka, zejména při umísťování dopravní a technické infrastruktury a při vymezování ploch pro bydlení, občanskou vybavenost, výrobu a skladování. V rámci územně plánovací činnosti omezovat nežádoucí srůstání sídel s ohledem na zajištění přístupnosti a prostupnosti krajiny, uplatňovat integrované přístupy k předcházení a řešení environmentálních problémů.	1	K dosažení cíle přispívají ZÚR JMK prostřednictvím stanovení priority územního plánování týkající se podpory prostupnosti krajiny (priorita 10), priorita se Z5 ZÚR JMK nemění.
(23) Podle místních podmínek vytvářet předpoklady pro lepší dostupnost území a zkvalitnění dopravní a technické infrastruktury s ohledem na prostupnost krajiny. Při umísťování dopravní a technické infrastruktury zachovat prostupnost krajiny a minimalizovat rozsah fragmentace krajiny; je-li to z těchto hledisek účelné, umísťovat tato zařízení souběžně. U stávající i budované sítě dálnic, kapacitních komunikací a silnic I. třídy zohledňovat i potřebu a možnosti umístění odpočívek, které jsou jejich nedílnou součástí. Zmírňovat vystavení městských oblastí nepříznivým účinkům tranzitní železniční a silniční dopravy, mimo jiné i prostřednictvím obchvatů městských oblastí, nebo zajistit ochranu jinými vhodnými opatřeními v území. Zároveň však vymezovat plochy pro novou obytnou zástavbu tak, aby byl zachován dostatečný odstup od vymezených dopravních záměrů pro nové úseky dálnic, silnic I. třídy a železnic, a tímto způsobem důsledně předcházet zneprůchodnění území pro dopravní stavby i možnému nežádoucímu působení negativních účinků provozu dopravy na veřejné zdraví obyvatel (bez nutnosti budování nákladných technických opatření na eliminaci těchto účinků).	1	K dosažení cíle přispívají ZÚR JMK prostřednictvím stanovení priority územního plánování týkající se podpory dopravní infrastruktury (priority 7, 8). Priorita je Z5 ZÚR JMK naplněna vymezením koridorů dopravní infrastruktury.

Priorita/cíle ochrany životního prostředí	Vztah	Komentář
(24) Vytvářet podmínky pro zlepšování dostupnosti území rozšiřováním a zkvalitňováním dopravní infrastruktury s ohledem na potřeby veřejné dopravy a požadavky ochrany veřejného zdraví a v souladu s principy rozvoje udržitelné mobility osob a zboží, zejména u center osídlení a uvnitř rozvojových oblastí a rozvojových os. Možnosti nové výstavby je třeba dostatečnou veřejnou infrastrukturou přímo podmínit. Při vymezování nových zastavitelných ploch zohledňovat možnost napojení na stávající veřejnou dopravní infrastrukturu. Vytvářet podmínky pro zvyšování bezpečnosti a plynulosti dopravy, ochrany a bezpečnosti obyvatelstva a zlepšování jeho ochrany před hlukem a emisemi, s ohledem na to vytvářet v území podmínky pro environmentálně šetrné formy dopravy (např. železniční, cyklistickou, pěší).	1	K dosažení cíle přispívají ZÚR JMK prostřednictvím stanovení priority územního plánování týkající se podpory dopravní infrastruktury (priority 7, 8). Priorita je Z5 ZÚR JMK naplněna vymezením koridorů dopravní infrastruktury.
(25) Vytvářet podmínky pro preventivní ochranu území a obyvatelstva před potenciálními riziky a přírodními katastrofami v území (záplavy, sesuvy půdy, eroze, sucho, přehřívání atd.) s cílem jim předcházet a minimalizovat jejich negativní dopady. Zejména zajistit územní ochranu ploch potřebných pro umísťování staveb a opatření na ochranu před povodněmi a pro vymezení území určených k řízeným rozlivům povodní. Vytvářet podmínky pro zvýšení přirozené retence srážkových vod v území a využívání přírodě blízkých opatření pro zadržování a akumulaci povrchové vody tam, kde je to možné s ohledem na strukturu osídlení a kulturní krajinu, jako jedno z adaptačních opatření v případě dopadů změny klimatu. V území vytvářet podmínky pro zadržování, vsakování i využívání srážkových vod jako zdroje vody a s cílem zmírňování účinků povodní a sucha. Při vymezování zastavitelných ploch zohlednit hospodaření se srážkovými vodami.	1	K dosažení cíle přispívají ZÚR JMK prostřednictvím stanovení priority územního plánování týkající se vytvářením podmínek pro ochranu před přírodními katastrofami (priorita 18). Z5 ZÚR JMK naplňují prioritu stanovením plochy VH10 pro protipovodňová opatření v Brně.
(26) Vymezovat zastavitelné plochy v záplavových územích a umísťovat do nich veřejnou infrastrukturu jen ve zcela výjimečných a zvlášť odůvodněných případech. Vymezovat a chránit zastavitelné plochy pro přemístění zástavby z území s vysokou mírou rizika vzniku povodňových škod.	1	K dosažení cíle přispívají ZÚR JMK prostřednictvím stanovení priority územního plánování týkající se vytvářením podmínek pro ochranu před přírodními katastrofami, mezi které patří záplavy (priorita 18). Z5 ZÚR JMK umísťuje do záplavových území koridory dopravní a technické infrastruktury.

Priorita/cíle ochrany životního prostředí	Vztah	Komentář
(29) Zvláštní pozornost věnovat návaznosti různých druhů dopravy. Vytvářet územní podmínky pro upřednostňování veřejné hromadné, cyklistické a pěší dopravy. S ohledem na to vymezovat plochy a koridory nezbytné pro efektivní integrované systémy veřejné dopravy nebo městskou hromadnou dopravu, umožňující účelné propojení ploch bydlení, ploch rekreace, občanského vybavení, veřejných prostranství, výroby a dalších ploch, s požadavky na kvalitní životní prostředí. Zlepšovat prostupnost měst a obcí pro environmentálně šetrné formy dopravy a vytvářet podmínky pro rozvoj účinného a dostupného systému, který bude poskytovat obyvatelům rovné možnosti mobility a dosažitelnosti v území. S ohledem na to vytvářet podmínky pro vybudování a užívání vhodné sítě pěších a cyklistických cest, včetně doprovodné zeleně v místech, kde je to vhodné.	1	Z5 ZÚR JMK naplňuje danou prioritu doplněním požadavku na zohledňování možnosti napojení nových zastavitelných ploch na veřejnou dopravu do priority (7).
(31) Vytvářet územní podmínky pro rozvoj decentralizované, efektivní a bezpečné výroby energie z obnovitelných zdrojů, případně z dalších nízkouhlíkových zdrojů, včetně zajištění bezpečného zásobování území energiemi, šetrné k životnímu prostředí a kulturním hodnotám území, s cílem minimalizace jejich negativních vlivů a rizik.	1	K dosažení cíle týkající se technické infrastruktury přispívají ZÚR JMK prostřednictvím stanovené priorit 9 a 16a. K naplňování priority Z5 ZÚR JMK přispívá vymezením koridorů pro VN.
(31a) Prověřovat podmínky v území pro snižování množství oxidu uhličitého formou jeho ukládání do přírodních horninových struktur a upřesnění vymezení ploch a koridorů pro zařízení k ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur včetně vymezení ploch a koridorů pro přepravní síť.	1	Z5 ZÚR JMK doplňuje prioritu 23b podporující ukládání CO ₂ do přírodních horninových struktur.

Státní politika životního prostředí ČR 2030 s výhledem do 2050

Státní politiku životního prostředí zpracovává Ministerstvo životního prostředí. SPŽP 2030 formuluje cíle v oblasti ochrany životního prostředí v ČR, zastřešuje problematiku životního prostředí v celém jejím rozsahu a stanovuje strategické směřování do roku 2030 s výhledem do roku 2050. SPŽP je tematicky členěna na tři oblasti: Životní prostředí a zdraví, Nízkouhlíkové a oběhové hospodářství, Příroda a krajina, a 10 témat (1.1 Voda, 1.2 Ovzduší, 1.3 Rizikové látky, 1.4 Hluk a světelné znečištění, 1.5 Mimořádné události, 1.6 Sídla, 2.1 Přejchod ke klimatické neutralitě, 2.2 Přejchod na oběhové hospodářství, 3.1 Ekologicky funkční krajina, 3.2 Zachování biodiverzity a přírodních a krajinných hodnot).

Tab. A.2.2: Vztah k cílům Státní politiky životního prostředí ČR 2030 s výhledem do r. 2050

Strategické cíle	Specifické cíle	Hodnocení	Komentář
1.2 Kvalita ovzduší se zlepšuje	1.2.1 Emise znečišťujících látek do ovzduší se snižují	1	K dosažení cíle přispívají ZÚR JMK prostřednictvím stanovení priority územního plánování týkající se zkvalitnění dopravní infrastruktury a podpory zlepšování kvality

Strategické cíle	Specifické cíle	Hodnocení	Komentář
			životního prostředí a ochrany zdraví lidí (priority 7,8,12). Z5 ZÚR JMK podporuje hromadnou dopravu vymezením plochy DD13 pro terminál Brno a doplněním požadavku na zohledňování možnosti napojení nových zastavitelných ploch na veřejnou dopravu do priority (7).
1.4 Hluková zátěž a světelné znečištění se snižují	1.4.1 Hluková zátěž obyvatelstva a ekosystémů se snižuje	1	K dosažení cíle přispívají ZÚR JMK prostřednictvím stanovení priority územního plánování týkající ochrany zdraví lidí (priorita 12), priorita se Z5 ZÚR JMK nemění. Naplněním záměrů z Z5 ZÚR JMK (silniční doprava) dojde k nárůstu hlukové zátěže v jejich okolí.
3.1 Ekologická stabilita krajiny je obnovena, hospodaření v krajině je dlouhodobě udržitelné a reaguje na změnu klimatu	3.1.2 Degradace půd, vč. zrychlené eroze, a plošný úbytek zemědělské půdy se snižuje	1	K dosažení cíle přispívají ZÚR JMK prostřednictvím stanovení priority územního plánování týkající se ochrany kvalitní půdy (priorita 15), priorita se Z5 ZÚR JMK nemění. Realizace záměrů v navržených plochách a koridorech si vyžádá zábor kvalitní půdy. Potenciální negativní vlivy z hlediska záboru ZPF je nezbytné minimalizovat v souladu s opatřeními navrženými v SEA.
	3.1.3 Mimoprodukční funkce a ekosystémové služby krajiny, zejména zemědělsky obhospodařovaných ploch, rybníků a lesů, jsou posíleny	1	K dosažení cíle přispívají Z5 ZÚR JMK úpravou vymezení nadregionálního a regionálního ÚSES v CHKO, která více reflektuje skutečný stav v území a může přispět k lepší ochraně cenných biotopů.

Strategický rámec Česká republika 2030, s výhledem do roku 2050

Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky zpracovala Rada vlády pro udržitelný rozvoj ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí a bylo schváleno Vládou České republiky usnesením ze dne 11.1.2010. Strategický rámec stanoví vizi udržitelného rozvoje v ČR, základní principy udržitelného rozvoje, měřicí indikátory a zejména určuje klíčové priority a cíle v pěti vzájemně provázaných prioritních osách. Tento dokument byl v r. 2017 nahrazen Strategickým rámcem Česká republika 2030, přijatým usnesením vlády č. 292 ze dne 19.4.2017. Strategický rámec Česká republika 2030 formuluje

své cíle celkem v šesti klíčových oblastech: Lidé a společnost, Hospodářský model, Odolné ekosystémy, Obce a regiony, Globální rozvoj a Dobré vládnutí.

V následující tabulce je vyhodnocen soulad Z5 ZÚR JMK s cíli v oblastech „Hospodářský model“ a „Odolné ekosystémy“.

Tab. A.2.3: Vztah k cílům koncepce Strategický rámec Česká republika 2030

Strategické cíle		Vztah	Komentář
Oblast: Hospodářský rozvoj			
10. Ekonomické aktivity podporuje stabilní a funkční infrastruktura	10.3 Elektrizační síť zajišťuje distribuci elektrické energie v požadovaném technickém standardu bez ohledu na strukturu zdrojů.	1	K dosažení cíle přispívají Z5 ZÚR JMK vymezením koridorů pro el. vedení.
	10.6 Stát ve spolupráci se soukromým sektorem připravil legislativu a infrastrukturu pro zachytávání, využívání a ukládání uhlíku.	1	Z5 ZÚR JMK doplňuje prioritu 23b podporující ukládání CO ₂ do přírodních horninových struktur.
Oblast: Odolné ekosystémy			
12. Krajina ČR je pojímána jako komplexní ekosystém a ekosystémové služby poskytují vhodné prostředí pro rozvoj lidské společnosti.	12.2 Zvyšuje se ekologická stabilita lesních porostů	1	Plochy a koridory řešené Z5 ZÚR JMK zasahují na lesní porosty. Potenciální negativní vlivy z hlediska záboru PUPFL je nezbytné minimalizovat v souladu s opatřeními navrženými v SEA.
	12.3 Snižuje se zábor zemědělské půdy ve městech i volné krajině	1	Plochy a koridory řešené Z5 ZÚR JMK zasahují na ZPF. Potenciální negativní vlivy z hlediska záboru ZPF je nezbytné minimalizovat v souladu s opatřeními navrženými v SEA.
13. Česká krajina je pestrá a dochází k obnově biologické rozmanitosti	13.1 Rozmanitost a stabilita biotopů i populací jednotlivých původních druhů rostlin, živočichů a hub se zvyšuje. Je zvrácen úbytek opylovačů.	1	Plochy a koridory řešené Z5 ZÚR JMK zasahují na území cenná z hlediska biologické rozmanitosti. Potenciální negativní vlivy z hlediska ovlivnění cenných území (ZCHÚ, lokality výskytu ZCHD s národním významem, biocentra) je nezbytné minimalizovat v souladu s opatřeními navrženými v SEA. Na druhou stranu obsahuje Z5 ZÚR JMK nové vymezení nadregionálního a regionálního ÚSES v CHKO, to může přispět k lepší ochraně cenných biotopů.

Státní program ochrany přírody a krajiny České republiky pro období 2020-2025

Státní program ochrany přírody a krajiny zpracovalo Ministerstvo životního prostředí. Program cílí zejména na zastavení pokračujícího úbytku biologické rozmanitosti a zároveň na konkrétní opatření, která povedou ke zlepšení stavu biodiverzity.

Tab. A.2.4: Vztah k cílům koncepce Státní program ochrany přírody a krajiny ČR pro období 2020-2025

Oblast	Cíle	Vztah	Komentář
1. Příroda a ochrana přírodních procesů	1.1.4 Omezit negativní vliv fragmentace krajiny a dalších významných antropogenních příčin úhynu zraňování a dalších ohrožujících faktorů působících na živočichy	1	Nová el. vedení se mohou podílet na navýšení úhynu ptáků. V rámci SEA jsou navržena opatření k minimalizaci vlivu.
2. Krajina a ekosystémy	2.2.4. Zpomalit úbytek zemědělského půdního fondu a omezit degradaci půdy	1	Plochy a koridory řešené Z5 ZÚR JMK zasahují na ZPF. Potenciální negativní vlivy z hlediska záboru ZPF je nezbytné minimalizovat v souladu s opatřeními navrženými v SEA.
	2.3.1. Posílit ekologickou stabilitu lesů jako základní podmínku dlouhodobého plnění všech jejich funkcí.	1	Plochy a koridory řešené Z5 ZÚR JMK zasahují na lesní porosty. Potenciální negativní vlivy z hlediska záboru PUPFL je nezbytné minimalizovat v souladu s opatřeními navrženými v SEA.
	2.4.1. Účinně chránit a zlepšit ekostabilizační funkce vodních toků a niv	1	Plochy a koridory řešené Z5 ZÚR JMK zasahují na vodní toky a jejich nivy. Potenciální negativní vlivy je nezbytné minimalizovat v souladu s opatřeními navrženými v SEA.

Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+

Strategie regionálního rozvoje byla zpracována Ministerstvem pro místní rozvoj. Jedná se o základní koncepční materiál v oblasti regionálního rozvoje.

Tab. A.2.5: Vztah k cílům Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+

Strategický cíl	Specifický cíl	Vztah	Komentář
1. Mezinárodně konkurenceschopná metropolitní území adaptovaná na ekonomický, prostorový a populační růst	1.2: Zlepšit dopravní spojení mezi metropolemi a významnými středoevropskými centry osídlení, posílit kvalitní dopravní spojení mezi metropolemi a jejich zázemím, zvyšovat atraktivitu jiných způsobů dopravy než individuální automobilové dopravy a zlepšovat propojení různých módů dopravy.	1	Z5 ZÚR JMK naplňuje daný cíl vymezením např. plochy pro terminál Brno (DD13) a doplnění požadavku na zohledňování možnosti napojení nových zastavitelných ploch na veřejnou dopravu do priority (7).
3. Hospodářsky stabilizovaná regionální centra představují snadno dostupná centra kultury, zaměstnanosti a obslužnosti příslušných funkčních regionů, jejich	3.2: Zlepšit dopravní dostupnost v rámci regionů.	1	Z5 ZÚR JMK naplňuje daný cíl vymezením koridorů dopravní infrastruktury

Strategický cíl	Specifický cíl	Vztah	Komentář
venkovské zázemí je na regionální centra dobře dopravně napojeno, disponuje dostatečnou sítí služeb a jsou v něm uplatňována inovativní řešení			
	3.5: Umožnit energetickou transformaci venkovského zázemí regionálních center	1	K dosažení cíle přispívají Z5 ZÚR JMK vymezením koridorů pro el. vedení.
5: Dobrá kvalita života v hospodářsky a sociálně ohrožených územích	5.2: Zajistit dobrou dopravní dostupnost v rámci regionu a ve vazbě na aglomerace a metropole	1	Z5 ZÚR JMK naplňuje daný cíl vymezením koridorů dopravní infrastruktury.

Národní akční plán adaptace na změnu klimatu, 2021

Národní akční plán adaptace na změnu klimatu je implementačním dokumentem Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR. 1. aktualizace zahrnuje období 2021-2025. Hlavním cílem akčního plánu je prostřednictvím navrhovaných opatření a úkolů zvýšit připravenost ČR na změnu klimatu - tedy zmírnit dopady změny klimatu přizpůsobením se této změně v co největší míře, zachovat dobré životní podmínky a uchovat a případně vylepšit hospodářský potenciál pro příští generace.

Tab. A.2.6: Vztah k cílům koncepce 1. Aktualizace Národního akčního plánu adaptace na změnu klimatu

Specifické cíle	Vztah	Komentář
SC1 Je zajištěna ekologická stabilita a poskytování ekosystémových služeb v zemědělské krajině s důrazem na omezení degradace i záboru půdy a posílení přirozeného vodního režimu	1	Plochy a koridory řešené Z5 ZÚR JMK zasahují na ZPF. Potenciální negativní vlivy z hlediska záboru ZPF je nezbytné minimalizovat v souladu s opatřeními navrženými v SEA.
SC2 Je zajištěna ekologická stabilita a poskytování ekosystémových služeb lesů s důrazem na zabránění degradace půdy a posílení přirozeného vodního režimu	1	Plochy a koridory řešené Z5 ZÚR JMK zasahují na lesní porosty. Potenciální negativní vlivy z hlediska záboru PUPFL je nezbytné minimalizovat v souladu s opatřeními navrženými v SEA.
SC3 Je zajištěna ekologická stabilita a poskytování ekosystémových služeb vodních a na vodu vázaných ekosystémů s důrazem na posílení přirozeného vodního režimu krajiny a s ohledem na zajištění potřeb lidské společnosti a udržitelné užívání vody	1	Plochy a koridory řešené Z5 ZÚR JMK zasahují na vodní toky a jejich nivy. Potenciální negativní vlivy je nezbytné minimalizovat v souladu s opatřeními navrženými v SEA.

Národní plán povodí Dunaje pro období 2021-2027

Jedná se o aktualizaci Národního plánu povodí Dunaje z r. 2022. V kapitole IV jsou specifikovány cíle pro ochranu a zlepšování stavu povrchových vod, podzemních vod s vodních ekosystémů, cíle pro hospodaření s povrchovými a podzemními vodami a udržitelné užívání těchto vod pro zajištění vodohospodářských služeb, cíle pro zlepšování vodních poměrů a ochranu ekologické stability.

Tab. A.2.7: Vztah k cílům Národního plánu povodí Dunaje

	Rámcové cíle	Vztah	Komentář
Cíle pro ochranu a zlepšování stavu povrchových vod, podzemních vod a vodních ekosystémů	zamezení zhoršení stavu všech útvarů povrchových vod	1	Plochy a koridory řešené Z5 ZÚR JMK zasahují na vodní toky. Potenciální negativní vlivy na kvalitu vod je nezbytné minimalizovat v souladu s opatřeními navrženými v SEA.
Cíle pro zlepšování vodních poměrů a ochranu ekologické stability	zajištění ochrany vodních poměrů v krajině i v urbanizovaných územích	1	Z5 ZÚR JMK doplňuje VH10 pro protipovodňová opatření na hlavních brněnských tocích o plochu Kníničky

Plán pro zvládání povodňových rizik v povodí Dunaje 2021 - 2027

Plán pro zvládání povodňových rizik byl zpracován v r. 2021 na základě požadavků zákona č. 254/2001 Sb., vodní zákon. Obsahuje konkrétní opatření pro zvládání povodňových rizik včetně opatření na vodních tocích v Brně, které jsou územně vymezeny v ZÚR JMK jako plocha VH10. Z5 ZÚR JMK doplňuje do VH10 plochu Kníničky.

Dopravní politika České republiky pro období 2021 s výhledem do roku 2050

Dopravní politiku schválila vláda 8.3.2021. Hlavním cílem dopravní politiky je zajistit rozvoj kvalitní, funkční a spolehlivé dopravní soustavy postavené na využití technicko-ekonomicko-technologických vlastností jednotlivých druhů dopravy, na principech hospodářské soutěže s ohledem na její ekonomické a sociální vlivy a dopady na obyvatelstvo (sociální koheze, veřejné zdraví, životní úroveň), bezpečnost a obranu státu a všechny složky životního prostředí, na principu udržitelného využívání přírodních zdrojů.

Tab. A.2.8: Vztah k cílům Dopravní politiky České republiky

Specifický cíl	Vztah	Komentář
1.1. Multimodální přístup	1	Z5 ZÚR JMK naplňuje daný cíl vymezením např. plochy pro terminál Brno (DD13) a doplnění priority (7) o požadavek na zohledňování možnosti napojení nových zastavitelných ploch na veřejnou dopravu.
1.3. Optimalizace jednotlivých druhů dopravy	1	Z5 ZÚR JMK naplňuje daný cíl vymezením ploch a koridorů dopravní infrastruktury, např. plochy pro terminál Brno (DD13) a doplnění priority (7) o požadavek na zohledňování možnosti napojení nových zastavitelných ploch na veřejnou dopravu.
2.1. Vyvážené vybavení regionů dopravní infrastrukturou	1	Z5 ZÚR JMK naplňuje daný cíl vymezením ploch a koridorů dopravní infrastruktury po celém území JMK.

Surovinová politika ČR v oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů (2017)

Surovinová politika je strategickým dokumentem vyjadřujícím cíle státu v oblasti nerostných surovin v souladu s potřebami hospodářského a společenského rozvoje, včetně ochrany životního prostředí. Surovinovou politiku formuluje vláda České republiky, strategie je vytvořena na období cca 15 let. Strategie definuje 3 strategické cíle: Bezpečnost dodávek surovin, konkurenceschopnost a udržitelnost. Pro hodnocení SEA jsou relevantní požadavky týkající se krajské úrovně.

Tab. A.2.9: Vztah k požadavkům Surovinové politiky ČR

požadavky	Vztah	Komentář
průběžně uplatňovat ochranu ložisek vyhrazených nerostů v rámci procesu územního plánování	1	Z5 ZÚR JMK naplňuje daný cíl vymezením ploch pro těžbu NT1, NT2 a NT3.
podporovat lokální/regionální využívání těch nerostných surovin, u nichž to má opodstatnění (zejména stavební suroviny),	1	Z5 ZÚR JMK naplňuje daný cíl vymezením ploch pro těžbu NT1, NT2 a NT3.

Dokumenty Jihomoravského kraje

Koncepce ochrany přírody Jihomoravského kraje

Koncepce ochrany přírody Jihomoravského kraje byla zpracována firmou ATELIER FONTES, s.r.o. v roce 2004. Koncepce byla aktualizována v r. 2010.

Tab. A.2.10: Vztah k cílům Koncepce ochrany přírody Jihomoravského kraje

Oblast	Cíle	Vztah	Komentář
Lesní ekosystémy	Příznivá druhová a věková skladba lesních porostů. Zachování stávající plochy pozemků určených k plnění funkcí lesa. Zdůrazňování mimoprodukčních funkcí lesa.	1	Plochy a koridory řešené Z5 ZÚR JMK zasahují na lesní porosty. Potenciální negativní vlivy z hlediska záboru PUPFL je nezbytné minimalizovat v souladu s opatřeními navrženými v SEA.
Obecná ochrana druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin	Zachování druhové rozmanitosti živočichů a rostlin Zachování a ochrana biotopů volně žijících druhů živočichů a planě rostoucích rostlin Minimalizace přímých ztrát živočichů v důsledku lidských aktivit	1	Z5ZÚR JMK obsahuje nové vymezení nadregionálního a regionálního ÚSES v CHKO. To může přispět k vyšší ochraně rostlin a živočichů.

Vyhodnocení vlivů Změny č. 5 Zásad územního rozvoje JMK na udržitelný rozvoj území

Krajinný ráz	Účinné uplatňování ochrany krajinného rázu	1	K dosažení cíle přispívají ZÚR JMK prostřednictvím stanovení priority územního plánování týkající se podpory péče o přírodní, kulturní a civilizační hodnoty (priorita 14), priorita se Z5 ZÚR JMK nemění. Z5 ZÚR JMK vymezuje nové koridory pro silniční stavby a el. vedení, které mohou snížit estetické hodnoty krajiny. Potenciální negativní vlivy na krajinný ráz lze minimalizovat opatřeními navrženými v SEA.
Zvláště chráněné druhy živočichů a rostlin	Zachování biotopů a populací zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin na území Jihomoravského kraje.	1	Plochy a koridory řešené Z5 ZÚR JMK zasahují na území s pravděpodobným výskytem ZCHD (ZCHÚ, lokality výskytu ZCHD s národním významem, biocentra ÚSES). Potenciální negativní vlivy je nezbytné minimalizovat v souladu s opatřeními navrženými v SEA. Na druhou stranu obsahuje Z5 ZÚR JMK nové vymezení nadregionálního a regionálního ÚSES v CHKO, to může přispět k lepší ochraně cenných biotopů.

Strategie rozvoje Jihomoravského kraje 2021+

Strategie rozvoje Jihomoravského kraje (SRJMK) je základním dlouhodobým koncepčním dokumentem kraje. Slouží ke koordinaci aktivit na podporu ekonomického, sociálního a environmentálního rozvoje. Platnost strategie SRJMK 2021 je do roku 2030. Byl vyhodnocen vztah k cílům v prioritní ose 3 Dopravní infrastruktura a obslužnost území a prioritní ose 4 Životní prostředí, technická infrastruktura, rozvoj venkova a zemědělství.

Tab. A.2.11: Vztah k cílům Strategie rozvoje Jihomoravského kraje 2021+

Specifické cíle	Vztah	Komentář
3.1. Kvalitní dopravní síť kraje	1	Z5 ZÚR JMK naplňuje daný cíl vymezením ploch a koridorů dopravní infrastruktury.
3.2. Zvýšení obslužnosti území a efektivní integrovaný dopravní systém Jihomoravského kraje	1	Z5 ZÚR JMK naplňuje daný cíl vymezením např. plochy pro terminál Brno (DD13) a doplnění priority (7) o požadavek na zohledňování možnosti napojení nových zastavitelných ploch na veřejnou dopravu.
4.4 Zachování a rozvoj kvality technické infrastruktury	1	K naplnění cíle Z5 ZÚR JMK přispívá vymezením koridorů pro el. vedení.

Program rozvoje Jihomoravského kraje 2018-2021

Program rozvoje Jihomoravského kraje 2018-2021 (PRJMK) byl zpracován firmou GaREP, spol. s r.o., společnost pro regionální ekonomické poradenství. Program rozvoje byl schválen Radou Jihomoravského kraje v březnu roku 2018. Jedná se o hlavní realizační dokument Strategie rozvoje Jihomoravského kraje 2020 (SRJMK 2020). PRJMK stanovuje opatření ve 4 prioritách.

Tab. A.2.12: Vztah k opatřením Programu rozvoje Jihomoravského kraje 2018-2021

Priority	Opatření	Vztah	Komentář
Dobudování infrastruktury	1.1: Podpora přípravy a realizace klíčových dopravních staveb	1	Z5 ZÚR JMK naplňuje daný cíl vymezením ploch a koridorů dopravní infrastruktury.
	1.2: Zlepšení podmínek pro dopravu a posílení provázanosti	1	Z5 ZÚR JMK naplňuje daný cíl vymezením např. plochy pro terminál Brno (DD13) a doplnění priority (7) o požadavek na zohledňování možnosti napojení nových zastavitelných ploch na veřejnou dopravu.
	1.3: Rozvoj technické infrastruktury	1	K naplnění cíle Z5 ZÚR JMK přispívá vymezením koridorů pro el. vedení.
Řešení problémů životního prostředí	3.1: Zmírnění dopadů klimatických změn	1	K naplnění cíle Z5 ZÚR JMK přispívá vymezením k plochy pro protipovodňová opatření

Územní energetická koncepce (na období 2018-2043)

Územní energetickou koncepci zpracovala firma SEVEnEnergy s.r.o. v roce 2017. Koncepce je zpracována na období 2018 až 2043.

Tab. A.2.13: Vztah k cílům Územní energetické koncepce

Cíle	Vztah	Komentář
Rozvoj energetické infrastruktury	1	K naplnění cíle Z5 ZÚR JMK přispívá vymezením koridorů pro el. vedení.

Generel dopravy Jihomoravského kraje (2006)

Zadavatelem generelu dopravy je Odbor územního plánování a stavebního řádu krajského úřadu, který je i zodpovědným odborem částí A a B Generelu. Odbor dopravy je zodpovědný za část C. Zpracovatelem je IKP Consulting Engineers s.r.o.

Generel je zpracován pro tyto druhy dopravy, pro které definuje priority:

- letecká doprava
- vodní doprava
- železniční doprava
- silniční doprava
- cyklistická doprava
- veřejná osobní hromadná doprava

Tab. A.2.14: Vztah k prioritám Generelu dopravy Jihomoravského kraje

Priority	Vztah	Komentář
Homogenizace tahů dvoupruhových komunikací I. třídy včetně chybějících obchvatů sídel	1	Z5 ZÚR JMK naplňuje daný cíl vymezením ploch a koridorů dopravní infrastruktury např. DS7, DS67.
Zvyšování bezpečnosti a plynulosti dopravy na dvoupruhových silnicích I. a II. třídy místním rozšiřováním na 3 pruhy (ve stoupání nebo pro střídavou možnost předjíždění), odstraňování dopravních závad a omezení	1	Z5 ZÚR JMK naplňuje daný cíl vymezením ploch a koridorů dopravní infrastruktury, např. pro MÚK DS6, DS21.

Regionální surovinová politika Jihomoravského kraje, 2003

Regionální surovinovou politiku Jihomoravského kraje zpracovali v r. 2003 Česká geologická služba Praha a ČGS – Geofond Praha. Vymezení ploch těžby v ZÚR JMK je základním nástrojem aplikace Regionální surovinové politiky.

Tab. A.2.15: Vztah k úkolům Regionální surovinové politiky Jihomoravského kraje

Úkol	Vztah	Komentář
Zpracování hlavních požadavků a závěrů surovinové politiky kraje do nově připravované ÚPD v území jeho působnosti či do doplňků již přijaté dokumentace	1	Z5 ZÚR JMK naplňuje daný cíl vymezením ploch pro těžbu NT1, NT2 a NT3

Souhrn

Z výše uvedeného hodnocení je zřejmé, že v Z5 ZÚR JMK jsou navrženy záměry, které jsou v souladu s

vnitrostátními cíli pro oblast životního prostředí a lidské zdraví, ale také záměry, které jsou částečně v rozporu. Podrobnější vyhodnocení ploch a koridorů je provedeno v následujícím textu předkládaného dokumentu a v příloze č.2. Pro realizaci záměrů v konfliktních plochách a koridorech z hlediska životního prostředí jsou navržena opatření k minimalizaci negativních vlivů na dotčené složky životního prostředí. Vnitrostátní cíle pro oblast životního prostředí jsou zejména naplňovány návrhem ploch nadregionálního a regionálního ÚSES **v CHKO** a dále jsou tyto cíle reflektovány v zásadách pro rozhodování o změnách v území a úkolech pro územní plánování. V souladu jsou záměry Z5 ZÚR JMK především s koncepcemi z oblasti ochrany ovzduší, lidského zdraví **a nerostných surovin**. K rozporu dochází především u nových staveb v souvislosti s ochranou vod, půdy, krajiny.

Stanovení referenčních cílů

Na základě výstupů analýzy relevantních národních a krajských dokumentů byly pro jednotlivá témata ochrany životního prostředí formulovány pro Z5 ZÚR JMK odpovídající cíle. Tato sada tzv. referenčních cílů představuje rámec pro hodnocení vazeb Z5 ZÚR JMK k tématům ochrany životního prostředí.

Téma: Ovzduší

Cíl: Omezit emise látek ohrožujících lidské zdraví

Cíl vychází z koncepčních materiálů týkající se kvalitou ovzduší např. *Státní politika životního prostředí ČR 2030 s výhledem do 2050*

Téma: Voda

Cíl: Zvýšit retenční schopnost krajiny

Cíl: Snížit znečištění podzemních vod

Cíl: Snížit znečištění povrchových vod

Cíle vycházejí z koncepčních materiálů zabývajících se ochranou vodního prostředí (např. Národní plán povodí Dunaje **pro období 2021-2027**) a klimatickými dopady (např. Národní akční plán adaptace na změnu klimatu, **2021**)

Téma: Půda

Cíl: Minimalizovat zábory půdy

Cíl: Zachovat nebo zvýšit současnou výměru lesů

Cíle vycházejí zejména z koncepcí věnující se ochraně životního prostředí jako Státní politika životního prostředí a Koncepce ochrany přírody Jihomoravského kraje.

Téma: Biologická rozmanitost, flóra, fauna

Cíl: Ochrana biologické rozmanitosti

Cíl vychází zejména z Koncepce ochrany přírody Jihomoravského kraje.

Téma: Krajina

Cíl: Ochrana krajinného rázu.

Cíl: Zachování prostupnosti krajiny, minimalizace fragmentace krajiny

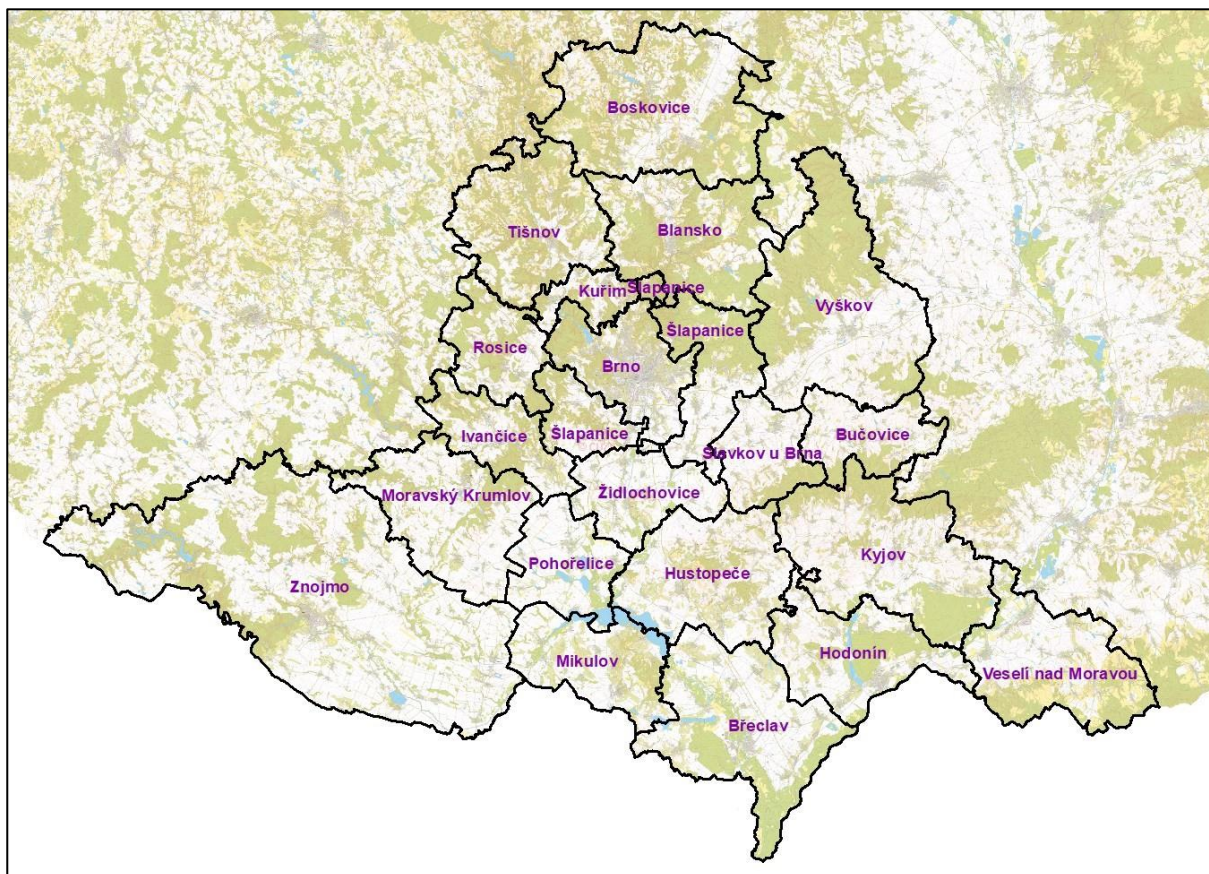
Cíle vycházejí zejména z Koncepce ochrany přírody Jihomoravského kraje a Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR

A.3. Údaje o současném stavu životního prostředí v řešeném území a jeho předpokládaném vývoji, pokud by nebyla uplatněna Změna č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje

Řešené území je vymezeno správním obvodem Jihomoravského kraje. Jihomoravský kraj se nachází v jihovýchodní části České republiky a sousedí na západě s Jihočeským krajem a Krajem Vysočina, na severu s Pardubickým krajem, na severovýchodě s Olomouckým krajem a na východě se Zlínským krajem. Jihozápadně sousedí s Rakouskem a jihovýchodně se Slovenskem. Jihomoravský kraj je tvořen 7 okresy - Blansko, Brno-město, Brno-venkov, Břeclav, Hodonín, Vyškov a Znojmo. 673 obcí je rozděleno do 21 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (ORP). K 31.12.2024 měl Jihomoravský kraj 1 229 343 obyvatel, z toho 602 539 mužů a 626 804 žen. Rozlohou 7 188 km² se Jihomoravský kraj řadí na čtvrté místo v republice. Počet obyvatel na 1km² je 171.

Podrobná charakteristika jednotlivých složek řešeného území je uvedena v následujících kapitolách.

Obr. A.3.1: Správní členění Jihomoravského kraje - ORP (zdroj dat: ÚAP 2021)

Mapy: Geoportál ČÚZK, měřítko: 1:500 000

A.3.1. Ovzduší

Zdroje znečišťování (emisní situace)

Celková emisní bilance zdrojů znečišťování ovzduší¹ pro území Jihomoravského kraje vychází z databáze ČHMÚ². Přehled produkce emisí na území Jihomoravského kraje je v tabulkách níže uveden podle kategorií zdrojů pro období let 2018–2022. Emise jsou uvedeny samostatně pro vyjmenované stacionární zdroje podle přílohy č. 2 zákona č. 201/2012 Sb., nevyjmenované stacionární zdroje a mobilní zdroje znečišťování ovzduší. Emise pro vyjmenované stacionární zdroje jsou dále rozděleny na dříve používané kategorie REZZO 1 a REZZO 2 (Registr emisí a stacionárních zdrojů).

Tab. A.3.1: Vývoj produkce emisí na území JMK dle kategorií zdrojů (2018–2022)

Látka	Rok	Vyjmenované stacionární zdroje			Nevyjmenované stacionární zdroje (REZZO 3)		Mobilní zdroje (REZZO 4)		Celkem
		REZZO 1	REZZO 2	%					
		(t/rok)	(t/rok)		(t/rok)	%			
TZL	2018	471.8	1.5	11.5	2943.3	71.6	694.2	16.9	4110.8
	2019	505.7	1.4	13.5	2570.2	68.4	683.1	18.2	3760.3
	2020	314.4	1.6	9.1	2511.7	72.4	639.8	18.5	3467.4
	2021	367.4	1.6	8.9	3095.2	74.9	668.2	16.2	4132.4
	2022	413.9	1.2	9.4	3348.0	75.9	648.3	14.7	4411.5
SO2	2018	799.8	0.7	62.4	462.5	36.1	19	1.5	1282.1
	2019	766.7	0.7	58.1	533	40.4	19.4	1.5	1319.8
	2020	551.3	0.8	53.9	458	44.7	15.1	1.5	1025.2
	2021	512.5	0.8	57.4	362.4	40.6	17.8	2.0	893.5
	2022	473.3	0.6	56.7	342.8	41.0	18.7	2.2	835.4
NOx	2018	2969.9	84.4	23.2	2115.1	16.1	8000.9	60.7	13170.4
	2019	3044.5	81.9	22.6	3237.8	23.4	7483.6	54	13847.8
	2020	2775.3	85.6	22.6	3062.8	24.2	6724.3	53.2	12647.9
	2021	2876.9	85.9	24.4	2719.7	22.4	6450.0	53.2	12132.5
	2022	2347.9	71.3	20.6	2560.5	21.8	6762.7	57.6	11742.3
CO	2018	3950.2	21	7.4	36221.8	67.4	13562.5	25.2	53755.5
	2019	4366.3	20.2	9	32906.1	67.3	11576	23.7	48868.6
	2020	4570.6	21.5	9.6	33141.4	69.3	10076.1	21.1	47809.7
	2021	5918.2	21.5	11.2	36423.8	68.9	10497.5	19.9	52861.0
	2022	4131.2	17.6	8.9	33415.2	71.5	9152.8	19.6	46716.9
VOC	2018	920.3	16.9	5.4	14561.1	84.1	1812	10.5	17310.2
	2019	930.2	17	5.9	13382.9	84	1599.7	10	15929.8
	2020	796.6	24.6	5	14168.6	86.3	1427.3	8.7	16417.1

¹ ČHMÚ, dostupné z: http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/oez/emisnibilance_CZ.html

² Metodika ČHMÚ pro výpočet emisních bilancí je dostupná na:

<http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/oez/embil/dokumentySpolecne.html>

Látka	Rok	Vyjmenované stacionární zdroje			Nevyjmenované stacionární zdroje (REZZO 3)		Mobilní zdroje (REZZO 4)		Celkem
		REZZO 1	REZZO 2	%					
		(t/rok)	(t/rok)		(t/rok)	%			
	2021	848.7	24.7	4.7	16064.8	86.7	1601.0	8.6	18539.2
	2022	996.2	15.7	5.8	15096.5	86.1	1601.0	9.1	17527.6
NH3	2018	52.1	0	0.8	6019.7	97.6	1419.3	1.5	6167.1
	2019	66.2	0	1	6283.4	97.6	89.8	1.4	6439.3
	2020	54.9	0	1.1	4783.8	97.3	79.3	1.6	4917.9
	2021	60.9	0.0	1.1	5573.1	97.5	84.5	1.5	5718.5
	2022	33.9	0.0	0.5	6558.3	98.3	82.8	1.2	6675.0
PM2,5	2018	184.4	1.4	7.3	1926.3	75.7	431.7	17	2543.9
	2019	171.4	1.3	8.6	1424.9	70.7	417.8	20.7	2015.4
	2020	118.5	1.5	6.3	1397.1	73.1	394.5	20.6	1911.7
	2021	120.6	1.5	4.3	2318.4	81.7	398.3	14.0	2838.8
	2022	116.7	1.2	4.0	2465.6	84.1	349.1	11.9	2932.6
PM10	2018	302.7	1.5	9.4	2361.6	73.3	555.2	17.2	3220.9
	2019	287.3	1.3	10	2048.1	71.1	541.9	18.8	2878.6
	2020	186	1.6	5.8	2522.3	78.3	510.7	15.9	3220.5
	2021	219.1	1.6	5.3	3426.1	82.1	527.1	12.6	4173.9
	2022	235.7	1.2	5.4	3635.5	83.2	498.0	11.4	4370.4

Zdroj dat: ČHMÚ

Po počátečním poklesu mezi lety 2018 až 2020 dochází k nárůstu emisí TZL, NH₃, PM_{2,5} a PM₁₀. Pevné částice vykazují nejvyšší hodnoty za posledních pět let. Emise CO, VOC mají rozkolísaný trend. Emise SO₂, NO_x vykazují v celém sledovaném období klesající trend.

Ve výše uvedené tabulce jsou údaje o celkových emisích znečišťujících látek doplněny o podíl jednotlivých skupin zdrojů na celkových emisích. Nevyjmenované stacionární zdroje (REZZO 3) jsou převládajícím zdrojem emisí TZL, CO, VOC, NH₃, PM_{2,5} a PM₁₀. Na emisích NO_x se nejvyšší měrou podílí doprava (cca 60 %) a vyjmenované stacionární zdroje (cca 22 %). Nejvýznamnějším zdrojem emisí SO₂ je skupina vyjmenovaných stacionárních zdrojů. Jejich podíl na emisní bilanci SO₂ se postupně snižuje a narůstá podíl emisí SO₂ ze skupiny mobilních zdrojů.

Nejvýznamnější vyjmenované zdroje emisí TZL mimo Aglomeraci Brno zastupují zdroje pro výrobu elektrické energie a tepla (ČEZ – Elektrárna Hodonín), těžba a zpracování nerostných surovin (Českomoravský cement – závod Mokrý, COLAS CZ – kamenolom Tasovice, KAMENOLOMY ČR – kamenolom Lhota Rapotina) a další průmyslové zdroje (např. NAVOS – NS Hustopeče). Nejvýznamnější zdroje emisí SO_x zastupují zdroje pro výrobu elektrické energie a tepla (ČEZ – Elektrárna Hodonín), těžba a zpracování nerostných surovin (Českomoravský cement – závod Mokrý) a průmyslové zdroje (např. VETROPACK MORAVIA GLASS). Nejvýznamnější zdroje emisí NO_x zastupují průmyslové zdroje (Českomoravský cement – závod Mokrý, VETROPACK MORAVIA GLASS a CARMEUSE CZECH REPUBLIC – Vápenka Mokrý) a zdroje pro výrobu elektrické energie a tepla (ČEZ – Elektrárna Hodonín). U emisí dalších znečišťujících látek je dominantní podíl (více než 70 % z celkové emise vyjmenovaných zdrojů) CO z výroby cementu v provozovně Českomoravský cement, Závod Mokrý, která produkuje rovněž větší emise NH₃.

V Aglomeraci Brno ovlivňuje kvalitu ovzduší významně doprava, která je zdrojem zejména NOX. Nejvýznamnějším vyjmenovaným zdrojem emisí TZL v Aglomeraci Brno je Eligo – odštěpný závod Brno. Nejvýznamnější zdroje emisí SOX zastupují zdroje pro výrobu elektrické energie a tepla (SAKO Brno – divize 3 ZEVO a provozovny Tepláren Brno) a dále průmyslové zdroje (např. Slévárna HEUNISCH Brno). Nejvýznamnější zdroje emisí NOX zastupují rovněž zdroje pro výrobu elektrické energie a tepla (Teplárny Brno a SAKO Brno – divize 3 ZEVO) a průmyslové zdroje (REMET – provoz Brno).

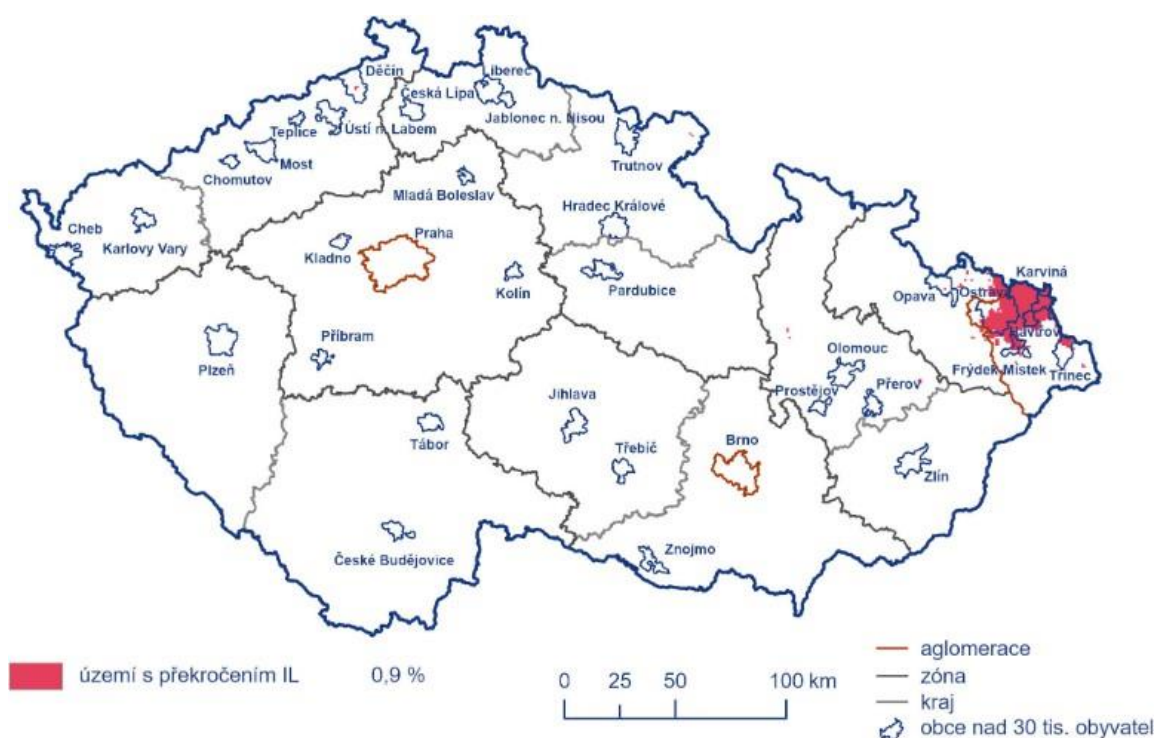
Kvalita ovzduší

Kvalita ovzduší je v Jihomoravském kraji ovlivňována lokálním vytápěním domácností (zejména v malých obcích) a ve větší míře se projevuje vliv zemědělství a eroze půdy v jižní části kraje. Lokálně ovlivňuje kvalitu ovzduší výrazněji také doprava, a to především na území měst a v oblastech s vyšší intenzitou dopravy (například podél dálnic D1 a D2, které krajem prochází).

Na základě údajů z hodnot klouzavého průměru koncentrací uvažovaných škodlivin za předchozích pět kalendářních let (2019-2023) lze konstatovat, že požadové zatížení zájmového území uvažovanými škodlivinami lze považovat za přijatelné, imisní limity pro ochranu zdraví lidí jsou splněny. Pro rok 2023 nebyly pro JMK vymezeny oblasti s překročením imisního limitu viz. obr. A.3.2. Pokles plochy s překračováním imisním limitem od roku 2018 ukazuje tabulka A.3.3.

Zákon o ochraně ovzduší stanovuje imisní limity pro vybrané znečišťující látky bez dalšího rozlišení na imisní a cílové imisní limity. ČHMÚ ve svých ročenkách pravidelně vymezuje oblasti s překročením imisních limitů hromadně pro všechny znečišťující látky, které jsou sledovány z hlediska ochrany lidského zdraví. Mapa oblastí s překročením alespoň jednoho imisního limitu bez zahrnutí ozonu podává ucelenou informaci o kvalitě ovzduší na území ČR.

Obr. A.3.2: Vyznačení oblastí s překročenými imisními limity pro ochranu zdraví bez zahrnutí přízemního ozonu, rok 2023 (zdroj dat: ČHMÚ, převzato)

Tab. A.3.2: Vývoj plochy oblastí s překročením imisních limitů pro ochranu zdraví bez zahrnutí přízemního ozonu (% plochy územního celku)

rok	Jihomoravský kraj (bez aglomerace Brno)		Agglomerace Brno	
	Celkový souhrn překročení bez O ₃	BaP (roční průměr >1ng/m ³)	Celkový souhrn překročení bez O ₃	BaP (roční průměr >1ng/m ³)
2018	3,71	3,71	20,59	13,64
2019	0,07	0,07	0,87	0,87
2020	0,05	0,05	4,27	4,27
2021	0,05	0,05	7,75	7,75
2022	0	0	0,43	0,43
2023	0	0	0	0

V roce 2023 nebyla na území Jihomoravského kraje včetně aglomerace Brno vymezena oblast s překročením imisních limitů.

Na kvalitě ovzduší se projevují zejména teploty a rozptylové podmínky v zimě a opatření pro zlepšování kvality ovzduší (výměna kotlů, obnova vozového parku, opatření na velkých zdrojích).

Předpoklady dalšího vývoje bez provedení koncepce Z5 ZÚR JMK

Celkový stav kvality ovzduší se na území Jihomoravského kraje bez uplatnění posuzované Z5 ZÚR JMK významně nezmění.

V oblasti silniční dopravy je dlouhodobě očekáván nárůst celkového objemu osobní i nákladní automobilové dopravy. V rámci posuzované koncepce jsou navrhovány jednak rekonstrukce silnic a jednak výstavba nových silničních úseků. Bez realizace koncepce nebudou vytvořeny předpoklady pro přípravu výstavby obchvatů obcí a dalších silničních staveb, které by lokálně přinesly zlepšení kvality ovzduší. Bez realizace těchto staveb je nutné s přirozeným navyšováním dopravy očekávat nejen pokračování současného nevyhovujícího stavu, tj. v řadě míst překračování imisních limitů, ale spíše jeho zhoršování. V dotčených oblastech tak bude nutno očekávat překračování limitů zejména u částic PM₁₀. Uvedené hodnocení platí (být v menší míře) i u záměrů, které sice odvádějí dopravu z obytných oblastí, ale současně se přibližují k jiné zástavbě. I zde je nutno případnou nerealizaci komunikace hodnotit negativně, neboť nová silnice zmenší počet obyvatel negativně ovlivněných imisní zátěží z dopravy. Změna vymezení koridoru DV2 (vodní doprava) a její nerealizace nemá na současný stav ovzduší žádný vliv.

V oblasti kolejové dopravy (železniční) je součástí posuzované Z5 ZÚR JMK pouze změna vymezení koridoru DD13, která spočívá v rozšíření koridoru o Brněnský vlakový terminál. Nerealizace terminálu nemá na současný stav žádný vliv.

Realizací v koncepci navrhovaných energetických staveb dojde k rozšíření a k doplnění stávajících rozvodných sítí, posílení již existujících rozvodů nebo vybudování záložních okruhů pro zvýšení stability v dodávkách při nečekaných situacích. Nerealizace energetických záměrů nebude mít bezprostřední vliv na kvalitu ovzduší nebo klima v Jihomoravském kraji. Vzhledem k využívání elektrické energie k vytápění objektů by však nerealizace dílčích záměrů v dlouhodobějším pohledu mohla mít za následek zvýšení podílu využívání tuhých paliv k lokálnímu vytápění objektů, čímž by vzrostly emise znečišťujících látek (TZL, benzo(a)pyren, arsen) do ovzduší. Součástí posuzované Z5 ZÚR JMK je i změna vymezení

koridoru horkovodu TR1, přičemž se jedná o velice malou změnu a její nerealizace nebude mít vliv na kvalitu ovzduší.

Záměry těžby ovlivní negativně imisní situaci v místě. Jedná se o lokální vliv, který neovlivní celkovou kvalitu ovzduší Jihomoravského kraje.

A.3.2. Obyvatelstvo

Demografické údaje

K 31.12.2024 měl Jihomoravský kraj 1 229 343 obyvatel, z toho 602 539 mužů a 626 804 žen. Počet obyvatel ve věku 0-14 let je 195 085 (15,87 %), ve věku 15-65 let 780 610 (63,5 %) a seniorů nad 65 let 253 648 (20,63 %).

Demografický vývoj od r. 2020 je uveden v následující tabulce

Tab. A.3.3: Demografický vývoj v JKM (zdroj dat: ČSÚ)

Počet obyvatel		2020	2021	2022	2023	2024
celkem		1 195 327	1 184 568	1 217 200	1 226 749	1 229 343
Dle pohlaví	muži	587 462	582 673	596 399	600 541	602 539
	ženy	607 865	601 895	620 801	626 208	626 804
Dle věku (let)	0-14	193 420	194 070	200 404	198 417	195 085
	15-64	760 010	746 911	769 154	777 424	780 610
	65 a více	241 897	243 587	247 642	250 908	253 648
Průměrný věk		42,6	42,7	42,5	42,7	42,9

Průměrný věk obyvatel je 42,93 let (44,37 let u žen a 41,43 let u mužů). Jedná se o lehce podprůměrnou hodnotu oproti celorepublikovému průměru (43,1 let k 31.12.2024).

Tab. A.3.4: Přehled základních demografických údajů pro ORP, stav k 31.12.2024 (zdroj dat: ČSÚ)

Název ORP	Počet obyvatel	Průměrný věk
Blansko	57 368	43,6
Boskovice	53 899	42,8
Brno	402 739	42,7
Břeclav	59 492	44,4
Bučovice	16 827	42,5
Hodonín	59 377	44,7
Hustopeče	37 731	43,0
Ivančice	25 439	42,8
Kuřim	24 774	41,8
Kyjov	55 070	44,5
Mikulov	20 861	43,4
Moravský Krumlov	22 725	43,5

Název ORP	Počet obyvatel	Průměrný věk
Pohořelice	16 198	40,9
Rosice	27 164	41,8
Slavkov u Brna	25 212	40,8
Šlapanice	73 619	41,2
Tišnov	32 815	42,2
Veselí nad Moravou	36 507	45,3
Vyškov	53 598	42,9
Znojmo	93 322	43,1
Židlochovice	34 606	41,4

Naděje dožití a úmrtnost

Naděje dožití vyjadřuje počet let, které má před sebou člověk v době narození (očekávaná střední délka života) za předpokladu zachování úmrtnosti z období jejího výpočtu. V Jihomoravském kraji se očekávaná střední délka života postupně zvyšuje. Od roku 2001 (resp. průměru let 2001 a 2002) do roku 2024 (resp. průměru let 2023-2024) vzrostla střední délka života v Jihomoravském kraji u mužů o 4,98 roku a u žen o 4,35 roku (v rámci ČR došlo ke zvýšení o 5,13 resp. 4,62 roku). Nárůst úmrtnosti v důsledku pandemie v letech 2020 a 2021 se projevil snížením očekávaných hodnot střední délky života v těchto letech. Očekávaná střední délka života je v Jihomoravském kraji v r. 2024 byla u mužů 77,55 let a u žen 83,67 let.

Následující tabulka ukazuje naděje dožití v Jihomoravském kraji pro jednotlivé okresy.

Tab. A.3.5: Naděje dožití za okresy v roce 2023 (zdroj dat: ČSÚ)

Okres	Muži	Ženy
Blansko	76,05	82,80
Brno-město	76,91	82,42
Brno-venkov	77,01	82,74
Břeclav	75,85	82,26
Hodonín	75,56	82,58
Vyškov	75,62	82,04
Znojmo	74,78	81,70

V Jihomoravském kraji žilo k 31. 12. 2024 celkem 1 229 343 obyvatel. Během roku 2024 se počet obyvatel kraje zvýšil o 2 594 osob. Na přírůstku počtu obyvatel se podílelo pouze stěhování, do kraje se přistěhovalo o 4 965 osob více, než se z kraje vystěhovalo. Přírozenou cestou by se počet obyvatel snížil, neboť zemřelo o 2 371 osob více, než se živě narodilo.

V r. 2024 zemřelo 12 239 obyvatel z toho 6 277 mužů a 5 962 žen. Příčiny úmrtí uvedeny v následujícím přehledu. Z tabulky je zřejmé, že nejvyšší podíl příčin úmrtí zaujímají nemoci oběhové soustavy (40,3 %), následují novotvary (24,4 %)

Tab. A.3.6: Úmrtí podle příčin v r.2023– Jihomoravský kraj (ČSÚ 2024)

třídy příčin úmrtí	Muži	Ženy
Zemřelí celkem	6 205	6 121
Novotvary (C00–D48)	1 599	1 410
Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek (E00–E90)	205	255
Nemoci nervové soustavy (G00–G99)	161	213
Nemoci oběhové soustavy (I00–I99)	2 277	2 692
Nemoci dýchací soustavy (J00–J99)	560	502
Nemoci trávicí soustavy (K00–K93)	376	268
Nemoci močové a pohlavní soustavy (N00–N99)	116	121
Příznaky, znaky a abnormální klinické a laboratorní nálezy	130	70
Vnější příčiny nemocnosti a úmrtnosti (V01–Y98)	396	186
Kódy pro speciální účely (U00–U99)	106	93

Ze srovnání standardizované míry úmrtnosti podle příčin a podle krajů vyplývá, že Jihomoravský kraj má čtvrtou nejnižší standardizovanou míru úmrtnosti. V kraji je druhý nejnižší počet zemřelých na novotvary (po kraji Vysočina a společně s hlavním městem Praha) a třetí nejnižší počet zemřelých na ostatní příčiny (po Olomouckém kraji a kraji Vysočina, spolu se Středočeským krajem).

Pracovní neschopnost

V r. 2024 bylo v Jihomoravském kraji hlášeno 327 428 případů pracovní neschopnosti. V Jihomoravském kraji bylo v roce 2024 denně v průměru 4,2 % osob v pracovní neschopnosti. V r. 2024 bylo 506 nově hlášených případů pracovní neschopnosti na 100 nemocensky pojištěných. Úrazy včetně pracovních se na pracovní neschopnosti podílejí cca 14 % viz. následující tabulka.

Tab. A.3.7: Průměrný denní stav práce neschopných pro nemoc a úraz v kraji a okresech za první pololetí 2023 (zdroj dat: ČSÚ)

území	Celkem	Nemoc	Pracovní úraz	Ostatní úraz
ČR	234 338	201 770	6 933	25 635
JMK	25 600	22 041	712	2 847
okres Blansko	2 018	1 709	61	249
okres Brno-město	10 951	9 532	275	1 144
okres Brno-venkov	4 119	3 548	101	470
okres Břeclav	2 232	1 919	75	238
okres Hodonín	3 182	2 709	101	372
okres Vyškov	1 643	1 399	50	195
okres Znojmo	1 454	1 225	49	180

Socioekonomické faktory

Socioekonomické faktory spolu s faktory sociálními představují v dnešní době nejdůležitější individuální determinanty zdraví. Lidé s nižším sociálním a socioekonomickým postavením (nižší příjmy, vzdělání nebo nižší uplatnění na trhu práce) mají obvykle horší zdravotní stav jak z hlediska vyšší intenzity celkové úmrtnosti, vyšší intenzity úmrtnosti na nemoci oběhové soustavy, na řadu zhoubných novotvarů a na vnější příčiny, tak i vyšší podíl předčasných úmrtí, vyšší míra incidence řady chronických onemocnění než osoby s vyšším socioekonomickým postavením. Mezi hlavní socioekonomické faktory patří zaměstnání, příjem, bydlení, vzdělání.

Bydlení

Dle ČSÚ bylo v r. 2021 v Jihomoravském kraji celkem 572 539 bytů z toho 52,55 % je v rodinných domech a 45,99 % v bytových domech a 1,45 % v ostatních budovách. Nejvíce bytů vlastní fyzické osoby (41,5 %), následuje spoluvlastnictví vlastníků bytů (15,9 %). Počet osob v bytě je nejčastěji 2 (22,2 %) nebo 1 osoba (21,43 %). Nejčastější celková plocha bytu je 81-100 m², následuje 71-81 m², nejméně nejmenších bytů do 20 m² (0,66 %). Podrobnější údaje o bytech jsou ze sčítání z r. 2011.

Tab. A.3.8: Počet domů podle obydlenosti (zdroj dat: ČSÚ, 2021)

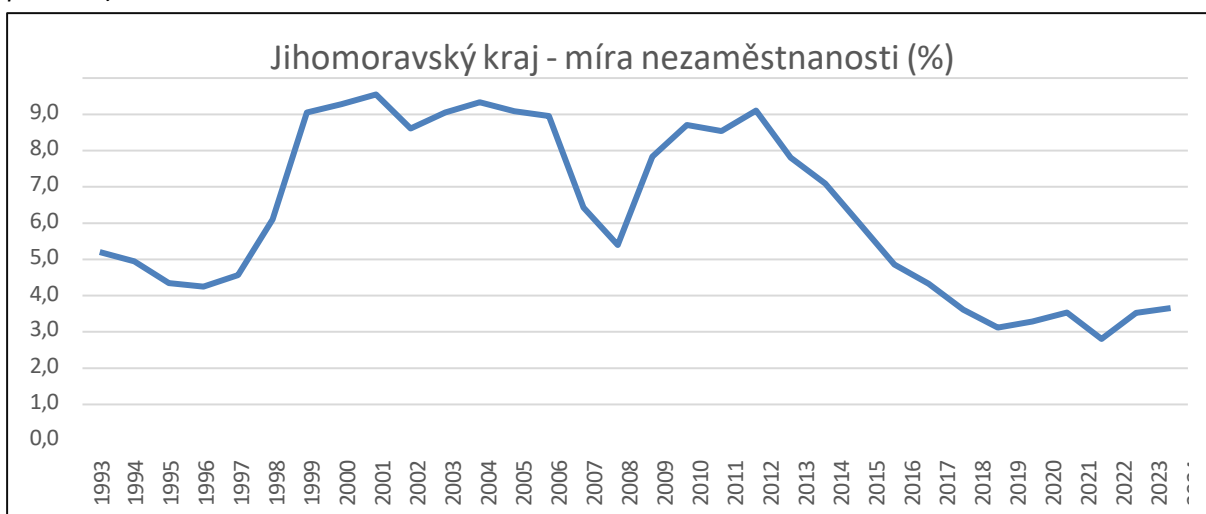
ORP	Domy celkem	Obydlené domy	%
Blansko	14016	12234	87.29
Boskovice	16360	13157	80.42
Brno	42105	39065	92.78
Břeclav	16566	14627	88.30
Bučovice	5660	4680	82.69
Hodonín	14446	13040	90.27
Hustopeče	12087	10455	86.50
Ivančice	7333	6387	87.10
Kuřim	5601	5140	91.77
Kyjov	17670	16921	95.76
Mikulov	6501	5493	84.49
Moravský Krumlov	7737	6485	83.82
Pohořelice	4507	4067	90.24
Rosice	7592	6678	87.96
Slavkov u Brna	7644	6698	87.62
Šlapanice	19967	18116	90.73
Tišnov	9418	7839	83.23
Veselí nad Moravou	10956	9015	82.28
Vyškov	14793	12366	83.59
Znojmo	25785	21762	84.40
Židlochovice	9818	8963	91.29

Zaměstnanost a nezaměstnanost

Celková míra zaměstnanosti (tedy podíl zaměstnaných na populaci starší 15 let) byla v roce 2024 v Jihomoravském kraji 58,8 %, (zdroj dat: ČSÚ, VDB). Nejvyšší zastoupení 22,04 % v Jihomoravském kraji má průmysl, následuje velkoobchod a maloobchod s 11,68 %, dále vzdělání (10,02 %). V následující tabulce je vidět, jak se proměňuje zaměstnanost v různých ekonomických činnostech. Z tabulky je zřejmý nárůst zaměstnaných v oblasti vzdělávání, zdravotnictví, informační a komunikační technologie.

Podíl nezaměstnaných osob v Jihomoravském kraji v r. 2024 byl 2,7 %, od roku 2018 se udržuje pod 3 %.

Obr. A.3.3: Obecná míra nezaměstnanosti v Jihomoravském kraji (roční průměr v %) (zdroj dat: ČSÚ, převzato)

Tab. A.3.9: Zaměstnaní podle ekonomické činnosti, na 1000 osob Jihomoravského kraje (Zdroj dat: ČSÚ, VDB)

Ekonomická činnost - zaměstnaní	2000	2010	2020	2024
A - Zemědělství, lesnictví, rybářství	27.9	15.7	14.9	14.4
B - Těžba a dobývání	3.0	1.7	0.8	1.7
C - Zpracovatelský průmysl	136.9	124.4	147.6	128.2
D - Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu	6.0	6.9	6.6	4.8
E - Zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi	4.1	4.7	7.1	4.4
F - Stavebnictví	52.1	52.0	43.4	47.3
G - Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	65.1	63.5	66.5	67.9
H - Doprava a skladování	27.1	36.0	35.7	30.6
I - Ubytování, stravování a pohostinství	13.8	20.1	14.3	19.5
J - Informační a komunikační činnosti	11.0	14.7	25.2	29.8
K - Peněžnictví a pojišťovnictví	10.6	12.4	12.5	13.7

L - Činnosti v oblasti nemovitostí	2.0	3.5	3.5	3.6
M - Profesní, vědecké a technické činnosti	19.9	32.3	36.8	36.4
N - Administrativní a podpůrné činnosti	11.7	10.0	13.9	11.7
O - Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	38.0	38.7	36.5	30.1
P - Vzdělávání	42.2	32.6	45.9	58.3
Q - Zdravotní a sociální péče	32.1	38.4	47.7	53.3
R - Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	6.0	9.0	8.2	10.2
S - Ostatní činnosti	10.9	14.2	10.8	9.2
Zaměstnaní celkem	521.3	531.8	582.7	581.6

Příjmy

Výši platů sleduje zejména ČSÚ, který poskytuje data až za krajskou úroveň. Průměrná hrubá měsíční mzda dosáhla v roce 2024 v Jihomoravském kraji částky 42 562 Kč (předběžná hodnota). Meziročně se pak průměrná mzda v kraji navýšila o 2 693 Kč.

Tab. A.3.10: Průměrná hrubá měsíční mzda podle ekonomické činnosti (sekce CZ-NACE) - 2023 (zdroj dat: ČSÚ)

Převažující činnost	Počet plně zaměstnaných osob
A - Zemědělství, lesnictví, rybářství	31 449
B - Těžba a dobývání	56 023
C - Zpracovatelský průmysl	40 364
D - Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu	58 816
E - Zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi	40 472
F - Stavebnictví	35 830
G - Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	37 957
H - Doprava a skladování	35 209
I - Ubytování, stravování a pohostinství	23 111
J - Informační a komunikační činnosti	71 751
K - Peněžnictví a pojišťovnictví	56 099
L - Činnosti v oblasti nemovitostí	32 341
M - Profesní, vědecké a technické činnosti	47 946
N - Administrativní a podpůrné činnosti	34 502
O - Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	43 442
P - Vzdělávání	44 842

Q - Zdravotní a sociální péče	46 978
R - Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	36 106
S - Ostatní činnosti	28 663

Vzdělanost

Nejpočetnější skupinou jsou v hodnocených obcích podle výsledků Sčítání lidu, domů a bytů 2021 osoby se středním vzděláním s maturitou (vč. nástavbového a pomaturitního), které tvoří 30,34 % osob starších 15-ti let, následují osoby se středním vzděláním bez maturity včetně vyučení se 30,07 %. Vysokoškolsky vzdělaní lidé představují 20,71 %. Nejmenší skupinu představují lidé bez vzdělání (0,49 %).

Tab. A.3.11: Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího dosaženého vzdělání v jednotlivých obcích (ČSÚ, VDB)

	Počet obyv. ve věku 15+ let	v tom nejvyšší dosažené vzdělání						
		bez vzdělání	ZŠ vč. neukončeného	SŠ vč. vyučení (bez mat.)	úplné střední (s mat.), vč. nástavbového a pomaturitního	VOŠ vč. konzervatoří	VŠ	nezjištěno
JMK	1 003 977	4 947	121 166	301 905	304 647	15 190	207 890	48 232

A.3.3. Lidské zdraví

Hluková zátěž obyvatelstva

Hlukové limity

Ochrana před vnějším hlukem je zakotvena v zákoně č. 258/2000 Sb. v platném znění, o ochraně veřejného zdraví. Hygienické limity hluku stanovuje příslušný prováděcí předpis k tomuto zákonu, kterým je nařízení vlády č. 272/2011 Sb. v platném znění, o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací. Hygienický limit ekvivalentní hladiny akustického tlaku A v chráněných venkovních prostorech staveb a v chráněném venkovním prostoru³, s výjimkou hluku z leteckého provozu a vysokoenergetického impulsního hluku, se stanoví součtem základní hladiny akustického tlaku A $L_{Aeq,T}$ se rovná 50 dB a korekcí přihlížejících ke druhu chráněného prostoru a denní a noční době podle přílohy č. 3 k nařízení vlády č. 272/2011 Sb. Pro vysoce impulsní hluk se připočte další korekce –

³ Chráněným venkovním prostorem se rozumí nezastavěné pozemky, které jsou užívány k rekreaci, lázeňské léčebně rehabilitační péči a výuce, s výjimkou lesních a zemědělských pozemků a venkovních pracovišť. Chráněným venkovním prostorem staveb se rozumí prostor do vzdálenosti 2 m před částí jejich obvodového pláště, významný z hlediska pronikání hluku zvenčí do chráněného vnitřního prostoru bytových domů, rodinných domů, staveb pro předškolní a školní výchovu a vzdělávání, staveb pro zdravotní a sociální účely, jakož i funkčně obdobných staveb.

12 dB. V případě hluku s tónovými složkami, s výjimkou hluku z dopravy na pozemních komunikacích a drahách, a hluku s výrazně informačním charakterem se přičte další korekce –5 dB.

Tab. A.3.12: Korekce pro stanovení hygienických limitů hluku v chráněných venkovních prostorech staveb a v chráněném venkovním prostoru

způsob využití území	korekce (dB)		
	1)	2)	3)
chráněný venkovní prostor staveb lůžkových zdravotnických zařízení včetně lázní	–5	+5	+13
chráněný venkovní prostor lůžkových zdravotnických zařízení včetně lázní	0	+5	+13
chráněný venkovní prostor ostatních staveb a chráněné ostatní venkovní prostory	0	+10	+18

Pozn.: Korekce uvedené v tabulce se nesčítají. Pro noční dobu se pro chráněný venkovní prostor staveb přičítá další korekce –10 dB, s výjimkou hluku z dopravy na železničních a tramvajových drahách, kde se použije korekce –5 dB. Jde-li o souběh pozemních komunikací s různými hygienickými limity hluku, výsledný limit hluku se stanoví podle té komunikace, ze které je příspěvek hluku z dopravy na této komunikaci převažující.

Pravidla použití korekce uvedené v tabulce:

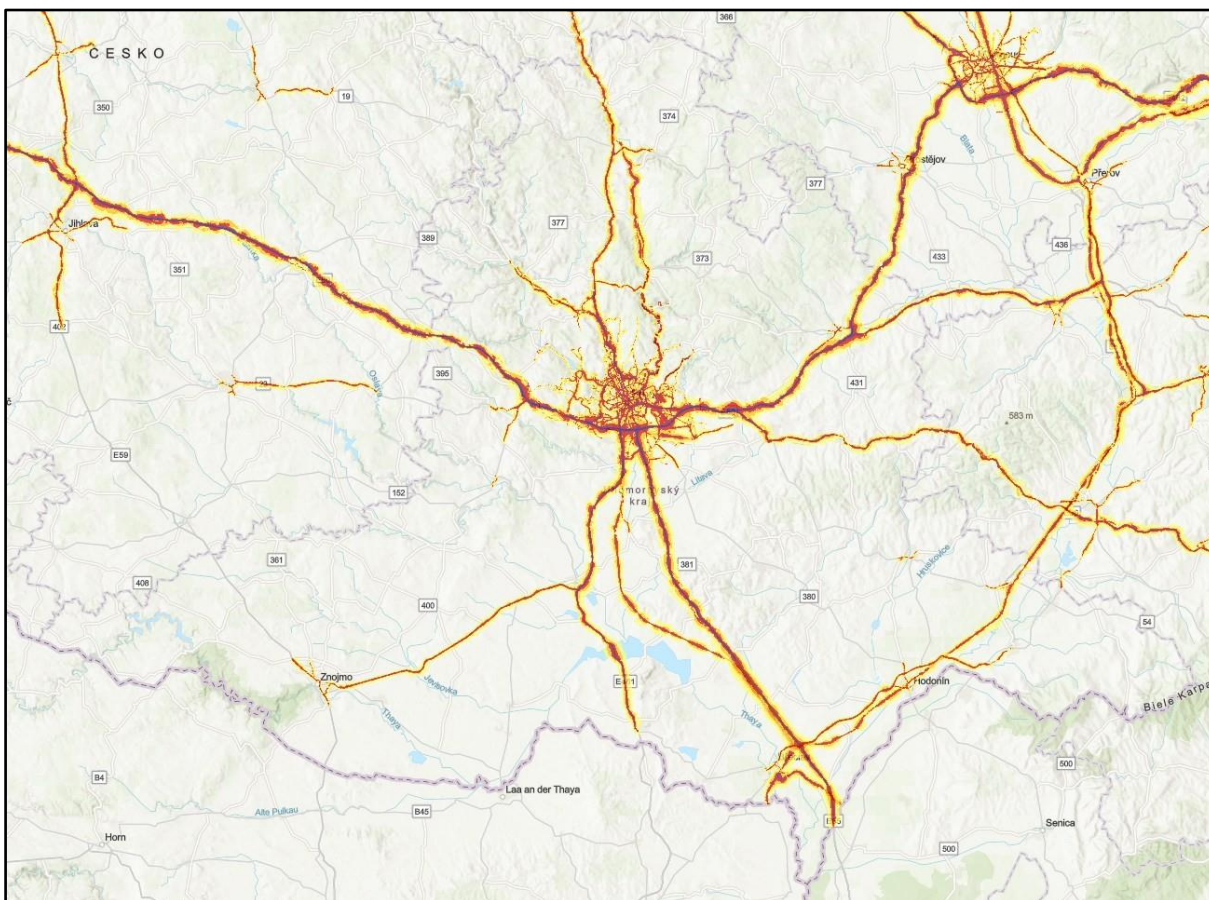
- 1) Použije se pro hluk z provozu stacionárních zdrojů. Pro seřaďovací nádraží, která byla uvedena do provozu přede dnem 1. listopadu 2011, se přičítá pro noční dobu další korekce +5 dB.
- 2) Použije se pro hluk z dopravy na pozemních komunikacích a drahách, které byly umístěny a povoleny rozhodnutím nebo opatřením podle jiného právního předpisu po 31. prosinci 2000.
- 3) Použije se pro hluk z dopravy na pozemních komunikacích a drahách, které byly umístěny a povoleny rozhodnutím nebo opatřením podle jiného právního předpisu před 1. lednem 2001. Dále se použije pro hluk z dopravy, jde-li o činnost podle § 2 písm. p) nebo q) na těchto pozemních komunikacích a drahách prováděnou po 1. lednu 2001.

Zdroje hluku

Hlavním zdrojem hluku je v území obecně doprava, především doprava automobilová. V blízkosti železničních koridorů a ve městech v ulicích, kde jsou vedeny tramvaje, je pak významný též hluk z dopravy kolejové. Komunikace a dráhy působí jako liniový zdroj hluku. Úroveň hladiny hluku emitované vozidlem je závislá zejména na jeho rychlosti – zatímco u nižších rychlostí je rozhodujícím zdrojem hluku motor, se stoupající rychlostí se zvyšuje význam hluku emitovaného z převodové soustavy. Ve vyšších rychlostech začíná převažovat hluk ze styku pneumatika – vozovka (kolo – kolejnice) a u velmi vysokých rychlostí je rozhodující aerodynamický hluk. Mezi další faktory, které ovlivňují hluk z dopravy, patří zejména stáří vozidel, jejich technický stav a způsob jízdy. Díky technickému vývoji se na komunikacích a drahách pohybuje stále větší podíl vozidel s příznivějšími hlukovými charakteristikami, avšak pro vysoké rychlosti je omezování hluku z dopravy zlepšováním technické úrovně vozidel problematické. Dalším faktorem ovlivňující hlukovou zátěž z automobilové dopravy je stav vozovky a její povrchová úprava. Stacionární zdroje hluku jsou spíše lokálního významu a nemají zásadní vliv na akustickou situaci území hodnocených v Z5 ZÚR JMK.

Na následujících obrázcích jsou údaje z hlukových map 2022 pro denní a noční dobu.

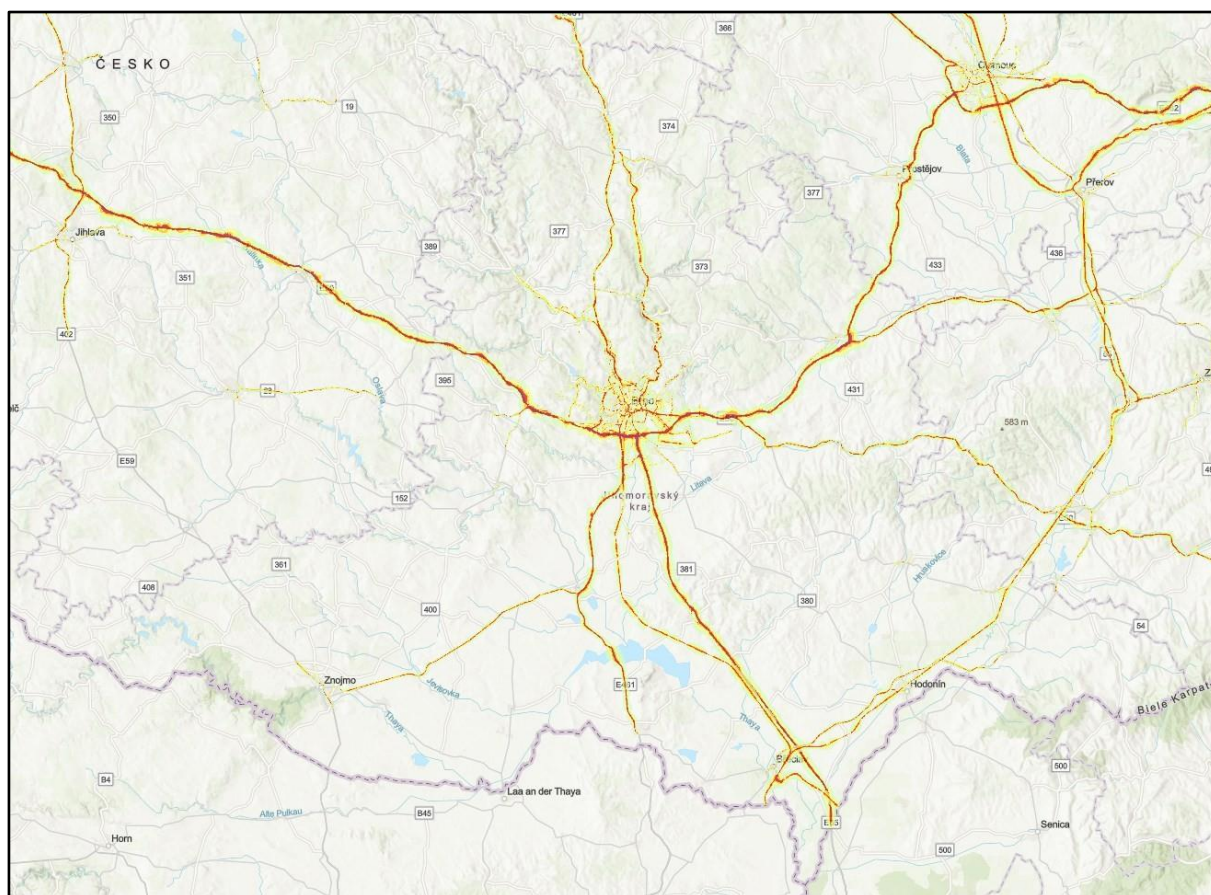
Obr. A.3.4: Hluková zátěž v území (denní doba) (zdroj dat: Ministerstvo zdravotnictví, převzato, měřítko cca 1:500 000)

LEGENDA:

Silnice Ldvn	Aglomerace celek Ldvn	Letiště Ldvn	Železnice Ldvn
50 - 55 dB	> 75 dB	50 - 55 dB	50 - 55 dB
55 - 60 dB	50 - 55 dB	55 - 60 dB	55 - 60 dB
60 - 65 dB	55 - 60 dB	60 - 65 dB	60 - 65 dB
65 - 70 dB	60 - 65 dB	65 - 70 dB	65 - 70 dB
70 - 75 dB	65 - 70 dB	70 - 75 dB	70 - 75 dB
> 75 dB	70 - 75 dB	> 75 dB	> 75 dB

Obr. A.3.5: Hluková zátěž v území (noční doba) (zdroj dat: Ministerstvo zdravotnictví, převzato, měřítko cca 1:500 000)

LEGENDA:

Silnice Ln	Železnice Ln	Agglomerace celek Ln	Letiště Ln
45 - 50 dB	45 - 50 dB	45 - 50 dB	45 - 50 dB
50 - 55 dB	50 - 55 dB	50 - 55 dB	50 - 55 dB
55 - 60 dB	55 - 60 dB	55 - 60 dB	55 - 60 dB
60 - 65 dB	60 - 65 dB	60 - 65 dB	60 - 65 dB
65 - 70 dB	65 - 70 dB	65 - 70 dB	65 - 70 dB
> 70 dB	> 70 dB	> 70 dB	> 70 dB

Předpoklad dalšího vývoje bez provedení koncepce Z5 ZÚR JMK

Celkový stav hlukové zátěže se na území Jihomoravského kraje bez uplatnění posuzované Z5 ZÚR JMK významně nezmění.

V oblasti silniční dopravy je dlouhodobě očekáván nárůst celkového objemu osobní i nákladní automobilové dopravy. V rámci posuzované koncepce jsou navrhovány jednak rekonstrukce silnic a jednak výstavba nových silničních úseků. Bez realizace koncepce nebudou vytvořeny předpoklady pro přípravu výstavby obchvatů obcí a dalších silničních staveb, které by lokálně přinesly zmírnění hlukové zátěže obyvatelstva. Bez realizace těchto staveb je nutné s přirozeným navyšováním dopravy očekávat nejen pokračování současného nevyhovujícího stavu, tj. v řadě míst překračování hlukových limitů, ale spíše jeho zhoršování. Uvedené hodnocení platí (byť v menší míře) i u záměrů, které sice odvádějí

dopravu z obytných oblastí, ale současně se přibližují k jiné zástavbě. I zde je nutno případnou nerealizaci komunikace hodnotit negativně, neboť nová silnice zmenší počet obyvatel negativně ovlivněných hlukovou zátěží z dopravy. Změna vymezení koridoru DV2 (vodní doprava) a její nerealizace nemá na současný stav hlukové zátěže žádný vliv.

V oblasti kolejové dopravy (železniční) je součástí posuzované Z5 ZÚR JMK pouze změna vymezení koridoru DD13, která spočívá v rozšíření koridoru o Brněnský vlakový terminál. Nerealizace terminálu nemá na současný stav žádný vliv.

Realizací v koncepci navrhovaných technických staveb dojde k rozšíření a k doplnění stávajících elektrických rozvodných sítí, posílení již existujících rozvodů nebo vybudování záložních okruhů pro zvýšení stability v dodávkách při nečekaných situacích. Součástí posuzované Z5 ZÚR JMK je i změna vymezení koridoru horkovodu TR1, přičemž se jedná o velice malou změnu. Nerealizace technických záměrů nebude mít na hlukovou zátěž v Jihomoravském kraji žádný vliv.

Záměry těžby ovlivní negativně hlukovou situaci v místě. Jedná se o lokální vliv, který neovlivní celkovou hlukovou zátěž Jihomoravského kraje.

A.3.4. Biologická rozmanitost, flóra, fauna

Druhová ochrana

Všechny druhy rostlin a živočichů jsou dle § 5 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, chráněny před zničením, poškozováním, sběrem či odchytém, který vede nebo by mohl vést k ohrožení těchto druhů na bytí nebo k jejich degeneraci, k narušení rozmnožovacích schopností druhů, zániku populace druhů nebo zničení ekosystému, jehož jsou součástí. Kromě toho jsou některé druhy rostlin a živočichů, které jsou ohrožené nebo vzácné, vědecky či kulturně velmi významné, prohlášeny za zvláště chráněné (§48 zákona) v kategoriích: kriticky ohrožené, silně ohrožené, ohrožené. Seznam těchto druhů je obsažen v příloze č. II a III vyhlášky MŽP č. 395/1992 Sb., v platném znění.

Zvláště chráněné druhy s národním významem jsou druhy, pro něž jsou schváleny záchranné programy, nebo jsou považovány v rámci ČR za významně ohrožené. Tyto druhy jsou v ČR bezprostředně ohroženy vyhynutím a jsou tedy zařazeny do kategorie kriticky nebo silně ohrožených druhů dle §48 zákona 114/1992 Sb.

Jihomoravský kraj je v rámci ČR mimořádně bohatý na zvláště chráněné druhy rostlin i živočichů. Toto bohatství je nutné odpovídajícím způsobem chránit.

Jihomoravský kraj patří mezi území s vysokou biologickou diverzitou, což je dané zejména pestrostí biotopů v různých geologických, geomorfologických a klimatických podmínkách. Jedná se o jediné území v ČR, které zasahuje do panonské i kontinentální biogeografické oblasti. Konkrétně Severopanonská oblast přispívá k druhové rozmanitosti teplomilnou biotou skalních stepí nebo rozsáhlými lužními lesy. Řada druhů se mimo území jižní Moravy jinde v ČR nevyskytuje. Mimořádně cennou flóru lze nalézt na území Bílých Karpat (bělokarpatské květnaté louky).

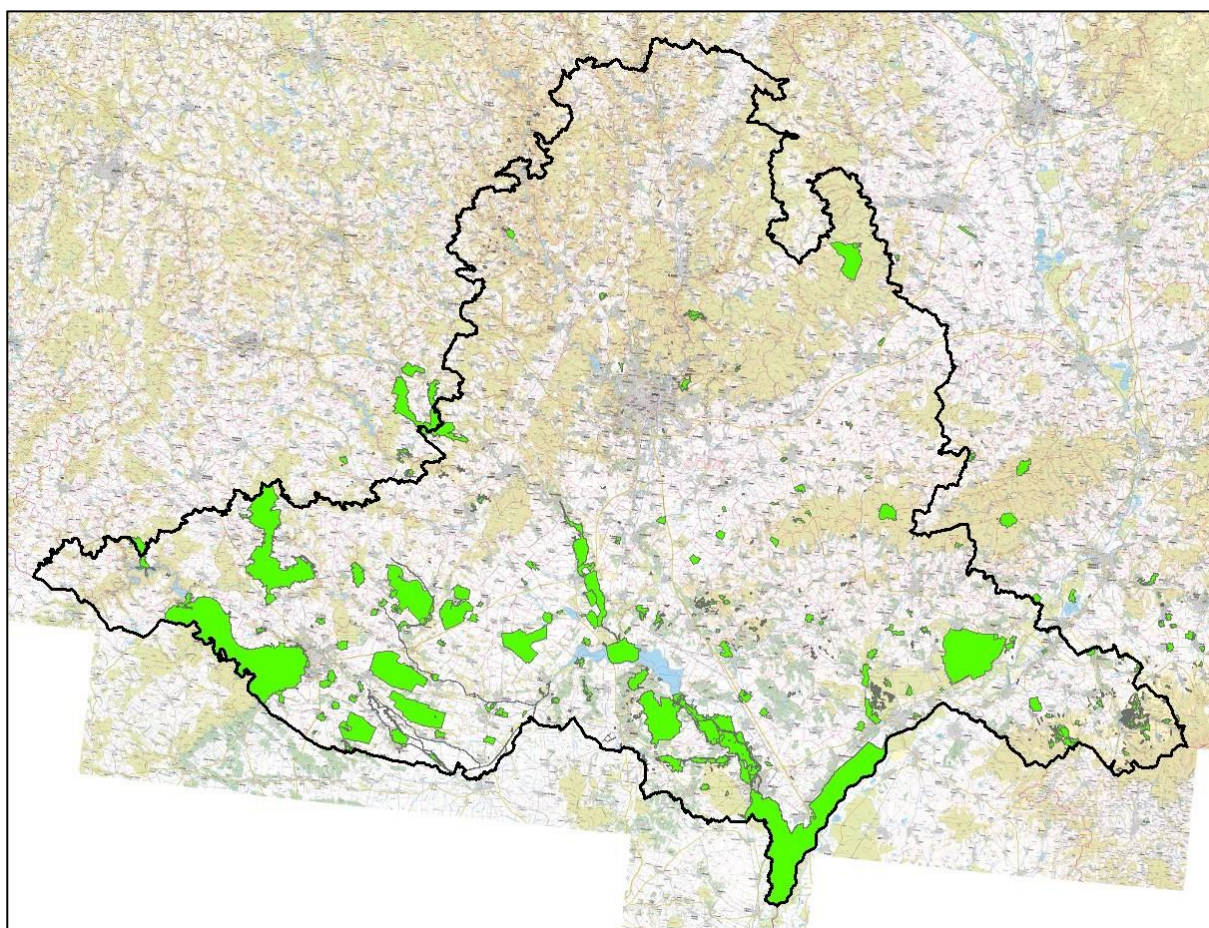
Na území Jihomoravského kraje je dle ÚAP vymezeno 1 167 lokalit s výskytem cca 119 zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů s národním významem. Tyto lokality jsou často součástí již jinak chráněných a významných území, např. NP, CHKO, maloplošných ZCHÚ nebo přírodních parků (PPK). Lokality národně významných druhů se převážně nacházejí v jižní části území, která odpovídá panonské oblasti.

Některé řešené plochy a koridory mírně zasahují do území s výskytem druhů s národním významem. 2,7 % koridoru DS7 zasahuje do území výskytu čolka dravého (*Triturus carnifex*), 0,76 % koridoru DS65 zasahuje do území výskytu vodouše rudonohého (*Tringa totanus*), 31,3 % plochy DS21 zasahuje do území výskytu dropa velkého (*Otis tarda*), nepatrně (0,03%) koridoru DV2 zasahuje do území výskytu kozlíčku jilmového (*Saperda punctata*) a 0,11 % koridoru TE31 zasahuje na území výskytu třezalky ozdobné (*Hypericum elegans*, 0,01%), kavylu tenkolitého (*Stipa tirsia*, 0,009%), starčku celolistého (*Tephrosia integrifolia*, 0,009%) a modráska hořcového (*Phengaris alcon*, 0,08%).

Územní rezerva RDD3 zasahuje na lokalitu výskytu druhu s národním významem starček celolistý (*Tephrosia integrifolia*), územní rezerva RDD62 na lokalitu s výskytem vodouš rudonohý (*Tringa totanus*), ostrucha křivočará (*Pelecus cultratus*), jeseter malý (*Acipenser ruthenus*), krasec dubový (*Eurythya quercus*), tesařík alpský (*Rosalia alpina*), prskavec modrozelený (*Brachinus psophia*), tesařík drsnorohý (*Aegosoma scabricorne*), sítina tmavá (*Juncus atratus*), sekavec (*Cobitis* spp.), ježdík žlutý (*Gymnocephalus schraetser*), cejn perleťový (*Ballerus sapa*), myšák zlatopásý (*Lacon querceus*), kozlíček jilmový (*Saperda punctata*).

Přehled lokalit národně významných druhů pro řešené území JMK je zobrazen v následujících obrázcích.

Obr. A.3.6: Lokality zvláště chráněných druhů s národním významem (zdroj dat: ÚAP, 2021)

Mapy: Geoportál ČÚZK, měřítko: 1:500 000

Migrace

Průchodnost krajiny pro volně žijící živočichy je jednou ze základních podmínek jejich trvalé existence. Fragmentace prostředí, způsobená intenzivním využíváním krajiny a přítomností řady liniových bariér, je tak pro některé živočišné druhy zásadním negativním faktorem. Fragmentace prostředí je proces, při kterém se v důsledku výstavby nebo jiných lidských aktivit, krajina dělí na stále menší části. Ty postupně ztrácejí schopnost plnit svou funkci jako prostoru pro existenci životaschopných populací živočichů. Jednotlivé druhy živočichů jsou k dopadům fragmentace svých biotopů různě citlivé. Obecně lze konstatovat, že druhy s omezenou pohyblivostí, druhy s požadavky na rozsáhlý životní prostor, jako velcí savci nebo druhy se silnou závislostí na určitý typ prostředí, jsou ztrátou nebo izolací biotopu nejvíce postiženi. Zásadní jsou vždy konkrétní podmínky, ve kterých se daný druh nachází, tzn. současný stav dané populace, stav využitelného prostředí a typ a vlastnosti bariéry, která druh nebo populaci omezuje.

V současné době je přisuzován nejzávažnější fragmentační účinek spojování obecní zástavby a dopravním stavbám (především dálničním a kapacitním silničním stavbám, železničním koridorům). Fragmentaci způsobuje ale i zemědělství (rozsáhlé chemicky ošetřované monokultury bez plevelů, pastevní areály, oplocování pozemků atd.), průmysl (výstavba průmyslových areálů), těžba nerostných surovin, výstavba doprovodné infrastruktury a další.

Mezi standardy sledovaných jevů pro územně analytické podklady byla na konci roku 2019 zařazena vrstva – Biotop vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců. Jedná se o vymezení biotopu zvláště chráněných druhů velkých savců (rys ostrovid, medvěd hnědý, vlk obecný a los evropský). Podle tohoto podkladu se území z hlediska migrací dělí na 3 kategorie:

Jádrová území

Jedná se o oblasti, které svojí rozlohou a biotopovými charakteristikami umožňují rozmnožování vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců. Minimální rozloha jádrových území proto vychází z údajů o velikosti domovských okrsků předmětných druhů, měla by činit minimálně 300 km² (pokud jedno jádrové území tvoří funkční celek se sousedním územím, může se jejich plocha sčítat). Součástí jádrových území nejsou zastavěná území (zastavěné území je z plochy jádrových území vyjmuto i v případech, kdy měřítko zpracování neumožňuje zastavěné území graficky vyčlenit). S ohledem na svoji rozlohu zahrnují jádrová území jak plochy přírodního charakteru, tak i zemědělsky využívanou krajinu.

Na území kraje jsou vymezena tři jádrová území:

- Dražanská vrchovina zahrnující CHKO Moravský kras a vojenský prostor Březina;
- Ždánický les;
- Bílé Karpaty (zasahuje do území kraje jen okrajové ve východní části).

Do vymezených jádrových území migrace zasahuje posuzovaná plocha NT1 (1,9 % její plochy) a velká část plochy NT3 (30,9 % její plochy). Na jádrové území je umístěna územní rezerva RDD62.

Migrační koridory

Propojují oblasti vhodné pro rozmnožování (jádrová území) tak, aby umožnily migrační spojení, a to v minimální míře, která ještě zajistí dlouhodobé přežití populací vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců; migrační koridory nelze považovat za biotop ve smyslu §3 odst. 1 písm. k) zákona

o ochraně přírody a krajiny. Migrační koridory jsou vymezeny nejvíce v lesnatých oblastech v západní části kraje.

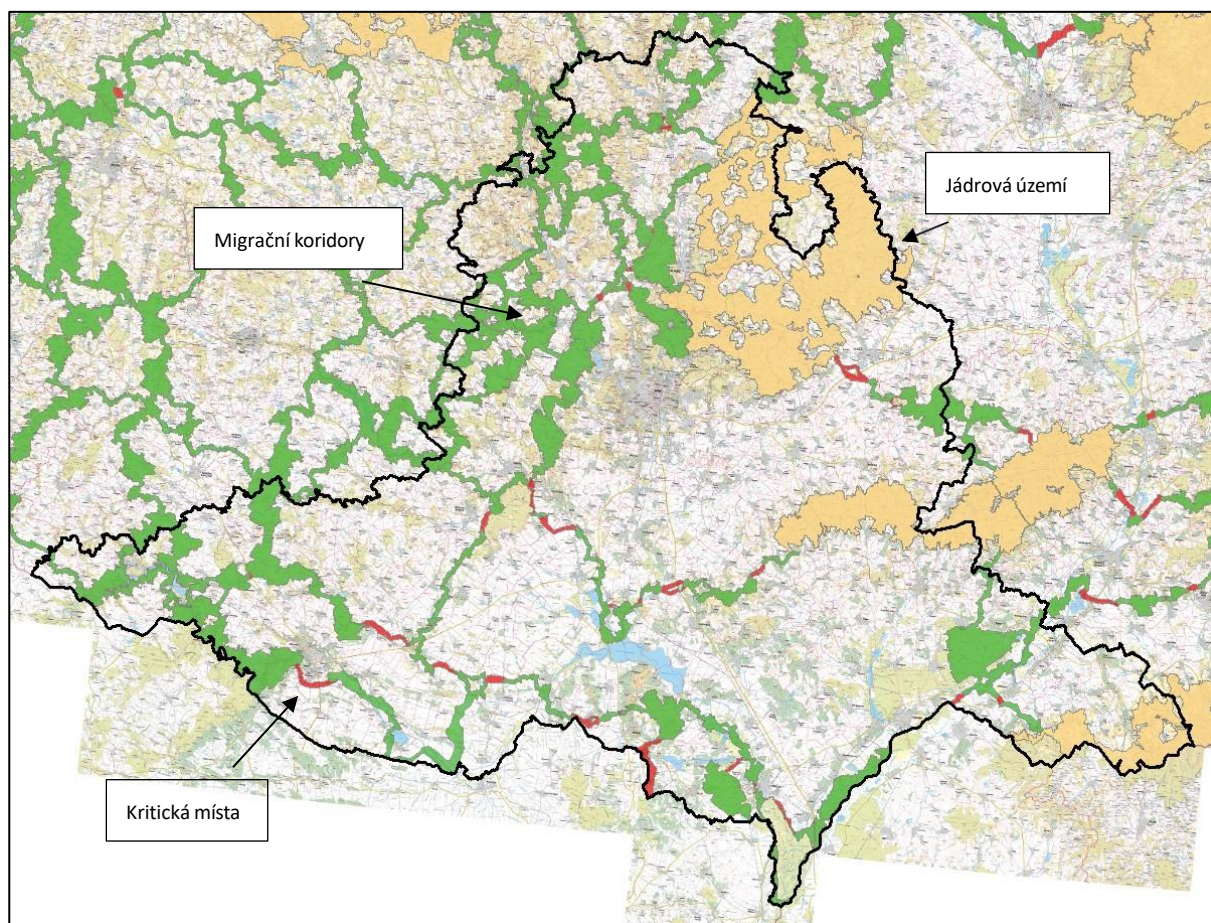
Několik posuzovaných koridorů zasahuje do vymezených migračních koridorů. Jedná se koridor DS7 (1,8 % jeho plochy), koridor DV2 (0,31 % jeho plochy), koridor TE31 (3,8 % jeho plochy) a koridor TE32 (3,3 % jeho plochy).

Kritická místa

Jedná se o místa, která jsou součástí migračních koridorů nebo jádrových území, kde je zároveň průchodnost významně omezena nebo kde hrozí, že k omezení průchodnosti může v blízké budoucnosti dojít. V případě jádrových území jsou kritická místa vymezena tam, kde hrozí ztráta konektivity uvnitř jádrového území. Negativní zásah do kritického místa může znamenat přerušení celého dílčího úseku migračního koridoru nebo významné omezení funkčnosti jádrového území.

Několik posuzovaných koridorů a ploch zasahuje do vymezených kritických míst. Jedná se koridor DS7 (2,9 % jeho plochy), koridor DS68 (1,4 % jeho plochy), plochu NT3 (0,8 % její plochy) a koridor TE31 (0,4 % jeho plochy) a územní rezervy RDD3 (3,28 % jeho plochy) a RDD62 (4,95 % jeho plochy).

Obr. A.3.7: Migrační prostupnost (zdroj dat: ÚAP, 2021)

Mapy: Geoportál ČÚZK, měřítko: 1:500 000

Biologická rozmanitost

Biologická rozmanitost druhů rostlin a živočichů je na území Jihomoravského kraje vysoká. Je to dáno velkou rozmanitostí stanovištních podmínek, která vyplývá z geologické skladby, morfologie terénu,

půdních podmínek, klimatických podmínek a také polohou na rozhraní dvou biogeografických oblastí – Panonské a Kontinentální.

Biogeografie

Jako jeden z podkladů pro ochranu biodiverzity byly v ČR vymezeny biogeografické jednotky (Culek [ed.], 1995), díky kterým lze kteroukoliv lokalitu v ČR zařadit do jednotné soustavy, popisující jedinečnosti i typické přírodní charakteristiky souvisejících území.

Na území Jihomoravského kraje je zastoupeno 18 bioregionů, jež náleží do podprovincií hercynské, karpatské a severopanonské. Mezi nejrozsáhlejší patří bioregiony Brněnský, Hustopečský nebo Lechovický A, které se nachází v centrální a jižní části kraje. Ze západu zasahuje rozsáhlý bioregion Jevišovický a okrajově i Velkomeziříčský. Severní hranici lemují bioregiony Sýkořský, Svitavský a Dražanský. Na východě do území zasahují bioregiony Prostějovský, Žďánicko-Litenčický a okrajově vstupuje i Chřibský. Z jižní strany zasahují bioregiony Bělokarpatský a Hlucký. Podél velkých toků Dyje a Moravy je vymezen bioregion Dyjsko-Moravský. Na něj navazuje jižně bioregion Mikulovský a ve středu kraje bioregion Lechovický B. Mezi Brněnským a Dražanským bioregionem se nachází drobný bioregion Macošský.

Zvláště chráněná území

Rozloha všech zvláště chráněných území (ZCHÚ) Jihomoravského kraje (bez překryvů) v roce 2022 činila celkem 50,1 tis. ha, tj. 7,5 % území kraje. Na území Jihomoravského kraje se v roce 2022 nacházela či do něj zasahovala 4 velkoplošná zvláště chráněná území s celkovou rozlohou 42,3 tis. ha. Jednalo se o národní park Podyjí (6,3 tis. ha) a chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty, Moravský kras a Pálava. Kromě toho se na území Jihomoravského kraje v roce 2022 nacházelo 343 maloplošných zvláště chráněných území o celkové rozloze 11,5 tis. ha. Mezi ně patřilo 16 národních přírodních rezervací, 17 národních přírodních památek, 89 přírodních rezervací a 221 přírodních památek.

1.7.2025 byla vyhlášena CHKO Soutok o rozloze 12,5 tis. ha.

Několik posuzovaných koridorů zasahuje do zvláště chráněných území. Koridor DS7 (1,8 % jeho plochy) zasahuje do území PP Lom u Žerůtek. Koridor DS65 (0,74 % jeho plochy) zasahuje do území NPP Malhotky a PP Kuče, koridor DS67 (0,24 % jeho plochy) zasahuje do PP Člupy. Koridor TE31 (0,8 % jeho plochy) zasahuje do území PP Ve Žlebě, PP Mrazový klín, NPP Větrníky, PP Velký kopec a PP Volkramy. Změna koridoru územní rezervy RDD3 zasahuje na PP Stepní stráně u Komořan (0,14 % rozlohy).

V následující tabulce jsou uvedena dotčená ZCHÚ a jejich předměty ochrany.

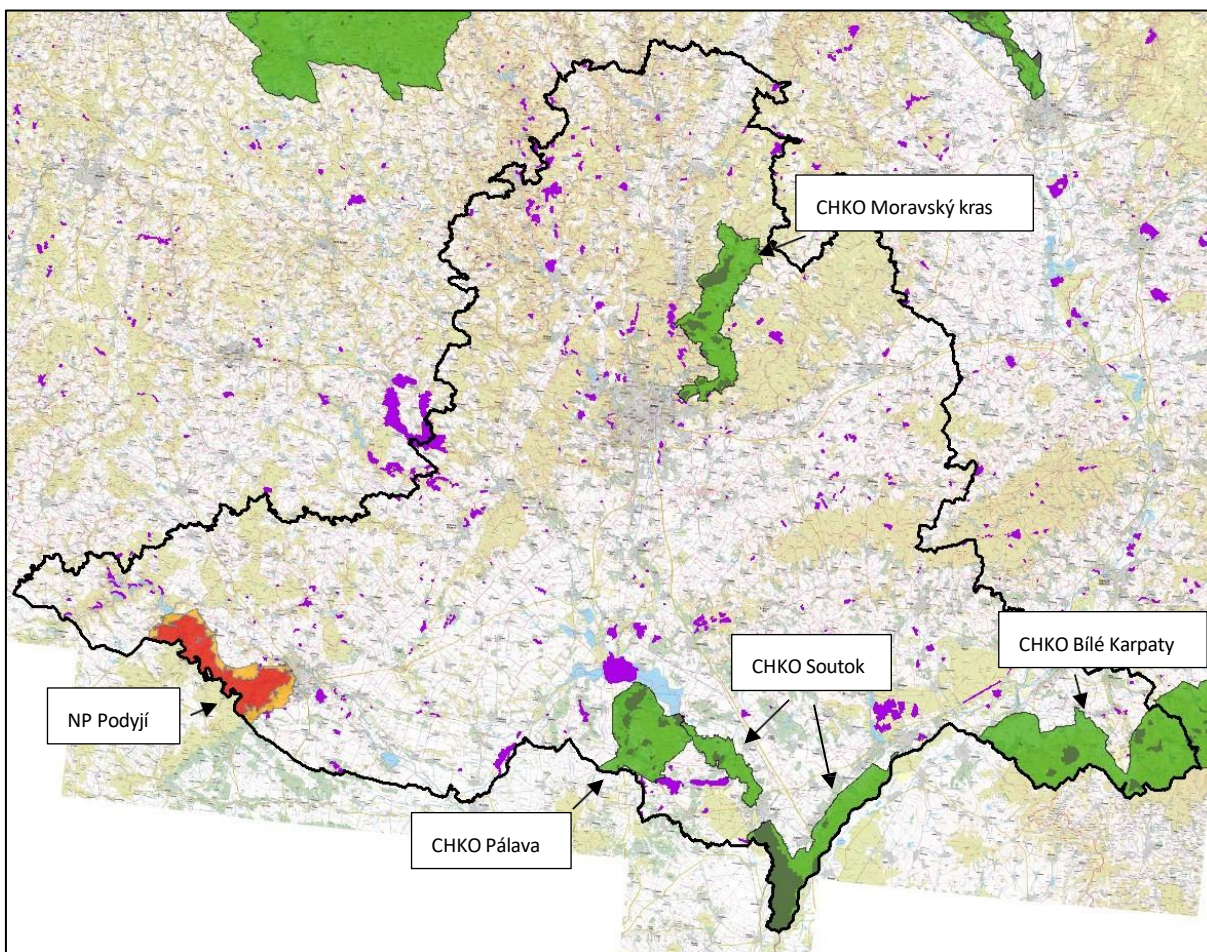
Tab. A.3.13: Přehled dotčených ZCHÚ

ZS ZÚR JMK	ZCHÚ	předmět ochrany ZCHÚ
DS7	PP Lom u Žerůtek	čolek dravý (<i>Triturus carnifex</i>), kuňka ohnivá (<i>Bombina bombina</i>), plavčík (<i>Haliplus variegatus</i>)
DS65	NPP Malhotky	Přírodní útvar s výskytem a) travinných ekosystémů suchých trávníků a lesních lemů, b) lesních ekosystémů teplomilných doubrav a dubohabřin, c) biotopů vzácných a ohrožených druhů rostlin vstavače nachového (<i>Orchis purpurea</i>) a vstavače vojenského (<i>Orchis militaris</i>), včetně jejich populací a d) biotopů vzácných a ohrožených druhů živočichů hnědáka černýšového (<i>Melitaea</i>

		<i>aurelia</i>), modráška kozincového (<i>Glaucopteryx alexis</i>) a snovačky pětitéčné (<i>Euryopsis quinqueguttata</i>), včetně jejich populací.
DS65	PP Kuče	Trávníky svazu Cirsio-Brachypodion pinnati, vstavač vojenský (<i>Orchis militaris</i>), hvězdnice chlumní (<i>Aster amellus</i>), okrotice bílá (<i>Cephalanthera damasonium</i>), hnědásek černýšový (<i>Melitaea aurelia</i>), krytohlav (<i>Cryptocephalus coryli</i>).
TE31	PP Ve Žlebě	Úzkolisté suché trávníky s výskytem koniklece velkokvětého (<i>Pulsatilla grandis</i>), koniklece lučního (<i>Pulsatilla pratensis</i>), křivatce českého (<i>Gagea bohémica</i>) a dalších významných a vzácných druhů rostlin a živočichů včetně zvláště chráněných.
TE31	PP Mrazový klín	Ukázka periglaciálního větrání. Jedná se o největší středoevropský mrazový klín – unikátní ukázkou kryogenních pochodů v permafrostu v chladných obdobích pleistocénu.
TE31	NPP Větrníky	Přírodní útvar určený k ochraně a) travinných ekosystémů suchých trávníků, b) křovinných ekosystémů nízkých xerofilních křovin a vysokých mezofilních a xerofilních křovin, c) biotopů vzácných a ohrožených druhů rostlin bezobalky sivé (<i>Trinia glauca</i>), hadího mordu nachového (<i>Scorzonera purpurea</i>), hlaváčku jarního (<i>Adonis vernalis</i>), lněnky Dollinerovy (<i>Thesium dollineri</i>), sápy hlíznaté (<i>Phlomis tuberosa</i>), šanty lesostepní pravé (<i>Nepeta nuda subsp. nuda</i>) a třezalky ozdobné (<i>Hypericum elegans</i>), včetně jejich populací, d) biotopů vzácných a ohrožených druhů živočichů hnědáška černýšového (<i>Melitaea aurelia</i>), křepelky polní (<i>Coturnix coturnix</i>), modráška jetelového (<i>Polyommatus bellargus</i>), pěnice vlašské (<i>Sylvia nisoria</i>), stepníka rudého (<i>Eresus cinnaberinus</i>), vřetenušky třeslicové (<i>Zygaena brizae</i>) a tuhyka obecného (<i>Lanius collurio</i>), včetně jejich populací.
TE31	PP Velký kopec	Acidofilní suché trávníky s výskytem koniklece velkokvětého a vstavače kukačky.
TE31	PP Volkramy	Subpanonské stepní trávníky, širokolisté suché trávníky, koniklec velkokvětý (<i>Pulsatilla grandis</i>), lněnka Dollinerova (<i>Thesium dollineri</i>), koulénka prodloužená (<i>Globularia bisnagarica</i>), břehule říční (<i>Riparia riparia</i>), vlha pestrá (<i>Merops apiaster</i>).
DS67	PP Člupy	Širokolisté suché trávníky, úzkolisté suché trávníky svazu Festucion valesiacae, lněnka Dollinerova (<i>Thesium dollineri</i>), kozinec rakouský (<i>Astragalus austriacus</i>), třezalka ozdobná (<i>Hypericum elegans</i>), vstavač vojenský (<i>Orchis militaris</i>), koniklec velkokvětý (<i>Pulsatilla grandis</i>), koniklec luční český (<i>Pulsatilla pratensis subsp. bohémica</i>), violka obojetná (<i>Viola ambigua</i>), listokaz (<i>Anisoplia agricola</i>), modrásek hořcový (<i>Phengaris alcon rebeli</i>), mandelinka (<i>Smaragdina xanthaspis</i>), kozlíček hnědý (<i>Dorcadion fulvum</i>)
RDD3	PP Stepní stráně u Komořan	Evropsky významná stanoviště: 6240 Subpanonské stepní trávníky; 6210 Polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápnitých podložích (Festuco-Brometalia); 8210 Chasmofytická vegetace vápnitých skalnatých svahů s výskytem ohrožených a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, zejména koniklece velkokvětého (<i>Pulsatilla grandis</i>) a škardy panonské (<i>Crepis pannonica</i>); Vápencové bradlo, tzv. Mechovkový útes

Územní rezerva RDD62 zasahuje na CHKO Soutok.

Obr. A.3.8: Zvláště chráněná území (zdroj dat: AOPK 2025)

Mapy: Geoportál ČÚŽK, měřítko: 1:500 000

NATURA 2000

Natura 2000 je celistvá evropská soustava území se stanoveným stupněm ochrany, která umožňuje zachovat přírodní stanoviště a stanoviště druhů v jejich přirozeném areálu rozšíření ve stavu příznivém z hlediska ochrany nebo popř. umožní tento stav obnovit. Na území České republiky je Natura 2000 tvořena vymezenými ptačími oblastmi (dále jen „PO“) a vyhlášenými evropsky významnými lokalitami (dále jen „ELV“). Ochrana ptačích oblastí je v současné době již zajištěna příslušnými nařízeními vlády, vytvoření celé soustavy bude završeno zajištěním trvalé ochrany evropsky významných lokalit, které budou chráněny jako zvláště chráněná území, případně prostřednictvím smluvní ochrany nebo tzv. bazální ochrany. Objekty a způsob ochrany jsou určeny legislativou EU, konkrétně ve dvou směrnicích: Směrnici o ochraně volně žijících ptáků (79/409/EHS) a Směrnicí o ochraně volně žijících živočichů, rostlin a o ochraně přírodních stanovišť (92/43/EHS).

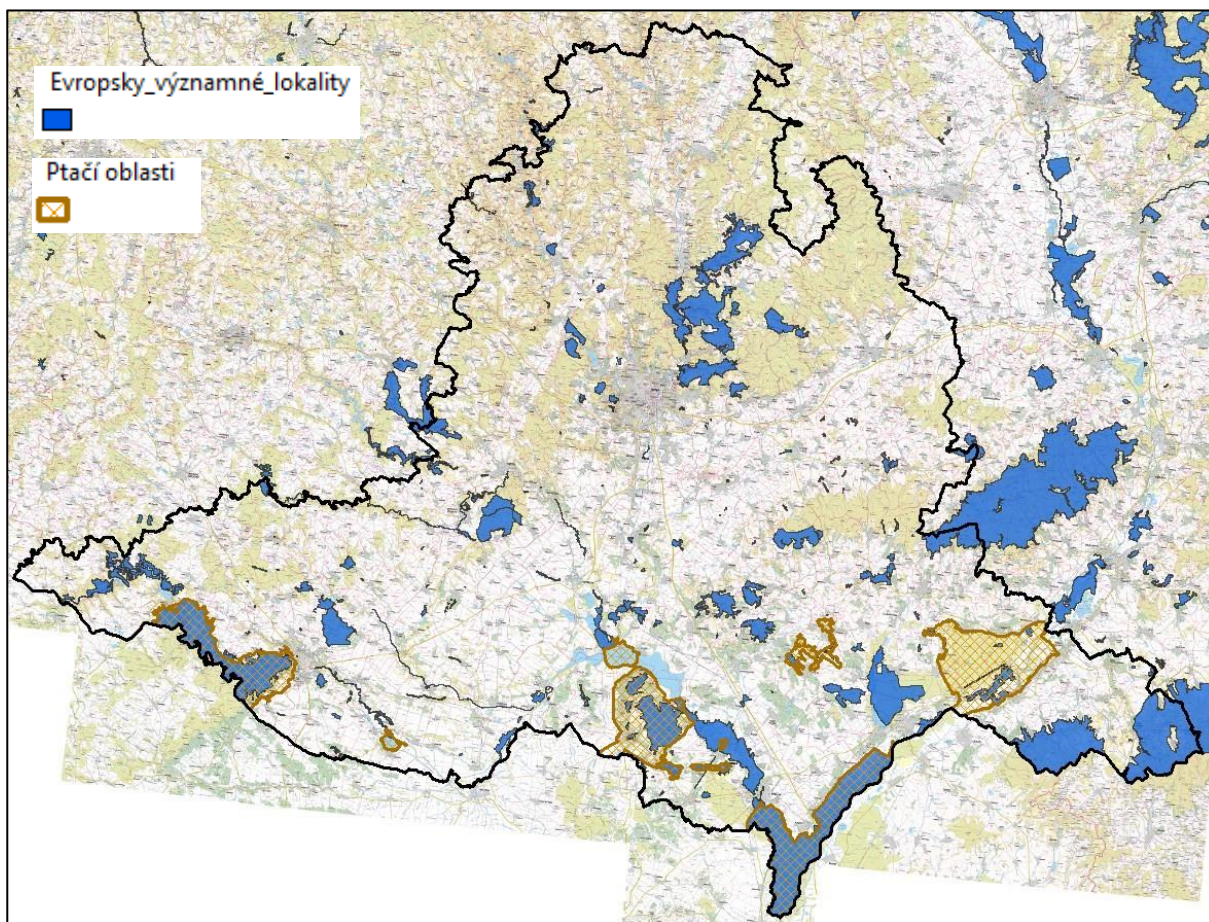
Zvládností Jihomoravského kraje je existence dvou biogeografických regionů soustavy Natura 2000 – Panonského a Kontinentálního. Na území Jihomoravského kraje se nachází 214 lokalit soustavy Natura 2000. Jedná se o 8 ptačích oblastí (Bzenecká Doubrava – Strážnické Pomoraví, Hovoransko – Čejkovicko, Soutok – Tvrdonicko, Lednické rybníky, Pálava, Střední nádrž vodního díla Nové Mlýny, Jaroslavické rybníky, Podyjí) s celkovou rozlohou 41,0 tis. ha a 206 evropsky významných lokalit s celkovou rozlohou 101,778 tis. ha.

Několik posuzovaných koridorů zasahuje do území NATURA 2000. Koridor DS7 (0,2 % jeho plochy), zasahuje do EVL Lom Žerůtek. Koridor DS67 (0,2 % jeho plochy) zasahuje do území EVL Člupy. Většina

koridoru DV2 (89,7 % jeho plochy) zasahuje do PO Bzenecká Doubrava - Strážnické Pomoraví. Koridor TE31 (0,7 % jeho plochy) zasahuje do EVL Větrníky, EVL Volkramy, EVL Velký kopec a EVL Ve Žlebě. Územní rezerva RDD3 zasahuje na EVL Stepní stráně u Komořan a EVL RDD62 na EVL Soutok – Podluží a PO Soutok-Tvrdonicko.

Podrobněji jsou lokality Natury 2000 řešeny v naturovém hodnocení, které zpracoval RNDr. M. Macháček a je součástí vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj jako příloha B.

Obr. A.3.9: Území soustavy Natura 2000 (zdroj dat: AOPK, 2025)

Mapy: Geoportál ČÚZK, měřítko: 1:500 000

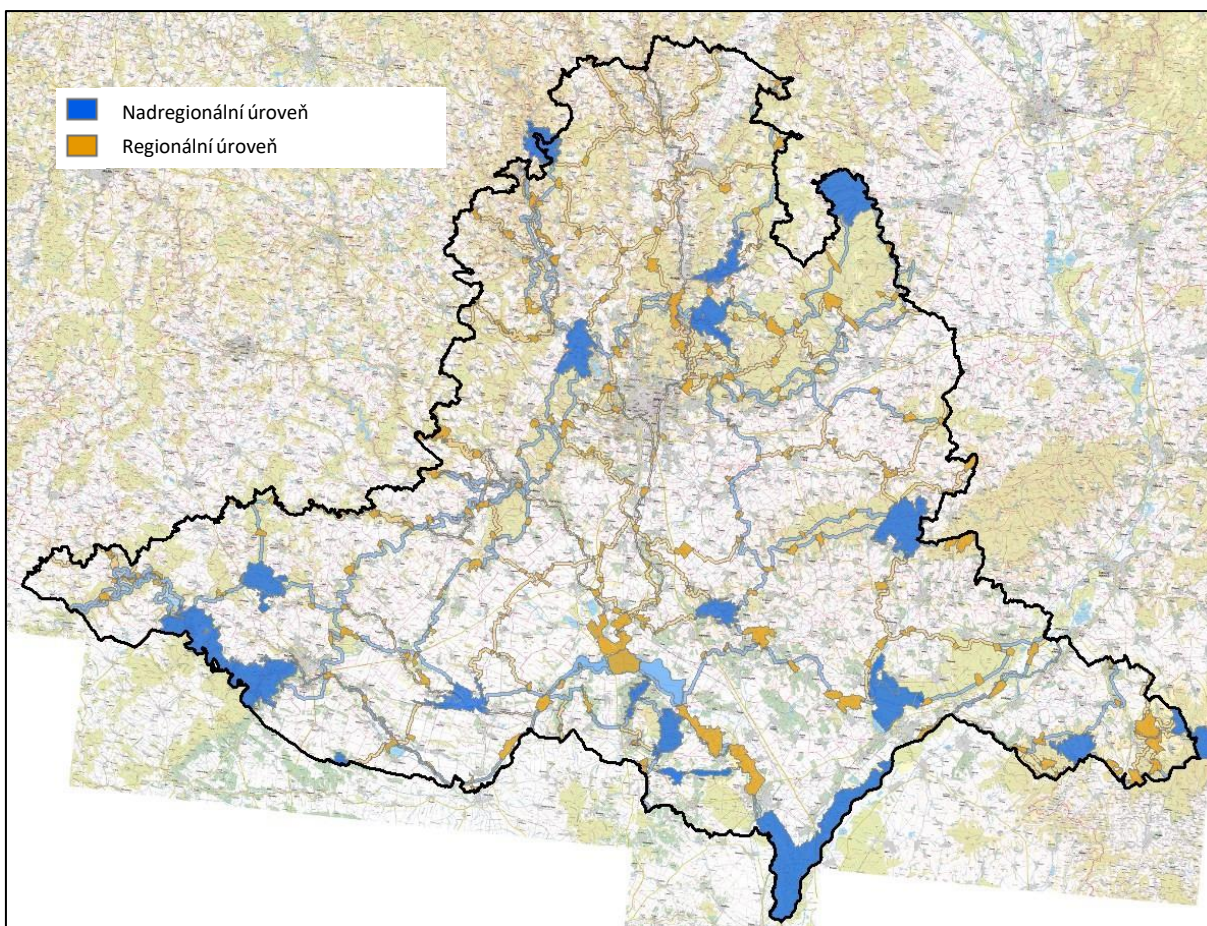
Územní systém ekologické stability

Platné koncepční řešení nadregionální a regionální úrovně územního systému ekologické stability (dále jen "ÚSES") obsahují Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje. V ZÚR JMK jsou vymezeny plochy pro nadregionální a regionální biocentra a koridory pro nadregionální a regionální biokoridory. Vlastní koncepce řešení ÚSES vychází z odvětvového dokumentu Koncepčního vymezení regionálního a nadregionálního ÚSES pro území Jihomoravského kraje, který je z r. 2012 (vydal KÚ JMK, odbor životního prostředí) a je stabilizována v ZÚR JMK. Jejím cílem je zajištění územních podmínek pro vymezení a koordinaci skladebných částí ÚSES nadregionální a regionální úrovně jako spojitého a funkčního systému, který tvoří zelenou páteř krajiny a příznivě působí na okolní méně stabilní části krajiny.

Navržené plochy a koridory jsou v územním střetu s prvky ÚSES. Koridor DS7 kříží nadregionální biokoridor K 165MH. Koridor DS65 kříží regionální biokoridory RK 1513, RK 1514 a RK JM046. Koridor DS67 kříží regionální biokoridor RK JM041. Koridor DV2 téměř v celé své délce zasahuje do

nadregionálního biokoridoru K 142V. Plocha NT1 z 51,6 % své plochy zasahuje do nadregionálních biokoridorů K 132MH a K 132T. Plocha NT2 z 33,5 % své plochy zasahuje do nadregionálního biokoridoru K 140MH. Plocha NT3 z 24,6 % své plochy zasahuje do nadregionálního biokoridoru K 132T. Koridor TE31 kříží nadregionální biokoridory K 139MB, K 134MH, K 139MH, K 140MH, K 140T, K 139T, K 132T, z 0,15 % své plochy zasahuje do regionálního biocentra RBC JM24 a dále kříží regionální biokoridory RK 1480A, RK 1486, RK JM002, RK JM001, RK JM042 a RK JM043. Koridor TE32 kříží regionální biokoridory RK 1414, RK 1416B, RK 1417A a RK 1419 a dále z 3,3 % své plochy zasahuje do regionálního biocentra RBC JM14. Koridor TE33 kříží regionální biokoridor RK1486.

Obr. A.3.10: Územní systém ekologické stability (zdroj dat: ZÚR JMK **po 4. změně**)

Mapy: Geoportál ČÚZK, měřítko: 1:500 000

Speciální typy ochrany

Na území Jihomoravského kraje se nenacházejí geoparky.

Biosférické rezervace UNESCO

Na území Jihomoravského kraje se při jižní hranici kraje nachází dvě biosférické rezervace (dále jen „BR“) – BR Dolní Morava a BR Bílé Karpaty.

Územní rezerva RDD62 zasahuje na BR Dolní Morava.

Mokřady mezinárodního významu

Na území Jihomoravského kraje se nachází 3 mokřady mezinárodního významu, které jsou chráněny dle Úmluvy o mokřadech (tzv. Ramsarská úmluva, podepsána 2.2. 1971): Lednické rybníky, Mokřady Dolního Podyjí a Podzemní Punkva.

Územní rezerva RDD62 zasahuje na Mokřady Dolního Podyjí.

Předpoklad dalšího vývoje bez provedení koncepce Z5 ZÚR JMK

Provedení Z5 ZÚR JČK přináší z pohledu ochrany flóry, fauny a biologické rozmanitosti celou řadu negativních vlivů. Realizací záměrů v lokalitách přírodních či přírodě blízkých dojde k záboru biotopů a ke změně stanovištních podmínek v jejich blízkosti. Negativní vliv se v případě liniových dopravních staveb projeví také zvýšením fragmentace území a ztížením migrace živočichů.

Z obecného hlediska lze za určitý pozitivní vliv považovat rekonstrukce dopravních staveb, které mohou být provedeny s větším důrazem na jejich propustnost pro migrující živočichy (např. náhrada trubních propustků za propustky rámové s břehovou lavicí pro migrující živočichy). Na straně druhé dojde k zásahu do přírodních složek krajiny. Je zřejmé, že vždy bude záležet na konkrétním záměru a konkrétních podmínkách dotčeného území.

Z5 ZÚR JMK obsahuje koridory pro technickou a dopravní infrastrukturu a plochy těžby. V případě nerealizace některých záměrů (výstavba nových úseků liniových staveb dopravní nebo technické infrastruktury, záměry těžby) nedojde k negativnímu ovlivnění flóry, fauny, zvláště chráněných území a jiných biologicky cenných ploch.

A.3.5. Půda

Půdní pokryv Jihomoravského kraje je velmi různorodý. Zahrnuje ty nejúrodnější zemědělské půdy v rámci celé České republiky. Lesní půdy zaujímají celkově menší výměru než půdy zemědělské a kromě lužních oblastí kolem Dyje a Moravy se vyskytují především v exponovanějších polohách Dražanské vrchoviny, Ždánického lesa a CHKO Moravský kras. Využití půdy je uvedeno v následující tabulce.

Tab. A.3.14: Využití půdy v Jihomoravském kraji k datu 31.12.2024 (zdroj ČSÚ)

Typ půdy	Plocha [ha]	[%]
Celková výměra	718 774	100.00
Zemědělská půda	420 377	58.49
orná půda	343 655	47,81
zahrady	18 164	2,53
trvalé travní porosty	31 478	4.38
vinice	19 054	2.65
Nezemědělská půda	298 398	41.51
Lesní pozemky	201 902	28.09
Vodní plochy	15 782	2.20
Zastavěné a ostatní plochy	15 598	2.17

Z celkové rozlohy kraje tvoří cca 60 % zemědělská půda, z níž cca 82 % připadá na půdu ornou. Nejvyšší stupeň zornění (podíl orné půdy na půdě zemědělské) cca 90 % mají v kraji okresy Vyškov (89,96 %) a Znojmo (91,02 %), vysoký stupeň je ale rovněž v okrese Brno - venkov (83,87 %). Z hlediska výrobních oblastí je zemědělství zaměřeno především na obiloviny, řepku a cukrovku. Vzhledem k velmi příznivým klimatickým podmínkám má Jihomoravský kraj dávnou tradici a vysokou úroveň specializované zemědělské výroby, jako je vinařství, ovocnářství a zelinářství. V kraji je více jak 90 % výměry všech vinic v ČR. Vinohradnictví je rozvinuto v okresech Břeclav, Hodonín a Znojmo a částečně také v okrese Brno - venkov.

Zemědělský půdní fond

Ochrana zemědělské půdy je zakotvena především v zákoně č. 334/1992 Sb., v platném znění.

Zemědělské půdy se klasifikují pomocí bonitovaných půdně ekologických jednotek (dále jen „BPEJ“) (Vyhláška MZe č. 48/2011 Sb. ve znění pozdějších předpisů). Každá BPEJ je tvořena pětímístným číselným kódem. První číselný znak vyjadřuje klimatický region, druhá a třetí číslice určuje zařazení do hlavní půdní jednotky, čtvrtá stupeň sklonitosti a expozici a pátá číslice skeletovitost a hloubku půdy.

Zemědělské půdy jsou rozděleny do 5 tříd ochrany na základě bonitovaných půdně ekologických jednotek (BPEJ). Nejcenější půdy jsou zařazeny do I. a II. třídy ochrany, V. třída představuje půdy s velmi nízkou produkční schopností.

Zemědělské půdy na území Jihomoravského kraje spadají do všech tříd ochrany. Nejvíce jsou zastoupeny nejcenější půdy s I. a II. třídou ochrany (dohromady cca 60 %). Tyto půdy se na území Jihomoravského kraje nachází především v Dyjsko-svrateckém úvalu, Boskovické brázdě a Dolnomoravském úvalu. Zemědělskou půdu I. a II. třídy ochrany lze odejmout pouze v případech, kdy jiný veřejný zájem výrazně převažuje nad veřejným zájmem ochrany ZPF.

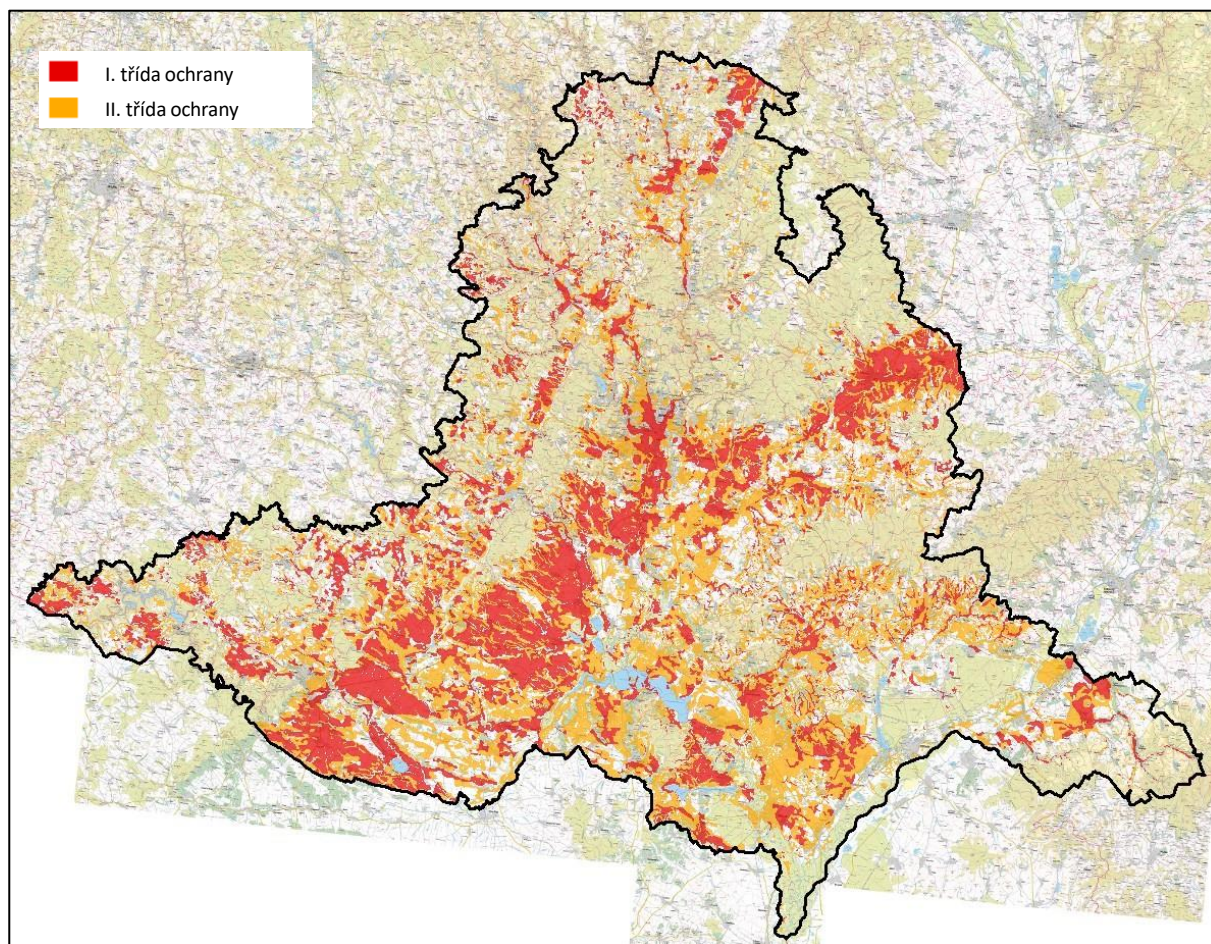
V koridoru DS7 tvoří cenné půdy I. a II. třídy ochrany 43 % z celkové rozlohy koridoru, ve změně koridoru DS51 se jedná o 83,8 % celkové plochy změny, v koridoru DS65 se jedná o 38,5 % jeho celkové plochy, v koridoru DS67 se jedná o 65,7 % jeho celkové plochy, v koridoru DS68 se jedná o 78,5 % jeho celkové plochy, v koridoru DS69 se jedná o 95,3 % jeho celkové plochy, v koridoru DS71 se jedná o 100 % jeho celkové plochy, ve změně koridoru DD13 se jedná o 5,6 % celkové plochy změny, v koridoru DV2 25,5 % jeho celkové plochy, ve změně koridoru TR1 se jedná o 89,9 % celkové rozlohy změny, v koridoru TE31 se jedná o 56,6 % jeho celkové rozlohy, v koridoru TE32 se jedná o 68,9 % jeho celkové rozlohy a koridoru TE33 se jedná o 60,5 % jeho celkové rozlohy.

V ploše NT1 tvoří cenné půdy I. a II. třídy ochrany 0,01 % z celkové rozlohy plochy, v ploše NT3 tvoří tyto půdy 0,33 % z celkové rozlohy plochy, v ploše DS6 tvoří tyto půdy 16,8 % její celkové rozlohy, v ploše DS21 100 % její celkové rozlohy a v ploše VH10 také 100 % její celkové rozlohy.

Koridor DS67 z 0,6 % své celkové rozlohy zasahuje do území viniční tratě, v koridoru TE31 se jedná o 0,92 % celkové rozlohy koridoru.

Koridory územní rezervy jsou také umístěny na cenné půdy, I. a II. třída ochrany tvoří u RDD3 78,8% plochy koridoru u RDD62 32,1 %.

Obr. A.3.11: Zastoupení zemědělské půdy v I. a II. třídě ochrany v Jihomoravském kraji (zdroj dat: ÚAP, 2021)

Mapy: Geoportál ČÚZK, měřítko: 1:500 000

Půdy v Jihomoravském kraji jsou silně postiženy erozí. Eroze půdy zejména pak zemědělské ohrožuje jak produkční, tak mimoprodukční funkce půdy. Jedná se o odnos půdy povrchovým odtokem a smyvem (vodní eroze) a odnos půdy působením větru (větrná eroze). V České republice je pozornost věnována především erozi vodní. Míra ohrožení území vodní erozí je primárně dána sklonitostí území a půdními vlastnostmi. Konkrétní negativní projevy jsou pak ovlivněny rozložením srážek, zejména přívalových dešťů, charakterem a způsobem využití území, u zemědělských půd pak způsobem obhospodařování, zvolenými osevními postupy apod. Vodní erozí je v Jihomoravském kraji ohrožena zejména oblast Dražanské vrchoviny, Bobravské vrchoviny a oblast Západních Karpat. Půdy v Jihomoravském kraji jsou ohroženy také větrnou erozí (nejvíce v ČR). Důvodem je, kromě klimatických podmínek, intenzivní zemědělská výroba a výskyt lehce erodovatelných půd. Nejvíce je ohrožena větrnou erozí jižní část Jihomoravského kraje – Břeclavsko, Znojemsko a Hodonínsko.

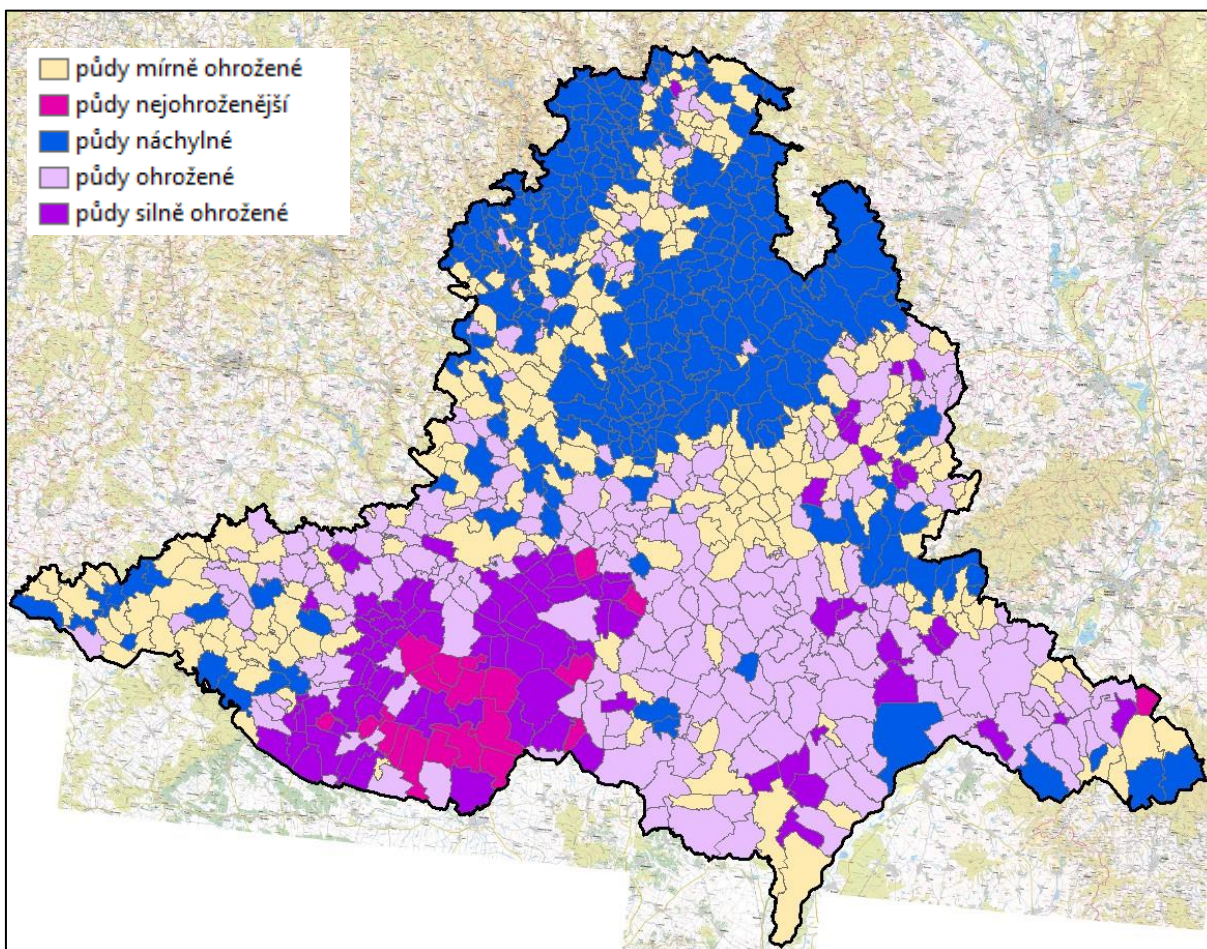
V rámci ÚAP 2021 byla vymezena katastrální území s půdami ohroženými erozí (kategorie – nejohroženější, silně ohrožené, ohrožené, náchylné a mírně ohrožené).

Na půdy silně ohrožené a ohrožené, zasahuje většina koridorů a ploch s výjimkou ploch NT1, NT3 a změn ploch a koridorů VH10, DD13, DS51 a TR1. Koridory DS7, DS65, DS68 se z většiny nachází na půdách ohrožených erozí. Koridor DS67 menšinově zasahuje na půdu silně ohroženou a ohroženou ve své východní části. Koridor DS69 menšinově zasahuje na půdu ohroženou erozí ve své západní části. Přibližně polovina koridoru DS71 se nachází na půdě ohrožené erozí. Jihozápadní polovina koridoru DV2 se nachází na půdě ohrožené erozí. Koridor TE31 zasahuje na půdu ohroženou erozí jen velmi okrajově,

a to ve své severní části. Koridor TE32 zasahuje na půdy ohrožené erozí zejména na svém západním a severovýchodním konci. Na půdy silně ohrožené koridor zasahuje pouze v jedné krátké úseku. Téměř polovina koridoru TE33 zasahuje na půdy ohrožené erozí. Plocha NT2 se z většiny nachází na půdách silně ohrožených erozí. Plocha DS21 se nachází celá na půdách silně ohrožených erozí. Plocha DS6 na půdu ohroženou erozí zasahuje pouze okrajově ve své severovýchodní části.

Katastrální území ohrožená půdní erozí jsou zobrazena na následujícím obrázku.

Obr. A.3.12: Půdy ohrožené erozí pro území obcí (zdroj dat: ÚAP, 2021)

Mapy: Geoportál ČÚZK, měřítko: 1:500 000

Pozemky určené k plnění funkcí lesa

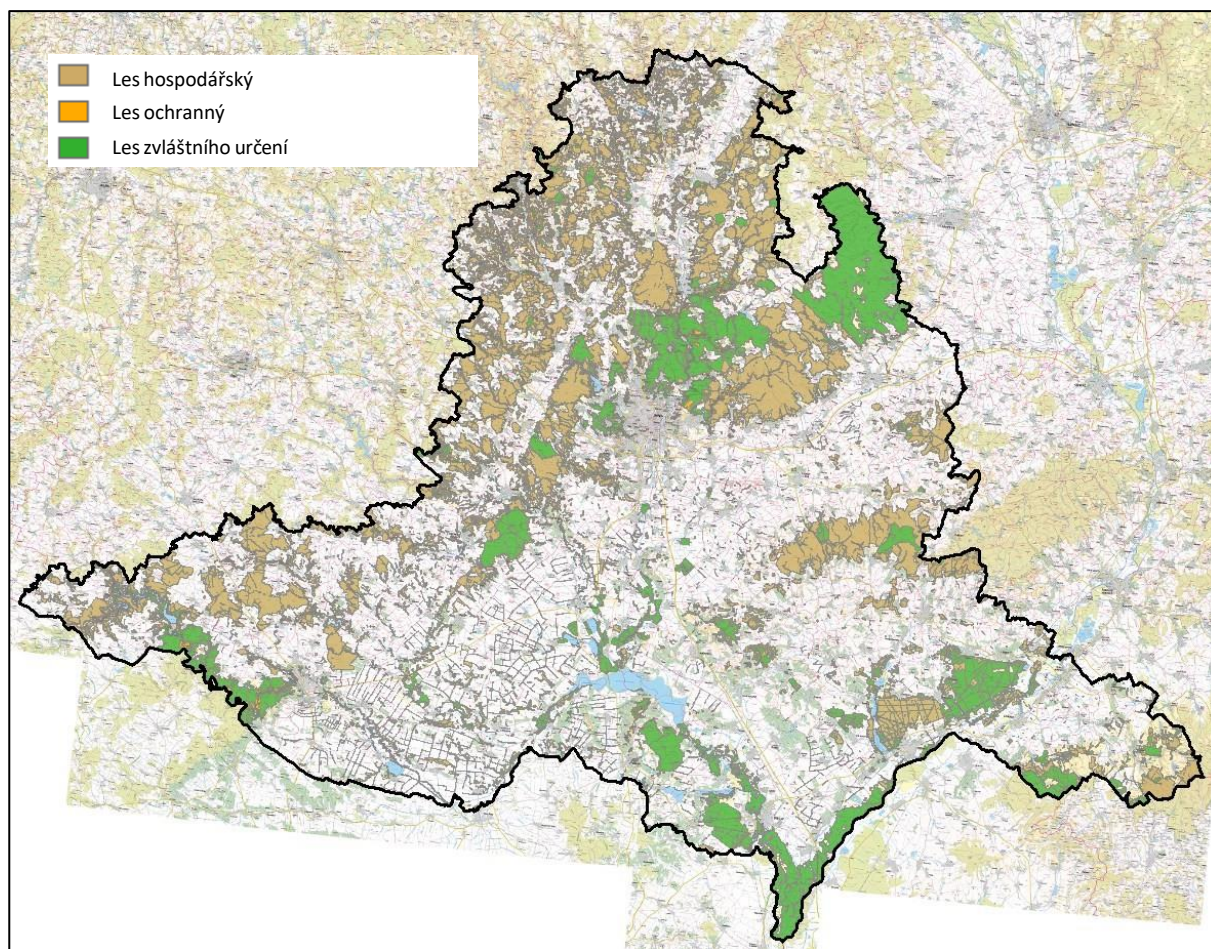
Dle zákona o lesích 289/1995 Sb., se lesy dělí na 3 kategorie - na lesy ochranné, lesy zvláštního určení a lesy hospodářské. Do kategorie lesů ochranných se řadí lesy na mimořádně nepříznivých stanovištích, vysokohorské lesy pod hranicí stromové vegetace chránící níže položené lesy a lesy na exponovaných hřebenech a lesy v klečovém lesních vegetačním stupni. Lesy zvláštního určení jsou lesy, které nejsou lesy ochrannými a nacházejí se v pásmech hygienické ochrany vodních zdrojů I. stupně, v ochranných pásmech zdrojů přírodních léčivých a stolních minerálních vod nebo na území národních parků a národních přírodních rezervací. Do kategorie lesů zvláštního určení lze dále zařadit lesy, u kterých je veřejný zájem na zlepšení a ochraně životního prostředí nebo jiný oprávněný zájem na plnění mimoprodukčních funkcí lesa.

Jihomoravský kraj se vyznačuje relativně nízkým procentem zalesnění. PUPFL činí cca 28,1 %, což je druhá nejnižší lesnatost kraje v ČR. Lesní pozemky pokrývají v současnosti cca 202 tis. ha. Lesnatá je

především severozápadní část území – Dražanská vrchovina, Žďánický les, Bobravská vrchovina, Moravský kras. V jižní části území se nachází větší celky lužních lesů v nivách řek Dyje a Moravy.

Jihomoravský kraj je jediným krajem, kde listnaté dřeviny (58,9 %) převládají nad jehličnatými (41,1 %).

Obr. A.3.13: Pozemky určené k plnění funkcí lesa (zdroj dat: ÚAP, 2021)

Mapy: Geoportál ČÚZK, měřítko: 1:500 000

Některé posuzované plochy a koridory zasahují na pozemky určené k plnění funkcí lesa (dále „PUPFL“). Koridor DS7 z 5,95 % své plochy prochází lesními porosty kategorie lesa hospodářského. Koridor DS65 zasahuje okrajově do lesních porostů kategorie lesa hospodářského, a to pouze z 0,2 % své celkové plochy. Koridor DS67 prochází okrajově lesními porosty kategorie lesa hospodářského z 0,3 % své celkové plochy a lesy ochrannými z 0,1 % své celkové plochy. Koridor DS69 z 3,2 % své celkové plochy prochází lesními porosty kategorie lesa hospodářského. Koridor DV2 zasahuje okrajově do lesních porostů kategorie lesa hospodářského, a to pouze z 0,2 % své celkové plochy. Koridor TE31 prochází lesními porosty kategorie lesa hospodářského z 7,8 % své celkové plochy, lesy ochrannými z 0,1 % své celkové plochy a lesy zvláštního určení z 0,4 %. Koridor TE33 prochází lesními porosty kategorie lesa hospodářského z 0,8 % své celkové rozlohy.

Plocha NT1 z 1,4 % své celkové plochy zasahuje do lesa hospodářského. Plocha NT2 z 25,6 % své celkové plochy zasahuje do lesa hospodářského. Plocha NT3 z 31,2 % své celkové plochy zasahuje do lesa hospodářského. Plocha DS6 z 0,1 % své celkové rozlohy zasahuje do lesa zvláštního určení.

Územní rezervy také zasahují na lesní pozemky. RDD3 kromě lesa hospodářského (0,79 % z plochy) zasahuje také na les zvláštního určení (0,29 %). V ploše RDD62 je velký podíl lesa zvláštního určení (20,46 %).

Předpoklad dalšího vývoje bez provedení koncepce Z5 ZÚR JMK

Provedení Z5 ZÚR JMK má na zemědělskou půdu negativní vliv. V případě neprovedení koncepce by nedošlo k záboru zemědělské půdy z důvodu realizace záměrů, které jsou v ZÚR JMK obsaženy, včetně půdy nejvyšší kvality.

V kraji je doložitelný trend postupného zalesňování zemědělsky obtížně využitelných ploch. Rozsah tohoto zalesňování mírně převyšuje výměru pozemků trvale odnímaných z PUPFL pro různé účely investiční výstavby, případně pro těžbu surovin. Bez uplatnění Z5 ZÚR JMK lze předpokládat pokračování tohoto trendu.

A.3.6. Horninové prostředí

Geomorfologická charakteristika

Na území Jihomoravského kraje se setkávají tři orografické provincie: Česká vysočina, Západní Karpaty a Západopanonská pánev. Na severu a severozápadě je reliéf kraje tvořen pahorkatinami a vrchovinami (Drahanská vrchovina, Bobravská vrchovina, Litenčická pahorkatina, Ždánický les), na jihu a jihovýchodě rovinami a nížinami (Dolnomoravský úval, Dyjsko-svratecký úval). Pro modelaci reliéfu je charakteristický směr jihozápad-severovýchod, ve kterém jsou řazena pásma vysočin a pahorkatin oddělená pásmy nížin. Nejvyšší bod kraje se nalézá na moravskoslovenské hranici v pásmu Bílých Karpat – Čupec (819 m n. m.). Naopak nejnižším bodem je na jižním okraji soutok řek Moravy a Dyje u Lanžhota (150 m n. m.). Území Jihomoravského kraje není pramennou oblastí významných řek, ty krajem protékají (Morava, Dyje, Jihlava, Svatka, Svitava, Oslava).

Česká vysočina

soustava: Českomoravská

 podsoustava: Českomoravská vrchovina

 celek: Hornosvratecká vrchovina

 celek: Křižanovská vrchovina

 celek: Jevišovská pahorkatina

 podsoustava: Brněnská vrchovina

 celek: Boskovická brázda

 celek: Bobravská vrchovina

 celek: Drahanská vrchovina

Západní Karpaty

soustava: Vněkarpatské sníženiny

 podsoustava: Západní vñekarpatské sníženiny

 celek: Dyjsko-svratecký úval

 celek: Vyškovská brána

soustava: Vñejší Západní Karpaty

 podsoustava: Jihomoravské Karpaty

 celek: Mikulovská vrchovina

 podsoustava: Středomoravské Karpaty

 celek: Ždánický les

celek: Litenčická pahorkatina

celek: Chříby

celek: Kyjovská pahorkatina

celek: Bílé Karpaty

Geologická charakteristika

Z hlediska regionálně geologického členění České republiky se na území Jihomoravského kraje stýkají dvě jednotky prvního řádu, a to Český masiv a Karpatská soustava. Jejich rozhraní prochází zhruba v linii Znojmo – Brno – Vyškov. Západní část Jihomoravského kraje je tvořena horninami východní části Českého masivu – především moldanubické granulity a hadce. Dále je zde pestrá série moravika skládající se z fylitů, svorů, rul, kvarcitů a mramorů. Geologicky významné jsou horniny brunovistulika, tj. brněnského plutonu a jeho pláště v podloží moravského devonu, karbonu a z části moldanubika. V uvedených horninách se utvořila hluboká vkleslina označená jako boskovická brázda, která je vyplněna převážně karbonskými sedimenty, jako jsou slepence, pískovce, prachovce a jílovce s uhelnými slojemi. V severní části kraje se nachází horniny devonu Moravského krasu (slepence, arkóзовé pískovce s významnými polohami vápenců a také břidlic). Devonské horniny přecházejí do břidlic a drob moravského kulmu. Ještě severněji zasahují do Jihomoravského kraje horniny ústecké synklinály jihovýchodního výběžku české křídové pánve. Centrální část Jihomoravského kraje tvoří horniny brunovistulika. V brněnském masivu jsou to hlubinné vyvřeliny granity až diority. Dyjský masiv tvoří žuly, granodiority až diority s odlišninami aplitů, pegmatitů a diabasů.

Popsané horniny ukončují část českého masivu, na kterou nasedají horniny karpatské předhlubně (pískovce, prachovcové jíly a jílovce), vnějšího flyše (slepence, droby, prachovce, pískovce a břidlice) a sedimenty vídeňské pánve zasahující až do Jihomoravského kraje (slepence, písky, jílovce). V neogenní výplni vídeňské pánve se nachází ložiska nafty a přírodního plynu. Kvartérní horniny reprezentují deluviální hlinitopísčité až hlinito-kamenité usazeniny, místo fluvialní až fluviodeluvialní sedimenty a spraše až sprašové hlíny. Spraše převládají v jižní a také v jihovýchodní části Jihomoravského kraje.

Nerostné suroviny

Ochrana výhradních ložisek je legislativně zajištěna stanovením chráněných ložiskových území § 17 zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), v platném znění.

Jihomoravský kraj je významným producentem nerostných surovin. Celkový objem těžby nerostných surovin v kraji v roce 2022 činil 11 380,1 tis. t. V největších objemech se v Jihomoravském kraji těží stavební kámen a štěrkopísky. V roce 2022 se zde vytěžilo 5 270,4 tis. t stavebního kamene a 3 375,0 tis. t štěrkopísků. Další významnou surovinou těženou v kraji jsou ostatní a vysokoprocentní vápence. Ostatní vápence mají obsah karbonátů nad 80 % a používají se k výrobě cementu a vápna nebo pro odsiřování spalin. Vysokoprocentní vápence mají obsah karbonátů alespoň 96 % a využívají se v chemickém, sklářském, potravinářském, gumárenském či keramickém průmyslu, dále také v hutnictví, k odsiřování či výrobě vápna nejvyšší kvality. Objem těžby ostatních vápenců v roce 2022 činil 1 244,0 tis. t, vysokoprocentních vápenců 214,2 tis. t. Z dalších surovin je v kraji významná těžba ropy a zemního plynu. Česká ropa, která se těží v ložiskových oblastech vídeňské pánve (v blízkosti Hodonína) a karpatské předhlubně (u Koryčan), je vysoce kvalitní. Její roční těžba (73,5 tis. t v roce 2022) však pokrývá pouze zanedbatelnou část tuzemské spotřeby.

V roce 2022 činila plocha dotčená těžbou v Jihomoravském kraji 1 940,3 ha, což odpovídá 0,3 % rozlohy kraje. Dále bylo v oblastech dotčených těžbou 255,0 ha rozpracovaných rekultivací a 832,5 ha ukončených rekultivací.

Některé koridor a plochy řešené Z5 ZÚR JMK zasahují na ložiska nerostných surovin, chráněná ložisková území (CHLÚ) nebo dobývací prostory (DP). Koridor DS7 z 0,3 % své celkové plochy zasahuje do CHLÚ Kravsko a z 0,2 % do ložiska nerostných surovin Žerůtky-Kravsko. Koridor DS65 z 10,5 % své plochy zasahuje do CHLÚ Mouřinov a z 17,7 % do DP. Koridor TE31 z 1,7 % své celkové rozlohy zasahuje do CHLÚ Neslovice a z 0,7 % své rozlohy do ložiska nerostných surovin Neslovice.

Plocha NT1 z 38,7 % své celkové plochy zasahuje do CHLÚ Opatovice, z 61,3 % své rozlohy do DP Opatovice I. a z 56 % své rozlohy do ložiska nerostných surovin Opatovice. Plocha NT2 z 88,5 % své celkové plochy zasahuje do CHLÚ Olbramovice, ze 100 % své rozlohy do DP Olbramovice a z 99,9 % své rozlohy do ložiska nerostných surovin Olbramovice. Plocha NT3 z 79,3 % své celkové plochy zasahuje do CHLÚ Luleč, z 67,7 % své rozlohy do DP Luleč a z 69,7 % své rozlohy do ložiska nerostných surovin Luleč. Plocha DS6 z 30,6 % své celkové rozlohy zasahuje do CHLÚ Hodonín-03 a z 61,8 % své celkové rozlohy do DB Hodonín V.

Územní rezerva RDD62 prochází územím s ložisky nerostných surovin lignitu, ropy, zemního plynu (55,8 %), vymezenými chráněnými ložiskovými územími Opatovice, Olbramovice, Luleč, Hrušky - PZP, Břeclav, Tvrdonice, Břeclav V. (71,44 %) a dobývacími prostory Lanžhot 1, Hrušky, Tvrdonice (40,95 %).

sesuvy, poddolovaná území

Na území Jihomoravského kraje je registrováno cca 670 sesuvných území.

Častější výskyt těchto ploch je např. v oblasti Bílých Karpat (svahy Čubče), kde jsou flyšové horniny v důsledku intenzivního větrání pokryty deluvii mocnosti pět až deset metrů. Tyto sedimenty jsou většinou silně jílovité a málo ulehle. Svahová eroze spolu s náhlými změnami nasycení vodou je příčinou intenzivních sesuvů plošného a proudového typu. Ve vrchovinách a pahorkatinách Západních Karpat jsou při méně dynamické modelaci povrchu a menším mocnostem deluviálního pokryvu příčinou sesuvů často boční eroze vodních toků a podmáčení svahových sutí. Nejintenzivněji je sesuvy postiženo západní úpatí Pavlovských vrchů. V oblasti Českého masivu jsou na území Jihomoravského kraje registrovány sesuvy méně často. Většinou jsou koncentrovány do území Boskovické brázdy, kde je permokarbonská sedimentární výplň intenzivně rozlámána systémy stupňovitých zlomů. Vznik svahových pohybů podmiňují málo zpevněné sedimenty (jílovce-prachovce). V oblasti Rosicko-oslavanské uhelné pánve jsou sesuvy vyprovokovány bývalou důlní činností.

Poddolovaná území menších rozloh se v Jihomoravském kraji nachází převážně v severní části území. Velké poddolované plochy jsou vymezeny v české části vídeňské pánve pod Kyjovem po těžbě lignitu nebo u Oslavan po těžbě černého uhlí.

Koridor DS67 z 0,6 % své rozlohy zasahuje na sesuvné území Křižanovice. Koridor DS71 ze 3 % své celkové rozlohy zasahuje do sesuvného území Ostopovice. Koridor TE31 zasahuje z 0,3 % své celkové rozlohy na poddolované území Oslavany 1 a z 0,6 % své rozlohy na sesuvné území Dražovice, Letonice. Koridor TE32 zasahuje z 3,1 % své celkové rozlohy na poddolované území Spešov 3-Jestřebí a Chrudichromy 2.

Územní rezerva RDD62 malou částí (0,95 %) zasahuje na sesuvné území.

Chráněná území pro zvláštní zásah do zemské kůry

Zvláštní zásahy do zemské kůry podléhají zákonu č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon). Jedná se o podzemní zásobníky plynů nebo kapalin, místa ukládání radioaktivních a jiných odpadů v podzemí či objekty průmyslového využívání tepelné energie země.

Na území Jihomoravského kraje se nacházejí podzemní prostory sloužící jako podzemní úložiště nebo zásobníky zemního plynu. Jsou zejména v jižní části kraje v ORP Mikulov, Břeclav, Hodonín, ve východní části kraje náleží do ORP Vyškov, Bučovice a Kyjov. Na území Jihomoravského kraje je evidováno dle ÚAP 14 lokalit.

Předpoklad dalšího vývoje bez provedení koncepce Z5 ZÚR JMK

V případě neprovedení Z5 ZÚR JMK, resp. nerealizace navrhovaných záměrů, nedojde k zásahům do lokalit ochrany horninového prostředí chráněných dle horního zákona č.44/1988 Sb., ve znění pozdějších předpisů (střety staveb s dobývacím prostorem, chráněným ložiskovým územím, ložisky nerostů).

Zásadní z hlediska horninového prostředí jsou záměry těžby. Při jejich nerealizaci by zůstala zachována ložiska nerostných surovin.

Bez provedení Z5 ZÚR JMK nedojde k ohrožení stability jednotlivých záměrů v případech, kdy by procházely sesuvnými nebo poddolovanými územími.

A.3.7. Voda

Vymezení hydrogeologických rajonů a útvarů podzemních vod vyplývá z vyhlášky č. 5/2011 Sb., v platném znění.

Území Jihomoravského kraje náleží v rámci mezinárodní oblasti povodí Dunaje do dílčích povodí Dyje a Moravy, jehož správcem je Povodí Moravy.

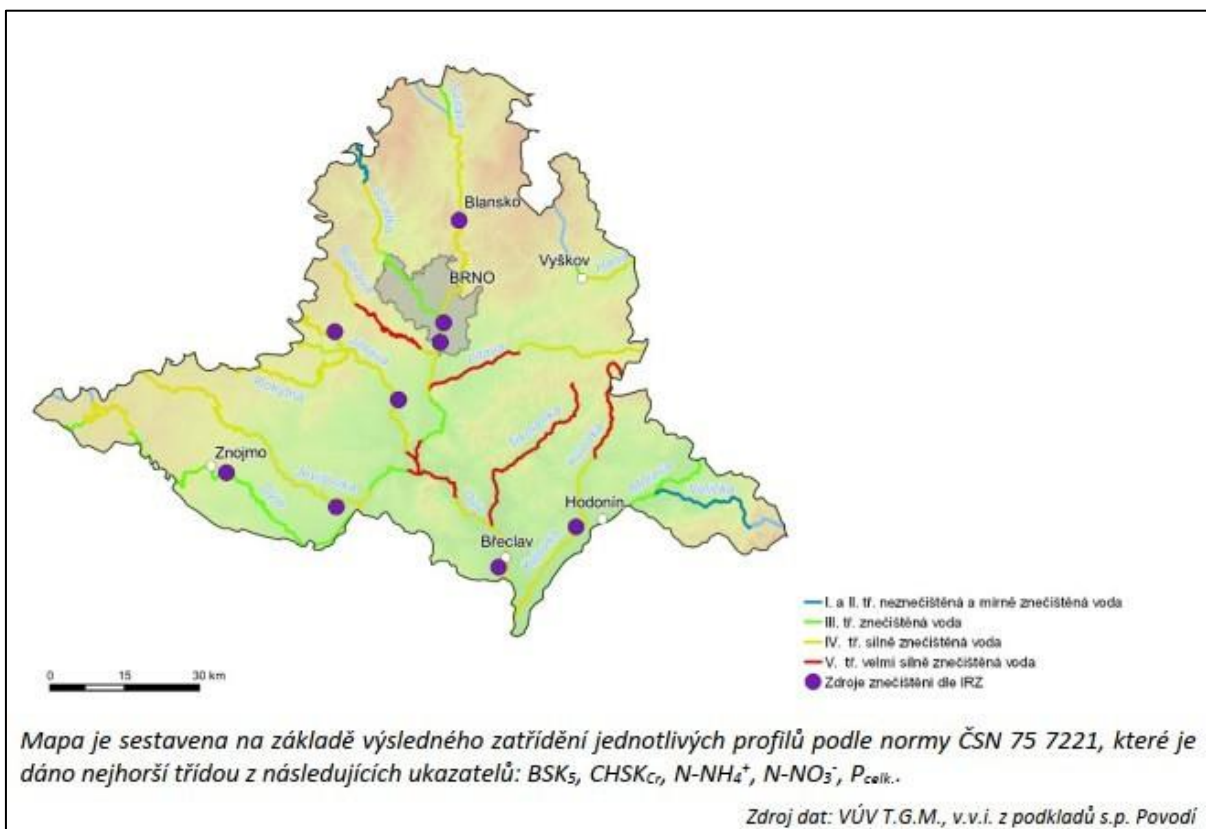
Povrchové vody

Území Jihomoravského kraje spadá z cca 86 % do povodí Dyje, cca ze 14 % do povodí Moravy, jež ústí do Dunaje, a tedy do úmoří Černého moře. Hustota sítě vodních toků je cca 0,81 km/km². Nejvýznamnějším vodním tokem na území Jihomoravského kraje je řeka Dyje s levostrannými přítoky Svratkou a Jihlavou.

V území se nachází cca 2730 vodních ploch. Z nejvýznamnějších lze jmenovat např. soustavu vodních nádrží Nové Mlýny, vodní nádrž Opatovice, Vranov, Letovice, Boskovice nebo Brněnskou vodní nádrž. Tyto vodní nádrže zajišťují dodávky pitné vody pro obyvatelstvo, odběry užitkové vody pro průmysl a energetiku a také i částečnou protipovodňovou ochranu. Některé jsou využívány také pro rekreaci.

Kvalita povrchových vod není příliš dobrá. V období 2021–2022 byla v Jihomoravském kraji na většině toků zjištěna III.–V. třída jakosti (znečištěná až velmi silně znečištěná voda). Velmi silně znečištěná voda byla, stejně jako v minulém hodnoceném období 2020–2021, zjištěna na vodních tocích Trkmanka, Kyjovka, Bobrava a dále Litava a Dyje. Jakost vody v Jihomoravském kraji je dlouhodobě ovlivněna plošným znečištěním z intenzivního zemědělského hospodaření. Na některých tocích je jakost vody ovlivňována i průmyslovým znečištěním, např. z textilního nebo strojírenského průmyslu.

Obr. A.3.14: Jakost vody v tocích, 2021-2022 (zdroj: Zpráva o životním prostředí v Jihomoravském kraji 2022, převzato)

Koridor DS7 se nachází v útvaru povrchových vod DYJ_0180, DYJ_0210, DYJ_0230, DYJ_0240, DYJ_0270, kříží vodní toky Jevišovka, Slanůvka, Hostěradský p., Žerůtský p., Mramotický p., jeden bezejmenný potok a dále kříží rybník Pod jahodami a jeden bezejmenný rybník. Změna koridor DS51 se nachází v útvaru povrchových vod DYJ_0700, DYJ_0720 a DYJ_0730. Žádné vodní plochy ani vodní toky nekříží. Koridor DS65 se nachází v útvaru povrchových vod DYJ_0680, DYJ_0700, DYJ_0690, DYJ_1270, kříží vodní toky Litava, Březovský potok, Zámecký potok a čtyři bezejmenné vodní toky a jednu vodní plochu, a to Horní nádrž. Koridor DS67 se nachází v útvaru povrchových vod DYJ_0700 a DYJ_0720, dále kříží vodní toky Rakovec, Litava, Nížkovický p. a Němčanský p. a jednu vodní plochu v ligářích. Koridor DS68 se nachází v útvaru povrchových vod MOV_0990, MOV_1000 a MOV_1010, a dále kříží vodní toky Drnůvka a Haná. Koridor DS69 se nachází v útvaru povrchových vod MOV_0990 a MOV_1010. Žádné vodní plochy ani vodní toky koridor nekříží. Koridor DS71 se nachází v útvaru povrchových vod DYJ_0490 a DYJ_0660, dále kříží vodní tok Leskava. Změna koridoru DD13 se nachází v útvaru povrchových vod DYJ_0490 a kříží vodní tok Leskava. Koridor DV2 se nachází v útvaru povrchových vod MOV_1380 a MOV_1390, jeho středem protéká řeka Morava a v některých úsecích zasahuje do Baťova kanálu. Změna koridoru TR1 se nachází v útvaru povrchových vod DYJ_0490. Žádné vodní plochy ani vodní toky koridor nekříží. Koridor TE31 se nachází v útvaru povrchových vod MOV_1000, MOV_1010, MOV_1020, DYJ_0470, DYJ_0660, DYJ_0670, DYJ_0700, DYJ_0710, DYJ_0730, DYJ_0760, DYJ_0780, DYJ_0950, DYJ_1100, DYJ_1090, DYJ_1160 a DYJ_1180. Koridor kříží vodní toky Rešický p., Dobřínský p., Lázeňský p., Remíz, Polánka, Řeznovický p., Jihlava, Oslava, Neslovický p., Bobrava, Kývalka, Cikánka, Augšperský p., Troubský p., Střelický p., Nebovidský p., Svratka, Ivanovický p., Dunávka, Říčka (Zlatý p.), Litava, Otnický p., Milešovický p., Vážanský p., Vážanský žleb, Nížkovický

p., Prostředníček, Němčanský p., Dražovický p., Roštěnický p., Pruský p., Boškůvský p., Medlovický p., Švábenický p., Dětkovický p. a devětkrát bezejmenný vodní tok. Koridor kříží vodní plochy Šmoldus, V ligářích, a dva bezejmenné rybníky. Koridor TE32 se nachází v útvaru povrchových vod DYJ_0650, DYJ_0570, DYJ_0580, DYJ_0590 a DYJ_0490. Koridor kříží vodní toky Hluchovský p., Dolnohlotský p., Svitava, Chrábek, Spešovský p., Bykovka, Žerůtský p., Lysický p., Úmoří, Výpustek, Chlumský p. a sedm bezejmenných potoků. Koridor TE33 se nachází v útvaru povrchových vod DYJ_0660, DYJ_0670 a DYJ_0780 a kříží Dvorský p., dva bezejmenné vodní toky, Ivanovický p. a Svratku.

Plocha NT1 se nachází na útvaru povrchových vod MOV_0990, nezasahuje do žádných vodních ploch ani vodních toků. Plocha NT2 se nachází v útvaru povrchových vod DYJ_1160, DYJ_1170 a DYJ_1180, nezasahuje do žádných vodních ploch ani vodních toků. Plocha NT3 se nachází v útvaru povrchových vod MOV_1000 a nezasahuje do žádných vodních ploch ani vodních toků. Plocha DS1 NT3 se nachází v útvaru povrchových vod DYJ_0270 a nezasahují do ní žádné vodní toky ani plochy. Plocha DS6 se nachází v útvaru povrchových vod MOV_1430 a zasahuje do ní část bezejmenného rybníka. Plocha VH10 se nachází v útvaru povrchových vod DYJ_0490 a nezasahuje do ní žádná vodní plocha ani tok.

Záplavová území

Záplavová území jsou podle § 66 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů administrativně určená území, která mohou být při výskytu přirozené povodně zaplavena vodou. Vymezení záplavových území pomůže předcházet a snižovat škody způsobené povodněmi.

Rozsah záplavových území je dán rozlivem stoleté velké vody Q_{100} . Stanovená záplavová území podél významných toků představují zásadní územní limit, který je nutno při umísťování aktivit v území vždy respektovat v intencích ustanovení vodního zákona.

V zastavěných územích a zastavitelných plochách jsou podle nebezpečnosti povodňových toků vymezeny aktivní zóny záplavových území (AZZÚ). V těchto zónách se nesmí umísťovat, povolovat ani provádět stavby s výjimkou vodních děl, jimiž se upravuje vodní tok, převádějí povodňové průtoky, provádějí opatření na ochranu před povodněmi nebo která jinak souvisejí s vodním tokem nebo jimiž se zlepšují odtokové poměry, a další.

Koridor DS7 kříží záplavové území Q_{100} vodního toku Jevišovka, které zabírá 0,4 % celkové plochy koridoru. Změna koridoru DS51 kříží záplavové území Q_{100} vodního toku Rakovec, které zabírá 8,5 % celkové plochy změny koridoru. Koridor DS65 kříží záplavové území Q_{100} vodního toku Litava, které zabírá 24,9 % jeho celkové plochy. Koridor DS67 kříží záplavové území Q_{100} vodních toků Litava a Rakovec, které zabírají 10,9 % celkové plochy koridoru. Koridor DS68 kříží záplavové území Q_{100} vodního toku Haná, které zabírá 3,4 % celkové plochy koridoru. Koridor DS71 kříží záplavové území Q_{100} vodního toku Leskava, které zabírá 0,3 % celkové plochy koridoru. Koridor DV2 kříží záplavové území Q_{100} vodního toku Morava, které zabírá 65,2 % celkové plochy koridoru. Změna koridoru TR1 kříží záplavové území Q_{100} vodního toku Leskava, které zabírá 3,8 % celkové plochy změny koridoru. Koridor TE31 kříží záplavové území Q_{100} vodních toků Jihlava, Oslava, Rakovec, Bobrava, Svitava + Svratka, Říčka, Litava a Prostředníček, které zabírají 5,3 % celkové plochy koridoru. Koridor TE32 kříží záplavové území Q_{100} vodního toku Svitava, které zabírá 15,5 % celkové plochy koridoru. Koridor TE33 kříží záplavové území Q_{100} vodního toku Svratka a Svitava, které zabírají 46,3 % celkové plochy koridoru. Plocha NT1 zasahuje do záplavového území Q_{100} vodního toku Haná, které zabírá 0,1 % její celkové plochy. Celá plocha VH10 leží v záplavovém území Q_{100} řeky Svratky a Svitavy.

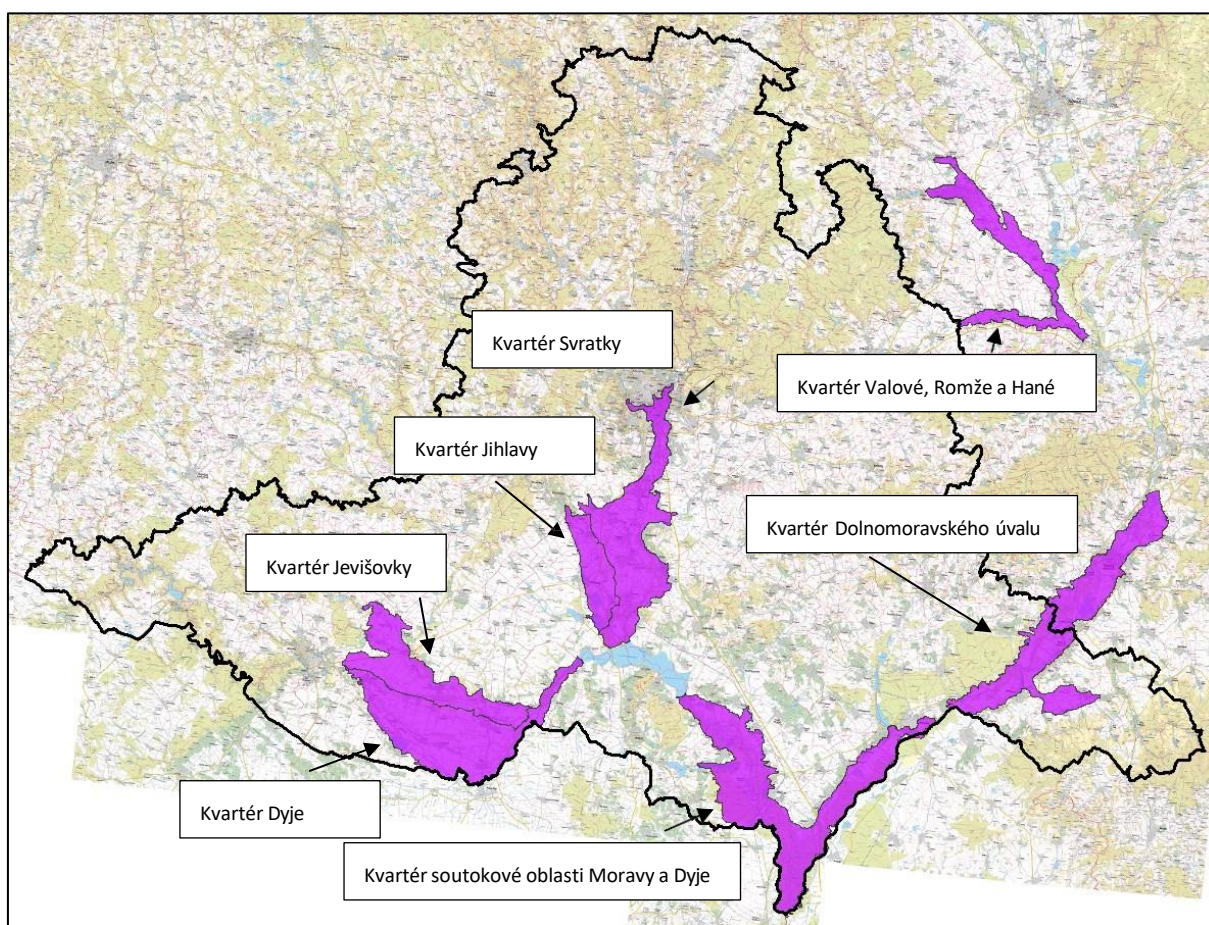
Územní rezerva RDD3 kříží větší množství vodních toků, z toho Pustiměřský, Haná a Rakovec mají vymezeno záplavové území Q100. 32,2 % plochy RDD62 leží v záplavovém území Moravy, Dyje, Kyjovky.

Podzemní vody

Ochrana vod je primárně zakotvena ve vodním zákoně č. 254/2001 Sb., v platném znění, včetně jeho prováděcích vyhlášek. Vodním útvarem se podle vodního zákona míní vymezené významné soustředění povrchových nebo podzemních vod v určitém prostředí, charakterizované společnou formou výskytu a vlastnostmi hydrologického režimu. Představují základ pro to, aby každý členský stát Evropského společenství zajistil souvislý a souhrnný přehled o stavu vod v každé oblasti povodí. Za zranitelné útvary podzemních vod je možno považovat zejména ty, které se nacházejí v svrchní vrstvě. Tj. horninovém prostředí tvořeném zejména uloženinami kvartérního stáří, často fluvialního původu, které se vyznačuje volnou hladinou podzemních vod a zvýšenou propustností.

Na území Jihomoravského kraje se nachází 7 útvarů podzemních vod ve svrchní vrstvě. Tyto útvary se nachází především v jižní a střední části území. Kvartér Dyje – rajon 1641, Kvartér Jevišovky – rajon 1642, Kvartér Svatky – rajon 1643, Kvartér Jihlavy – rajon 1644, Kvartér Dolnomoravského úvalu – rajon 1651, Kvartér soutokové oblasti Moravy a Dyje – rajon 1652, na východních hranicích okrajem zasahuje Kvartér Valové, Romže a Hané – region 1624. Útvary podzemních vod jsou znázorněny na následujícím obrázku.

Obr. A.3.15: Útvary podzemních vod (zdroj dat: ÚAP 2021)

Mapy: Geoportál ČÚZK, měřítko: 1:500 000

Kolem Svatky je vymezen rajon 1643 - Kvartér Svatky, který kříží koridor TE31 a západní část koridoru TE33. Kolem Moravy je vymezen rajon 1651 – Kvartér Dolnomoravského úvalu, do kterého je umístěn

skoro celý koridor DV2. Kolem Jevišovky je vymezen rajon 1642 – Kvartér Jevišovky, do kterého na svém jižním okraji zasahuje plocha DS21.

Chráněná oblast přirozené akumulace vod

Do území Jihomoravského kraje zasahuje chráněná oblast přirozené akumulace vod (CHOPAV) Kvartér řeky Moravy (vymezeno NV č. 85/1984 Sb., v platném znění) a nepatrně na severních hranicích CHOPAV Východočeská křída. Jedná se o oblasti s příznivými podmínkami pro přirozené nahromadění významných zásob podzemních vod, ve kterých je zakázáno významně zmenšovat rozsah lesních pozemků, odvodňovat a provádět zemní práce, těžit radioaktivní suroviny a ukládat odpady.

Do území CHOPAV zasahuje pouze koridor DV2, který zasahuje do CHOPAV Kvartér řeky Moravy z 52,6 % své celkové plochy.

Územní rezerva RDD62 prakticky celá (91,7 %) se nachází v CHOPAV Kvartér řeky Moravy.

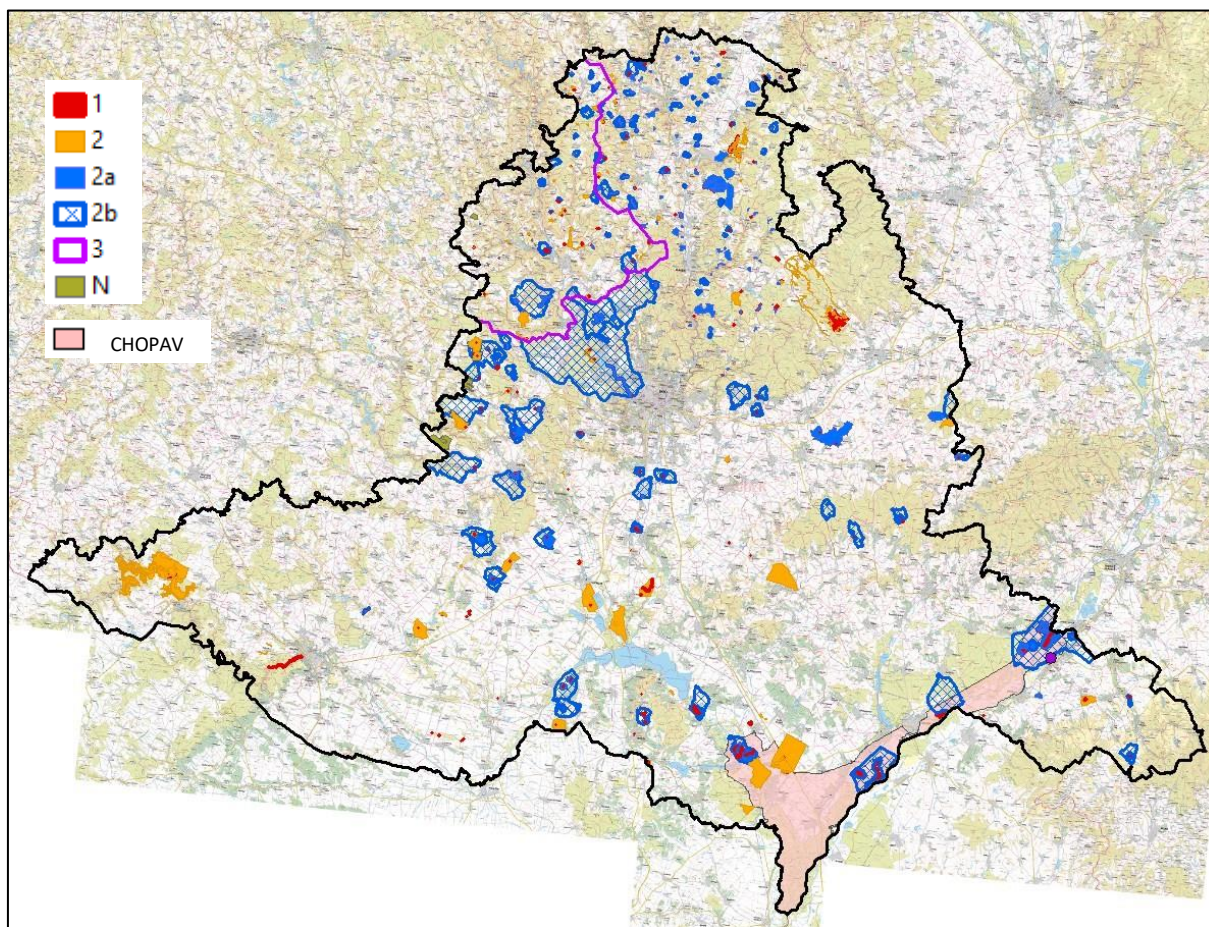
Vodní zdroje

Ochranná pásma vodních zdrojů stanovuje vodoprávní úřad jako veřejný zájem k ochraně vydatnosti a jakosti zdrojů vod podzemních (též povrchových), využívaných pro zásobování pitnou vodou. Dnes se dělí na ochranná pásma I. a II. stupně. Nicméně nadále zůstávají v platnosti ochranná pásma stanovená staršími předpisy, tj. ochranná pásma II.a, II.b, III. stupně. Obdobně jsou vymezena pásma ochrany I. a II. stupně pro přírodní léčivé a minerální zdroje.

Koridor DV2 mírně zasahuje do okraje vymezeného OP vodního zdroje IIb stupně. Plocha NT2 na svém západním okraji mírně zasahuje do OP vodního zdroje IIb stupně. Koridor TE31 mírně zasahuje do OP vodního zdroje IIa stupně u Neslovic a Letonic a do OP vodního zdroje IIb stupně u Neslovic, Rosic, Ostrovačic a Rebešovic. Koridor TE32 mírně zasahuje do OP vodního zdroje IIa stupně u Blanska, Spešova a Chrudichromy a do OP vodního zdroje IIb stupně u Chrudichromy. Koridor TE33 mírně zasahuje do OP vodního zdroje IIb stupně u Rebešovic. Plocha DS6 okrajově zasahuje do OP vodního zdroje IIb stupně u Rohatce. Celá plocha VH10 leží v OP vodního zdroje IIb stupně.

Územní rezerva RDD3 je vymezena přes vodní zdroje. Územní rezerva RDD62 také zasahuje na ochranná pásma vodních zdrojů.

Obr. A.3.16: Ochranná pásma vodních zdrojů a záplavová území (zdroj dat: ÚAP 2021)

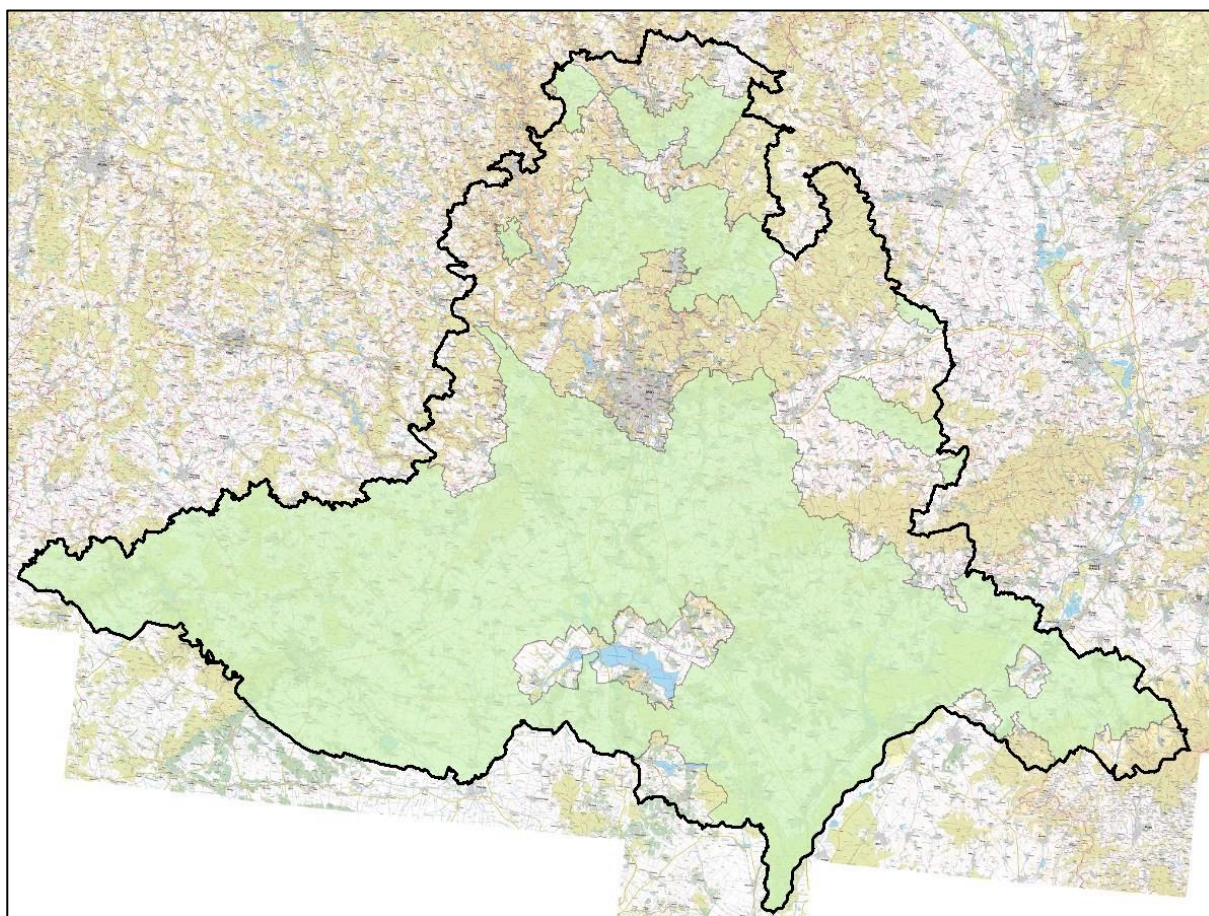
Mapy: Geoportál ČÚZK, měřítko: 1:500 000

Zranitelné oblasti

Vymezení zranitelných oblastí je stanoveno nařízením vlády č. 262/2012 Sb., v platném znění. Jedná se o oblasti, v nichž zejména zvýšenými koncentracemi dusičnanů může dojít k zhoršení kvality vod. Tyto oblasti jsou vymezeny na značné části kraje, především na území ORP Znojmo, Moravský Krumlov, Pohořelice, Mikulov, Břeclav, Hodonín, Hustopeče, Židlochovice, Šlapanice, Blansko, Slavkov u Brna, Kyjov, Boskovice, Ivančice a Veselí nad Moravou.

Všechny řešené koridory a územní rezervy, až na plochy NT1 a NT2 a koridory DS69 a DS68, prochází zranitelnou oblastí.

Obr. A.3.17: Zranitelné oblasti (zdroj dat: ÚAP, 2021)

Mapy: Geoportál ČÚZK, měřítko: 1:500 000

Citlivé oblasti

Dle zákona č. 254/2001 Sb. o vodách, v aktuálním znění, patří mezi citlivé oblasti vodní útvary povrchových vod, kde je nebo v blízké budoucnosti dojde k nežádoucímu stavu jakosti vod nebo které jsou nebo budou využívány jako zdroje pitné vody a koncentrace dusičnanů přesahuje 50 mg/l nebo kde je nutný vyšší stupeň čištění odpadních vod. Všechny útvary povrchových vod na území České republiky se Nařízením vlády č. 401/2015 Sb. vymezují jako citlivé oblasti.

Předpoklad dalšího vývoje bez provedení koncepce Z5 ZÚR JMK

Realizací záměrů obsažených v návrhu Z5 ZÚR JMK dojde ke zvýšení rozsahu zpevněných ploch na území Jihočeského kraje, ze kterých je urychlován a soustřeďován odtok povrchové vody. Kácení dřevin a odstraňování vegetačního krytu bez následné obnovy rovněž přispívá ke zrychlení odtoku vody z krajiny a k erozi půdy.

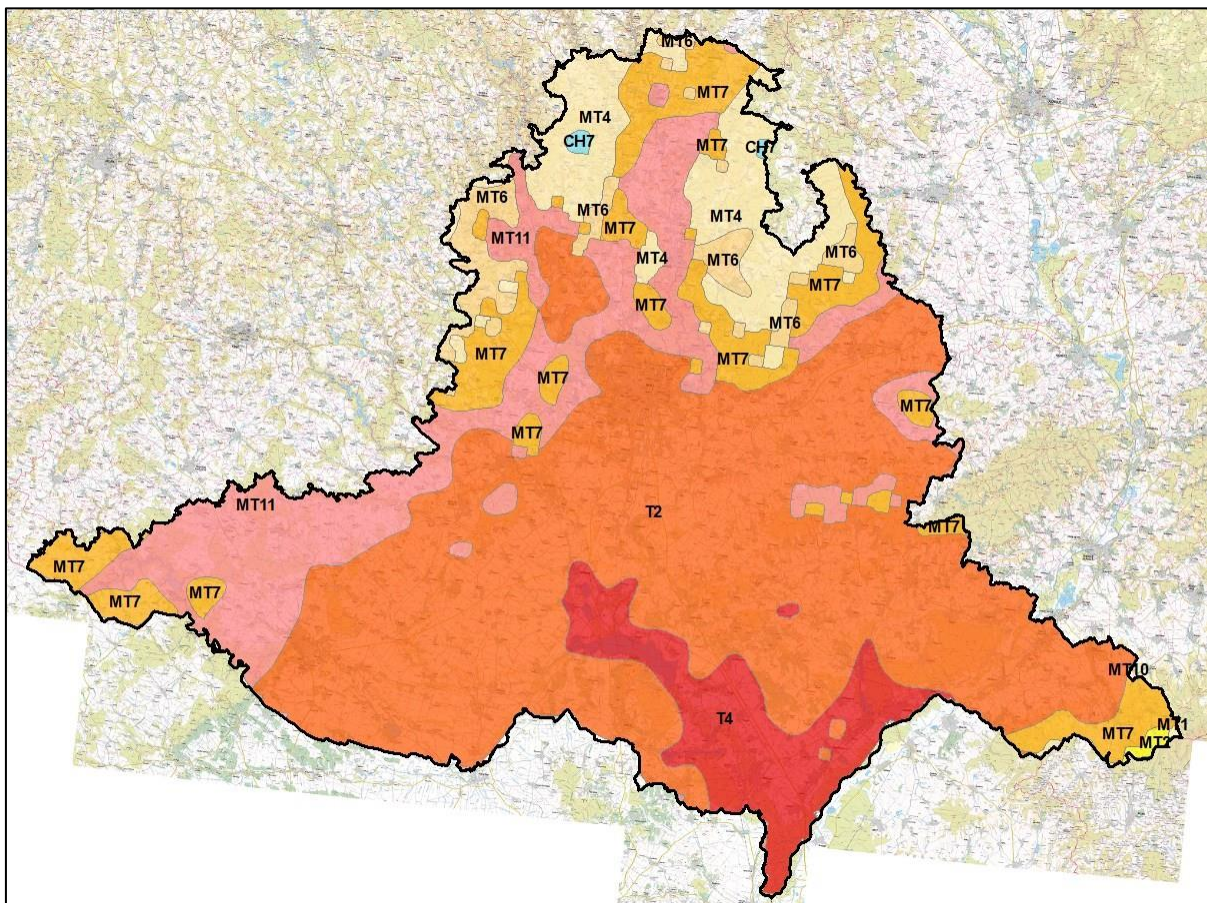
Zemní práce, které si vyžádá realizace staveb dopravní infrastruktury, mohou být v závislosti na konkrétním záměru a na místních hydrogeologických podmínkách spojeny i s poměrně významnými zásahy do režimu podzemních a povrchových vod.

Nerealizací staveb, které by si vyžádaly výstavbu nových zpevněných ploch v krajině případně změnu či odstranění vegetačního krytu, se nezmění vodní režim v dotčeném území. Nerealizace protipovodňových opatření, do kterých spadá plocha VH10, ponechá míru povodňových hrozeb na stávající úrovni rizika vzniku škod na majetku případně ohrožení životů a zdraví obyvatel.

A.3.8. Klima

Podle klimatologické regionalizace Quitta (Quitt 1971) se Jihomoravský kraj nachází převážně v teplé oblasti (T2 a T4), a to zejména v nižších polohách. Okrajový pás s vyšší nadmořskou výškou spadá do mírně teplé oblasti (MT3, MT5, MT7, MT9, MT10, MT11) a východně od Boskovic v oblasti Moravského krasu zasahuje do regionu i malá část chladné oblasti (CH7). Jednotlivé oblasti zobrazuje následující obrázek.

Obr. 3.18: Klimatické charakteristiky oblastí JMK dle Quitta (zdroj dat: ÚAP 2021)

Mapy: Geoportál ČÚZK, měřítko: 1:500 000

Tab. 3.15: Klimatické charakteristiky oblastí JMK dle Quitta (1971)

charakteristika	označení	T2	T4	MT3	MT5	MT7	MT9	MT10	MT11	CH7
Počet letních dnů	LetD	50-60	60-70	20-30	30-40	30-40	40-50	40-50	40-50	10-30
Počet dnů s teplotou 10 °C a více	HVO	160-170	170-180	120-140	140-160	140-160	140-160	140-160	140-160	120-140
Počet mrazových dnů	MD	100-110	100-110	130-160	110-130	110-130	110-130	110-130	110-130	140-160
Počet ledových dnů	LD	30-40	30-40	40-50	40-50	40-50	30-40	30-40	30-40	50-60
Průměrná teplota v lednu (°C)	t I	-2 až -3	-2 až -3	-3 až -4	-4 až -5	-2 až -3	-3 až -4	-2 až -3	-2 až -3	-3 až -4
Průměrná teplota v červenci (°C)	t VII	18-19	19-20	16-17	16-17	16-17	17-18	17-18	17-18	15-16
Průměrná teplota v dubnu (°C)	t IV	8-9	9-10	6-7	6-7	6-7	6-7	7-8	7-8	4-6
Průměrná teplota v říjnu (°C)	t X	7-9	9-10	6-7	6-7	7-8	7-8	7-8	7-8	6-7

charakteristika	označení	T2	T4	MT3	MT5	MT7	MT9	MT10	MT11	CH7
Počet dnů se srážkami 1 mm a více	s > 1 mm	90–100	80–90	110–120	100–120	100–120	100–120	100–120	90–100	120–130
Srážkový úhrn ve vegetačním období (mm)	s VO	350–400	300–350	350–450	350–450	400–450	400–450	400–450	350–400	500–600
Srážkový úhrn v zimním období (mm)	s VZ	200–300	200–300	250–300	250–300	250–300	250–300	200–250	200–250	350–400
Počet dnů se sněhovou pokrývkou	sp	40–50	40–50	60–100	60–100	60–80	60–80	50–60	50–60	100–120
Počet dnů zamračených	O > 0,8	120–140	110–120	120–150	120–150	120–150	120–150	120–150	120–150	150–160
Počet dnů jasných	O < 0,2	40–50	50–60	40–50	50–60	40–50	40–50	40–50	40–50	40–50

Předpoklad dalšího vývoje bez provedení koncepce Z5 ZÚR JMK

Případná realizace záměrů Z5 ZÚR JMK nemá vliv na změny ve vývoji klimatických charakteristik. Základní trendy změny klimatu zůstanou zachovány bez ohledu na uplatnění Z5 ZÚR JMK.

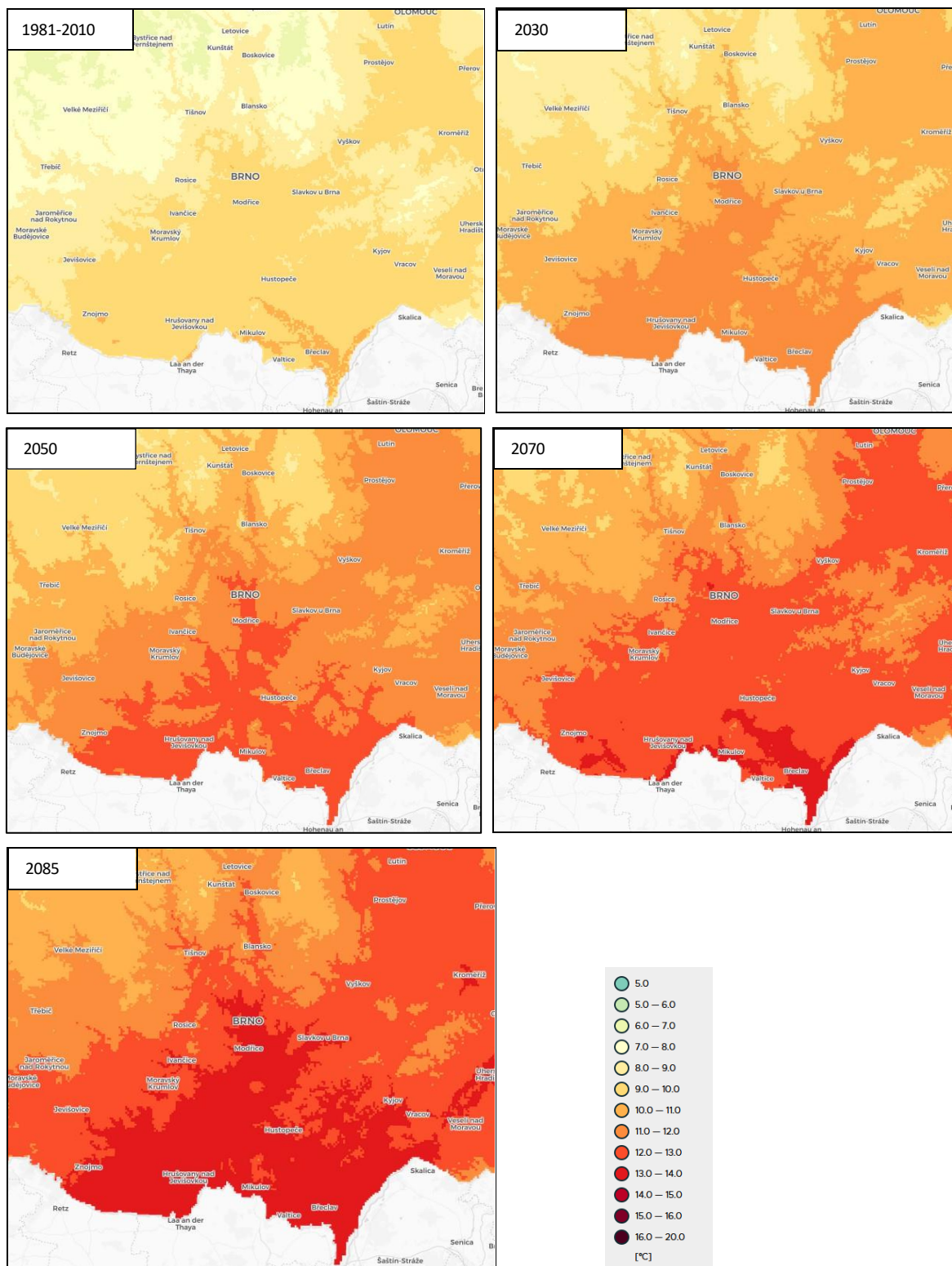
Výzkumem projevů a dopadů změny klimatu v podmínkách ČR se nejpodrobněji věnuje Ústav výzkumu globální změny AV ČR, v.v.i., který na stránkách www.klimatickazmena.cz společně s odborníky z Českého hydrometeorologického ústavu a Mendelovy univerzity v Brně prezentuje výsledky projektů CzechAdapt a TransAdapt, které jsou zaměřeny na predikci klimatických změn. Ukazují výsledky měření z let 1961–1990 a 1981–2010 a predikují změny pro roky 2030, 2050, 2070 a 2085.

Vývoj teplot vzduchu

Z hlediska vývoje teploty vzduchu lze podle předpovědních scénářů očekávat postupný nárůst průměrné teploty vzduchu, a to ve všech sledovaných obdobích.

Podle nejpravděpodobnějšího scénáře se v polovině století oteplí o 2 °C (1,8–2,5 °C) a ke konci století o 3,1 °C (2,5–3,9 °C). Pokud se nám nepodaří zmírnit tempo nárůstu teplot vzduchu, tak v nejpesimističtější variantě s malou mírou pravděpodobnosti se může oteplít i přes 5 °C. Naopak pokud se budeme snažit dělat vhodná opatření a podaří se snížit množství antropogenních skleníkových plynů, tak by mohlo dojít k oteplení „jen“ o 1,4 °C oproti období 1981–2010. To by se pak klima vesměs vrátilo k aktuálním podmínkám. Oteplovat se bude nadále v rámci celého roku. Nejvyšší nárůst teplot vzduchu by měl být v letních měsících, a to v polovině století o +2,5 °C podle nejpravděpodobnějšího scénáře a ke konci století až o +3,6 °C. Následující obrázek zobrazuje průměrnou roční teplotu vzduchu v Jihomoravském kraji, kde je pravděpodobné budoucí klima znázorněno pomocí klimatických modelů pro střední emisní scénář budoucího vývoje produkce skleníkových plynů.

Obr. A.3.19: Predikovaná průměrná roční teplota vzduchu ve čtyřech předpovědních obdobích (zdroj dat: klimatickazmena.cz)

Vývoj srážek

Podle nejpravděpodobnějšího scénáře očekáváme v ročním úhrnu velmi mírný růst srážek, a to po celé období zhruba o 2–4 %. V polovině století čekáme nárůst srážek o 3,6 % s nejistotou -5 až +9 %. Ke

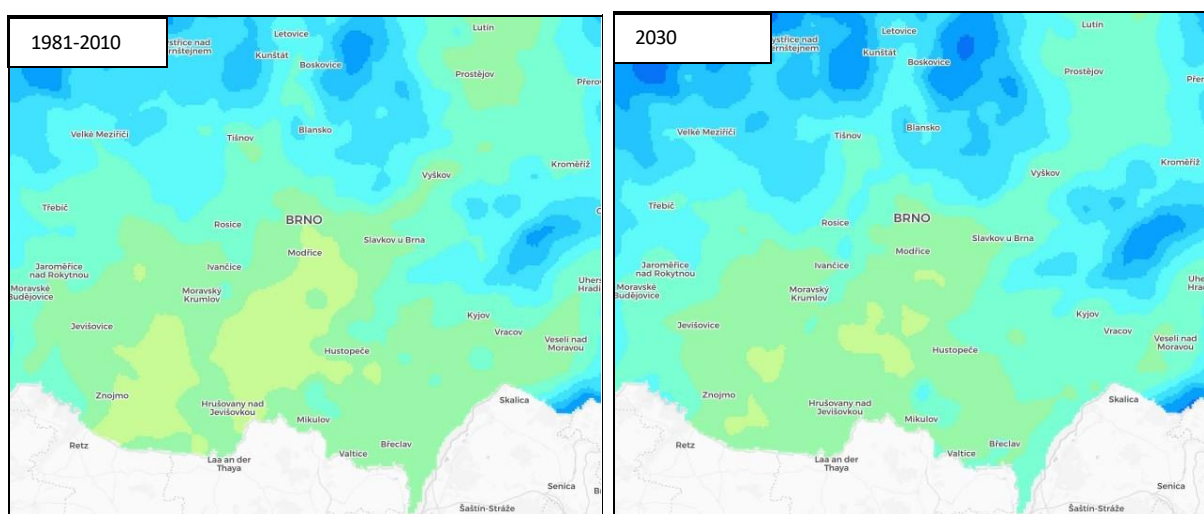
konci 21. století je nárůst srážek oproti současnosti o 3,4 % a nejistota je už logicky vyšší. Suchá verze očekává pokles srážek o 9 %, a naopak vlhká varianta předpokládá nárůst až o 12 %.

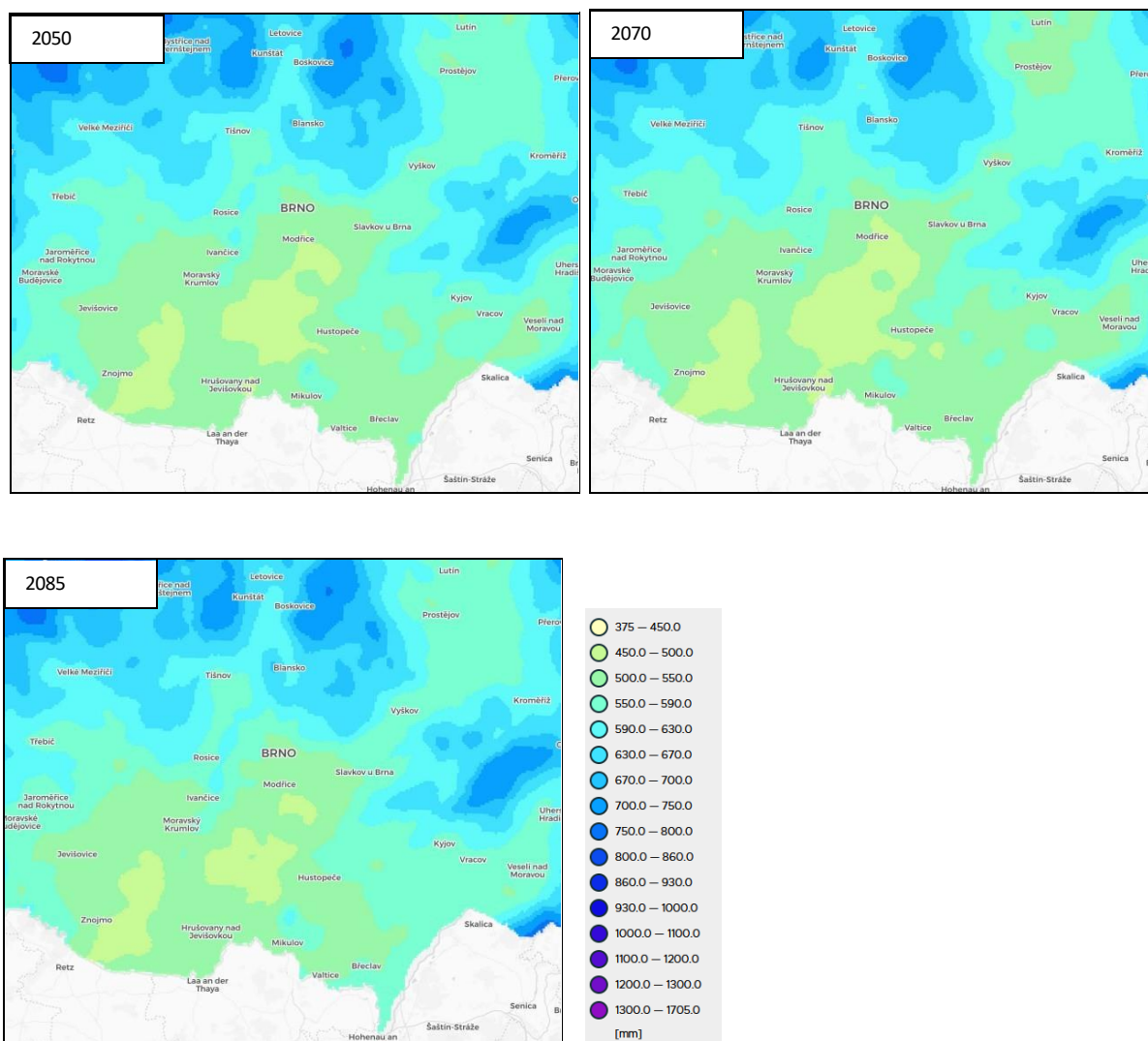
Změny se pak očekávají i v jednotlivých sezonách. Podle nejpravděpodobnější verze porostou srážky hlavně na jaře, což odporuje dlouhodobým trendům za posledních 60 let, i když v posledních letech bylo několik vlhkých jarních sezón. Mírně porostou srážky i v zimě, což je pozorované i v současném klimatu, i když jde většinou o dešťové srážky na úkor sněžení. Viditelný pokles se pak očekává v letních měsících, což v kombinaci s vysokými teplotami může vést k nástupu „bleskového“ sucha, které se rozvíjí během několika dnů nebo týdnů. Z modelů také vyplývá, že celý teplý půlrok má mít spíše tendenci k menšímu úhrnu srážek v porovnání s obdobím 1981–2010.

Z hlediska vývoje úhrnů srážek není předpovídaný trend tak jednoznačný jako v případě teploty vzduchu. Množství srážek bude pravděpodobně v průběhu jednotlivých let kolísat a ke konci předpovědního období se předpokládá mírný pokles. Celkové množství průměrných srážkových úhrnů za rok se v Jihomoravském kraji z dlouhodobého hlediska příliš nezmění. Změny však nastanou v distribuci srážek v rámci roku.

Dle projektu CzechAdapt lze očekávat zvětšování plochy kraje s nižším úhrnem srážek v letním období. Pravděpodobnost výskytu extrémního sucha se bude zvětšovat a výrazně poroste zejména v Dolnomoravském úvalu. Následující obrázek zobrazuje průměrnou roční sumu srážek v Jihomoravském kraji, kde je pravděpodobné budoucí klima znázorněno pomocí klimatických modelů pro střední emisní scénář budoucího vývoje produkce skleníkových plynů.

Obr. A.3.20: Predikovaný průměrný roční úhrn srážek ve čtyřech předpovědních obdobích (zdroj dat: klimatickazmena.cz))

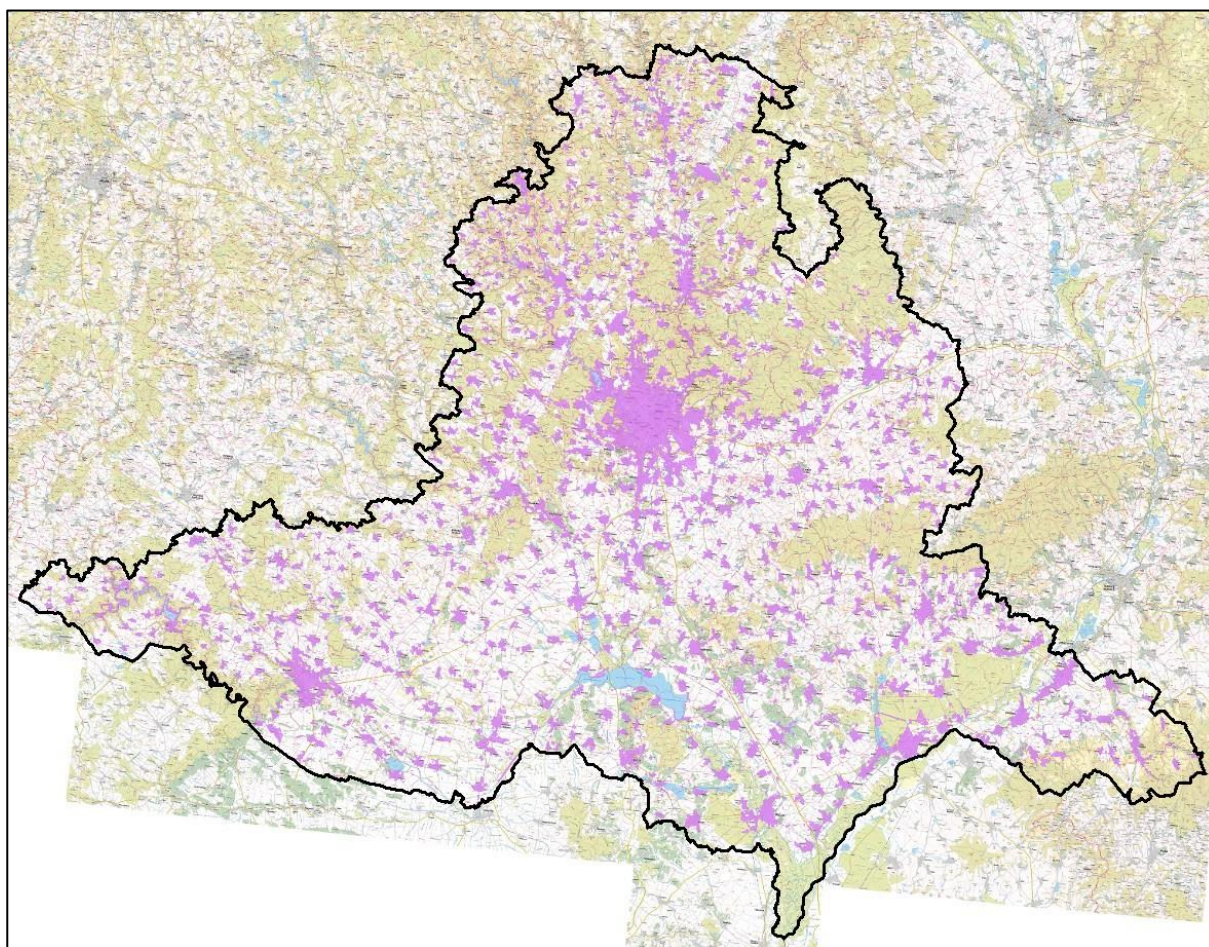

A.3.9. Hmotné statky

Za hmotné statky jsou považována zastavěná území obcí vymezená v jejich územních plánech (§ 58 stavebního zákona). Tj. území (plochy), která byla a nadále jsou urbanizována, jsou tvořena souborem staveb různých funkcí (obytného, výrobního a skladovacího, občanského vybavení, dopravní a technické infrastruktury apod.).

Navržené koridory zasahují na zastavěná území obcí. V koridoru DS7 zabírají zastavěná území 1,4 %, v koridoru DS65 28,8 %, v koridoru 2,8 %, v koridoru DS68 19,7 %, v koridoru DS69 4,4 %, v koridoru DD13 79,5 %, v koridoru DV2 5,9 %, v koridoru TE31 3,8 %, v koridoru TE32 5,1 %, v koridoru TE33 1,7 % a v ploše DS6 0,4 %.

Obr. A.3.21: Zastavěné území JMK (zdroj dat: ÚAP 2021)

Mapy: Geoportál ČÚZK, měřítko: 1:500 000

Předpoklady dalšího vývoje bez provedení koncepce Z5 ZÚR JMK

Neprovedením koncepce Z5 ZÚR JMK bude zachován stávající stav území. Lze předpokládat postupující tlak na zastavění území v blízkosti sídel.

A.3.10. Kulturní dědictví včetně dědictví architektonického a archeologického

Kulturně, historicky, urbanisticky a architektonicky cenná historická jádra měst a vesnic, krajinné celky, archeologická naleziště a kulturní památky jsou legislativně chráněna zákonem č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů a také na základě Úmluvy o ochraně architektonického dědictví Evropy. Prohlášením památkově chráněná území, kulturní památku, národní kulturní památku a prohlášením jejich ochranných pásem a stanovením základních podmínek ochrany se zajišťuje péče o jejich kulturní, historické, urbanistické, architektonické, umělecké a estetické hodnoty.

Jihomoravský kraj je bohatý na kulturní dědictví. Jsou zde vyhlášeny 2 památky světového kulturního dědictví UNESCO (Lednicko – Valtický areál, vila Tugendhat), 33 národních kulturních památek (NKP), 3 městské památkové rezervace (MPR), 3 vesnické památkové rezervace (VPR), 1 ostatní památková rezervace, 15 městských památkových zón (MPZ), 9 vesnických památkových zón (VPZ) a 3 krajinné památkové zóny (KPZ).

Tab. 3.16: Seznam kulturního a architektonického dědictví (Zdroj: pamatkovyktalog.cz)

Typ chráněného území	Název	ORP
UNESCO	Vila Tugendhat	Brno
UNESCO	Lednicko-Valtický areál	Břeclav
NKP	Archeologické naleziště Dolní Věstonice – Pavlov	Mikulov
NKP	Archeologické naleziště Dolní Věstonice včetně souboru nejvýznamnějších nálezů z období kultury lovců mamutů	Mikulov
NKP	Čestné pohřebiště na Ústředním hřbitově v Brně	Brno
NKP	Hotel Avion v Brně	Brno
NKP	Hrad a pevnost Špilberk v Brně	Brno
NKP	Hrad Bítov	Znojmo
NKP	Hrad Pernštejn	Tišnov
NKP	Klášter cisterciáků Porta Coeli v Předklášteří	Tišnov
NKP	Kostel sv. Jakuba Většího v Brně	Brno
NKP	Kounicovy vysokoškolské koleje s pomníkem Vítězství nad fašismem v Brně	Brno
NKP	Návesní zvonice v Louce	Veselí nad Moravou
NKP	Petrov v Brně	Brno
NKP	Poutní kostel Jména Panny Marie ve Křtinách	Blansko
NKP	Slovanské hradiště sv. Klimenta u Osvětiman	Kyjov
NKP	Slovanské hradiště v Mikulčicích	Hodonín
NKP	Svatý Kopeček u Mikulova s poutní kaplí sv. Šebestiána	Mikulov
NKP	Usedlost č.p. 12 v Kučerově	Vyškov
NKP	Větrný mlýn v Kuželově	Veselí nad Moravou
NKP	Vila Tugendhat	Brno
NKP	Viniční dům v Pavlově č. 145/1	Veselí nad Moravou
NKP	Vodní mlýn ve Slupi	Znojmo
NKP	Zámek Bučovice	Bučovice
NKP	Zámek Kunštát	Boskovice
NKP	Zámek Lednice	Břeclav
NKP	Zámek Lysice	Boskovice
NKP	Zámek Miletice	Kyjov

Typ chráněného území	Název	ORP
NKP	Zámek Rájec nad Svitavou	Blansko
NKP	Zámek Slavkov u Brna	Slavkov u Brna
NKP	Zámek Uherčice	Znojmo
NKP	Zámek Valtice	Břeclav
NKP	Zámek Vranov nad Dyjí se zříceninou hradu Nový Hrádek	Znojmo
NKP	Znojemská hradní rotunda	Znojmo
NKP	Železárna Stará huť	Šlapanice
MPR	Brno	Brno
MPR	Mikulov	Mikulov
MPR	Znojmo	Znojmo
VPR	Blatnice – Stará Hora	Veselí nad Moravou
VPR	Pavlov	Mikulov
VPR	Petrov - Plže	Hodonín
Ostatní PR	Stará Huť v Josefském údolí u Olomoučan	Šlapanice
MPZ	Boskovice	Boskovice
MPZ	Brno – městská památková zóna	Brno
MPZ	Doubravník	Tišnov
MPZ	Lomnice u Tišnova	Tišnov
MPZ	Ivančice	Ivančice
MPZ	Jevišovice	Znojmo
MPZ	Královo Pole	Brno
MPZ	Kyjov	Kyjov
MPZ	Moravský Krumlov	Moravský Krumlov
MPZ	Strážnice	Veselí nad Moravou
MPZ	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna
MPZ	Valtice	Břeclav
MPZ	Veselí nad Moravou	Veselí nad Moravou
MPZ	Vyškov	Vyškov
MPZ	Znojmo	Znojmo
VPZ	Javorník - Kopánky	Veselí nad Moravou
VPZ	Lysovice	Vyškov

Typ chráněného území	Název	ORP
VPZ	Rostěnice	Vyškov
VPZ	Šatov	Znojmo
VPZ	Tuřany – Brněnské Ivanovice	Brno
VPZ	Vápenky	Veselí nad Moravou
VPZ	Veselka	Boskovice
VPZ	Vratěšín	Znojmo
VPZ	Zvonovice	Vyškov
KPZ	Bojiště bitvy u Slavkova	Slavkov u Brna, Šlapanice, Židlochovice
KPZ	Lednicko-valtický areál	Břeclav
KPZ	Vranovsko-Bítovsko	Znojmo

Mimořádný historický význam mají národní kulturní památky – Slovanské hradiště v Mikulčicích, které se připravuje k podání žádosti o zařazení do seznamu UNESCO a Archeologické naleziště v Dolních Věstonicích.

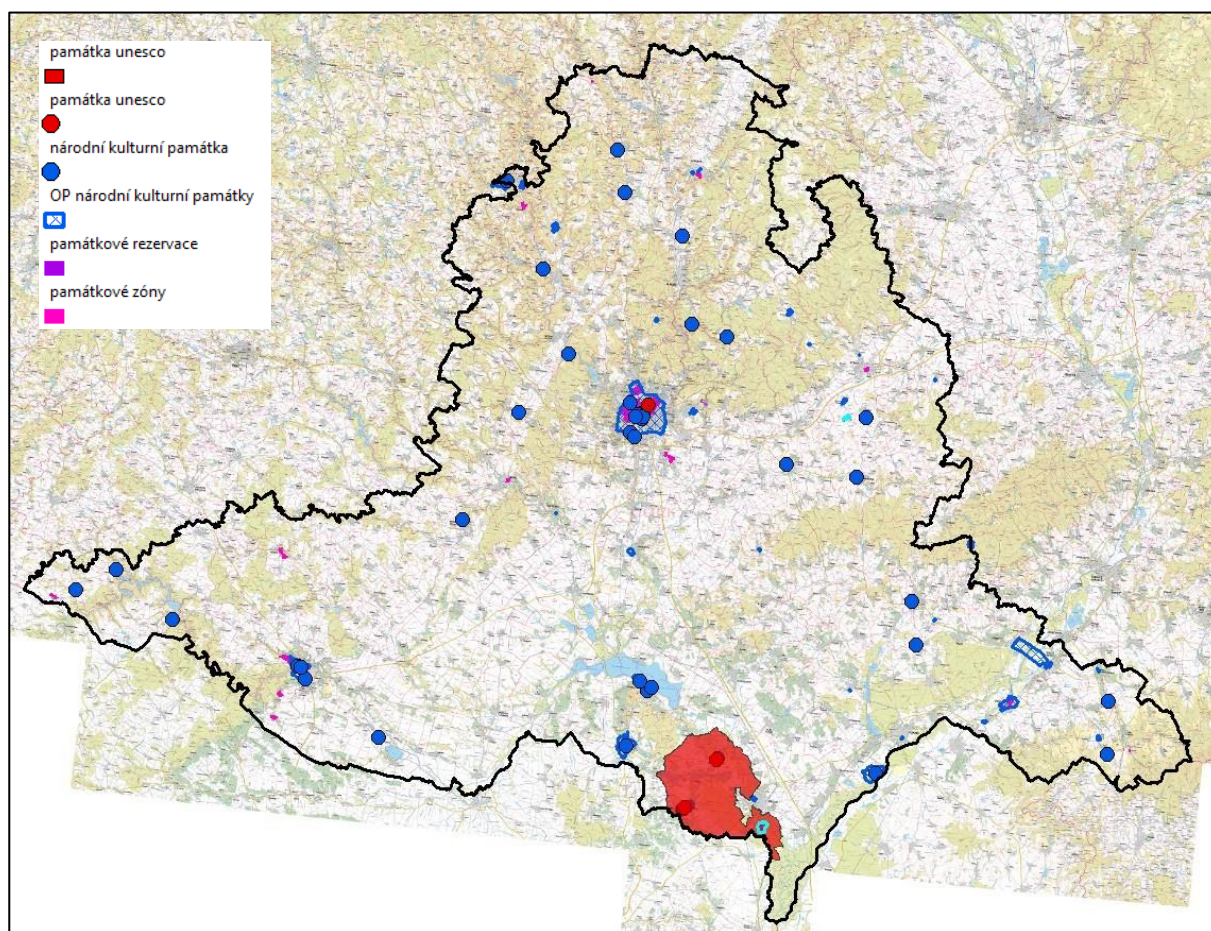
Koridor DV2 zasahuje z 9,4 % své celkové plochy do městské památkové zóny Veselí nad Moravou a na svém západním konci mírně zasahuje z 0,03 % do nemovité kulturní památky Zámek s parkem a bažantnicí. Koridor zasahuje do okraje parku zámku Veselí nad Moravou.

Území se z hlediska archeologických nálezů (ÚAN) dělí do čtyř kategorií:

- ÚAN I - území s pozitivně prokázaným a dále bezpečně předpokládaným výskytem archeologických nálezů
- ÚAN II - území, na němž dosud nebyl pozitivně prokázán výskyt archeologických nálezů, ale určité indicie mu nasvědčují; pravděpodobnost výskytu archeologických nálezů je 51-100%.
- ÚAN III - území, na němž dosud nebyl rozpoznán a pozitivně prokázán výskyt archeologických nálezů a prozatím tomu nenasvědčují žádné indicie, ale předmětné území mohlo být osídleno či jinak využito člověkem, a proto existuje 50 % pravděpodobnost výskytu archeologických nálezů. Jde o veškeré ostatní území státu mimo ÚAN I, II a IV.
- ÚAN IV - území, na němž není reálná pravděpodobnost výskytu archeologických nálezů (jde o veškerá vytěžená území, kde byly odtěženy vrstvy a uloženiny čtvrtohorního stáří).

U území s archeologickými nálezy (ÚAN) je pozornost věnována ÚAN I. a II. kategorie. Řešené koridory DS7, DS51, DS65, DS67, DS68, DS69, DV2, TE31, TE32, TE33 a plochy NT1 a NT2 zasahují na území ÚAN I. a II. kategorie.

Obr. A.3.22: Památková ochrana (zdroj dat: ÚAP, 2021)

Mapy: Geoportál ČÚZK, měřítko: 1:500 000

Předpoklady dalšího vývoje bez provedení koncepce Z5 ZÚR JMK

V případě neprovedení koncepce Z5 ZÚR JMK bude ochrana kulturních a historických památek nadále uplatňována příslušnými orgány státní správy dle platné legislativy. V případě neprovedení koncepce nedojde ke vzniku některých územních střetů vyvolaných navrhovanými záměry s územími v zájmu památkové péče. Jedná se především o území s archeologickými nálezy – ÚAN I. nebo II. kategorie. Realizace jednotlivých záměrů může být z hlediska zásahu do území s archeologickými nálezy pozitivní i negativní zároveň. Realizace záměrů může vést k novým objevům a zjištěním o historii území (při nerealizaci záměrů by průzkum neproběhl), na druhou stranu však může dojít k vyjmutí případných nálezů ze země nebo jejich překrytí novou stavbou (nerealizací záměru by byla lokalita zachována).

A.3.11. Krajina

Charakter krajiny Jihomoravského kraje je rozmanitý a v různých částech území velmi odlišný. Základní vlastnosti krajiny, projevující se v prostorové struktuře a v krajinné scéně neboli rázu krajiny, jsou dány jak výraznou různorodostí přírodních podmínek, tak vývojem osídlení, kultivace a hospodářského využití krajiny. Oproti ostatním krajům ČR (s výjimkou Moravskoslezského kraje), které leží v jednom geomorfologickém subsystému, jsou zde přítomny segmenty krajiny patřící rozdílným geomorfologickým subsystémům (Hercynská pohoří, Karpaty, Panonská pánev) a z hlediska bioty rozdílným biogeografickým podprovinciím (Hercynské, Karpaty a Panonské). Základní prostorové členění je dokresleno výrazně vějířovým uspořádáním vodních toků – Svitavy, Svratky, Jihlavy a Dyje

svádějících vodu z Brněnské a Českomoravské vrchoviny v západní části kraje a mohutné povodí Moravy ve východní části kraje.

Přírodní parky

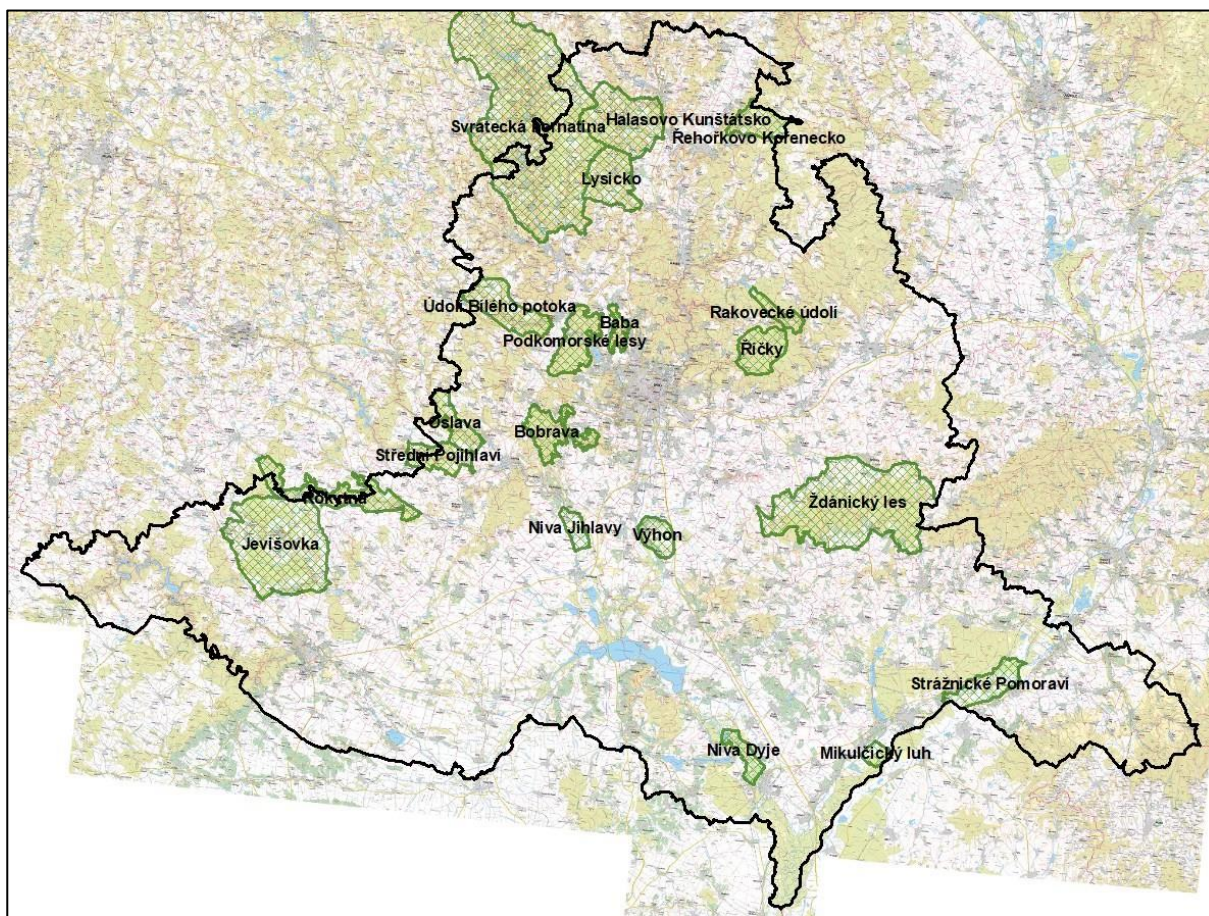
Zákon ČNR č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny zavádí pojem „krajinný ráz“. Krajinný ráz je v § 12 zákona ČNR č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny definován jako přírodní, kulturní a historická charakteristika určitého místa či oblasti. Krajinný ráz má svoje charakteristiky přírodní a kulturní a historické. Je chráněn před činností snižující jeho estetickou a přírodní hodnotu. Ochrana krajinného rázu zajišťuje komplexní ochranu krajiny, především ochranu přírodních a estetických hodnot, významných krajinných prvků (VKP) a zvláště chráněných území (ZCHÚ), kulturních dominant, harmonického měřítka a vztahů v krajině. K ochraně krajinného rázu s významnými soustředěnými estetickými a přírodními hodnotami může příslušný orgán ochrany přírody a krajiny zřídit přírodní park (PPk).

Na území Jihomoravského kraje se nachází celkem 20 přírodních parků. Z plošně nejrozsáhlejších lze jmenovat např. PPk Svratecká hornatina, jež se nachází v okresech Blansko, Brno-venkov a v kraji Vysočina v okrese Žďár nad Sázavou, a na které přímo navazují PPk Lysicko a PPk Halasovo Kunštátsko. Představují tak rozsáhlé území typické střídáním lesů a zemědělských ploch s roztroušenou zelení. Z rozsáhlých PPk lze také zmínit i PPk Ždánický les v okrese Vyškov. Přírodní parky jsou vázány spíše na lesnaté oblasti, v Jihomoravském kraji jsou tedy soustředěny do severní a západní oblasti. U skoro třetiny PPk je dominantním prvkem vodní tok, jedná se např. o PPk Údolí Bílého potoka, jež představuje cca 15 km dlouhé středně zvlněné, ale značně lesnaté území, místy se skalními údolími, či PPk Bobrava, jež zahrnuje údolí meandrující říčky Bobravy i okolní mokřady, louky a rozlehlé lesní porosty, kde se místy dochovaly i zbytky původních bukových a habrových lesů. Dále např. PPk Niva Jihlavy, PPk Niva Dyje, PPk Oslava, PPk Střední Pojhlaví nebo PPk Řičky.

Přehled PPk je zobrazen v následujícím obrázku.

Koridor DS7 zasahuje do západojižního okraje PPk Jevišovka, jehož páteří je říčka Jevišovka a její pestrá niva. Koridor TE31 kříží výběžek PPk Střední Pojhlaví, jehož páteří je hluboké údolí Jihlavy, které vytváří jedinečné přírodní prostředí. Koridor TE31 dále mírně zasahuje do severovýchodního okraje PPk Bobrava. PPk Bobrava zahrnuje údolí meandrující říčky Bobravy i okolní mokřady, louky a rozlehlé lesní porosty, kde se místy dochovaly i zbytky původních bukových a habrových lesů. Koridor DS67 mírně zasahuje do severního okraje PPk Ždánický les. Pro Ždánický les jsou charakteristické hluboké listnaté lesy. Převládají zde karpatské dubohabřiny, v nejvyšších partiích i bučiny. Na odlesněných svazích jižních úpatí se místy dodnes udržela cenná travinobylinná společenstva. Do severního okraje PPk Ždánického lesa mírně zasahuje též koridor DS65. Koridor DV2 na svém západním konci mírně zasahuje do okraje PPk Strážnické Pomoraví, které zaujímá širokou oblast toku řeky Moravy a jejího přítoku Veličky, včetně přilehlých slepých ramen, lužního lesa a záplavových luk.

Obr. A.3.23: Přírodní parky (zdroj dat: ÚAP, 2021)

Mapy: Geoportál ČÚZK, měřítko: 1:500 000

VKP

Dle zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny jsou významnými krajinnými prvky všechny lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy a taková území, která jsou jako VKP zaregistrována příslušným orgánem ochrany přírody.

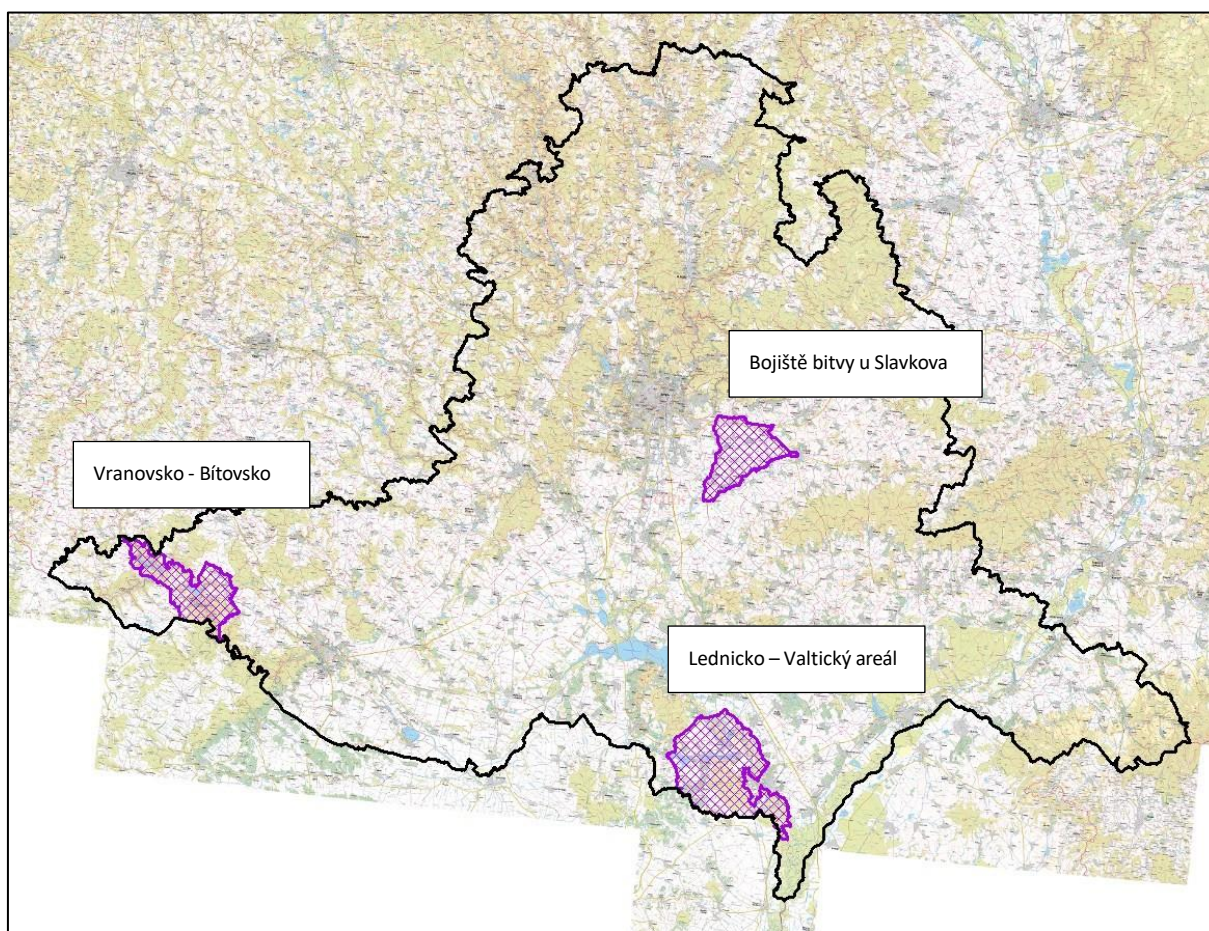
Krajská ÚAP neobsahují data o registrovaných VKP. Data o registrovaných VKP Shromažďuje AOPK ČR. Dle jejich údajů z r. 2024 je nejvíce registrovaných VKP v okrese Brno – venkov (72 %). Na území Jihomoravského kraje převládají registrované VKP v kategorii kombinované prvky (34 %) a stromy a keře ostatní (33 %), následují travnaté plochy (15 %), vody, mokřady vč. břehových porostů (10 %), skály, sutě apod. (5 %), aleje a sady (2 %) a parky, zahrady a hřbitovy (1 %).

Krajinné památkové zóny

Krajinná památková zóna (KPZ) je území chráněné podle zákona č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči, které se vyznačuje významnými kulturními hodnotami krajiny, tedy spojením přírodních a kulturně historických prvků (alejí, staveb, cest, dokladů hospodaření), jež tvoří jedinečný celek a projevují se v kompozici a charakteru krajiny.

Do KPZ Bojiště bitvy u Slavkova zasahují koridory DS51 (z 3,5 % své rozlohy), DS67 (z 28,7 % své rozlohy) a TE31 (z 2,7 % své rozlohy).

Obr. A.3.24: Krajinné památkové zóny (zdroj dat: ÚAP, 2021)

Mapy: Geoportál ČÚZK, měřítko: 1:500 000

Předpoklad dalšího vývoje bez provedení koncepce Z5 ZÚR JMK

S provedením koncepce Z5 ZÚR JMK jsou spojeny potenciálně negativní vlivy na krajinu a krajinný ráz. V případě neprovedení Z5 ZÚR JMK nebudou mít zamýšlené záměry podporu v územně plánovací dokumentaci krajské úrovně, jejich realizace tak bude buď vyloučena nebo ztížena. V případě nerealizace některých záměrů (výstavba nových úseků liniových staveb dopravní nebo technické infrastruktury, záměry těžby) nedojde k negativnímu ovlivnění krajiny a krajinného rázu na území Jihomoravského kraje.

Ochrana krajinných hodnot je na úrovni ZÚR zajišťována prostřednictvím stanovených cílových charakteristik krajiny a vymezení územních podmínek pro jejich zachování nebo dosažení. Z5 ZÚR JMK cílové charakteristiky ani vymezení územních podmínek nemění.

A.4. Charakteristiky životního prostředí, které by mohly být uplatněním Změny č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje významně ovlivněny

Pro identifikaci charakteristik životního prostředí, které by mohly být uplatněním Z5 ZÚR JMK významně ovlivněny, byla využita složková a prostorová analýza.

Složková analýza

Předkládaná Z5 ZÚR JMK obsahuje záměry, které mohou významně ovlivnit jednotlivé složky životního prostředí v řešeném území. Stav jednotlivých složek životního prostředí v kraji je popsán v předcházející kapitole 3 *Informace o současném stavu životního prostředí v dotčeném území a jeho pravděpodobný vývoj bez provedení koncepce*.

Provedením koncepce v řešeném území mohou být zasaženy následující složky životního prostředí. U každé složky je stanovena významnost pravděpodobného zásahu.

Tab. A.4.1: Identifikace složek životního prostředí, které mohou být uplatněním Z5 ZÚR JMK významně ovlivněny

Ovzduší	Obyvatelstvo, lidské zdraví	Biologická rozmanitost	Půdy	Horninové prostředí	Vody	Klima	Hmotné statky	Kulturní dědictví včetně dědictví architektonického, historického a archeologického	Krajina
X	X	XX	XX	XX	XX	0	X	XX	XX

Vysvětlivky:

XX – významný vliv je pravděpodobný

X – významný vliv nelze vyloučit

0 – k významnému ovlivnění nedojde, nebo je málo pravděpodobné

Možnost významného zasažení byla identifikována u složek životního prostředí: Biologická rozmanitost, půdy, horninové prostředí, vody, kulturní a historické památky (resp. kulturní dědictví včetně dědictví architektonického a archeologického), krajina. Přehled dotčených jevů a limitů životního prostředí je uveden v příloze č. 2 u každého hodnoceného koridoru.

Složková analýza identifikovala charakteristiky, které by v případě střetu s navrhovanými koridory mohly být významně zasaženy. Přehled těchto charakteristik, a jak byly zohledněny v posouzení, je uvedeno v následujícím textu. Výsledky složkové analýzy jsou uvedeny v příloze č. 2.

A.4.1. Biologická rozmanitost, flóra, fauna

Provedení Z5 ZÚR JMK přináší z pohledu ochrany flóry, fauny a biologické rozmanitosti celou řadu vlivů.

Realizace záměrů obsažených v Z5 ZÚR JMK je spojena s těmito potenciálně negativními vlivy:

- zmenšení rozlohy stanovišť a biotopů druhů;
- fragmentace území a s tím spojené omezení migrační prostupnosti;
- ovlivnění vlastností biotopů (např. nárůst eutrofizace prostředí, ovlivnění vodního režimu, nárůst rušení)
- změny druhového složení (např. šíření nepůvodních druhů)

Za základní charakteristiky ochrany přírody na úrovni kraje je nezbytné považovat maloplošná a velkoplošná zvláště chráněná území, lokality zvláště chráněných druhů s národním významem, územní systém ekologické stability (ÚSES) regionální a nadregionální úrovně, migračně významné území a dálkové migrační koridory. Součástí ochrany přírody je také soustava Natura 2000, kterou tvoří evropsky významné lokality a ptačí oblasti. V těchto lokalitách se nacházejí cenná společenstva z pohledu biologické rozmanitosti.

Hlavní přírodní hodnoty jsou koncentrovány v maloplošně a velkoplošně chráněných územích. U záměrů situovaných nebo dotýkajících se těchto území je zvýšené riziko ohrožení chráněných druhů rostlin a živočichů nebo narušení samotné funkce chráněného území. Z tohoto důvodu bylo posouzení vlivů zaměřeno převážně na tato území.

V případě posuzované Z5 ZÚR JMK se bude jednat o zásah do zvláště chráněných územích (ZCHÚ) v kategoriích přírodní památka (PP), národní přírodní památka (NPP) a lokality Natura 2000: evropsky významné lokality (EVL) a ptačí oblasti (PO). Posuzované koridory zasahují na PP Lom u Žerůtek, NPP Malhotky, PP Kuče, PP Člupy, PP Ve Žlebě, PP Mrazový klín, NPP Větrníky, PP Velký kopec a PP Volkramy. Dále koridory kříží lokality NATURA 200, a to EVL Lom Žerůtek, EVL Člupy, PO Bzenecká Doubrava - Strážnické Pomoraví, EVL Větrníky, EVL Volkramy, EVL Velký kopec a EVL Ve Žlebě.

Další složkou ochrany přírody je územní systém ekologické stability (ÚSES). ÚSES je tvořen biocentry a biokoridory. ÚSES je tvořen na třech úrovních – nadregionální, regionální a lokální. Na úrovni celokrajské koncepce řešíme střety s nadregionální a regionální úrovní ÚSES. Za cennější plochy jsou považována biocentra, kde například nelze vyloučit přítomnost zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů. Posuzované koridory a plochy kříží dohromady 13 nadregionálních biokoridorů, 15 regionálních biokoridorů a 1 regionální biocentrum

Lze proto očekávat významné ovlivnění ZCHÚ a ovlivnění prvků ÚSES.

A.4.2. Půda

Zemědělský půdní fond (ZPF)

Provedení Z5 ZÚR JMK, resp. využití vymezených ploch a koridorů bude pravděpodobně spojeno s trvalým zábořem ZPF. Vzhledem ke kvalitativní skladbě ZPF, lze reálně předpokládat, že při případné realizaci záměrů dojde k zábořům nejceněnějších půd v I. a II. třídě ochrany. Nárůst zpevněných ploch může dále zapříčinit vyšší erozní ohrožení půdy. Lze očekávat významné ovlivnění zemědělské půdy.

Pozemky určené k plnění funkcí lesa

Realizací záměrů navrhovaných Z5 ZÚR JMK pravděpodobně dojde k přímému ovlivnění PUPFL, ať už přímým nebo dočasným zábořem. Dotčena bude převážně kategorie lesa - lesy hospodářské, okrajově pak lesy zvláštního určení a lesy ochranné. Tím budou dotčeny celospolečenské funkce lesních porostů v krajině, s přímým dopadem na stabilitu a funkce krajiny. Lze očekávat významné ovlivnění pozemků určených k plnění funkcí lesa.

A.4.3. Horninové prostředí

V případě střetu koridorů vymezených Z5 ZÚR JMK s evidovanými výhradními ložisky, chráněným ložiskovým územím (CHLÚ) nebo dobývacími prostory může dojít k ovlivnění možnosti využití zásob nerostného bohatství. Poddolovaná území a sesuvná území představují omezující faktor ve výstavbě, vzhledem k jejich nebezpečí nestability. Uplatněním Z5 ZÚR JMK **dojde pravděpodobně** k zásahům do prvků ochrany

horninového prostředí. Posuzované plochy a koridory vyjma ploch těžby zasahují dohromady do 2 dobývacích prostorů (**Hodonín V, DP bez názvu u Nesovic**), do 4 CHLÚ (Kravsko, Mouřinov, Neslovice, Hodonín-03) a do 2 ložisek nerostných surovin (Žerůtky-Kravsko, Luleč). Koridory dále zasahují dohromady do 3 sesuvných území (Křižanovice, Ostropovice, Dražovice-Letonice) a na 3 poddolovaná území (Oslavany 1, Spešov 3-Jestřebí, Crudichromy 2).

Provedení Z5 ZÚR JMK, resp. využití vymezených ploch a koridorů **dojde pravděpodobně** k zásahům do horninového prostředí, jeho ovlivnění nebude pravděpodobně významné.

A.4.4. Voda

Významné vlivy lze očekávat v případě využití ploch a koridorů, které se dostávají do kontaktu s těmito environmentálními limity využití území:

- chráněné oblasti přirozené akumulace vod;
- záplavová území při průtoku odpovídající Q_{100} ;
- ochranná pásma vodních zdrojů;
- ochranná pásma přírodních léčivých a minerálních vod.

Uplatněním Z5 ZÚR JMK mohou být ovlivněny odtokové poměry v území zásahy na záplavové území Q_{100} vodních toků Jevišovka, Litava, Rakovec, Haná, Leskava, Morava, Jihlava, Bobrava, Svatka, Svitava, Říčka, které posuzované koridory kříží. Dále mohou být ovlivněny křížené vodní toky a plochy (**např. Rakovec, Haná, Leskava, Morava, Jihlava, Bobrava, Svatka, Horní nádrž a menší rybníky**). Může také dojít k ovlivnění zdrojů podzemní vody, neboť posuzovaný koridor DV2 zasahuje do CHOPAV Kwartér řeky Moravy a další koridory a plochy kříží ochranná pásma vodních zdrojů IIb stupně (DV2, NT2, TE31, TE33, DS6, VH10) a IIa stupně (TE31, TE32).

Lze očekávat významné ovlivnění vody povrchové i podzemní.

A.4.5. Kulturní dědictví včetně dědictví architektonického a archeologického

Z hlediska kulturních a historických charakteristik území byly sledovány:

- Nemovité národní kulturní památky a nemovité kulturní památky s plošným vymezením
- Památky s mezinárodním statutem (UNESCO)
- Památkově chráněná území (městské památkové rezervace, městské památkové zóny, vesnické památkové rezervace, vesnické památkové zóny a jejich ochranná pásma, archeologické rezervace)
- Území s archeologickými nálezy I. a II. kategorie

U území s archeologickými nálezy (ÚAN) byla pozornost věnována ÚAN I. a II. kategorie, tj. zemí s pozitivně prokázaným a dále bezpečně předpokládaným výskytem archeologických nálezů a území, na němž dosud nebyl pozitivně prokázán výskyt archeologických nálezů, ale určité indicie mu

nasvědčují. Uplatněním Z5 ZÚR JMK bude ÚAN I. a II. kategorie dotčeno, neboť na ně zasahují posuzované koridory DS7, DS51, DS65, DS67, DS68, DS69, DV2, TE31, TE32, TE33 a plochy NT1 a NT2.

Koridor DV2 dále zasahuje do městské památkové zóny Veselí nad Moravou a na svém západním konci mírně zasahuje do nemovité kulturní památky Zámek s parkem a bažantnicí, kde mírně zasahuje do okraje parku zámku Veselí nad Moravou.

Uplatněním záměrů obsažených v Z5 ZÚR JMK lze očekávat významné ovlivnění městské památkové zóny Veselí nad Moravou a nemovité kulturní památky parku zámku Veselí nad Moravou.

A.4.6. Krajina

Z hlediska vlivů na krajinu byly sledovány vlivy na krajinné, kulturně historické a vizuální hodnoty kraje. V obraze krajiny se budou především koridory dopravy a technické infrastruktury nově uplatňovat.

Negativním důsledkem vzniku dopravních staveb je vytváření územních bariér, kdy dochází ke snižování prostupnosti krajiny a krajina se rozčleňuje. Míra uplatnění tohoto potenciálního vlivu je dána současným stavem krajiny, mírou urbanizace dotčeného území, stávající hustotou liniových staveb v území a způsobu využití daného území. Nové koridory nadzemního elektrického vedení budou narušovat estetickou hodnotu krajiny. Nové silniční stavby a plochy těžby budou mít negativní vliv na přírodní a estetické charakteristiky krajiny.

Z hlediska vlivů na krajinný ráz byla sledována přítomnost území se zvýšenou ochranou krajinného rázu – chráněné krajinné oblasti (CHKO), přírodní parky a krajinné památkové zóny.

Uplatněním Z5 ZÚR JMK budou dotčeny přírodní parky Jevišovka, Střední Pojhlaví, Bobrava, Ždánický les a Strážnické Pomoraví. Dále budou dotčeny krajinné památkové zóny Bojiště bitvy u Slavkova a Ždánický les.

S ohledem na vymezení nových koridorů dopravní a technické infrastruktury lze očekávat významné ovlivnění krajinného rázu.

Prostorová analýza

V rámci identifikace oblastí, které by mohly být realizací záměrů v koridorech navržených Z5 ZÚR JMK významně ovlivněny, byla provedena prostorová analýza **relevantních** stávajících a plánovaných záměrů nadmístního významu **a to i na území mimo JMK**. Na základě této analýzy byly identifikovány záměry s možným kumulativním nebo synergickým vlivem. Výsledky této analýzy jsou uvedeny v příloze č. 2.

Současně byla provedena prostorová analýza s cílem vymezit oblasti s možnými významnými kumulativními a synergickými vlivy. Jedná se o oblasti se zvýšenou koncentrací navrhovaných ploch a koridorů, které jsou vymezeny v aktuální ZÚR JMK a zároveň jsou to oblasti s nepříznivým stavem životního prostředí. Výsledky této analýzy jsou uvedeny také v příloze č. 4.

Byla vymezena tři území ovlivněná prostorovou kumulací ploch a koridorů a to „Brno - západ“, „Brno-jih“ a „Slavkov u Brna“. V oblasti „Brno – západ“ dochází k vysoké koncentraci stávajících dopravních staveb a vymezených koridorů pro dopravní stavby. Území se také vyznačuje průmyslovou zástavbou. Jedná se o území se zvýšenou hlukovou a imisní zátěží. V oblasti „Brno – Jih“ dochází ke koncentraci stávajících el. vedení VN a VVN a koridorů pro el. vedení. Oblast se vyznačuje také významnými dopravními stavbami a průmyslovou zástavbou. Oblast má urbánní charakter se sníženou kvalitou krajinného rázu. V oblasti „Slavkov u Brna“ dochází ke koncentraci stávajících dopravních staveb a vymezených koridorů pro dopravní stavby. V oblasti je patrná postupná suburbanizace, která se promítá do krajinného rázu.

Výsledky prostorové analýzy jsou uvedeny v příloze č.4. Příloha obsahuje tabulku s identifikovanými kumulativními a synergickými vlivy a výkres kumulativních a synergických vlivů,. Ve výkrese synergických a kumulativních vlivů bylo vymezeno území, kde lze díky kumulaci stávajících a plánovaných záměrů očekávat potenciálně významné synergické a kumulativní vlivy.

Ve vymezené oblasti „Brno –západ“ jsou umístěny následující stávající záměry a navržené plochy a koridory:

dálnice D1

silnice I/52, II/602, stará dálnice

železnice Brno-Střelice

DS10 (D1 Kývalka - Slatina, zkapacitnění včetně přestavby MÚK)

DS36 (II/602 Bosonohy, obchvat)

DS40 (I/43 Troubsko – Kuřim)

DS71 (silnice III. třídy Bosonohy – Střelice)

Ve vymezené oblasti „Brno – jih“ jsou umístěny následující stávající záměry a navržené plochy a koridory:

Dálnice D2

Silnice I/52, II/152, II/417, II/380

el. vedení 110 kV, 220 kV, 400 kV

koridory pro el. vedení 400 kV TE3, TE5, TE13, TE27, TE30, TE31 a 100 kV TE33

DS12 (D2 Chrlice II – Brno-jih; zkapacitnění včetně přestavby mimoúrovňové křižovatky)

DS14 (D52/JT Rajhrad – Chrlice II (D2))

DS24 (Obchvat Chrlic, prodloužení II/152)

DS55 (II/380 Telnice, obchvat)

DD11 (VRT Brno – Rakvice)

VH6 (Opatření na vodním toku Bobrava)

VH10 (Opatření na hlavních brněnských tocích)

Ve vymezené oblasti „Slavkov u Brna“ jsou umístěny následující stávající záměry a navržené plochy a koridory:

dálnice D1

silnice D46

železnice Brno-Vyškov, Brno-Bučovice

DS67 (I/50 Holubice – Slavkov)

DS51 (DS51 II/416 Telnice-Křenovice, přeložka)

DS42 (D1 Slatina – Holubice, zkapacitnění včetně MÚK, varianta s MÚK Rohlenka)

DD1 (Trať č. 300 a 340 Brno – Vyškov – hranice kraje („Modernizace trati Brno – Přerov“))

DD10 (Trať č. 340 Brno - Šlapanice - Veselí nad Moravou - hranice kraje, optimalizace a elektrizace)

V příloze č. 4 v tabulce jsou uvedeny již vybrané stávající nebo plánované záměry s možnými kumulativními a synergickými vlivy s navrhovanými záměry v Z5 ZÚR JMK. Záměry včetně těch, které jsou přítomny ve výše uvedených oblastech, u kterých byl vliv vyhodnocen jako zanedbatelný, uvedeny nejsou.

A.5. Současné problémy a jevy životního prostředí, které by mohly být uplatněním Změny č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje významně ovlivněny, zejména s ohledem na zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma, evropsky významné lokality a ptačí oblasti

Za problémy životního prostředí je považována zátěž složek životního prostředí nad úroveň limitů stanovených platnými právními předpisy. U složek životního prostředí, pro které nejsou stanoveny limitní hodnoty zatížení (ZPF, PUPFL, příroda a krajina), je za problém považována přítomnost území s vyšší zranitelností.

Podkladem pro identifikaci problémů jsou informace uvedené v předchozích kapitolách 3 a 4.

Identifikace problémů Jihomoravského kraje také probíhá v rámci rozboru udržitelného rozvoje území (RURÚ), konkrétně v rámci analýzy pozitiv a negativ pro jednotlivé tematické oblasti. Do oblasti životního prostředí spadají témata – Příroda a krajina, Vodní režim a horninové prostředí, Kvalita životního prostředí, Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa. Vlivy předkládané Z5 ZÚR JMK na stanovená negativa jsou vyhodnoceny v závěru kapitoly 5.

V následujícím textu jsou popsány problémy, které by mohly být uplatněním Z5 ZÚR JMK významně ovlivněny. Jsou zde slovně vymezeny oblasti nadlimitně zatížené. V případě složek, které nemají stanovený limit, jsou specifikována území s vyšší zranitelností. Informace byly podkladem pro vyhodnocení vlivů na jednotlivé složky životního prostředí a lidského zdraví včetně kumulativních a synergických vlivů.

A.5.1. Současné problémy dle složek životního prostředí

Ovzduší

Z hlediska kvality ovzduší se jeví území Jihomoravského kraje jako přijatelné. Imisní limity nejsou na základě údajů hodnot klouzavého průměru koncentrací uvažovaných škodlivin za předchozích pět kalendářních let (2019-2023) překračovány.

Jako problematické se jeví postupné navyšování emisí pevných částic, kde jsou převládajícími zdroji nevyjmenované stacionární zdroje (REZZO3).

Uplatněním Z5 ZÚR JMK budou částečně vytvořeny předpoklady k odvedení tranzitní dopravy mimo obytnou zástavbu sídel a v důsledku toho ke snížení imisní zátěže v dotčených sídlech. Navýšení pevných částic lze očekávat v případě realizace záměrů těžby. Vliv je snížen skutečností, že v daných místech se již těží. Nepředpokládáme uplatněním Z5 ZÚR JMK významné ovlivnění ovzduší.

Obyvatelstvo, lidské zdraví

Z hlediska vlivů na lidské zdraví a obyvatelstvo je možné sledovat významné faktory, které by mohly být uplatněním Z5 ZÚR JMK ovlivněny, a to neionizující záření, úroveň hlukové zátěže a dopravní bezpečnost.

Neionizujícím zářením se rozumí statická magnetická a časově proměnná elektrická, magnetická a elektromagnetická pole a záření s frekvencemi od 0 Hz do $1,7 \times 10^{15}$ Hz. Ochranu před účinky elektromagnetického záření řeší § 35 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Na základě tohoto zákona je osoba, která používá, popřípadě provozuje stroj nebo zařízení, které je zdrojem neionizujícího záření včetně laserů

činit taková technická a organizační opatření, aby expozice fyzických osob nepřekračovaly nejvyšší přípustné hodnoty neionizujícího záření. Nejvyšší přípustné hodnoty jsou uvedeny v nařízení vlády č. 291/2015 Sb. Kontrolu provozu zdrojů neionizujícího záření a posuzování projektových dokumentací těchto zdrojů v rámci dodržení nejvyšších přípustných hodnot neionizujícího záření má na starosti krajské hygienické stanice. Z dosavadních měření v okolí vysílačů (KHS Moravskoslezského kraje) nebylo zjištěno překročení nejvyšších přípustných hodnot neionizujícího záření. Pro nová zařízení jsou garance dokládány výpočtem s dostatečnou predikcí dodržení přípustných expozičních limit. Vedení vysokého napětí generují elektrické a magnetické pole o frekvenci 50 Hz. V každém konkrétním druhu vedení je maximální velikost proudu, která jím může protékat, omezena a nejvyšší přípustné hodnoty stanovené v nařízení vlády č. 291/2015 Sb., o ochraně zdraví před neionizujícím zářením, mohou být překročeny maximálně do vzdálenosti jednotek metrů od vodičů.

Jedním z významných negativních vlivů na životní prostředí a zdraví obyvatel je hluk, a to zejména způsobený silniční dopravou. Stanovené hygienické limity hladiny hluku jsou překračovány zejména v blízkosti významných dopravních komunikací (dálnice, rychlostní silnice, silnice I. třídy), přičemž velkým problémem je tato skutečnost v hustě obydlených oblastech. Tyto negativní vlivy jsou nejvíce kumulovány zejména v Brně a v jeho okolí (dálnice D1, dálnice D2, silnice I/52, I/42 a brněnský městský okruh). Kromě města Brna a jeho okolí je hladina hluku překračována například v okolí měst Břeclav (I/55), Bučovice (I/50) nebo Znojmo (I/38). Hlavním zdrojem hluku v řešeném území je obecně doprava.

Pro vyhodnocení dopravní bezpečnosti byla jako podklad využita tzv. Riziková mapa ČR 2014 – 2016, vytvořená v rámci projektu EuroRAP. Evropský program hodnocení bezpečnosti silnic EuroRAP (European Road Assessment Programme) je mezinárodní nezisková organizace založená v roce 2003 v Belgii, jejímiž členy jsou motoristická sdružení, správci a investoři komunikací, přizvaní experti a komerční organizace. Tvorba Rizikových map je základním statistickým nástrojem programu EuroRAP, využívajícím vstupní data o silniční síti, nehodovosti a intenzitách dopravy k tomu, aby bylo možné identifikovat úseky a lokality s vysokým bezpečnostním rizikem pro uživatele silnic.

Mapování probíhá vždy pro 3 po sobě jdoucí roky, aby byl snížen vliv nahodilých extrémů v nehodovosti v 1 roce. Nejčastěji zpracovávána a zveřejňovaná je mapa zobrazující riziko pro každého jednotlivého účastníka silničního provozu, tj. individuální riziko. Proto pracuje s tzv. „relativní nehodovostí“ a poměruje počet nehod na daném úseku s intenzitami dopravy. Ve standardizované barevné škále ukazuje Riziková mapa EuroRAP účastníkům silničního provozu, jaké je na daném úseku riziko, že se stanou součástí nehody se smrtelnými nebo vážnými následky. Postup je založen na porovnání počtu nehod na silničním úseku o průměrné délce cca 20 km s dopravním výkonem, který přenáší (ve vozokilometrech – vozkm). Jednotlivé úseky komunikací jsou rozděleny do pěti intervalů, vyjadřujících postupně nízké / středně nízké / střední / středně vysoké a vysoké riziko.

Z mapy vyplývá, že:

- žádná komunikace v Jihomoravském kraji není hodnocena vysokým stupněm rizika
- na území Jihomoravského kraje byl nejvyšší stupeň rizika (středně vysoké riziko) zjištěn na silnici I/38 v celém úseku procházejícím krajem, na silnici I/53 v úseku Znojmo – křiž. se sil. II/395 a na silnici I/51 v úseku Hodonín – státní hranice
- střední riziko bylo identifikováno na silnicích I/40 (Mikulov – Břeclav), I/55 (Hodonín – Břeclav - hranice kraje), I/54 (Žarošice – Veselí nad Moravou – hranice kraje), I/50 (D1 – hranice kraje) a I/19 (I/43 – hranice kraje)

Uplatněním Z5 ZÚR JMK budou částečně vytvořeny předpoklady k odvedení tranzitní dopravy mimo obytnou zástavbu sídel a snížení imisní a hlukové zátěže v dotčených sídlech a ke zvýšení dopravní bezpečnosti. Z5 ZÚR JMK obsahuje záměry na silnicích I/38 (DS7), I/55 (DS6) a I/53 (DS21), které mají potenciál snížit nehodovost na těchto silnicích.

Koridory dopravní infrastruktury jsou umístěny do území s vysokou hlukovou zátěží.

Neočekáváme významné ovlivnění obyvatel a lidského zdraví uplatněním Z5 ZÚR JMK.

Biologická rozmanitost, flóra, fauna

Pokles biologické rozmanitosti v důsledku ubývání rostlinných a živočišných druhů je současným celosvětovým problémem. Na řešeném území Jihomoravského kraje dochází k následujícím negativním vlivům:

Nárůst fragmentace území – důsledkem vytváření bariér v krajině (dopravní infrastruktura, průmyslové areály, bytová výstavba, intenzivní zemědělská nebo lesnická činnost) je zhoršení migrační prostupnosti. Vznik nových bariér znemožňuje migraci velkých i menších zvířat, ale i rostlinných druhů. Důsledkem ztíženého kontaktu jedinců v populaci je pak zmenšování početnosti, snížená reprodukce a pokles genetické diverzity.

Zmenšení plochy biotopů druhů – výstavba a s ní spojený zábor ploch vede k celkovému úbytku životního prostředí ohrožených stanovišť a druhů, které způsobuje přímý pokles početnosti ohrožených fenoménů.

Riziko šíření nepůvodních druhů rostlin i živočichů, které vytlačují konkurenčně slabší původní druhy. Pro šíření invazivních druhů neofytů vznikají ideální podmínky zejména tam, kde dochází vlivem antropogenních zásahů k narušení či likvidaci stabilizovaných stanovišť (např. na náspech).

Využitím ploch a koridorů navržených Z5 ZÚR JMK, které jsou v územním střetu s dosud zachovalými přírodními stanovišti (ZCHÚ, biocentra ÚSES, lokality zvláště chráněných druhů) a s významnými krajinnými prvky či, může dojít k významnému negativnímu ovlivnění kvality a celistvosti těchto prvků a území.

Půda

Zemědělský půdní fond (ZPF)

Nejvýznamnějším problémem půdy jako jedné ze složek životního prostředí je její nedostatečná ochrana před odnímáním k jiným účelům (trvalé záboje).

Dalšími problémy zemědělské půdy jsou intenzivní šíření vodní a větrné eroze, snížení retenčního potenciálu půd, kontaminace půd cizorodými látkami.

Uplatněním Z5 ZÚR JMK dojde k záboru ZPF v důsledku využití navržených ploch a koridorů, **ovlivnění ZPF lze očekávat významné.**

Pozemky určené k plnění funkcí lesa (PUPFL)

Nejvýznamnějším problémem PUPFL jako jedné ze složek životního prostředí je odnímání k jiným účelům (trvalé i dočasné záboje).

Dalšími problémy PUPFL je fragmentace lesních porostů a snížení výměry lesních celků. Fragmentované lesní celky jsou více náchylné vůči bořivým větrům nebo dalším klimatickým kalamitám. Malé lesní celky obtížně plní sociálně rekreační funkce.

Realizace záměrů Z5 ZÚR JMK vyžaduje záboje PUPFL, a bude se pravděpodobně také podílet na fragmentaci lesů a tím budou prohlubovány s tím spojené negativní jevy. **Ovlivnění PUPFL lze očekávat významné.**

Horninové prostředí

Nejvýraznějším jevem týkajícím se horninového prostředí je bezesporu problematika těžby nerostných surovin. Za problémy v oblasti horninového prostředí lze proto považovat zásahy do stanovených ložisek nerostného bohatství, dobývacích prostorů a chráněných ložiskových území.

Omezujícím faktorem pro výstavbu jsou poddolovaná území. Problémem ve vztahu k zakládání staveb mohou být též sesuvná území

Uplatněním Z5 ZÚR JMK **pravděpodobně** dojde k zásahu do ložisek nerostných surovin, dobývacích prostorů a chráněných ložiskových území včetně jejich vytěžení. Navržená dopravní a technická infrastruktura je vedena přes poddolovaná území a území se sesuvy. **Ovlivnění horninového prostředí lze očekávat významné.**

Voda

Ohroženost území povodněmi lze považovat za největší problém kraje z hlediska otázky povrchových vod (především na řece Dyji, Moravě, Svatce, Litavě nebo Jihlavě).

Jedním z činitelů, které riziko povodní mohou způsobovat a ovlivňovat, je celkově snížená retence vody v krajině, která je důsledkem nárůstu zpevněných ploch, značných ploch zornění ZPF, napřímení vodních toků, nedostatku vegetačních prvků v zemědělské krajině apod.

Se sníženou retencí vody souvisí další problém Jihomoravského kraje, kterým je sucho.

Za problém lze považovat přetrvávající eutrofizaci vodních nádrží a významných vodních toků. Jednou z příčin jsou chybějící kanalizační sítě a likvidace odpadních vod

Útvary povrchových vod se nevyznačují dobrou kvalitou, převažují vodní útvary silně ovlivněné a vodní útvary rizikové z hledisek ekologického a chemického stavu.

Na území Jihomoravského kraje jsou vymezeny hydrogeologické rajony, které díky svému horninovému složení a výšce hladiny podzemní vody mohou být realizací záměrů Z5 ZÚR JMK kvalitativně ovlivněny. Za zranitelné lze považovat hydrogeologické rajony č. 1641 Kvartér Dyje, 1642 Kvartér Jevišovky, Kvartér Svatky 1643, Kvartér Jihlavy 1644, Kvartér Dolnomoravského úvalu 1651, Kvartér soutokové oblasti Moravy a Dyje 1652.

Realizací staveb dopravní infrastruktury může dojít k prohloubení výše uvedených problémů. Realizací silničních staveb může dojít, jak ke znečištění vod, tak k nadměrnému navýšení množství vod ve vodních tocích, do kterých budou srážkové vody z nové komunikace svedeny. Dále všechny nové stavby představují navýšení zpevněných ploch v území, což povede ke zrychlenému odtoku vody. Dalším negativním vlivem je realizace staveb v záplavových a inundačních územích, kde tvoří překážku při povodňových stavech.

Plochy těžby mohou ovlivnit hladinu podzemních vod.

Záměry el. vedení neprohlubují výše uvedené problémy.

Využitím ploch a koridorů navržených Z5 ZÚR JMK nelze vyloučit významné ovlivnění podzemních a povrchových vod.

Klima

Jihomoravský kraj je jedním z regionů ČR nejvíce ovlivněných dopady změny klimatu. Do budoucna je predikován nárůst průměrné teploty, dlouhodobého sucha i extrémních projevů počasí.

K řešení problému s klimatickou změnou přispívají Z5 ZÚR JMK vymezením priority týkající se podpory ukládání CO₂ do přírodních horninových struktur.

Z hlediska vlivů na klima neočekáváme významné ovlivnění uplatněním Z5 ZÚR JMK.

Kulturní dědictví včetně dědictví architektonického a archeologického

Jedním z problémů Jihomoravského kraje je průchod dopravy urbanisticky a architektonicky cennými historickými centry měst a obcí.

K řešení tohoto problému přispívají Z5 ZÚR JMK vymezením ploch pro budoucí obchvaty měst a obcí.

Z hlediska vlivů na kulturní dědictví včetně dědictví architektonického a archeologického neočekáváme významné ovlivnění tohoto problému.

Krajina

V krajině Jihomoravského kraje, stejně jako v řadě dalších území České republiky, dochází k negativnímu ovlivnění krajinného prostředí v důsledku urbanizace krajiny a způsobů jejího využití. Fragmentace krajiny se podílí na snížení kvality krajinného rázu. Tento problém se nejvýrazněji projevuje podél významných dopravních staveb v obcích v koridoru dálnic D1, D2, D43, D52, silnic I/50 a I/55, v oblasti Tišnovska, Kuřimi, v okolí Kyjova.

Kvalitu krajinného rázu Jihomoravského kraje nejvýznamněji ovlivňují tyto jevy:

- Rozsáhlé plochy zemědělské půdy s nízkým podílem krajinné zeleně. Tento problém se objevuje v téměř všech zemědělských oblastech kraje.
- Srůstání sídel, intenzivní procesy suburbanizace. Tento problém se nejvýrazněji projevuje v prostorech vytvářejících suburbánní lem Brna a v obcích s dobrou dopravní dostupností do krajského města. Procesy suburbanizace jsou dotčena rovněž sídla ležící v nivě řeky Moravy od Hodonína po Veselí nad Moravou.
- Fragmentace krajiny dopravou. Tento problém se nejvýrazněji projevuje v obcích v koridoru dálnic D1, D2, D43, D52, silnic I/50 a I/55, v oblasti Tišnovska, Kuřimi, v okolí Kyjova.
- Budování velkoplošných fotovoltaických elektráren
- Optické znečištění krajiny trasami vedení VVN a ZVN 400/220/110 kV a větrnými elektrárnami.

Z5 ZÚR JMK se bude podílet na prohlubování problémů s kvalitou krajiny, nelze vyloučit významné ovlivnění.

A.5.2. Současné problémy dle územně analytických podkladů

V květnu 2022 byla provedena 5. úplná aktualizace územně analytických podkladů včetně rozboru udržitelného rozvoje území (RURÚ) Jihomoravského kraje. Tento dokument zpracoval analýzu pozitiv a negativ v 13 základních oblastech:

- Širší územní vztahy
- Prostorové a funkční uspořádání území
- Sídelní struktura
- Sociodemografické podmínky a bydlení
- Příroda a krajina
- Vodní režim a horninové prostředí
- Kvalita životního prostředí
- Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkce lesa
- Občanská vybavenost vč. její dostupnosti a veřejná prostranství

- Dopravní a technická infrastruktura včetně její dostupnosti
- Ekonomické a hospodářské podmínky
- Rekreační a cestovní ruch
- Bezpečnost a ochrana obyvatel

Témata Příroda a krajina, Vodní režim a horninové prostředí, Kvalita životního prostředí, Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkce lesa patří pod oblast životního prostředí.

V tabulkách níže je pomocí uvedené symboliky přehledně vyhodnocen celkový vliv posuzované koncepce na problémy životního prostředí, tj. negativa identifikované v rámci RURÚ pro jednotlivá témata životního prostředí.

V tabulkách je použito následující značení:

- + Z5 ZÚR JMK zlepšuje stav složek životního prostředí souvisejících s problémem, snižuje závažnost problému nebo jej alespoň částečně řeší
- Z5 ZÚR JMK zhoršuje stav složek životního prostředí souvisejících s problémem, zvyšuje závažnost problému nebo komplikuje jeho řešení v budoucnu
- 0 Z5 ZÚR JMK nemá vliv na daný problém, netýká se ho

Tab. A.5.1: Vliv na identifikované problémy (negativa) Jihomoravského kraje

Oblast	Negativa	Vliv	Komentář
Příroda a krajina	Intenzivní zemědělské využití krajiny jižní části kraje s narušenými přirozenými ekologickými funkcemi krajiny a absencí prostorového členění krajiny.	0	Z5 ZÚR JMK nemá vliv na daný problém.
	Nefunkční současný stav řady biokoridorů i biocenter, zejména v intenzivně zemědělsky využívané krajině jižně od Brna.	0	Z5 ZÚR JMK nemá vliv na daný problém. Z5 ZÚR JMK aktualizuje vymezení nadregionální a regionálního ÚSES, ale jenom na území CHKO, kde není uvedený problém.
	Vodní nádrže Nové Mlýny představující výrazné poškození jedinečné nivní krajiny.	0	Z5 ZÚR JMK nemá vliv na daný problém.
Vodní režim a horninové prostředí	Nepříznivý vodní režim ve srovnání s ČR – 90 % kraje s nejméně vhodnou vodností, oblasti s velmi malou retenční schopností, nízký koeficient odtoku.	-	Z5 ZÚR JMK vymezují nové záměry, které představují navýšení zpevněných plocha, které se budou podílet na zrychleném odtoku vody z krajiny.
	Nepříznivý morfologický stav vodních toků, přetrvávající nevhodné stavební úpravy a vysoký stupeň technických úprav vodních toků v souvislosti s intenzivním využíváním krajiny.	-	Z5 ZÚR JMK obsahuje záměr nové vodní cesty, která bude uvedené negativum prohlubovat.
	Nedostatečná protipovodňová ochrana měst a obcí a s tím spojená nevhodná urbanizace záplavových území – střety záplavových území se zastavěnými a zastavitelnými územími obcí.	+	Z5 ZÚR JMK rozšiřuje plochu protipovodňových opatření v Brně o plochu Kníničky.
	Časté střety zájmů těžby a ochrany přírody a vodních zdrojů.	-	Z5 ZÚR JMK vymezuje nové plochy těžby se střety s prvky ÚSES a OP vodních zdrojů.

Oblast	Negativa	Vliv	Komentář
	Výskyt sesuvných území a jiných svahových deformací převážně v oblasti Západních Karpat a v oblasti Boskovické brázdy.	0	Z5 ZÚR JMK nemá vliv na daný problém.
Kvalita životního prostředí	Zvýšené imisní a hlukové zatížení na území hustě osídleného města Brna.	-	Z5 ZÚR JMK obsahuje železniční terminál Brno v lokalitě Vídeňská, který lokálně navýší imisní a hlukové zatížení
	Překračování imisních limitů benzo(a)pyrenu v obcích v důsledku individuálního vytápění domácností pevnými palivy.	0	Z5 ZÚR JMK nemá vliv na daný problém.
	Dálkový přenos škodlivin z okolních regionů.	0	Z5 ZÚR JMK nemá vliv na daný problém.
Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa	Velký podíl zornění a rozsáhlé půdní bloky zemědělské půdy způsobující s problémy s ekologickou stabilitou ploch, vodní a větrnou erozí.	0	Z5 ZÚR JMK nemá vliv na daný problém.
	Výrazně erozní poškození půd v jižní části kraje	0	Z5 ZÚR JMK nemá vliv na daný problém.

Natura 2000 a zvláště chráněná území

Mezi oblasti se zvláštním významem pro životní prostředí lze zařadit všechna zvláště chráněná území (maloplošná i velkoplošná) a lokality Natura. Za základní problém životního prostředí v těchto oblastech lze označit prakticky veškeré nové aktivity rozvíjené na těchto územích.

K jednotlivým záměrům dotýkajících se zvláště chráněných území je nezbytný souhlas orgánů ochrany přírody. Zásady péče o zvláště chráněná území jsou stanoveny v plánech péče. Plány péče zhodnocují stav a dosavadní péči o dané území, identifikují případné problémy. Záměry realizované na území zvláště chráněném musí být v souladu s plánem péče.

Zvláště chráněná území pravděpodobně dotčená uplatněním Z5 ZÚR JMK jsou uvedena v kapitole 6.2.3. *Vlivy na biologickou rozmanitost, faunu a flóru.*

Některé koridory vymezené Z5 ZÚR JMK zasahují do lokalit soustavy Natura 2000 a zvláště chráněných území. Jedná se o koridor *DS7 I/38 Blížkovice (hranice kraje) – Znojmo* (PP a EVL Lom u Žerůtek), *DS65 I/50 Bučovice – Kožušice* (NPP Malhotky a PP Kuče, EVL Černecký a Milovický hájek), *DS67 I/50 Holubice – Slavkov* (PP a EVL Člupy), *TE31 Slavětice – Prosenice, vedení 400 kV* (PP a EVL Velký kopec, PP a EVL Ve Žlebě, PP Mrazový klín, PP a EVL Volkramy a NPP a EVL Větrníky). Zásah do těchto lokalit může významně ovlivnit jejich předměty ochrany.

Posouzení vlivu na evropsky významné lokality a ptačí oblasti je provedeno v části B VVURÚ RNDr. Milanem Macháčkem držitelem autorizace dle § 45i zákona č. 11/1992 Sb., v platném znění se závěrem: „Předložená Koncepce Změna č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje nemá významný negativní vliv na stav předmětů ochrany a celistvost evropsky významných lokalit a ptačích oblastí na území Jihomoravského kraje (negativní vliv dle odst. 9 § 45i ZOPK)“.

A.6. Zhodnocení stávajících a předpokládaných vlivů navrhovaných variant Změny č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje nebo jejího invariantního návrhu, včetně vlivů sekundárních, synergických, kumulativních, krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých, trvalých a přechodných, kladných a záporných; hodnotí se vlivy na obyvatelstvo, lidské zdraví, biologickou rozmanitost, faunu, flóru, půdu, zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa, horninové prostředí, vodu, ovzduší, klima, hmotné statky, kulturní dědictví, včetně dědictví architektonického a archeologického a vlivy na krajinu, včetně vztahů mezi uvedenými oblastmi vyhodnocení

A.6.1. Hodnocení změn v textové části

Z5 ZÚR JMK poměrně významně mění textovou část ZÚR. Upravuje názvy kapitol, přidává kapitoly, přeskupuje text. Tyto úpravy byly vyvolány novým stavebním zákonem č. 283/2021 Sb. Jedná se o formální změny bez vlivů na životní prostředí.

V následujícím textu uvádíme věcné změny v textové části. Tyto změny byly do ZÚR začleněny zejména na základě požadavku dání ZÚR JMK do souladu s aktuální Politikou územního rozvoje. Problematika těžby nerostných surovin byla do ZÚR JMK zařazena na základě požadavku novelizace zákona č. 44/1988 Sb.

Kapitola A Koncepce rozvoje území kraje a rozvoje a ochrany jeho hodnot, včetně koncepce sídelní struktury

Popis změny

Do priority (7) byl doplněn požadavek na zohlednění napojení nových zastavitelných ploch na veřejnou dopravní infrastrukturu.

Hodnocení

Podpora využívání veřejné dopravy je spojena s pozitivními vlivy na ovzduší, klima a obyvatelstvo, lidské zdraví díky předpokládanému přesunu dopravních cest z automobilů na hromadnou dopravu.

Popis změny

Do priority (9) byl doplněn požadavek na vytváření územních podmínek pro zásobování pitnou vodou a pro optimální odvádění a čištění odpadních vod a požadavek na zohlednění možnosti napojení nových zastavitelných ploch na stávající veřejnou technickou infrastrukturu.

Hodnocení

Změna je spojena s pozitivními vlivy na obyvatelstvo a lidské zdraví díky zajištění pitné vody a s pozitivními vlivy na vody díky požadavku na čištění odpadních vod.

Popis změny

Do priority (12) byl doplněn požadavek zohledňování zelené infrastruktury a na vytváření územních podmínek pro krajinnou a sídelní zeleň

Hodnocení

Změna je spojena s pozitivními vlivy na obyvatelstvo, klima a biologickou rozmanitost.

Popis změny

Do priority (16) byl doplněn požadavek na předcházení vzniku brownfields.

Hodnocení

Z hlediska vlivů na životní prostředí je zásadní snižovat zábory půdy a podporovat využívání stávajících brownfields, což je předmětem priority (16).

Popis změny

Do priority (18) bylo mezi přírodní katastrofy zařazeno přehřívání.

Hodnocení

Jedná se o zohlednění současných poznatků o klimatické změně a jejich důsledků v podmínkách Jihomoravského kraje. Změnu lze hodnotit pozitivně.

Popis změny

Do ZÚR byla zařazena nová priorita:

(24) Nástroji územního plánování vytvářet podmínky pro těžbu nerostných surovin na území Jihomoravského kraje za účelem naplnění celostátních cílů surovinové a energetické bezpečnosti.

Hodnocení

Těžba nerostných surovin je většinou doprovázena negativními vlivy na ovzduší, vody, biologickou rozmanitost, půdu a krajinný ráz. Zejména těžba ve zvláště chráněných územích může být problematická. Konkrétní vlivy na životní prostředí a obyvatelstvo lze hodnotit až v případě lokalizace záměru těžby, a to buď na úrovni ZÚR v rámci SEA hodnocení nebo na úrovni konkrétního záměru v rámci EIA hodnocení.

Popis změny

Do ZÚR byla zařazena nová priorita:

(25) Nástroji územního plánování vytvářet podmínky pro snižování množství oxidu uhličitého a dosažení uhlíkové neutrality formou jeho ukládání do přírodních horninových struktur a upřesnění vymezování ploch pro zařízení k ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur včetně vymezování ploch pro přepravní síť.

Hodnocení

Jedná se o zohlednění současných poznatků o klimatické změně. Změnu lze hodnotit pozitivně.

Kapitola B Zpřesnění vymezení rozvojových oblastí a rozvojových os vymezených v politice územního rozvoje a vymezení oblastí se zvýšenými požadavky na změny v území, které svým významem přesahují území více obcí (nadmístní rozvojové oblasti a nadmístní rozvojové osy) nadmístních rozvojových oblastí a nadmístních rozvojových os

Popis změny

Rozšíření rozvojové oblasti OB3 v návaznosti na Změnu č. 8 PÚR ČR, následné zmenšení území rozvojové osy OS10.

Hodnocení

Z hlediska hodnocení vlivů na životní prostředí a lidské zdraví se přesun části území z rozvojové osy do rozvojové oblasti neprojeví. V obou kategoriích lze předpokládat zvýšený tlak na novou výstavbu.

Kapitola E Vymezení zastavitelných ploch, transformačních ploch a koridorů nadmístního významu, včetně stanovení jejich účelu a požadavků na jejich využití

Popis změny

Pro záměr *DS42 D1 Slatina – Holubice, zkapacitnění včetně MÚK, varianta s MÚK Rohlenka* byl přidán úkol pro územní plánování "Zajistit územní podmínky pro realizaci protipovodňových opatření na vodním toku Říčka (Zlatý potok)".

Hodnocení

Změna je hodnocena z hlediska vlivů na hmotný majetek a obyvatelstvo pozitivně.

Popis změny

Úprava výčtu obcí dotčených některými cyklotrasami, beze změny v grafice.

Hodnocení

Jedná se o formální doplnění bez vlivu na složky životního prostředí.

Kapitola G Vymezení ploch a koridorů regionálního územního systému ekologické stability a zpřesnění vymezení ploch a koridorů nadregionálního územního systému ekologické stability

Popis změny

V rámci Z5 ZÚR JMK došlo k překódování prvků ÚSES.

Hodnocení

Jedná se o formální změnu bez vlivu na složky životního prostředí.

Popis změny

V rámci úpravy vymezení ÚSES na území CHKO Moravský kras, CHKO Pálava, CHKO Bílé Karpaty podle zpracovaných Plánů ÚSES.

Hodnocení

Pro území CHKO Moravský kraj, CHKO Pálava a CHKO Bílé Karpaty byly zpracovány nové plány ÚSES, které zaktualizovaly vymezení skladebných částí místního, regionálního a nadregionálního ÚSES. Základním podkladem pro plány ÚSES byla aktualizovaná Metodika vymezení ÚSES (MŽP, 2017), zdůrazněno bylo zahrnutí vybraných přírodních a přírodě blízkých biotopů a jejich konektivity. Plány ÚSES jsou podkladem pro zpracování územně plánovací dokumentace včetně ZÚR. Zpracování změn regionálního a nadregionálního ÚSES do ZÚR JMK provedl RNDr. Kocián, autorizovaný projektant ÚSES. Změny ve vymezení ÚSES směřují ke zlepšení funkčnosti celého systému ÚSES jako prvku ochrany

přírody a krajiny v rámci Jihomoravského kraje. Jako takové jsou hodnoceny z hlediska vlivů na životní prostředí jako významně pozitivní.

Kapitola L Stanovení požadavků na koordinaci územně plánovací činnosti obcí a na řešení v územně plánovací dokumentaci obcí, zejména s přihlédnutím ke stanovené sídlení struktuře

Popis změny

Byl vložen úkol pro ÚP Brno - "Vytvořit podmínky pro záměr Terminál VRT var. Vídeňská včetně všech souvisejících staveb."

Hodnocení

Změna nemá vliv na životní prostředí, Terminál Brno je součástí záměru DD13 a je v předložené dokumentaci SEA hodnocen z hlediska vlivů na životní prostředí a lidské zdraví.

A.6.2. Hodnocení nových nebo měněných ploch a koridorů

Výsledky hodnocení jednotlivých koridorů nových nebo měněných v rámci Z5 ZÚR JMK jsou uvedeny v Příloze č. 2. Identifikované vlivy na sledované složky životního prostředí jsou souhrnně prezentovány v hodnotících tabulkách. Pro každý z posuzovaných záměrů byla zpracována samostatná tabulka uvádějící⁴:

- popis záměru, stávající funkce, hodnoty a limity vymezeného koridoru/plochy;
- identifikace ovlivnění;
- vztahy mezi oblastmi;
- vyhodnocení identifikovaných vlivů;
- vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů;
- navrhovaná opatření k vyloučení, snížení, zmírnění nebo kompenzaci negativních vlivů;
- návrh ukazatelů pro sledování vlivu;
- celkové vyhodnocení záměru.

Souhrn vyhodnocení nových a měněných koridorů vymezených Z5 ZÚR JMK na jednotlivé složky životního prostředí je uvedeno níže.

A.6.2.1. Vlivy na ovzduší a klima

Dopravní infrastruktura

Posuzované záměry představují převážně stavby, které umožní odvést automobilovou dopravu z obytných oblastí, a tedy snížit imisní zátěž v sídlech, kterými procházejí stávající silnice (obchvaty obcí, vyvedení nákladní dopravy). U většiny případů převládá pozitivní hodnocení (+1) na ovzduší a klima.

⁴ Obsahová náplň tabelární přílohy je specifikována v Metodickém vysvětlení (Příloha 1)

Plochy pro vymezení MÚK jsou hodnoceny jako mírně negativní z pohledu navýšení dopravy v lokalitě, na druhou stranu dojde k úbytku dopravy na jiných místech. Kvantifikace je velmi obtížná a tyto záměry jsou z těchto důvodů hodnoceny jako -1,+1.

Záměry podporující dopravu na železnici budou vzhledem k výraznému rozdílu v měrných emisích CO₂ ekvivalentu (ve srovnání s osobní automobilovou dopravou i autobusy) pravděpodobně vždy spojeny s poklesem emisí skleníkových plynů. V případě realizace železničního terminálu (DD13) je potřeba počítat s realizací parkovišť a koncentrací autobusů a tím lokálně dojde k navýšení emisí. Celkově bude záležet na tom, do jaké míry realizace terminálu přispěje k přesunu cestujících z automobilů, popř. autobusů na kolejovou veřejnou hromadnou dopravu. Z hlediska vlivů na ovzduší a klima převažují **mírné** pozitivní vlivy díky předpokládanému přesunu dopravních cest z automobilů na kolejovou dopravu.

Realizace nové komunikace bude pravděpodobně vždy spojena s nárůstem emisí skleníkových plynů.

Záměr vodní dopravy vykazuje zanedbatelné vlivy na ovzduší a klima.

Krátkodobé mírné negativní vlivy na ovzduší se mohou objevit v blízkosti nových záměrů a u přístupových cest během výstavby.

Nebyly identifikovány záměry s významně negativním vlivem na ovzduší a klima.

Celkově lze konstatovat, že Z5 ZÚR JMK vymezuje záměry dopravní infrastruktury, které by měly zefektivnit dopravu v Jihomoravském kraji a omezit dopravní zátěž v zastavěných územích. Pozitivní z hlediska snižování znečištění ovzduší je podpora kolejové dopravy.

Technická infrastruktura – elektroenergetika, horkovod

Stavby elektrických vedení jsou z hlediska vlivu na ovzduší a klima hodnoceny jako bez vlivu.

Výstavba horkovodu bude sloužit k vytápění, vytváří tak předpoklad ke snížení imisní zátěže z lokálního vytápění (spalování tuhých paliv). Součástí Z5 ZÚR JMK je drobná změna vedení horkovodu, která je bez vlivu na ovzduší a klima.

Technická infrastruktura – protipovodňová opatření

U technických protipovodňových opatření (nádře, poldry) lze očekávat významný vliv na kvalitu ovzduší v době výstavby (terénní úpravy, stavba hrází), kdy dochází k přesunům velkých objemů zeminy a dalších hmot, a to zejména při jejich transportu. U řešené plochy Kníničky (VH10) lze tento vliv z důvodu malé velikosti vyloučit. Ve střednědobém a dlouhodobém horizontu nebudou mít protipovodňová opatření vliv na kvalitu ovzduší a klima.

Plochy těžby

Při těžbě nerostných surovin lze očekávat navýšení prašnosti z těžby a emisí ze stavebních mechanismů a obslužné nákladní dopravy. Všechny tři návrhové plochy pro těžbu jsou vymezeny na území stávající těžby, vliv je proto hodnocen mezi zanedbatelným a mírně negativním (0/-1).

A.6.2.2. Vlivy na obyvatelstvo a lidské zdraví

Základním cílem ochrany veřejného zdraví je zvýšit úroveň zdraví a snižovat výskyt nemocí a předčasných úmrtí, kterým lze předcházet. V rámci hodnocení jsou tak na základě relevantních koncepčních materiálů nejprve stanoveny cíle a priority ochrany veřejného zdraví, jejichž naplňování je posuzováno. Vzhledem k charakteru posuzované koncepce jsou primárně sledovány následující cíle:

- snižování zdravotních rizik z životního prostředí;

- snižování stresu;
- omezování negativních socioekonomických vlivů.

K těmto cílům jsou pak vázány faktory, které mohou mít dopad na lidské zdraví – tzv. determinanty zdraví. Pro záměry řešení Z5 ZÚR JMK jsou relevantní následující determinanty:

- faktory kvality složek životního prostředí, kam patří znečištění ovzduší, hluková zátěž a neionizující záření;
- faktory determinující vnímání kvality života v dané lokalitě, kam patří ovlivnění celkového stavu lokality, pohoda bydlení, rekreační využití území, obtěžování hlukem;
- faktory sociálně ekonomické, kam patří vliv na nezaměstnanost a příjmovou situaci obyvatel.

Z uvedených faktorů nejsou v této kapitole posuzovány sociálně ekonomické faktory, které jsou předmětem hodnocení v rámci ekonomického a sociálního pilíře VVURÚ.

Negativní vlivy se mohou objevit u obyvatel v blízkosti všech nových záměrů a u přístupových cest také během výstavby. Během výstavby dochází ke zvýšení prašnosti, hluku, emisí spojených se stavebními pracemi a mechanismy. Tyto vlivy budou záviset na poloze konkrétních staveb vůči chráněné zástavbě a na rozsahu stavby (počet strojů, počet nákladních vozidel), ale také na způsobu provádění výstavby. Je nutno zajistit odpovídající ochranu veřejného zdraví zařazením příslušných opatření do plánů organizace výstavby a jejich dodržováním během realizace stavby. Tyto vlivy jsou lokálního krátkodobého charakteru a jsou hodnoceny na rozhraní mírně negativních až zanedbatelných vlivů (0/-1). Jejich působení je dočasné, nepřesahuje běžný rámec typický pro stavby daného typu a je řešitelné pomocní obvyklých opatření.

Dopravní infrastruktura

Posuzované silniční stavby v naprosté většině směřují ke zvýšení plynulosti, snížení nehodovosti, k odvedení dopravy z obytné zástavby a tím ke snížení imisní a hlukové zátěže v této zástavbě a jsou proto hodnoceny pozitivně (hodnocení +1).

Výstavba obchvatů a objízdných tras je z hlediska hlukové a imisní zátěže vždy do jisté míry ambivalentní – na jednu stranu vytvoří předpoklady pro odvedení dopravní zátěže z hustě osídlených území, a tedy i snížení hlukové a imisní zátěže v postižené oblasti, na druhou stranu se jedná o nový zdroj emisí a hluku z dopravy v oblasti vedení nové komunikace. Dochází ke zvýšení hlukové a imisní zátěže v místech přiblížení k obytné zástavbě. Jak bylo uvedeno výše, pozitivní vliv (hodnocení +1) převažuje nad zmíněnými negativy.

U všech záměrů výstavby silničních komunikací platí požadavek optimalizovat trasu v rámci koridoru s cílem minimalizace dopadů na obytnou zástavbu a na základě detailní akustické studie zajistit splnění hlukových limitů u veškeré dotčené chráněné zástavby.

Potenciální mírné až významné negativní vlivy (hodnocení -2/-1) byly identifikovány u realizace terminálu Brno (záměr DD13 VRT hranice kraje – Brno), který se nachází v zastavěném území a existuje významné riziko obtěžování hlukem, rušení spánku a narušení faktorů pohody bydlení v okolí terminálu.

Z5 ZÚR JMK obsahuje vymezení koridoru DV2 *Vodní cesta PK Vnorovy - nové zdvihadlo Veselí n. M.* Pozitivní vliv realizace vodní cesty je v oblasti socioekonomické. Změna se netýká obytné zástavby a je bez vlivu na obyvatelstvo.

Realizace záměrů Z5 ZÚR JMK v oblasti dopravní infrastruktury zejména modernizace komunikací přispívá ke snížení počtu smrtelných a vážných zranění v důsledku dopravních nehod.

Ochrana obyvatel (veřejného zdraví) při realizaci záměrů dopravní infrastruktury bude zajištěna

standardními prostředky v územním a stavebním řízení, v odůvodněných případech hodnocením zdravotních rizik, případně v procesu EIA. Přičemž se nepředpokládá, že by realizací nové komunikace došlo k překročení limitů pro hluk, protože povinnost jejich splnění je přímo dána legislativou jako podmínka realizace stavby.

Technická infrastruktura – elektroenergetika, horkovod

Navržené koridory představují záměry vybudování vedení VVN a ZVN. Jedná se o zdroje elektromagnetického vlnění, které mohou mít negativní vliv na lidské zdraví. Tuto problematiku řeší příslušné hygienické předpisy a stanovení ochranného pásma. Nepředpokládají se dlouhodobé negativní vlivy (vlivy hodnoceny jako zanedbatelné) na veřejné zdraví a pohodu bydlení či jiné aspekty vlivů na obyvatele. Krátkodobé zanedbatelné až mírně negativní vlivy (hodnocení 0/-1) na hlukovou a imisní situaci lze předpokládat pouze při realizaci záměrů.

Technická infrastruktura – protipovodňová opatření

U záměru protipovodňových opatření (VH10) lze očekávat nárůst hlukové zátěže v době realizace záměru, kdy je nutno předpokládat pohyb těžkých nákladních vozidel nejen v prostoru záměru, ale i po navazujících komunikacích. Jedná se o dočasný vliv, který bude z hlediska vlivů na obyvatele převážen výsledným efektem, tzn. zajištěním jejich ochrany před povodněmi. Standardní podmínkou je splnění hlukových limitů z výstavby i z vyvolané nákladní dopravy. Předložený záměr (doplnění plochy Kníničky do záměru VH10) představuje drobnou plochu, z hlediska měřítka ZÚR je proto vliv na hlukovou zátěž hodnocen jako zanedbatelný až mírně negativní (hodnocení 0/-1).

Záměr rozšiřuje ochranu obyvatel před povodněmi a jako takový má mírné pozitivní dopady na obyvatele, žijící v dotčeném území.

Plochy těžby

Vlivy na obyvatelstvo a lidské zdraví jsou v případě těžby nerostných surovin převážně negativní. Negativní vlivy na obyvatelstvo lze očekávat v oblasti zvýšené prašnosti, hluku, emisí způsobených těžební činností a dopravou. Navržené plochy jsou vymezeny mimo obytnou zástavbu a vlivy na obyvatele zde byly vyhodnoceny jako zanedbatelné až mírně negativní (0/-1).

A.6.2.3. Vlivy na biologickou rozmanitost, flóru a faunu

Dopravní infrastruktura

Realizace staveb dopravní infrastruktury má převážně negativní vliv na biologickou rozmanitost, faunu a flóru. Významnost vlivu záleží na konkrétních podmínkách v místě záměru. Výstavbou dopravní infrastruktury bude na ploše zničena veškerá vegetace, živočichové budou buď vyhubeni nebo přinuceni lokalitu opustit. Okolí linie dopravní stavby bude opuštěno migrujícími druhy, kterým se zásahem do krajiny sníží atraktivita prostředí. Přítomnost lidí a hluk z provozu mechanizace ve fázi výstavby působí na řadu živočišných druhů odpudivě. Spektrum flóry i fauny se změní ve prospěch synantropních prvků.

Negativní vliv výstavby na jednotlivé druhy živočichů je rozdílné závažnosti. Relativně nejmenší, spíše nepřímý, negativní vliv se projeví na populaci ptáků. Vliv lze hodnotit jako mírně negativní. Ptáci jsou natolik mobilní, že přímé usmrcení při výstavbě nehrozí a za splnění podmínek kácení dřevin nebudou zničena jejich hnízda. Naopak negativní dopad na zvířata pohybující se po zemi s relativně malým teritoriem může být významný.

Automobilový a železniční provoz produkuje hluk, světlo i v noci atd. Některé druhy živočichů tato skutečnost přinutí lokalitu opustit. Nezanedbatelné je také riziko přímého střetu zvířat s projíždějícími vozidly. Silnice a železnice představuje významnou liniovou bariéru, která může zkomplikovat případně

znemožnit pohyb člověka a živočichů v krajině. Tento vliv se projeví především u čtyřpruhových komunikací typu dálnice a železničních vysokorychlostních tratí.

Dopravní koridory často zasahují do prvků ÚSES, zvláště chráněných území, snižuje se migrační propustnost území pro terestrickou faunu.

Z hlediska výskytu cenných rostlinných a živočišných druhů jsou významná maloplošná zvláště chráněná území (MZCHÚ).

Navržená úprava koridoru *DS7 I/38 Blížkovice (hranice kraje) – Znojmo* zasahuje do PP Lom u Žerůtek, kde předmětem ochrany je čolek dravý (též lokalita druhu s národním významem). V rámci koridoru lze vést komunikaci mimo PP. Vliv je proto hodnocen na úrovni mírných až významně negativních vlivů (-1/-2). Je doporučeno do výrokové části ZÚR JMK zahrnout požadavek na ochranu PP Lom u Žerůtek - „Optimalizací trasy silnice v rámci koridoru a technickým řešením vyloučit zásah na PP Lom u Žerůtek“.

Nový koridor *DS65 I/50 Bučovice - Kožušice* zasahuje na lokalitu druhu s národním významem - vodouš rudonohý, NPP Malhotky a PP Kuče. V rámci koridoru lze vést komunikaci mimo tyto lokality. Vliv je proto hodnocen na úrovni mírných až významně negativních vlivů (-1/-2). Je doporučeno do výrokové části ZÚR JMK zahrnout požadavek na ochranu přítomných ZCHÚ - „Optimalizací trasy silnice v rámci koridoru a technickým řešením vyloučit zásah na lokalitu ZCHD s národním významem (vodouš rudonohý *Tringa totanus*), NPP Malhotky a PP Kuče.“

Nejzávažnější zásah (významně negativní vliv -2) byl identifikován u koridoru *DS67 I/50 Holubice – Slavkov*. Silnice I/50 tvoří hranici PP Člupy, z druhé strany je železnice. V místě je plánována homogenizace komunikace. Rozšíření komunikace do PP je nepřípustné. Je doporučeno buď najít takové technické řešení, které vyloučí zásah do PP Člupy, nebo ponechat úsek komunikace v současné šířce. Je doporučeno do výrokové části ZÚR JMK zahrnout výše uvedený požadavek.

Při zpřesňování koridorů v navazující ÚPD bude nezbytné vyloučit případně minimalizovat zásah do MZCHÚ. Základní podmínky pro minimalizaci negativních vlivů jsou stanoveny v ZÚR JMK a dále budou rozpracovány v navazujících řízeních včetně EIA.

Dalšími cennými územími jsou prvky ÚSES, především nadregionální a regionální biocentra, u kterých nelze vyloučit přítomnost cenných rostlinných a živočišných druhů. Koridor *DS7 I/38 Blížkovice (hranice kraje) – Znojmo* vede při okraji NRBC 29 Jankovec. Navržená úprava koridoru zásah zmenšuje. Většina koridorů dopravní infrastruktury se dostává do střetu s regionálními nebo nadregionálními biokoridory. Je nezbytné minimalizovat zásahy do prvků ÚSES, zachovat funkčnost prvků ÚSES.

Negativnost prostorových střetů spočívá především v omezení migrační prostupnosti území, omezení funkčnosti biocenter a biokoridorů a omezení prostorů pro jejich zpřesnění a vymezení. Opatřeními ke zmírnění negativních vlivů jsou především minimalizace skutečných vzájemných překryvů při zpřesňování vymezení ploch a koridorů a dle konkrétních terénních možností případně i mimoúrovňová křížení (týkající se zejména údolních biokoridorů).

U záměrů zasahujících na území MZCHÚ včetně ochranných pásem, NRBC a RBC, lokality ZCHD s národním významem je také zvýšené riziko negativního ovlivnění cenných biotopů během výstavby. Při přípravě záměrů je potřeba této skutečnosti věnovat pozornost a všemi dostupnými opatřeními vliv minimalizovat.

Z5 ZÚR JMK neumísťuje nové dopravní stavby do migračně významných území. Navržená úprava koridoru *DS7 I/38 Blížkovice (hranice kraje) – Znojmo* kříží migrační koridor, ovlivnění je stejné jako u stávajícího záměru. V daném úseku je koridor veden v trase stávající silnice, která je kritickým místem migrace. Úprava komunikace představuje potenciál pro zlepšení prostupnosti. Koridor *DS68 obchvat Vyškova* v místě napojení na silnici II/430 okrajově zasahuje na kritické místo migrace. Vliv obchvatu na migraci živočichů byl vyhodnocen jako zanedbatelný až mírně negativní (0/-1).

Záměr nové vodní cesty *DV2 Vodní cesta PK Vnorovy – nové zdvihadlo Veselí n.m.* zasahuje okrajově

na lokalitu výskytu zvláště chráněného druhu kozlíček jilmový (*Saperda punctata*). V rámci koridoru lze záměr realizovat bez zásahu do lokality. Vliv je hodnocen jako mírně negativní (-1).

DS21 MÚK Bantice na I/53 okrajově zasahuje na rozsáhlou lokalitu výskytu zvláště chráněného druhu s národním významem - drop velký. S ohledem na velikost vymezené lokality výskytu zvláště chráněného druhu s národním významem byl vliv vyhodnocen jako zanedbatelný až mírně negativní (0/-1).

Technická infrastruktura – elektroenergetika, horkovod

Ze skupiny staveb technické infrastruktury mohou mít na biologickou rozmanitost, flóru a faunu významný negativní vliv zejména záměry výstavby nových nadzemních vedení elektrické energie. Specifickým negativním vlivem je smýcení lesních porostů a odstraňování vzrostlých dřevin rostoucích mimo les v pásu pod elektrickým vedením a v ochranném pásmu plynovodu, v případě vedení centrální částí lesních porostů se může jednat o vliv významně negativní. Elektrické vedení má negativní vliv na ptáky. Nebezpečím je jednak možné zranění po nárazu letícího ptáka do vodičů, jednak elektrický výboj. Z hlediska úrazu ptáků nárazem jsou nejnebezpečnější úseky, kde elektrická venkovní vedení kříží trasy nejčastějších přeletů nebo pravidelných tahů ptáků. Jsou to především údolí pomalu tekoucích řek, horská sedla a prostory hlavních tahových cest ptactva přes území naší republiky, kde tento vliv může být až významně negativní. Zranění ptáků elektrickým proudem je díky konstrukci vedení VVN minimální. U větších anebo méně obratných druhů, jako jsou čápi, kachny, bahňáci či dravci, ale i někteří pěvci existuje riziko zranění při nárazu do vodičů el. vedení. Nové koridory TE31 a TE32 kříží vodní toky a jejich nivy, kde lze předpokládat vyšší výskyt ptáků, proto je vliv hodnocen jako mírně negativní (-1).

V případě horkovodu může dojít ke zničení hodnotných biotopů hlavně v období výstavby (sejmutí vegetačního krytu a následná ruderalizace odkrytých ploch, odnos splavenin, snadnější šíření invazivních druhů).

Významné negativní vlivy jsou u záměrů el. vedení zejména 100kV a 400kV a produktovodů vedených v nových trasách přes cenná území (ZCHÚ, ÚSES, lokality výskytu ZCHD s národním významem, mezinárodně chráněné území). Z5 ZÚR JMK navrhuje dva rozsáhlé nové koridory pro el. vedení. *TE31 Slavětice – Prosenice, vedení 400 kV* prochází PP Velký kopec, PP Ve Žlebě, PP Mrazový klín, PP Volkramy a NPP Větrníky. Vliv je zmírněn skutečností, že koridor je vymezen v trase stávajícího el. vedení. Vliv je hodnocen jako mírně až významně negativní (-1/-2). V rámci technického řešení je nezbytné zajistit, aby byla zachována a využita stávající stožárová místa lokalizovaná mimo území ZCHÚ.

U navržených koridorů elektrického vedení dochází ke střetům s prvky ÚSES. Za největší problém je možno považovat průchod elektrického vedení přes biocentra, zejména přes porosty lesa, kde je nutné smýcení stromů. Z nově navrhovaných koridorů technické infrastruktury nebo z jejich nově navrhovaných dílčích částí dochází k prostorovým střetům s vymezenými plochami pro biocentra či koridory pro biokoridory v případě koridorů TE31 a TE32. Žádné z vlivů přitom nejsou hodnoceny jako potenciální významné negativní vlivy, vždy jde maximálně o mírné negativní vlivy (hodnocení -1), s předpokladem minimálního ovlivnění funkčnosti ÚSES a zároveň minimalizace skutečných vzájemných překryvů při zpřesňování vymezení ploch a koridorů.

Koridory TE31 a TE32 procházejí migračně významným územím. Z hlediska průchodnosti krajiny není el. vedení problémové.

Technická infrastruktura – protipovodňová opatření

Z5 ZÚR JMK doplňuje plochu Kníničky pro protipovodňová opatření do VH10 Opatření na hlavních brněnských tocích. Z hlediska zájmů ochrany přírody a krajiny mohou plochy vymezené pro umístění

protipovodňových opatření představovat riziko změny vodního režimu, zábor ploch cenných stanovišť, změny biotopů ohrožených druhů nebo omezení migrační prostupnosti toků. Doplněná plocha nezasahuje na území cenné z hlediska ochrany přírody a krajiny (ZCHÚ, ÚSES, lokality zvláště chráněných druhů s národním významem, migrační území). Vliv byl vyhodnocen jako zanedbatelný.

Plochy těžby

Z5 ZÚR JMK obsahuje záměry nových ploch těžby. Jedná se o nové plochy, které jsou vymezeny na plochách stávající kamenolomů. Negativní vlivy těžby bývají spojeny s odlesněním, odstraněním vegetačního krytu, změnou reliéfu území. Po ukončení těžby mohou naopak vznikat atraktivní a biologicky cenná prostředí.

Všechny navržené plochy zasahují na nadregionální biokoridor ÚSES. Funkčnost ÚSES může být těžbou snížena. Vliv byl vyhodnocen jako mírně negativní (-1). Plocha NT1 zasahuje na jádrové území migrace, plocha NT3 zasahuje na kritické místo migrace. Oba zásahy jsou velmi okrajové a nemohou ovlivnit prostupnost krajiny pro živočichy.

6.2.4. Vlivy na půdu

Nejzávažnějším vlivem všech nových staveb je zábor jak zemědělské, tak lesní půdy. Trvalý zábor půdy představuje dlouhodobý a trvalý negativní vliv. Za významně negativní lze považovat zejména zábor půd I. a II. třídy ochrany, viničních tratí a lesů kategorie ochranných a zvláštního určení.

Dopravní infrastruktura

V rámci Z5 ZÚR JMK jsou dopravní stavby záměry, které si vyžádají nejvyšší zábory ZPF. Celkově se dle odborného dohadu jedná o 179 ha.

K významně negativnímu vlivu dojde v případech, kdy budou koridory většinou své rozlohy vymezeny na nadprůměrně produkčních půdách. U koridorů kratší délky typu obchvatu konkrétních sídel **a na méně kvalitních půdách** byly vlivy hodnoceny jako **mírně negativní**. Koridory ZÚR JMK jsou vymezeny v širší významně vyšší, než je reálná potřeba odnětí půdy ze ZPF. Po upřesnění koridorů na parametry dle příslušného typu komunikace (lze podrobněji definovat v navazující ÚPD nebo projektové přípravě záměru) bude rozsah záboru významně snížen. U komunikací typu dálnic nebo silnic I. třídy budou zásahy do ZPF významně negativní vzhledem k jejich technickým parametrům (reálná možnost realizace více jak dvoupruhové komunikace). V případech, kdy se vymezují záměry v trase stávajících komunikací, budou vlivy na ZPF významně sníženy. Lze předpokládat, že daná komunikace je určena k rekonstrukci, zkapacitnění apod. Půda v její trase již byla ze ZPF vyjmuta, dojde tedy maximálně k rozšíření stávajícího tělesa stavby. Tyto záměry jsou proto hodnoceny méně významně. Specifikem JMK jsou rozsáhlé viniční tratě, vedením koridorů v některých případech dochází k jejich ovlivnění, resp. trvalému záboru.

Největší zábory ZPF se předpokládají u koridorů *DS67 I/50 Holubice - Slavkov* (78 ha, kde 78 % tvoří cenná půda I. a II. třídy ochrany). Vliv byl hodnocen jako významně negativní. Také ostatní záměry jsou převážně umístěny na půdy s převahou I. a II. třídy ochrany. Vliv na ZPF je hodnocen jako mírně až významně negativní (-1/-2).

Záměry dopravní infrastruktury jsou často spojeny s trvalými zábory PUPFL. K záborům PUPFL dochází v porovnání se ZPF u dopravních staveb v řádově nižším rozsahu. Za **mírně až** významně negativní vliv je považována fragmentace větších lesních celků celou širší koridoru, zásah do lesa je tím nevyhnutelný, a zásah do lesů kategorie zvláštního určení a lesů ochranných. Oproti ZPF je v případě lesů možná vyšší variabilita vedení trasy komunikace v koridoru, čímž mohou být vlivy na lesy účelně minimalizovány.

V případě zásahů do menších lesních enkláv jsou vlivy hodnoceny méně významně z důvodu možnosti minimalizace vlivů adekvátním vedením komunikace v koridoru. Je-li záměr vymezen ve stopě stávající komunikace, budou vlivy na lesy dále sníženy (předpoklad modernizace, rekonstrukce nebo rozšíření stávající komunikace), neboť v těchto případech při průchodu lesními celky již došlo k záborům v linii dopravní stavby. Úpravy na stávajících komunikacích však mohou vést k potřebě rozšíření stávajících lesních průseků. Koridory Z5 ZÚR JMK jsou vymezeny v širší významně vyšší, než je reálná potřeba odnětí půdy z PUPFL. Po upřesnění koridorů na parametry dle příslušného typu komunikace (lze podrobněji definovat v navazující ÚPD nebo projektové přípravě záměru) bude rozsah záboru zásadně snížen.

Riziko zásahu do lesů kategorie lesů ochranných je u koridoru *DS67 Holubice - Slavkov*. Vliv na PUPFL byl vyhodnocen jako mírně až významně negativní z důvodu předpokládaného záboru lesů hospodářských a malého záboru lesů ochranných.

U záměrů navrhovaných Z5 ZÚR JMK nebyl identifikován významný negativní vliv na fragmentaci lesních porostů.

Kvalifikovaný odhad záborů PUPFL navrhovaných Z5 ZÚR JMK je součástí Odůvodnění Z5 ZÚR JMK.

Technická infrastruktura – elektroenergetika, horkovod

Elektrická vedení se nevyznačují vlivy na ZPF. Dle zákona č. 334/1992 Sb., v platném znění, pro potřeby základových patek jednotlivých stožárových míst není potřeby souhlasu orgánu ochrany ZPF, pokud v jednotlivých případech nepůjde o plochu větší než 30 m². Výjimkou jsou lokality rozveden, kde k trvalému záboru půdy zpravidla dojde. Vlivy na ZPF byly v měřítku ZÚR z hlediska záměrů elektroenergetiky hodnoceny jako zanedbatelné.

Vlivy na lesní porosty jsou u záměrů el. vedení oproti vlivům na zemědělskou půdu významnější. Dochází k omezení ve využívání lesních porostů v šířce ochranného pásma. Z5 ZÚR JMK vymezuje nové koridory pro vedení 400 kV a 110 kV TE31, TE32 a TE33. Nová el. vedení budou v trase stávajících el. vedení. Za významně negativní vliv je z hlediska vlivů na lesní porosty považována fragmentace většího lesního celku novou linií elektrického vedení. Lesní porosty jsou tak děleny na menší celky, které hůře odolávají nepříznivým podmínkám (např. bořivé větry, lesní škůdci). V případech, kdy záměr využívá již existující průsek (resp. stávající linii elektrického vedení) nebo zasahuje do lesního okraje, jsou vlivy považovány za mírně negativní až významně negativní (hodnocení -1 nebo -1/-2).

Koridory TE31a TE32 zasahují na lesní pozemky. Výraznější zásah je u koridoru TE31, který si vyžádá cca 52 ha záboru lesa, a to včetně lesa zvláštního určení a lesa ochranného. Negativní vliv je zmírněn přítomností stávajícího el. vedení v koridoru. Vliv je vyhodnocen jako mírně až významně negativní (-1/-2). Koridor TE32 zasahuje na hospodářský les a vliv je hodnocen jako mírně negativní.

Technická infrastruktura – protipovodňová opatření

Protipovodňová opatření přírodě blízkého nebo technického charakteru jsou spojena s trvalými záboru zemědělské půdy, zejména pro potřeby zemních těles, hrází apod. Lze konstatovat, že zábor ZPF tedy nebude nutný v celém vymezeném rozsahu ploch. Lze předpokládat, že z těchto důvodů odnětí ze ZPF nebude významného charakteru, a proto významně negativní vlivy nebyly identifikovány. Vliv přidané plochy do *VH10 Opatření na hlavních brněnských tocích* byl hodnocen na úrovni vlivů zanedbatelných až mírně negativních (0/-1).

Plochy těžby

Při realizaci záměrů těžby nerostných surovin je základním negativním vlivem na půdy jejich zábor. U ploch těžby se jedná o zábor dočasný. Z5 ZÚR JMK navrhuje 3 nové záměry těžby. Všechny plochy těžby si vyžádají zábor PUPFL, nebyl identifikován zábor lesů ochranných nebo lesů zvláštního určení. Vliv na

PUPFL je hodnocen jako mírně negativní. Plocha NT1 Opatovice si vyžádá zábor ZPF včetně minimálního záboru v I. třídě ochrany. Vliv na ZPF je hodnocen jako mírně negativní.

Celkově se jedná o předpokládaný navýšení záboru ZPF o 26 ha a o předpokládaný zábor PUPFL 24 ha.

A.6.2.5. Vlivy na horninové prostředí

Pro účely posouzení vlivu Z5 ZÚR JMK na zdroje nerostných surovin je indikátorem vlivu průnik navrženého koridoru s ložiskově chráněným územím (dobývací prostor, chráněné ložiskové území, ložisko nerostných surovin). Posuzovány byly rovněž podmínky pro umístění stavby v oblastech dotčených těžební činností (poddolovaná území). Dalším indikátorem pro posouzení předložených záměrů je přítomnost svahových deformací v koridorech posuzovaných záměrů (území se sesuvy).

Dopravní infrastruktura

K významně negativnímu ovlivnění nerostného bohatství dochází zejména v případech, kdy koridor celou šíří prochází přes ložisko těžitelné povrchovou těžbou (výhradní ložisko, CHLÚ, dobývací prostor), kdy nelze vliv účelně minimalizovat. Méně závažné dotčení je předpokládáno u ložisek těžitelných hlubinnou těžbou nebo z vrtů (ropa, zemní plyn). Realizací záměrů na zemském povrchu nebudou podzemní nerostné zásoby zásadně ovlivněny. Musí však být respektována místa s výskytem vrtných souprav nebo nadzemní části hlubinných dolů. U vytěžených ložisek nelze vyloučit přítomnost doposud nevytěžených zbytkových zásob. V případě vzájemného střetu jsou nerostné suroviny trvale vázány v ochranném pilíři stavby. Okrajové zásahy do ložisek nerostných surovin jsou hodnoceny méně významně z důvodu možné minimalizace vlivů. Za negativní je možno považovat přítomnost poddolovaných a sesuvných území v koridoru, kdy nelze vyloučit statické ovlivnění budoucí stavby. Vlivy terénních nestabilit mohou být technicky řešitelné a jsou proto hodnoceny méně významně.

Je-li záměr vymezen ve stopě stávající komunikace (předpoklad modernizace, rekonstrukce nebo rozšíření stávající komunikace), budou vlivy na zásoby nerostného bohatství nebo terénní nestability významně minimalizovány, neboť tyto záměry se nebudou vyznačovat novými územními nároky významného charakteru. Nelze však vyloučit, že potenciálně negativní vliv vznikne.

Plocha DS6 MÚK Hodonín východ zasahuje na DP cihlářské suroviny Hodonín V., zasahuje na ložisko cihlářské suroviny. Vliv je hodnocen jako mírně negativní (-1).

Koridor DS65 I/50 Bučovice – Kožušice je veden CHLÚ Mouřínov a DP pro těžbu ropy a zemního plynu. V daném úseku je plánována homogenizace stávající silnice, vliv je proto hodnocen na úrovni zanedbatelných až mírně negativních vlivů (0/-1).

Navržená úprava koridoru DS7 I/38 Blížkovice (hranice kraje – Znojmo) zmenšuje zásah do ložiska stavebního kamene Želůvky - Kravsko a CHLÚ Kravsko. Vliv je hodnocen jako zanedbatelný až mírně pozitivní (+1/0)

Koridor DS67 Holubice – Slavkov a DS71 Bosonohy - Střelice zasahují na sesuvné území. Vlivy jsou hodnoceny jako mírně negativní (-1).

Technická infrastruktura – elektroenergetika, horkovod

Negativní vliv nastává v případech, kdy je koridor veden lokalitami s výskytem nerostného bohatství, zejména surovin dobývaných povrchovou těžbou (výhradní ložiska, CHLÚ, dobývací prostory). Přímé vlivy elektrických vedení VVN jsou spojeny především s nutností umístění stožárů, které v případě umístění do plochy výhradního ložiska vyžadují vytvoření ochranného pilíře. Druhou možností je přeložka mimo ložisko. Koridor TE31 Slavětice – Prosenice je veden výhradním ložiskem cihlářské suroviny Neslovice a CHLÚ Neslovice. Vliv je částečně zmírněn zdvojením stávajícího el. vedení a je hodnocen jako mírně negativní (-1).

Koridory TE31 Slavětice – Prosenice a TE32 Blansko – Boskovice zasahují na poddolovaná území. Vliv ve vztahu k elektrickému vedení je hodnocen jako zanedbatelný až mírně negativní (0/-1).

Technická infrastruktura – protipovodňová opatření

Řešená plocha VH10 nezasahuje do sledovaných prvků horninového prostředí.

Plochy těžby

Navržené plochy jsou umístěny do území ložisek nerostných surovin a CHLÚ. **Jedná se o plánované využití ložisek. Vliv je proto hodnocen jako nulový, zanedbatelný (0).**

A.6.2.6. Vlivy na povrchové a podzemní vody

V měřítku ZÚR bylo hodnoceno umístění plochy nebo koridoru na území CHOPAV, dotčení ochranných pásem vodních zdrojů všech stupňů a dotčení ochranného pásma přírodních léčivých zdrojů a minerálních vod, možný vliv na odtokové podmínky území (zásah do záplavových území Q100 přítomných toků), vlivy na vodní útvary, ovlivnění vodního režimu.

Dopravní infrastruktura

V případě zcela nových záměrů, tj. vedených v nové stopě může dojít k ovlivnění režimu podzemních vod v důsledku terénních úprav, dotčení hladiny podzemních vod nebo změn reliéfu. U koridorů vedených v trasách stávajících komunikací se vlivy na podzemní vody nepředpokládají. Podzemní vody byly již dotčeny v průběhu jejich výstavby. Jako potenciálně rizikové jsou z hlediska podzemních vod považovány hydrogeologické rajony svrchní vrstvy tvořené zpravidla propustnějšími kvarténními sedimenty. Skrze toto horninové prostředí mohou poté znečišťující látky rychleji proniknout do dráhy odtoku podzemní vody a tím snížit její kvalitu. Tyto vlivy jsou považovány za potenciálně mírně negativní. V měřítku zpracování ZÚR lze vznik vlivů na režim podzemních obecně předpokládat, jejich významnost bude však možné definovat až v podrobnosti projektové přípravy záměru.

Nárůstem zpevněných ploch dochází k urychlenému povrchovému odtoku, omezení přirozené infiltrace atmosférických srážek a ovlivnění odtokových poměrů náspe, zářezy nebo při křížení vodních toků. V důsledku zimní údržby nebo haváriemi může dojít ke kontaminaci povrchových vod (chloridy, ropné látky atd.).

K významně negativnímu dotčení odtokových poměrů může dojít při průchodu záplavovými územími. Zejména v případech, kdy není místo rozlivu kříženo kolmo na vodní tok nejkratším možným způsobem (riziko vzdutí hladiny, omezení přirozené transformace povodňové vlny apod.). K vzdutí vodní hladiny může též docházet u nedostatečně kapacitních mostních konstrukcí, propustků nebo mostků. Z hlediska protipovodňové ochrany je proto nutné tyto vlivy maximální měrou eliminovat a v záplavových území navrhovat dostatečně kapacitní přemostění nebo taková řešení, která nezhorší odtokové poměry v oblasti. Významnost negativního vlivu je závislá na velikosti územního střetu.

V případě, je-li záměr veden lokalitami ochranných pásem vodních zdrojů (střet s ochranným pásmem I. stupně je považován za významně negativní) může dojít k dotčení kvality a zásob vodních zdrojů. Nezbytná je bezpečná likvidace odpadních vod z komunikace tak, aby vodní zdroje nebyly negativně ovlivněny. Z hlediska SEA jsou ochranná pásma vodních zdrojů považována za území s regulovanou lidskou činností na zemském povrchu s cílem ochrany podzemních nebo povrchových vod. Plánovaný záměr DV2 Vodní cesta PK Vnorovy - nové zdvihadlo Veselí n. M. zasahuje na ochranné pásmo 2a vodního zdroje. Vliv byl vyhodnocen jako mírně negativní (-1).

V případech, kdy Z5 ZÚR JMK vymezením koridorů sleduje již existující komunikace, jsou vlivy považovány za méně významné. Potenciálním rozšířením komunikace bude vodní režim povrchových

vod dále ovlivněn, ale nepředpokládá se tak negativní vliv, jako u záměrů vedených v zcela nové stopě.

Vznik významně negativních vlivů lze předpokládat u komunikací typu dálnice nebo silnice I. třídy, které svou povahou mohou být reálně uvažovány více jak dvoupruhové.

Koridory DS51 Telnice – Křenovice, DS65 Bučovice – Kožušice, DS67 Holubice – Slavkov, DS68 obchvat Vyškova a DS71 Bosonohy – Střelice zasahují na záplavová území přítomných vodních toků. Vliv byl vyhodnocen jako mírně negativní.

Specifickým záměrem je realizace vodní cesty DV2 Vnorovy – nové zdvihadlo Veselí n. M., které je skoro celé umístěno do vodního toku. Realizace zdvihadla a doprovodných prvků vodní cesty může ovlivnit odtokové poměry v území. Vliv byl vyhodnocen jako mírně negativní (-1). Dále je realizace vodní cesty rizikové pro vody hlediska ovlivnění režimu podzemních vod v důsledku terénních úprav, změn reliéfu, dotčením úrovně hladiny podzemních vod. Vliv byl vyhodnocen jako mírně negativní (-1).

U nových dopravních staveb nelze vyloučit riziko ovlivnění útvarů povrchových a podzemních vod. Realizací a provozem záměrů mohou být negativně ovlivněny zejména hydromorfologie vodních toků (křížení vodních toků, souběh s vodním tokem) a hladina podzemní vody (hlubší zářezy, tunely). Z5 ZÚR JMK nenavrhuje nové dopravní stavby dálničního typu případně nové koridory žel. tratí, u kterých může být záměrem ovlivněno poměrně rozsáhlé území a negativní vliv na vodní útvary nelze vyloučit. U silnic nižších tříd a obchvatů obcí jsou vlivy na vodní útvary lokálního charakteru a lze je považovat za méně významné (mírně negativní). V rámci projektové přípravy všech záměrů je nezbytné učinit všechny schůdné kroky k omezení nepříznivých vlivů na stav vodního útvaru. V případě zhoršení či znemožnění dosažení dobrého stavu nebo dobrého ekologického potenciálu útvaru povrchové nebo podzemní vody je možné záměr realizovat pouze na základě výjimky dle zákona č. 254/2001 Sb. stanovené vodoprávním úřadem.

Technická infrastruktura – elektroenergetika, horkovod

Záměry typu elektrických vedení se významně negativními vlivy na vodní prostředí nevyznačují.

Odtokové poměry, jakost a vydatnost vodního zdroje nebudou realizací el. vedení negativně ovlivněny.

Záměry el. vedení nemohou ovlivnit stav nebo ekologický útvarů povrchových nebo podzemních vod.

Technická infrastruktura – protipovodňová opatření

Protipovodňová opatření jsou primárně určena k pozitivnímu ovlivnění režimu povrchových vod. Významně negativní vlivy na podzemní vody nebyly identifikovány. Nelze vyloučit možnost jejich potenciálního ovlivnění v důsledku terénních úprav. Podrobněji bude možné významnost vlivu identifikovat v projektové přípravě záměru.

Protipovodňová opatření by měla podporovat retenci vody v krajině s následným bezpečným převedením povodňových vod, a tím se podílet na ochraně obyvatel a hmotného majetku a na snižování negativního vlivu probíhajících klimatických změn, snížení rizika sucha.

V případě protipovodňových přírodně blízkých opatření bude podpořena retence v říčních nivách např. změnou kultur na zemědělské půdě nebo vhodnými revitalizacemi vodních toků. Opatření technického charakteru budou poté opatření typu řízené inundace nebo poldrů.

Z výše uvedeného vyplývá, že protipovodňová opatření ovlivňují útvary povrchových vod, jejich vliv je však možno považovat za malý.

Infiltrace povrchových vod může pozitivně ovlivnit kvantitativní stav útvaru podzemních vod.

U doplnění plochy do záměru VH10 převažuje pozitivní hodnocení na podzemní a povrchové vody (hodnocení +1).

Plochy těžby

Realizace záměrů těžby nerostných surovin může mít negativní vliv především na hladinu podzemní vody. Vlivy byly vyhodnoceny jako mírně negativní (-1).

Plocha *NT1 Opatovice* okrajově zasahuje na záplavové území říčky Haná. Vliv byl vyhodnocen na úrovni zanedbatelných až mírně negativních vlivů.

Plocha *NT2 Olbramovice* zasahuje na ochranné pásmo 2. stupně vodného zdroje. S ohledem na stávající těžbu v lokalitě nepředpokládáme významné ovlivnění spodních vod. Vliv je vyhodnocen jako mírně negativní.

A.6.2.7. Vlivy na hmotné statky

Za negativní vliv lze považovat vymezení ploch a koridorů na zastavěná území obcí. Koridory Z5 ZÚR JMK jsou vymezeny v širší významně vyšší, než je reálná potřeba. Lze předpokládat minimalizaci vlivů v navazujících ÚPD nebo projektové přípravě při vymezování záměru. Vyhodnocením ploch a koridorů Z5 ZÚR JMK nebyly identifikovány potenciálně významně negativní vlivy na hmotné statky.

V rámci vyhodnocení vlivů na hmotný majetek a kulturní památky je potřeba také upozornit na problematiku vibrací. Automobilová, zejména těžká nákladní, a kolejová doprava jsou výrazným zdrojem vibrací. Takto generované vibrace nedosahují hodnot, které by mohly poškozovat lidské zdraví, nicméně mají velmi negativní vliv na konstrukci zasažených staveb. Těmito vibracemi je zasažena zástavba nacházející se v těsné blízkosti od okraje komunikace, tratě (vzdálenost v řádu metrů). Kromě počtu průjezdů těžkých nákladních vozidel a kolejových souprav je pro jejich hodnocení důležitý i typ geologického podloží, a především konstrukce a statika dotčené budovy. Zejména staré budovy nebo sakrální stavby bez železobetonového věnce mohou být působením vibrací výrazně poškozovány. Riziková je také realizace staveb umístěných pod zemí (tunely). Problematiku je nezbytné zohlednit v navazujících řízeních (územní a stavební řízení, EIA).

Pozitivní vliv (+1) na hmotné statky byl identifikován v případě změny záměru protipovodňové ochrany VH10 z důvodu zlepšení ochrany zastavěných území.

A.6.2.8. Vlivy na kulturní dědictví včetně dědictví architektonického a archeologického

V rámci hodnocení vlivů na kulturní památky včetně dědictví architektonického a archeologického bylo prověřováno dotčení následujících jevů: nemovité kulturní památky plošného rozsahu, nemovité národní kulturní památky, památkově chráněná území (městské památkové rezervace, vesnické památkové rezervace, městské památkové zóny, vesnické památkové zóny a jejich ochranná pásma), památky s mezinárodním statusem (UNESCO), archeologické památkové rezervace a území s archeologickými nálezy (ÚAN) I. a II. kategorie (ÚAN I. a II. kategorie zahrnují území s pozitivně prokázaným a dále bezpečně předpokládaným výskytem archeologických nálezů a území, na němž dosud nebyl pozitivně prokázán výskyt archeologických nálezů, ale určité indicie mu nasvědčují; pravděpodobnost výskytu archeologických nálezů je 51-100%).

Významnost vlivu zásahu na ÚAN I. nebo II. kategorie není v rámci hodnocení považována za významnou, neboť ochrana kulturního dědictví je legislativně zajištěna záchrannými archeologickými výzkumy (hodnocení 0/-1)

Dopravní infrastruktura

Z hlediska vlivů na kulturní a historické hodnoty nepředstavují záměry dopravní infrastruktury významné negativní vlivy. Výjimkou je záměr DV2 *vodní cesta PK Vnorovy – nové zdvihadlo Veselí n. M.*, kde koridor zasahuje na kulturní památku Zámek s parkem a bažantnicí a jeho ochranné pásmo. V rámci koridoru lze záměr umístit mimo kulturní památku. Zásah na KP je proto hodnocen na úrovni mírných až významně negativních vlivů (-1/-2).

Severní část koridoru DV2 je umístěna v městské památkové zóně Veselí n. Moravou. Záměr může ovlivnit kulturně historickou hodnotu lokality. Umístění nových staveb do MPZ není vyloučeno je ale nezbytné respektovat kulturně historické hodnoty řešeného území a předcházet střetům se zájmy státní památkové péče. Vliv byl vyhodnocen na úrovni mírných až významně negativních vlivů (-1/-2).

Technická infrastruktura – elektroenergetika, horkovod

U záměrů elektroenergetiky nebyly negativní vlivy identifikovány.

Technická infrastruktura – protipovodňová opatření

Doplněná plocha do záměru VH10 nezasahuje na území s kulturními a historickými hodnotami.

Plochy těžby

Plochy těžby nevykazují významné střety s kulturními a historickými hodnotami. Plochy NT1 *Opatovice* a NT2 *Olbramovice* zasahují na území s archeologickými nálezy I. kategorie

A.6.2.9 Vlivy na krajinu

Naplnění Z5 ZÚR JMK bude spojeno s vlivy na krajinu (krajinný ráz) dotčeného území. Využitím navrhovaných koridorů dojde k posílení antropogenního charakteru území. Rozsah míry tohoto vlivu je dán charakterem využití navrhovaných koridorů a charakterem území, ve kterém jsou koridory vymezeny. Obecně lze konstatovat, že závažněji se vlivy na krajinu projeví v územích, ve kterých jsou antropogenní složky zastoupeny v menším rozsahu, v územích s převahou neurbanizovaných ploch.

Liniové stavby především dopravní a stavby vysokého napětí mají převážně negativní vliv na krajinný ráz. Představují umělý geomorfologický prvek v krajině, který může významně ovlivnit estetické hodnoty krajiny. Především je tento faktor významný u čtyřpruhových komunikací v lokalitách s hodnotným krajinným rázem, jako jsou velkoplošná zvláště chráněná území, přírodní parky, krajinné památkové zóny. U řady koridorů je navržena pouze úprava stávající dopravní stavby. U těchto návrhů bude zásah do krajinného rázu malý. Jedná se především o případné kácení doprovodných dřevin, které jsou pozitivním rysem naší krajiny.

Stavby umístěné pod zem (horkovod) nemají vliv na krajinný ráz.

Dopravní infrastruktura

Dopravní stavby mají obvykle charakter dlouhých linií a ovlivňují poměrně rozsáhlé části krajiny. Míra vlivu dopravních staveb na krajinu vzrůstá s jejich šířkou, rozsahem terénních úprav, které jsou jejich výstavbou vyvolány a množstvím a způsobem provedení doprovodných staveb a zařízení. Vlivy silničních staveb ve dvoupruhovém uspořádání či jednokolejné trati jsou z hlediska vlivu na krajinu obecně hodnoceny přijatelněji než vliv vícepruhových dálnic, silnic či vícepruhových tratí. Rozsah vlivu

je dále dán modelací terénu, terénním pokryvem a charakterem krajinného prostředí. Vznik nové antropogenní linie v urbanizovaném prostředí je obecně přijímán lépe než v členité přírodní krajině.

Nové dopravní stavby mají převážně negativní vliv na krajinný ráz. Především je tento faktor významně negativní v lokalitách s hodnotným krajinným rázem, jako jsou velkoplošná zvláště chráněná území, přírodní parky a krajinné památkové zóny.

Koridor *DS65 I/50 Bučovice – Kožušice* zasahuje na okrajovou část přírodního parku Ždánický les. Komunikace je hranicí PPK. V daném úseku je navržena homogenizace stávající silnice. Vliv je hodnocen na hranici mírně negativních vlivů (0/-1).

Koridor *DS67 I/50 Holubice – Slavkov* zasahuje na okrajovou část přírodního parku Ždánický les. Komunikace je hranicí PPK. V daném úseku je navržena homogenizace stávající silnice. Koridor dále vede přes krajinou památkovou zónu Bojiště bitvy u Slavkova. Vliv je zmírněn vedením silnice v okrajové části a je vyhodnocen jako mírně až významně negativní (-1/-2).

Všechny záměry se podílejí na další fragmentaci krajiny, tento vliv není významný, je hodnocen jako zanedbatelný až mírně negativní (0/-1).

Umístění terminálu Brno v zastavěném území a realizace vodní cesty nemají na krajinu (krajinný ráz) vliv.

Technická infrastruktura – elektroenergetika, horkovod

Ze skupiny staveb elektroenergetických mají na krajinu negativní vliv záměry výstavby nových nadzemních vedení elektrické energie z důvodu narušení krajinného rázu. Významný negativní vliv je v územích s vysokou hodnotou krajinného rázu (tj. zejména velkoplošná ZCHÚ, přírodní parky, krajinné památkové zóny). Významné negativní vlivy na krajinu a krajinný ráz dotčeného území jsou v případě umístění stožárů vedení ve vrcholových polohách terénu či na terénních hranách. Stožáry jsou pak zdaleka viditelné, stávají se novou antropogenní dominantou území, ovlivňují dálkové pohledy.

Rovněž narušení souvislých lesních komplexů dlouhými a v některých případech i značně širokými průseky pro nadzemní vedení VVN může negativně ovlivnit krajinu a krajinný ráz.

Koridor *TE31* zasahuje na okrajovou část přírodního parku Střední Pojhlaví, přírodního parku Bobrava a krajinné památkové zóny Bojiště bitvy u Slavkova. Koridor také kříží rozsáhlé lesní porosty. Vliv je částečně zmírněn zdvojením stávajícího el. vedení a byl vyhodnocen jako mírně negativní.

Podzemní vedení produktovodů nemá primárně negativní vliv na krajinný ráz. Negativně se může projevit odlesnění v koridoru produktovodu. Změna horkovodu nezasahuje na lesní pozemky.

Technická infrastruktura – protipovodňová opatření

Realizace navržených protipovodňových opatření není významným rizikem pro krajinný ráz. Nebyl identifikován negativní vliv změny záměru *VH10* na krajinný ráz.

Plochy těžby

Plochy těžby představují vytvoření nového antropogenního prvku v krajině. Významnější je tento vliv v územích cenných z hlediska krajinného rázu (CHKO, přírodní parky, krajinné památkové zóny). Navržené plochy těžby do těchto územích nezasahují. Všechny plochy těžby jsou navrženy do míst stávající těžby. Krajinný ráz také ovlivní odlesnění plochy. Tento vliv se může projevit u ploch *NT2 Olbramovice* a *NT3 Luleč*, které si vyžádají odlesnění větší než 10 ha. Vlivy těžby na krajinný ráz jsou střednědobého charakteru a byly hodnoceny na úrovni zanedbatelných až mírně negativních vlivů.

A.6.3. Hodnocení synergických a kumulativních vlivů

A.6.4.1. Zjištění a popis stavu životního prostředí a složek, které by mohly být negativně ovlivněny

Pro hodnocení kumulativních a synergických vlivů byly použity informace o stavu životního prostředí a o složkách, které by mohly být negativně ovlivněny z kapitoly tohoto hodnocení A.3. Údaje o současném stavu životního prostředí v řešeném území a jeho předpokládaném vývoji, pokud by nebyla uplatněna Změna č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje a kapitoly A.4 Charakteristiky životního prostředí, které by mohly být uplatněním Změny č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje významně ovlivněny.

A.6.4.2. Identifikace a popis možných kumulativních a synergických vlivů, posouzení těchto vlivů

Kumulativní a synergické vlivy jednotlivých záměrů (koridorů a ploch) řešených v Z5 ZÚR JMK jsou hodnoceny se záměry obsaženými v ZÚR JMK, s ostatními záměry řešenými v Z5 ZÚR JMK, s navrhovanými záměry v PÚR ČR a v informačním systému Cenía a se stávajícími (existujícími) záměry.

Z PÚR ČR nebyl do hodnocení zařazen žádný záměr. Všechny záměry z PÚR ČR jsou obsaženy v ZÚR JMK nebo v hodnocené Z5 ZÚR JMK. Z informačního systému Cenía nebyl do hodnocení zařazen žádný záměr. Všechny záměry, které jsou ve střetu nebo v blízkosti koridorů a ploch řešených v Z5 ZÚR JMK a u kterých by mohly nastat kumulativní nebo synergické vlivy, jsou obsaženy jako koridory v ZÚR JMK, viz následující tabulka.

Tab. A.6.1: Přehled záměrů s možnými kumulativními nebo synergickými vlivy

Kód	Název záměru	Stanovisko rok	ZÚR JMK
MZP515	Modernizace trati Brno - Přerov, 3. stavba Vyškov - Nezamyslice	2025	DD1
MZP511	D52 Pohořelice - st. hranice ČR/Rakousko + SSUD Pohořelice	2025	D52
MZP118	Rychlostní silnice R43 v úseku Kuřim - Svitávka	2025	DS41
MZP261	Modernizace trati Brno - Přerov, I. etapa Blažovice - Nezamyslice	2023	DD1
MZP088	Rychlostní silnice R55 v úseku Moravský Písek - Rohatec	2022	DS5
MZP380	V422 Mírovka – Čebín – zdvojení stávajícího vedení 400kV	2022	TE3
MZP101	Prodloužení splavnosti vodní cesty Otrokovice - Rohatec	2020	DV2í
OV7223	RS 2 VRT Modřice - Šakvice - Rakvice	2025	DD11
OV7226	D1 Kývalka - Holubice	2025	DS10
OV7200	D52 Brno, Jižní tangenta včetně zkapacitnění D2	2022	DS14
OV7196	V417/817 - zdvojení vedení	2021	TE27
OV7189	Rekonstrukce traťového úseku Kyjov (mimo) - Veselí n.M. (mimo)	2020	DD10
OV7183	SLV - SOK - V439/440 - Nové dvojité vedení	2019	TE2
OV7163	SLV - rozšíření a rekonstrukce vč. přeústění vedení	2018	TE2
OV7167	Boskovická spojka	2018	DD4
OV7170	V434/834 - zdvojení vedení	2018	TE29

V následujícím textu jsou popsány potenciální kumulativní a synergické vlivy hodnocených koridorů a ploch řešených v Z5 ZÚR JMK:

- DS6 MÚK Hodonín východ
- DS7 I/38 Blížkovice (hranice kraje) – Znojmo
- DS21 MÚK Bantice na I/53

- DS51 II/416 Telnice-Křenovice, přeložka
- DS65 I/50 Bučovice – Kožušice
- DS67 I/50 Holubice – Slavkov
- DS68 Obchvat Vyškova
- DS69 Obsluha nákladíště Vyškov
- DS71 Silnice III. třídy Bosonohy – Střelice
- DD13 VRT hranice kraje – Brno
- DV2 Vodní cesta PK Vnorovy - nové zdvihadlo Veselí n. M.
- TR1 (JE Dukovany-) hranice kraje - Brno, horkovod z elektrárny Dukovany
- TE31 Slavětice - Prosenice, vedení 400 kV
- TE32 Vedení VVN 110 kV V525 Blansko – Boskovice
- TE33 VVN 110kV Sokolnice - Modřice
- NT1 Opatovice 1
- NT2 Olbramovice
- NT3 Luleč
- VH10 Opatření na hlavních brněnských tocích

Hodnocení potenciálních kumulativních a synergických vlivů je provedeno dle metodiky uvedené v příloze č. 1 hodnocení SEA na základě územních střetů nebo blízkosti hodnocených koridorů a ploch se stávajícími a navrhovanými záměry. V případě změny koridoru (DS7, DS51, DD13) je hodnocena pouze změněná část koridoru, zbývající nezměněná část koridoru byla hodnocena v rámci hodnocení SEA ZÚR JMK nebo předchozích aktualizací ZÚR JMK.

V kategorii silniční dopravy je navrženo sedm koridorů pro výstavbu nových nebo rekonstrukci stávajících dvoupruhových silnic I., II, nebo III. třídy. U těchto koridorů mohou nastat kumulativní nebo synergické vlivy s jinými zdroji emisí do ovzduší nebo zdroji hluku. Jsou to především silnice nebo dálnice, železnice, dobývací prostory nebo velké průmyslové závody (stávající záměry nebo navržené koridory a plochy pro tyto záměry).

V kategorii železniční dopravy je navržen jeden koridor, jedná se o prodloužení stávajícího koridoru pro vysokorychlostní železniční trať (VRT). U tohoto koridoru mohou nastat kumulativní vlivy s jinými zdroji hluku. Jsou to především silnice nebo dálnice, železnice, dobývací prostory nebo velké průmyslové závody (stávající záměry nebo navržené koridory a plochy pro tyto záměry). Dále u tohoto koridoru mohou nastat kumulativní vlivy na krajinný ráz v případě souběhu s el vedením (110, 220 nebo 400 kV), s dálnicí nebo čtyřpruhovou komunikací nebo s velkými dobývacími prostory nad 20 ha (stávající záměry nebo navržené koridory a plochy pro tyto záměry).

V kategorii vodní dopravy je navržen jeden koridor, jedná se o novou vodní cestu na řece Moravě. U tohoto koridoru mohou nastat kumulativní vlivy s jinými vodohospodářskými stavbami (stávající záměry nebo navržené koridory a plochy pro tyto záměry).

V kategorii technické infrastruktury jsou navrženy dva nové koridory pro nadzemní el. vedení 400 kV a 110 kV a úprava koridoru pro horkovod z JE Dukovany do Brna. U koridorů pro el. vedení mohou nastat kumulativní vlivy na krajinný ráz v případě souběhu jiným el vedením (110, 220 nebo 400 kV), s dálnicí nebo čtyřpruhovou komunikací, s vysokorychlostní železniční tratí (VRT) nebo s velkými dobývacími prostory nad 20 ha (stávající záměry nebo navržené koridory a plochy pro tyto záměry). Významnost

vlivů na krajinný ráz se zvyšuje na území národních parků, chráněných krajinných oblastí nebo přírodních parků. Dále je v této kategorii navržen jeden koridor, jedná se o změnu vymezení stávajícího koridoru pro horkovod z JE Dukovany do Brna. U tohoto koridoru nepředpokládáme kumulativní nebo synergické vlivy.

V kategorii těžba nerostů jsou navrženy tři nové plochy pro těžbu. U těchto ploch mohou nastat kumulativní nebo synergické vlivy s jinými zdroji emisí do ovzduší nebo zdroji hluku. Jsou to především silnice nebo dálnice, železnice, dobývací prostory nebo velké průmyslové závody (stávající záměry nebo navržené koridory a plochy pro tyto záměry). Dále u těchto ploch většího rozsahu (přes 20 ha) mohou nastat kumulativní vlivy na krajinný ráz s el vedením (110, 220 nebo 400 kV), s dálnicí nebo čtyřpruhovou komunikací nebo s vysokorychlostní železniční tratí (VRT).

V kategorii protipovodňová opatření je do záměru VH10 Opatření na hlavních brněnských tocích doplněna plocha Kníničky. U této plochy nepředpokládáme kumulativní nebo synergické vlivy.

Souhrnné výsledky hodnocení kumulativních a synergických vlivů koridorů a ploch řešených v Z5 ZÚR JMK jsou uvedeny v Příloze č. 2. V následujícím textu uvádíme hodnocení kumulativních a synergických vlivů jednotlivých záměrů (koridorů a ploch).

Silniční doprava

U záměru *DS6 MÚK Hodonín východ* nebyly identifikovány žádné potenciální mírné nebo významné negativní kumulativní a synergické vlivy.

U záměru *DS7 I/38 Blížkovice (hranice kraje) - Znojmo* byly identifikovány potenciální mírné negativní kumulativní vlivy na hlukovou situaci a lidské zdraví (-1) se záměrem *DD8 Trať č. 241 Znojmo – hranice kraje, optimalizace a elektrizace* ze ZÚR JMK a se stávající železniční tratí Okříšky – Znojmo.

U záměru *DS21 MÚK Bantice na I/53* nebyly identifikovány žádné potenciální mírné nebo významné negativní kumulativní a synergické vlivy.

U záměru *DS51 II/416 Telnice-Křenovice, přeložka* byly identifikovány potenciální mírné negativní kumulativní a synergické vlivy na hlukovou situaci, ovzduší a lidské zdraví (-1) se záměrem *DS67 I/50 Holubice – Slavkov* z Z5 ZÚR JMK, potenciální mírné negativní kumulativní vlivy na hlukovou situaci a lidské zdraví (-1) se záměrem *DD10 Trať č. 340 Brno – Šlapanice – Veselí nad Moravou – hranice kraje, optimalizace a elektrizace* ze ZÚR JMK a se stávající železniční tratí Brno – Bučovice.

U záměru *DS65 I/50 Bučovice – Kožušice* byly identifikovány potenciální mírné negativní kumulativní vlivy na hlukovou situaci a lidské zdraví (-1) se záměrem *DD10 Trať č. 340 Brno – Šlapanice – Veselí nad Moravou – hranice kraje, optimalizace a elektrizace* ze ZÚR JMK a se stávající železniční tratí Brno – Kyjov.

U záměru *DS67 I/50 Holubice – Slavkov* byly identifikovány potenciální mírné negativní kumulativní a synergické vlivy na hlukovou situaci, ovzduší a lidské zdraví (-1) se záměrem *DS51 II/416 Telnice-Křenovice, přeložka* z Z5 ZÚR JMK, se záměrem *DS42 D1 Slatina – Holubice, zkapacitnění včetně MÚK* ze ZÚR JMK a se stávajícími dálnicemi D1 a D46, potenciální mírné negativní kumulativní vlivy na hlukovou situaci a lidské zdraví (-1) se záměry *DD1 Trať č. 300 a 340 Brno – Vyškov – hranice kraje (Modernizace trati Brno – Přerov)* a *DD10 Trať č. 340 Brno – Šlapanice – Veselí nad Moravou – hranice kraje, optimalizace a elektrizace* ze ZÚR JMK a se stávajícími železničními tratěmi Brno – Bučovice a Brno - Vyškov.

U záměru *DS68 Obchvat Vyškova* byly identifikovány potenciální mírné negativní kumulativní a synergické vlivy na hlukovou situaci, ovzduší a lidské zdraví (-1) se záměrem *DS69 Obsluha nákladíště Vyškov* z Z5 ZÚR JMK a se stávající silnicí I/54, potenciální mírné negativní kumulativní vlivy na hlukovou

situaci a lidské zdraví (-1) se záměrem *DD1 Trať č. 300 a 340 Brno – Vyškov – hranice kraje (Modernizace trati Brno – Přerov)* ze ZÚR JMK a se stávající železniční tratí Brno – Přerov.

U záměru *DS69 Obsluha nákladíště Vyškov* byly identifikovány potenciální mírné negativní kumulativní a synergické vlivy na hlukovou situaci, ovzduší a lidské zdraví (-1) se záměrem *DS68 Obchvat Vyškova* z Z5 ZÚR JMK a se stávajícím letiště Vyškov, potenciální mírné negativní kumulativní vlivy na hlukovou situaci a lidské zdraví (-1) se záměrem *DD1 Trať č. 300 a 340 Brno – Vyškov – hranice kraje (Modernizace trati Brno – Přerov)* ze ZÚR JMK.

U záměru *DS71 Silnice III. třídy Bosonohy – Střelice* byly identifikovány potenciální mírné negativní kumulativní a synergické vlivy na hlukovou situaci, ovzduší a lidské zdraví (-1) se záměrem *DS10 D1 Kývalka – Slatina, zkapacitnění včetně přestavby mimoúrovňových křižovatek*, *DS36 II/602 Bosonohy, obchvat*, *DS40 I/73 Troubsko (D1) – Kuřim* ze ZÚR JMK a se stávající dálnicí D1, potenciální mírné negativní kumulativní vlivy na hlukovou situaci a lidské zdraví (-1) se stávající železniční tratí Brno – Střelice.

Železniční doprava

U záměru *DD13 VRT hranice kraje – Brno* byly identifikovány potenciální významné negativní kumulativní vlivy na hlukovou situaci a lidské zdraví (-2) se záměrem *DS10 D1 Kývalka – Slatina, zkapacitnění včetně přestavby mimoúrovňových křižovatek* ze ZÚR JMK a se stávající dálnicí D1 a silnicí I/52, potenciální mírné negativní kumulativní vlivy na hlukovou situaci a lidské zdraví (-1) se stávající železniční tratí Brno – Střelice. Potenciální mírné negativní kumulativní vlivy na krajinný ráz (-1) byly identifikovány se záměrem *DS10 D1 Kývalka – Slatina, zkapacitnění včetně přestavby mimoúrovňových křižovatek* ze ZÚR JMK a se stávající dálnicí D1 a silnicí I/52

Vodní doprava

U záměru *DV2 Vodní cesta PK Vnorovy - nové zdvihadlo Veselí n. M.* nebyly identifikovány žádné potenciální mírné nebo významné negativní kumulativní a synergické vlivy.

Technická infrastruktura

U záměru *TR1 (JE Dukovany-) hranice kraje - Brno, horkovod z elektrárny Dukovany* nebyly identifikovány žádné potenciální mírné nebo významné negativní kumulativní a synergické vlivy.

U záměru *TE31 Slavětice - Prosenice, vedení 400 kV* byly identifikovány potenciální významné negativní kumulativní vlivy na krajinnou památkovou zónu Bojiště u Slavkova (-2) se záměrem *TE27 (Otrokovice –) hranice kraje – Sokolnice, zdvojení vedení 400 kV* a se stávajícími el. vedeními VVN 400, 220 a 110 kV. Dále byly u tohoto záměru identifikovány potenciální mírné negativní kumulativní vlivy na krajinný ráz (-1) se záměrem *TE33 VVN 110kV Sokolnice - Modřice* z Z5 ZÚR JMK, se záměry *TE29 (Opočíněk –) hranice kraje – Veverské Knínice, vedení 400 kV*, *DD13 VRT hranice kraje – Brno*, *TE27 (Otrokovice –) hranice kraje – Sokolnice, zdvojení vedení 400 kV*, *TE25 Rekonstrukce a zdvojení VVN 110 kV Sokolnice – Vyškov – hranice kraje (– Prostějov) ve stávající trase* a *TE30 (Milín –) hranice kraje – Sokolnice, vedení 400 kV* ze ZÚR JMK a dále se stávajícími el. vedeními ZVN a VVN (v celé délce je koridor TE31 veden v souběhu se stávajícími el. vedeními ZVN 400 kV nebo VVN 220, 110 kV, největší počet stávajících souběžných vedení je v úseku Modřice – Újezd u Brna)

U záměru *TE32 Vedení VVN 110 kV V525 Blansko – Boskovice* byly identifikovány potenciální mírné negativní kumulativní vlivy na krajinný ráz (-1) se stávajícím el. vedením VVN 110 kV (koridor TE32 je v celé trase veden v souběhu se stávajícím vedením VVN 110 kV).

U záměru *TE33 VVN 110kV Sokolnice – Modřice* byly identifikovány potenciální mírné negativní kumulativní vlivy na krajinný ráz (-1) se záměrem *TE31 Slavětice - Prosenice, vedení 400 kV* z Z5 ZÚR

JMK, se záměrem *TE30 (Milín –) hranice kraje – Sokolnice, vedení 400 kV* ze ZÚR JMK a dále se stávajícími el. vedeními ZVN a VVN (v celé délce je koridor TE33 veden v souběhu se stávajícími el. vedeními ZVN 400 kV a VVN 110 a 220 kV).

U záměru *NT1 Opatovice 1* nebyly identifikovány žádné potenciální mírné nebo významné negativní kumulativní a synergické vlivy.

U záměru *NT2 Olbramovice* byly identifikovány potenciální mírné negativní kumulativní vlivy na hlukovou situaci a lidské zdraví (-1) se záměrem *DD9 Trať č. 244 Hrušovany nad Jevišovkou / Ivančice – Střelice, optimalizace* ze ZÚR JMK a se stávající železnicí Ivančice – Hrušovany nad Jevišovkou.

U záměru *NT3 Luleč* byly identifikovány potenciální mírné negativní kumulativní vlivy na hlukovou situaci a lidské zdraví (-1) se záměrem *DD1 Trať č. 300 a 340 Brno – Vyškov – hranice kraje (Modernizace trati Brno – Přerov)* ze ZÚR JMK a se stávající železnicí Blažovice - Vyškov.

Záměr rozšíření plochy *VH10 Opatření na hlavních brněnských tocích* o plochu Kníničky je velmi malý (cca 1 ha) a na úrovni ZÚR nebyly identifikovány kumulativní nebo synergické vlivy této změny. Na hodnocení VHO10 jako celku se nic nemění. Pro celou plochu pro protipovodňová opatření navrhovaných v záměru *VH10 Opatření na hlavních brněnských tocích* byly identifikovány potenciální mírné negativní kumulativní vlivy na ovzduší a lidské zdraví během realizace (výstavby). Tyto vlivy budou způsobeny stavebními pracemi při realizaci opatření, dopravou na dálnicích a silnicích a provozem průmyslových zdrojů znečišťování ovzduší (průmyslové podniky, spalovny, teplárny, dobývací prostory atd.).

Všechny řešené záměry, kromě záměrů nových el. vedení, si vyžádají zábor půdy. Celkový odhad záboru pro Z5 ZÚR JMK je 215 ha, z toho 148 ha cenných půd v I. a II. třídě ochrany. Nejvyšší zábor si vyžádá záměr *DS67 I/50 Holubice – Slavkov* a to 78 ha zemědělské půdy. U ostatních záměrů se předpokládají výrazně nižší zábory. Z hlediska celkového záboru půd v JMK se jedná o vliv mírně negativní.

Kumulativní a synergické vlivy na ostatní složky životního prostředí než ty, které jsou uvedeny výše byly stanoveny jako zanedbatelné.

A.6.4.3. Vymezení opatření

K minimalizaci negativních kumulativních a synergických vlivů záměrů (koridorů a ploch) řešených v Z5 ZÚR JMK jsou navržena následující opatření:

- Kumulativní vlivy na krajinný ráz a krajinnou památkovou zónu minimalizovat vhodným technickým řešením záměrů *DD13, TE31, TE32, TE33*.
- Kumulativní, případně synergické vlivy na hlukovou situaci, ovzduší a lidské zdraví u záměrů *DS7, DS51, DS65, DS67, DS68, DS69, DS71, DD13, NT2, NT3* minimalizovat zpracováním akustické a rozptylové studie se zohledněním všech adekvátních zdrojů hluku a emisí do ovzduší, působících v dotčeném území a zohledněním jejích výsledků při návrhu opatření ke splnění hlukových a imisních limitů.

A.6.4.4. Stanovení pravidel monitorování kumulativních a synergických vlivů

Není navrženo žádné speciální monitorování kumulativních a synergických vlivů. Pravidla monitorování vlivů na životní prostředí navržena v kapitole 9. Stanovení monitorovacích ukazatelů (indikátorů) vlivu koncepce na životní prostředí pokrývají dostatečně i monitorování kumulativních a synergických vlivů.

A.6.4. Shrnutí kapitoly 6

Všechny navržené koridory vymezené v Z5 ZÚR JMK jsou hodnoceny jako akceptovatelné. Z5 ZÚR JMK jako celek nebude mít dle provedeného hodnocení významný negativní vliv na životní prostředí. Potenciální mírné a potenciální významné negativní vlivy na sledované složky životního prostředí, které byly identifikovány v rámci vyhodnocení jednotlivých koridorů, lze minimalizovat nebo vyloučit navrhovanými opatřeními.

Z5 ZÚR JMK je poměrně komplexní aktualizace, která se týká jak záměrů dopravních, technické infrastruktury, tak vymezuje nové záměry pro těžbu.

Souhrnné vyhodnocení jednotlivých záměrů je uvedeno v následující tabulce (nejsou uvedeny vlivy krátkodobé vznikající během realizace, **pro jednotlivé složky je vždy uveden nejnižší (nejhorší) stupeň hodnocení**). Podrobné hodnocení je uvedeno v příloze č. 2.

Tab. A.6.2: Celkové hodnocení provozu záměrů navržených v Z5 ZÚR JMK

Kód záměru	Ovzduší, klíma	Obyvatel- stvo lidské zdraví	Vody	Půdy	Horninové prostředí	Biologická rozmanitost t	Hmotné statky	Kulturní dědictví	Krajina
DS6	0	0	-1	-1	-1	0	0	0	0
DS7	0	+1/-1	0	-1	+1/0	-1/-2	0	0	+1/0
DS21	0	0	0	-1	0	-1	0	0	0
DS51	+1	+1	-1	-1/-2	0	0	0	0/-1	0/-1
DS65	+1	+1	-1	-1/-2	0/-1	-1/-2	-1	0/-1	0/-1
DS67	+1	+1	-1	-2	-1	-2	-1	0/-1	-1/-2
DS68	+1	+1	-1	-1/-2	0	0/-1	-1	0/-1	0/-1
DS69	+1	+1	-1	-1/-2	0	0	0/-1	0/-1	0/-1
DS71	+1	+1	-1	-1/-2	-1	0	0	0	0/-1
DD13	+1/-1	-1/-2	-1	-1/-2	0	0	0/-1	0/-1	0
DV2	0	0	-1	-1/-2	0	-1	0/-1	-1/-2	0/-1
TR1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TE31	0	0	0	-1/-2	-1	-1/-2	0	0	-1
TE32	0	0	0	-1	0/-1	-1	0	0	0
TE33	0	0	0	-1	0	-1	0	0	0
NT1	0/-1	0/-1	-1	-1	0	-1	0	0/-1	0
NT2	0/-1	0/-1	-1	-1	0	-1	0	0/-1	0/-1
NT3	0/-1	0/-1	-1	-1	0	-1	0	0	0/-1
VH10	0	+1	+1	0/-1	0	0	+1	0	0

Potenciální významné negativní vlivy (hodnocení -1/-2 nebo -2) byly identifikovány u záměrů DS51 (půda), DS65 (půda, biologická rozmanitost, fauna, flóra), DS67 (půda, biologická rozmanitost, fauna, flóra, krajina), DS68 (půda), DS69 (půda), DS71 (půda), DD13 (obyvatelstvo, lidské zdraví, půda), DV2 (půda, kulturní a historické památky), TE31 (půda, biologická rozmanitost, fauna, flóra).

Potenciální významné kumulativní a synergické negativní vlivy (hodnocení -2) byly identifikovány (a) na území Brna při realizaci záměru DD13 na hlukovou situaci a lidské zdraví způsobené dopravou na stávající dálnici D1 a silnici I/52 a koridoru *DS10 D1 Kývalka – Slatina, zkapacitnění včetně přestavby mimoúrovňových křižovatek*. Dále byl potenciální významný synergický a kumulativní negativní vliv (hodnocení -2) identifikován u záměru TE31 se stávajícími el. vedeními 110 kV, 220 kV a 400 kV.

Pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech zjištěných nebo předpokládaných závažných záporných vlivů na životní prostředí byla navržena příslušná opatření, případně jsou vlivy minimalizovány opatřeními již uvedenými ve výrokové části ZÚR JMK.

Byly identifikovány pozitivní vlivy na úrovni mírně pozitivních (+1) u záměrů dopravní infrastruktury (DS51, DS65, DS67, DS68, DS59, DS71 a DD13) na ovzduší, obyvatelstvo, lidské zdraví.

U změny záměru DS7 byl identifikován pozitivní vliv na obyvatelstvo, lidské zdraví, biologickou rozmanitost, fauna, flóra (+1) a na horninové prostředí, krajina (+1/0).

U změny záměru VH10 byl identifikován mírný pozitivní vliv (+1) na obyvatelstvo, vody, hmotné statky.

A.7. Porovnání zjištěných nebo předpokládaných kladných a záporných vlivů podle jednotlivých variant řešení nebo podle invariantního řešení ve srovnání se současným stavem a jejich zhodnocení. Srozumitelný popis použitých metod vyhodnocení, včetně jejich omezení

A.7.1. Porovnání variant

Návrh Z5 ZÚR JMK neobsahuje varianty. Všechny plochy a koridory jsou navrženy invariantně. Z5 ZÚR JMK navrhuje především koridory dopravní infrastruktury. Záměry technické infrastruktury jsou navrženy na základě energetických a surovinových potřeb Jihomoravského kraje. Zpracovatelé hodnocení SEA nenavrhují žádné úpravy ploch a koridorů, které by měly charakter variantního řešení. Invariantní návrh Z5 ZÚR JMK je proto dostatečný.

V následující tabulce je provedeno porovnání návrhu Z5 ZÚR JMK (aktivní varianta) s variantou nulovou z hlediska vlivů na životní prostředí. Varianta nulová představuje současný stav ZÚR JMK, tj. znění po 4. aktualizaci.

Tab. A.7.1: Porovnání varianty aktivní (Z5 ZÚR JMK) a varianty nulové

Složka životního prostředí	Vlivy nulové varianty	Vlivy aktivní varianty
Ovzduší, klima, obyvatelstvo, veřejné zdraví	V případě nulové varianty nedojde k vytvoření podmínek omezení emisí do ovzduší a hluku z tranzitní automobilové dopravy v zastavěném území obcí. Nebudou zasaženi žádní obyvatelé hlukem z provozu železničního terminálu. Nebudou zasaženi žádní obyvatelé emisemi do ovzduší a hlukem z provozu nových dobývacích prostorů.	V případě silničních obchvatů obcí dojde ke snížení vlivů emisí do ovzduší a hluku na obyvatele v centrech obcí. U obyvatel v blízkosti nových silnic dojde ke zhoršení vlivů emisí do ovzduší a hluku. Lze oprávněně předpokládat, že počet obyvatel, kterým se situace zlepší, bude vyšší. Obyvatelé v blízkosti terminálu Brno budou zasaženi hlukem z železnice i hlukem z předpokládaných parkovacích ploch. V okolí nových dobývacích prostorů budou obyvatelé zasaženi emisemi do ovzduší a hlukem. Počet takto zasažených obyvatel bude minimální.
	Z hlediska vlivu na ovzduší, klima, obyvatelstvo a veřejné zdraví je porovnání obou variant ambivalentní. Mírně příznivější vlivy lze však identifikovat u varianty aktivní.	
Povrchové a podzemní vody	V případě nulové varianty nedojde k rozšiřování zpevněných ploch, a proto nedojde k omezení retence srážkových vod a k ovlivnění odtokových poměrů v území. Nedojde k odnosu posypových solí do okolí nových silnic. Nedojde k ovlivnění podzemních vod v okolí nových dobývacích prostorů. Nerealizací opatření na hlavních brněnských tocích bude zachována stávající nepříznivá situace průtoku povodňových vod.	Zastavěním ploch novými komunikacemi dojde k omezení retence srážkových vod a k ovlivnění odtokových poměrů v území. Bude docházet k odnosu posypových solí do okolí nových silnic. V okolí nových dobývacích prostorů může dojít k ovlivnění podzemních vod. Realizací opatření na hlavních brněnských tocích dojde ke zlepšení průtoku povodňových vod.
	Z hlediska vlivů na povrchové a podzemní vody je jako varianta s vyšší mírou negativních vlivů hodnocena varianta aktivní.	
Půda	V případě nulové varianty nedojde k záborům půdy pro realizaci nových záměrů. Nedojde k odnosu chloridů do půdy v okolí nových silnic.	V případě realizace záměrů dle Z5 ZÚR JMK dojde k záborům. Půda v okolí nových silnic bude zatížena odnosem chloridů při zimní údržbě.
	Z hlediska vlivů na půdu je jako varianta s vyšší mírou negativních vlivů hodnocena varianta aktivní.	
Horninové prostředí a přírodní zdroje	V případě nulové varianty nedojde k zásahům do horninového prostředí.	V případě realizace dopravních záměrů a záměrů technické infrastruktury dojde k minimálním zásahům do horninového prostředí.
	Z hlediska vlivů na horninové prostředí a přírodní zdroje je jako varianta s vyšší mírou negativních vlivů hodnocena varianta aktivní.	
Krajina, biologická rozmanitost, fauna, flóra	V případě nulové varianty nedojde k žádným negativním vlivům na krajinu, biologickou rozmanitost, faunu a flóru.	V případě realizace záměrů dopravní infrastruktury a nových ploch těžby dojde k negativnímu ovlivnění biologické rozmanitosti, fauny a flóry. Realizace všech záměrů dle Z5 ZÚR JMK může negativně ovlivnit krajinu a krajinný ráz.
	Z hlediska vlivů na krajinu, biologickou rozmanitost, faunu a flóru je jako varianta s vyšší mírou negativních vlivů hodnocena varianta aktivní.	
Hmotné statky, kulturní dědictví včetně dědictví architektonického a archeologického	V případě nulové varianty nebudou dotčeny žádné hmotné statky, kulturní a historické památky. Nerealizací opatření na hlavních brněnských tocích bude zachována stávající nepříznivá situace průtoku povodňových vod s možností negativního ovlivnění hmotných statků, kulturních a historických památek.	V případě realizace záměrů dopravní infrastruktury může dojít k negativním zásahům do hmotných statků, kulturních a historických památek. Realizací opatření na hlavních brněnských tocích dojde ke zlepšení průtoku povodňových vod a ke snížení rizika negativního ovlivnění hmotných statků, kulturních a historických památek.
	Z hlediska vlivů na hmotné statky, kulturní a historické památky je jako varianta s vyšší mírou negativních vlivů hodnocena varianta aktivní.	
Kumulativní a synergické vlivy	V případě nulové varianty nebudou nastávat žádné kumulativní a synergické vlivy.	V případě dopravních staveb a nových dobývacích prostorů může dojít ke kumulativním a synergickým vlivům na obyvatele a veřejné

		zdraví s jinými zdroji emisí do ovzduší a hluku. Nadzemní el. vedení mohou mít kumulativní vlivy na krajinný ráz s ostatními el. vedeními nebo s dopravními stavbami.
	Z hlediska vlivů kumulativních a synergických vlivů je jako varianta s vyšší mírou negativních vlivů hodnocena varianta aktivní.	
Přeshraniční vlivy	V případě nulové varianty nebudou nastávat žádné přeshraniční vlivy.	V případě dopravních staveb a nadzemních el. vedení překračujících hranice Jihomoravského kraje mohou nastávat negativní vlivy na území sousedních krajů. Negativní vlivy na území sousedních států nebudou nastávat.
	Z hlediska přeshraničních vlivů je jako varianta s vyšší mírou negativních vlivů hodnocena varianta aktivní.	

Závěr

Návrh Z5 ZÚR JMK je zpracován invariantně. Z porovnání aktivní a nulové varianty vyplývá, že z hlediska předpokládaných vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví je vyhodnocena jako vhodnější varianta nulová. Takovéto prosté srovnání by v převážné většině případů vedlo k preferenci nulových variant nad variantami aktivními, které mají téměř vždy negativní dopady na složky/charakteristiky životního prostředí ve vztahu k zájmovým územím. Při rozhodování o výběru varianty je třeba mj. zohlednit i významnost (akceptovatelnost) dopadu aktivní varianty na hodnocenou složku/charakteristiku životního prostředí, zda mohou vznikat případné významné nepříznivé či neakceptovatelné vlivy aktivní varianty na životní prostředí nebo veřejné zdraví. Takovéto vlivy nebyly v případě předložené aktivní varianty identifikovány, proto je z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví aktivní varianta akceptovatelná a ani není vyžadováno zpracování variantního řešení návrhu Z5 ZÚR JMK

V aktivní variantě jsou navrhovány koridory a plochy pro dopravní stavby (silnice, železniční terminál a vodní cesta), pro stavby technické infrastruktury (horkovod, nadzemní el. vedení), pro dobývací prostory a pro realizaci protipovodňových opatření. Jedná se o záměry nezbytné pro další fungování společnosti v Jihomoravském kraji.

Ze srovnání nulové varianty s aktivní variantou vyplývá, že teoreticky je z hlediska ochrany životního prostředí výhodnější varianta nulová. Při celkovém hodnocení navržených koridorů a ploch (aktivní varianty) je však nutno zohlednit i další faktory (sociální, ekonomické aj.) I z těchto důvodů lze aktivní variantu akceptovat.

Na základě výše uvedené srovnání z hlediska předpokládaných vlivů na životní prostředí je nezbytné zdůraznit, že nebyly identifikovány natolik významné negativní vlivy na žádnou ze složek/charakteristik životního prostředí, které by znemožnily využití vymezeného koridoru nebo plochy. Identifikované negativní vlivy lze vyloučit nebo minimalizovat prostřednictvím navrhovaných opatření v kapitole A.8.

A.7.2. Metodický postup

Obsah a způsob posouzení vlivů na životní prostředí územních plánů je dán § 19 a přílohou zákona č. 186/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů, a § 10i zákona č. 100/2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů. Hodnocení vlivů na ŽP a lidské zdraví bylo provedeno podle **Manuálu SEA II. – Vyhodnocení vlivů ÚPD na životní prostředí a další souvislosti**. Při hodnocení řešených ploch a koridorů je posouzeno očekávané ovlivnění jednotlivých složek životního prostředí. Při hodnocení byla použita semikvantitativní stupnice:

potenciální významné pozitivní vlivy	+2
potenciální mírné pozitivní vlivy	+1
nulové nebo zanedbatelné vlivy	0

potenciální mírné negativní vlivy	-1
potenciální významné negativní vlivy	-2

Navržené a měněné plochy a koridory byly hodnoceny z hlediska střetů s následujícími složkami životního prostředí: 1. obyvatelstvo, lidské zdraví, 2. biologická rozmanitost, fauna a flóra, 3. půda, 4. horninové prostředí, 5. voda, 6. ovzduší a klima, 7. hmotné statky a kulturní dědictví, 8. krajina. Hodnocení bylo prováděno zejména na základě plošných střetů koridorů s jednotlivými územně definovanými environmentálními limity území. Podrobnější popis jednotlivých sledovaných složek je uveden v kapitole 3. *Údaje o současném stavu životního prostředí v řešeném území a jeho předpokládaném vývoji, pokud by nebyla uplatněna Změna č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje.* Významnost vlivu (pozitivního nebo negativního) vyjádřená číslem -2, -1, 0, +1 nebo +2 je dána očekávanou mírou ovlivnění, kvalitou ovlivněné složky životního prostředí a pravděpodobností, s jakou k ovlivnění při realizaci záměru (záměrů) dojde. Pro každý koridor je zpracována tabulka s vyhodnocením včetně komentáře, opatřeními pro minimalizaci negativních vlivů a návrhem ukazatelů pro sledování vlivů. Tabulky s hodnocením jsou uvedeny v příloze č. 2.

Z hlediska kumulativních a synergických vlivů byl hodnocen vliv záměrů (ploch nebo koridorů) navrhovaných v Z5 ZÚR JMK s ostatními stávajícími a navrhovanými záměry nadmístního významu. Při hodnocení byla použita stejná semikvantitativní stupnice jako při složkovém hodnocení. Při stanovení míry potenciálních kumulativních a synergických vlivů jsme vycházeli z charakteru hodnocených záměrů a z charakteru území, ve kterém se hodnocené záměry nacházejí. Podrobnější popis metody hodnocení kumulativních a synergických vlivů je uveden v příloze č. 1 k vyhodnocení SEA.

Jelikož cílem hodnocení bylo identifikovat problematické koridory, byla pozornost věnována především negativním vlivům.

Hodnocení vlivů bylo prováděno metodou „ex ante“, současně s úpravami Z5 ZÚR JMK.

Mezi omezení daného hodnocení patří relativně malé měřítko ZÚR. V měřítku ZÚR nelze identifikovat zcela přesně případné konkrétní negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví. Uvedené hodnocení je proto nutno považovat za stanovení potenciálních negativních a pozitivních vlivů daných záměrů, k nimž při vlastní realizaci nemusí dojít. Při hodnocení respektujeme princip předběžné opatrnosti a vycházíme z nejhorší možné varianty záměru.

Podrobněji je metodický postup uveden v příloze č. 1 předkládaného hodnocení.

A.8. Popis navrhovaných opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech zjištěných nebo předpokládaných významných záporných vlivů na životní prostředí

Návrh plánovaných opatření je obvykle strukturován do tří kategorií:

opatření „koncepční“ - požadavky na výběr koncepčních variant, na vypuštění či koncepční přehodnocení záměru, případně na etapizaci výstavby

opatření „prostorová“ – požadavky na úpravy vymezení ploch a koridorů v návrhu ZÚR nebo v rámci upřesnění jejich vymezení v územních plánech obcí;

opatření „projektová“ - opatření k vyloučení, snížení, zmírnění nebo případně kompenzaci zjištěných významných negativních vlivů a požadavky na řešení problémů s vazbou na ochranu složek životního prostředí, které jsou podkladem pro formulaci podmínek pro rozhodování ve vymezených plochách a koridorech, resp. které zpracovatel SEA doporučuje uplatňovat v dalších fázích územní a projektové přípravy záměrů včetně „projektové“ EIA.

Na základě identifikace a vyhodnocení vlivů spojených s umístěním jednotlivých staveb do koridorů vymezených návrhem Z5 ZÚR JMK je v rámci hodnotících tabulek (viz příloha č. 2) formulován výčet opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci zjištěných nebo předpokládaných mírných a významných negativních vlivů na složky životního prostředí, který je uveden v následujícím přehledu. Opatření byla navržena tak, aby byla zajištěna ochrana všech složek životního prostředí a byly minimalizovány zjištěné mírné a významné negativní vlivy (hodnocení -1, -1/-2, -2). Tato opatření slouží jako podklad pro formulace požadavků pro rozhodování ve vymezených plochách a koridorech, které budou uplatněny v ZÚR JMK.

Pro krátkodobé negativní vlivy spojené s realizací záměrů byla stanovena projektová opatření. Převážně se jedná o opatření omezující navýšení hlukové a imisní zátěže v území, které jsou standardně řešena v rámci povolovacích procesů zpracováním hlukové a rozptylové studie a zpracováním požadavků do zásad organizace výstavby.

Pro negativní vlivy s velkou mírou neurčitosti a s nízkou pravděpodobností vzniku (hodnocení 0/-1) nebyla vzhledem k tomuto jejich charakteru minimalizační opatření stanovována.

Nebyla stanovena koncepční opatření.

V ZÚR JMK v aktuálním znění jsou v kapitole D odst. (71) pro plánování a usměrňování územního rozvoje ploch a koridorů veřejné infrastruktury stanoveny úkoly v bodech a) až h). Tyto úkoly budou vztaženy i na nové koridory navržené v Z5 ZÚR JMK. Úkoly představují společná projektová opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci závažných negativních vlivů na životní prostředí. Jedná se o následující opatření:

- a) Koridory liniových záměrů při průchodu záplavovým územím v závislosti na místních podmínkách směrově řešit v nejkratší možné délce s cílem minimalizace vlivů na odtokové poměry (inundační mosty). Vyloučit taková řešení, která svým podélným sevřením údolních úseků omezují nebo znemožňují rozlivy povodňových průtoků ve volné krajině.
- b) Při zpřesňování koridorů dopravní a technické infrastruktury v územních plánech obcí a při přípravě konkrétních záměrů vyloučit, případně minimalizovat zásahy do zvláště chráněných území (dále jen „ZCHÚ“), zásah do biocenter územních systémů ekologické stability (dále jen „ÚSES“), křížení s biokoridory ÚSES vyřešit tak, aby byla co možná nejméně ovlivněna funkčnost biokoridoru, minimalizovat zábor ZPF, především zábor půdy v 1. a 2. třídě ochrany ZPF, zábor a zásah PUPFL, především do lesů zvláštního určení a lesů ochranných.

V navazujících územně plánovacích dokumentacích účinně bránit fragmentaci krajiny. Zdůraznit a respektovat nezbytnost ochrany krajiny a jejího krajinného rázu.

- c) vypuštěno
- d) V územních plánech obcí vytvářet podmínky k ochraně stávajících a vytváření zatím nefunkčních prvků ÚSES. Zvyšovat podíl zatravněných a lesních ploch, mokřadů a dalších ekosystémů zvyšujících biodiverzitu, ekologickou stabilitu a snižujících vodní i větrnou erozi půdy.
- e) Při přípravě a realizaci silničních a železničních staveb, především čtyřpruhových komunikací a dvoukolejných tratí, zajistit dostatečnou prostupnost silničního nebo železničního tělesa pro živočichy, zejména velké savce.
- f) Při zpřesňování koridorů dopravní a technické infrastruktury v územních plánech obcí a při přípravě konkrétních záměrů vypustit, případně minimalizovat vlivy na zásoby nerostných surovin (zejména chráněná ložisková území, ložiska nerostných surovin, dobývací prostory).
- g) V rámci přípravy konkrétních záměrů silničních a železničních staveb optimalizovat trasu v rámci koridoru s cílem minimalizace dopadů na obytnou zástavbu. V místech přiblížení komunikace nebo trati k obytné zástavbě zohlednit potřebu ploch pro protihluková opatření (v rozsahu bezpečně zajišťujícím splnění hlukových limitů), snížení imisních příspěvků komunikace a zmírnění jejího pohledového působení (vegetační bariéry apod.). Uvažovat přitom nejen potřeby vyplývající z vlivu konkrétního záměru, ale též potřeby zohledňující případné kumulativní či synergické vlivy daného záměru s dalšími zdroji hluku a emisí do ovzduší v příslušné lokalitě.
- h) V rámci přípravy konkrétních záměrů dálnic, čtyřpruhových silnic, vysokorychlostní trati a el. vedení ZVN 400 kV minimalizovat kumulativní vlivy na krajinný ráz s ostatními stávajícími nebo navrhovanými záměry obdobného charakteru (dálnice, čtyřpruhové silnice, vysokorychlostní tratě a el. vedení ZVN 400 kV) vhodným technickým řešením nových záměrů.

Návrh opatření pro plochy a koridory měněné v Z5 ZÚR JMK

Pro měněné koridory platí příslušné úkoly pro územní plánování. V následujícím textu jsou uvedeny požadavky již obsažené v ZÚR JMK v aktuálním znění a opatření navržená k doplnění na základě předkládaného hodnocení.

Koridor **DS6 DS5 Rohatec – Hodonín – D2** je již obsažen v ZÚR JMK pod kódem DS06. ZÚR JMK v aktuálním znění stanovuje následující úkol pro územní plánování odst. (87 b) s vazbou na ochranu složek životního prostředí:

- b) Zpřesnit a vymezit koridor dálnice D55 s ohledem na optimalizaci trasy v rámci koridoru s cílem minimalizace dopadů na obytnou zástavbu (**DS05, DS06**), zajistit splnění hlukových limitů, minimalizaci vlivů na NPP Váté písky a PP Vojenské cvičiště Bzenec (**DS05**), minimalizaci vlivů na lokality soustavy Natura 2000 EVL Váté písky a PO Bzenecká Doubrava – Strážnické Pomoraví (**DS05**), zachování funkcí skladebných prvků ÚSES (**DS05**), minimalizace rozsahu záboru ZPF (**DS06**), minimalizaci rozsahu záboru PUPFL (**DS05, DS06**), minimalizaci rozsahu vlivů na lokality soustavy Natura 2000 – EVL Hodonínská doubrava (**DS06**), minimalizaci vlivů na ochranná pásma vodních zdrojů I., II. a II.a stupně (**DS06**) a minimalizaci vlivů na zásoby nerostných surovin – zejména CHLÚ, výhradní ložisko, dobývací prostor (**DS06**).

Opatření k doplnění

Změna koridoru *DS6 D55 Rohatec – Hodonín – D2* – doplnění MÚK nevykazuje nové negativní vlivy. Všechny zjištěné negativní vlivy jsou podchyceny v ZÚR. V rámci provedeného hodnocení byla stanovena opatření pro minimalizaci vlivů na ZPF – „Minimalizovat zábor ZPF, především zábor půdy v 1.a 2. třídě ochrany ZPF.“, PUPFL „Minimalizovat zábor a zásah do PUPFL, především do lesů zvláštního určení“, horninové prostředí „Minimalizovat vlivy na zásoby nerostných surovin (CHLÚ, LNS)“ a vody „V rámci technického řešení minimalizovat vlivy na OP vodních zdrojů.“ Opatření jsou již v ZÚR obsažena.

Koridor **DS7 I/38 Blížkovice (hranice kraje) – Znojmo** je již obsažen v ZÚR JMK pod kódem DS07. ZÚR JMK v aktuálním znění stanovuje následující úkol pro územní plánování odst. (92 b) s vazbou na ochranu složek životního prostředí:

- b) Zpřesnit a vymezit koridor silnice I/38 s ohledem na optimalizaci trasy v rámci koridoru s cílem minimalizace dopadů na obytnou zástavbu, zajistit splnění hlukových limitů, zachování funkcí skladebných prvků ÚSES (DS07, DS08, DS09), minimalizaci vlivů na PP Lom u Žerůtek a lokality soustavy Natura 2000 EVL Lom u Žerůtek (DS07), zachování prostupnosti krajiny, minimalizaci rozsahu záboru ZPF a PUPFL, minimalizaci vlivů na lokality soustavy Natura 2000 EVL Načeratický kopec a EVL Meandry Dyje a minimalizaci vlivů na PP Načeratický kopec (DS09), minimalizaci vlivů na přírodní park Jevišovka (DS07), vyloučit vlivy na zásoby nerostného bohatství (chráněné ložiskové území, dále jen „CHLÚ“, výhradní ložisko a dobývací prostor, dále jen „DP“) – DS07.

Opatření k doplnění

Změna koridoru *DS7 I/38 Blížkovice (hranice kraje) – Znojmo* (úpravy trasy) nevykazuje nové negativní vlivy. Všechny zjištěné negativní vlivy jsou podchyceny v ZÚR. V rámci provedeného hodnocení bylo stanoveno prostorové opatření pro minimalizaci vlivů na ZCHÚ a lokalitu zvláště chráněného druhu s národním významem (PP Lom u Žerůtek) – „Optimalizací trasy silnice v rámci koridoru a technickým řešením vyloučit zásah na PP Lom u Žerůtek“. Opatření je směřováno do dalších stupňů projektové přípravy. Vymezený koridor umožňuje vedení komunikace mimo PP Lom u Žerůtek. V rámci provedeného hodnocení bylo dále stanoveno opatření pro minimalizaci vlivů na ZPF – „Minimalizovat zábor ZPF, především zábor půdy v 1.a 2. třídě ochrany ZPF.“ Opatření je již v ZÚR obsaženo pod článkem (71) písm. b).

Koridor **DS21 Silnice I/53 Znojmo – Pohořelice, homogenizace včetně MÚK** je již obsažen v ZÚR JMK. ZÚR JMK v aktuálním znění stanovuje následující úkol pro územní plánování odst. (116 a) s vazbou na ochranu složek životního prostředí:

- a) Zpřesnit a vymezit koridor pro homogenizaci silnice I/53 s ohledem na přepravní funkci, požadované technické parametry, optimalizaci trasy v rámci koridoru s cílem minimalizace dopadů na obytnou zástavbu, zajistit splnění hlukových limitů, zachování prostupnosti krajiny, zachování funkcí skladebných prvků ÚSES, minimalizaci vlivů na lokality soustavy Natura 2000 – EVL Jevišovka, ochranu povrchových vod, minimalizaci rozsahu záboru ZPF.

Opatření k doplnění

Změna koridoru *DS21 Silnice I/53 Znojmo – Pohořelice, homogenizace včetně MÚK* - doplnění MÚK zasahuje na lokalitu zvláště chráněného druhu s národním významem. Pro minimalizaci negativních vlivů je doporučeno následující projektové opatření:

- Minimalizovat vlivy na lokalitu zvláště chráněného druhu s národním významem.

V rámci provedeného hodnocení bylo dále stanoveno opatření pro minimalizaci vlivů na ZPF – „Minimalizovat zábor ZPF, především zábor půdy v 1.třídě ochrany ZPF“. Opatření je již v ZÚR obsaženo

Koridor **DS51 II/416 Telnice – Křenovice, přeložka** je již obsažen v ZÚR JMK. ZÚR JMK v aktuálním znění stanovuje následující úkol pro územní plánování odst. (123 a) s vazbou na ochranu složek životního prostředí:

- a) Zpřesnit a vymezit jednotlivé koridory pro přestavbu krajských tahů silnic II. třídy diferencovaně s ohledem na jejich přepravní funkci, požadované technické parametry, optimalizaci trasy v rámci koridoru s cílem minimalizace dopadů na obytnou zástavbu, zajistit splnění hlukových limitů (**DS25, DS26, DS27, DS29, DS30, DS36, DS47, DS48, DS49, DS50, DS51, DS55, DS56, DS60, DS61**), s ohledem na snížení imisních příspěvků komunikace (**DS47, DS49, DS50, DS51, DS55, DS56, DS60, DS61**), s ohledem na zmírnění pohledového působení komunikace (**DS47, DS49, DS50, DS51, DS55, DS56, DS60, DS61**), minimalizaci rozsahu záboru PUPFL (**DS25, DS47, DS49, DS55, DS56, DS57**), minimalizaci rozsahů záborů ZPF (**DS26, DS27, DS30, DS32, DS47, DS48, DS49, DS50, DS51, DS55, DS56, DS57, DS60, DS61**), minimalizaci dělícího efektu komunikace (**DS26**), minimalizaci rozsahu vlivů na odtokové poměry (**DS26, DS27, DS30, DS32, DS47, DS48, DS49, DS50, DS51, DS55, DS56, DS57, DS60, DS61**), minimalizaci vlivů na čistotu povrchových vod (zejména **DS47, DS48, DS49, DS50, DS51, DS55, DS56, DS57, DS60, DS61**), zachování průchodnosti územím, zachování dostatečné prostupnosti silničního tělesa pro živočichy (**DS49, DS57, DS60**), minimalizaci vlivů na zásoby nerostných surovin (**DS49, DS57**), minimalizaci vlivů na ochranné pásmo vodního zdroje II. stupně (**DS30, DS48, DS49, DS50, DS61**), zachování funkcí skladebných prvků ÚSES (**DS26, DS27, DS28, DS49, DS50, DS51, DS57, DS61**), minimalizaci vlivů na PP Lebeďák a její ochranné pásmo a zejména eliminace přímého záboru tohoto území (**DS27**), minimalizaci vlivů na PP Písky a její ochranné pásmo (**DS55**), minimalizaci vlivů na krajinnou památkovou zónu Bojiště bitvy u Slavkova (**DS51, DS55**).

Opatření k doplnění

Změna koridoru **DS51 II/416 Telnice – Křenovice, přeložka** – prodloužení koridoru v oblasti Křenovic nevykazuje nové negativní vlivy. Všechny zjištěné negativní vlivy provozu jsou podchyceny v ZÚR.

V rámci provedeného hodnocení byla stanovena opatření pro minimalizaci vlivů na ZPF – „Minimalizovat zábor ZPF, především zábor půdy v 1.a 2. třídě ochrany ZPF.“ a vody „V rámci technického řešení minimalizovat vlivy na odtokové poměry a čistotu povrchových vod.“ Opatření jsou již v ZÚR obsažena.

Jsou doporučena opatření pro minimalizaci negativních vlivů během realizace:

- V průběhu výstavby respektovat požadavky ochrany obyvatel zejména minimalizovat průjezdy nákladních vozidel a stavební techniky přes obytnou zástavbu obcí v místech nutného pohybu vozidel a techniky zajistit pravidelné čištění komunikací. Neumísťovat zařízení stavby do míst kontaktu s obytnou zástavbou.

Koridor **DD13 VRT hranice kraje – Brno** je již obsažen v ZÚR JMK pod kódem DZ13. ZÚR JMK v aktuálním znění stanovuje následující úkol pro územní plánování odst. (129d) s vazbou na ochranu složek životního prostředí:

- c) Zpřesnit a vymezit koridor **DZ13** zejména s ohledem na zajištění dostatečné průchodnosti tratě pro velké savce, minimalizaci vlivů na migraci ptáků a letounů, zachování funkčnosti prvků ÚSES, minimalizaci rozsahu záboru ZPF a PUPFL, minimalizaci vlivů na ochranné pásmo vodních zdrojů II. stupně, odtokové poměry a čistotu povrchových vod, zachování průchodnosti krajiny, minimalizaci vlivů na krajinný ráz.
- d) Zpřesnit a vymezit koridor **DZ13** s cílem minimalizace dopadů na obytnou zástavbu, s ohledem na potřebu protihlukových opatření (např. protihlukové stěny, zemní valy) a s ohledem na

zmírnění pohledového působení trati (např. vegetační bariéry, překrytí, ozelenění). Zajistit územní podmínky pro zachování či nahrazení stávající průchodnosti územím.

- e) Zajistit územní podmínky pro nadstandardní protihluková opatření (např. překrytí, tunel, tubus) zejména při průchodu trati lokalitami Popůvky, Troubsko, Ostopovice, Brno.
- f) Zpřesnit a vymezit koridor **DZ13** s ohledem na přítomnost terénních nestabilit.

Opatření k doplnění

Změna koridoru **DD13 VRT hranice kraje – Brno** – doplnění terminálu Brno nevykazuje nové negativní vlivy. Všechny zjištěné negativní vlivy provozu jsou podchyceny v ZÚR.

V rámci provedeného hodnocení byla stanovena opatření pro minimalizaci vlivů na obyvatelstvo- „V místě kontaktu s obytnou zástavbou zajistit splnění hlukových limitů u veškeré dotčené chráněné zástavby. Dostatečnost navržených opatření předem prověřit hlukovou studií. “, „V rámci přípravy konkrétního záměru minimalizovat dopady na obytnou zástavbu. Uvažovat přitom nejen potřeby vyplývající z vlivu konkrétního záměru, ale též potřeby zohledňující případné kumulativní vlivy daného záměru s dalšími zdroji hluku v příslušné lokalitě“.

ZPF – „Minimalizovat zábor ZPF, především zábor půdy v 1.a 2. třídě ochrany ZPF.“ a vody „V rámci technického řešení minimalizovat vlivy na odtokové poměry a čistotu povrchových vod.“ Opatření jsou již v ZÚR obsažena.

Jsou doporučena opatření pro minimalizaci negativních vlivů během realizace.

- V průběhu výstavby respektovat požadavky ochrany obyvatel zejména minimalizovat průjezdy nákladních vozidel a stavební techniky přes obytnou zástavbu obcí v místech nutného pohybu vozidel a techniky zajistit pravidelné čištění komunikací. Neumísťovat zařízení stavby do míst kontaktu s obytnou zástavbou. Činnosti s významným hlukovým dopadem provádět pouze v denní době, a to především v pracovní dny a v dopoledních případně odpoledních hodinách.

Koridor **TR1 (JE Dukovany –) hranice kraje – Brno, horkovod z elektrárny Dukovany** je již obsažen v ZÚR JMK pod kódem TET01. ZÚR JMK v aktuálním znění stanovuje následující úkol pro územní plánování odst. (231) s vazbou na ochranu složek životního prostředí:

- a) Zpřesnit a vymezit koridor v součinnosti se správcí sítě, s ohledem na minimalizaci vlivů na obytnou funkci a minimalizaci střetů s limity využití území, s ohledem na minimalizaci rozsahu záboru PUPFL a minimalizaci vlivů na zásoby nerostného bohatství (CHLÚ, výhradní ložisko a DP).

Opatření k doplnění

U změny koridoru **TR1 (JE Dukovany –) hranice kraje – Brno, horkovod z elektrárny Dukovany** - doplnění části u Bosonoh nebyly identifikovány žádné negativní vlivy, proto nebyla navržena žádná minimalizační opatření.

Plocha **VH10 Opatření na hlavních brněnských tocích** je již obsažena v ZÚR JMK pod kódem POP10. ZÚR JMK v aktuálním znění stanovuje následující úkol pro územní plánování odst. (258) s vazbou na ochranu složek životního prostředí:

- a) Zpřesnit a vymezit plochy protipovodňových opatření v součinnosti se správcí vodních toků, dopravní a technické infrastruktury s ohledem na minimalizaci vlivů na obytnou funkci a minimalizaci střetů s limity využití území, především u:
 - POP10 – na zachování funkcí skladebných prvků ÚSES, minimalizaci rozsahu vlivů na EVL Modřické rameno, vyloučení případně minimalizaci vlivů na PP Holásecká jezera, PP Rájecká tůň, PR Černovický hájek, PP Skalky u Přehrady a její ochranné pásmo,

minimalizaci rozsahu záboru ZPF;

Opatření k doplnění

Změna plochy VH10 Opatření na hlavních brněnských tocích – doplnění o plochu Kníničky nevykazuje nové negativní vlivy. V rámci hodnocení nebyla navržena opatření pro minimalizaci negativních vlivů.

Návrh opatření pro plochy a koridory nové

DS65 I/50 Bučovice - Kožušice

Prostorová opatření:

- Optimalizací trasy silnice v rámci koridoru a technickým řešením vyloučit zásah na lokalitu ZCHD s národním významem (vodouš rudonohý *Tringa totanus*), NPP Malhotky a PP Kuče.
- Minimalizovat zásahy do prvků ÚSES, zachovat funkce prvků ÚSES.
- Minimalizovat zábor ZPF, především zábor půdy v 1.a 2. třídě ochrany ZPF.
- Minimalizovat zábor a zásah do PUPFL.
- Minimalizovat vlivy na zásoby nerostných surovin (CHLÚ, DP).
- Minimalizovat vlivy na zastavěná území.

Projektová opatření:

- V průběhu výstavby respektovat požadavky ochrany obyvatel zejména minimalizovat průjezdy nákladních vozidel a stavební techniky přes obytnou zástavbu obcí v místech nutného pohybu vozidel a techniky zajistit pravidelné čištění komunikací. Neumísťovat zařízení stavby do míst kontaktu s obytnou zástavbou.
- V rámci technického řešení minimalizovat vlivy na odtokové poměry a čistotu povrchových vod.
- ~~Minimalizovat zásahy do prvků ÚSES, zachovat funkce prvků ÚSES.~~
- ~~Minimalizovat zábor ZPF, především zábor půdy v 1.a 2. třídě ochrany ZPF.~~
- ~~Minimalizovat zábor a zásah do PUPFL.~~
- ~~Minimalizovat vlivy na zásoby nerostných surovin (CHLÚ, DP).~~
- ~~Minimalizovat vlivy na zastavěná území.~~

DS67 I/50 Holubice - Slavkov

Prostorová opatření:

- Optimalizací trasy silnice v rámci koridoru a technickým řešením vyloučit zásah na PP Člupy. Pokud se takové řešení nenajde, doporučujeme zachovat stávající šířkové uspořádání komunikace.
- Minimalizovat zásahy do prvků ÚSES, zachovat funkce prvků ÚSES.
- Minimalizovat zábor ZPF, především zábor půdy v 1.a 2. třídě ochrany ZPF a zábor vinic.
- Minimalizovat zábor a zásah do PUPFL, především do lesů ochranných.
- Minimalizovat vlivy na zastavěná území.

Projektová opatření:

- V průběhu výstavby respektovat požadavky ochrany obyvatel zejména minimalizovat průjezdy nákladních vozidel a stavební techniky přes obytnou zástavbu obcí v místech nutného pohybu vozidel a techniky zajistit pravidelné čištění komunikací. Neumísťovat zařízení stavby do míst kontaktu s obytnou zástavbou.

- V rámci technického řešení minimalizovat vlivy terénních nestabilit.
- V rámci technického řešení minimalizovat vlivy na odtokové poměry, čistotu povrchových vod a režim podzemních vod.
- V rámci technického řešení minimalizovat negativní vliv na krajinný ráz.
- Minimalizovat zásahy do prvků ÚSES, zachovat funkce prvků ÚSES.
- Minimalizovat zábor ZPF, především zábor půdy v 1. a 2. třídě ochrany ZPF a zábor vinic.
- Minimalizovat zábor a zásah do PUPFL, především do lesů ochranných.
- Minimalizovat vlivy na zastavěná území.

DS68 obchvat Vyškova

Prostorová opatření:

- Minimalizovat zábor ZPF, především zábor půdy v 1.a 2. třídě ochrany ZPF.
- Minimalizovat vlivy na zastavěná území.

Projektová opatření:

- V průběhu výstavby respektovat požadavky ochrany obyvatel zejména minimalizovat průjezdy nákladních vozidel a stavební techniky přes obytnou zástavbu obcí v místech nutného pohybu vozidel a techniky zajistit pravidelné čištění komunikací. Neumísťovat zařízení stavby do míst kontaktu s obytnou zástavbou.
- V rámci technického řešení minimalizovat vlivy na odtokové poměry, čistotu povrchových vod a režim podzemních vod.

- ~~Minimalizovat zábor ZPF, především zábor půdy v 1.a 2. třídě ochrany ZPF.~~
- ~~Minimalizovat vlivy na zastavěná území.~~

DS69 Obsluha nákladíště Vyškov

Prostorová opatření:

- Minimalizovat zábor ZPF, především zábor půdy v 1.a 2. třídě ochrany ZPF.
- Minimalizovat zábor a zásah do PUPFL.

Projektová opatření:

- V průběhu výstavby respektovat požadavky ochrany obyvatel zejména minimalizovat průjezdy nákladních vozidel a stavební techniky přes obytnou zástavbu obcí v místech nutného pohybu vozidel a techniky zajistit pravidelné čištění komunikací. Neumísťovat zařízení stavby do míst kontaktu s obytnou zástavbou.

- ~~Minimalizovat zábor ZPF, především zábor půdy v 1.a 2. třídě ochrany ZPF.~~
- ~~Minimalizovat zábor a zásah do PUPFL.~~

DS71 silnice III. třídy Bosonohy - Střelice

Prostorová opatření:

- Minimalizovat zábor ZPF, především zábor půdy v 1.a 2. třídě ochrany ZPF.

Projektová opatření:

- V průběhu výstavby respektovat požadavky ochrany obyvatel zejména minimalizovat průjezdy nákladních vozidel a stavební techniky přes obytnou zástavbu obcí v místech nutného pohybu vozidel a techniky zajistit pravidelné čištění komunikací. Neumísťovat zařízení stavby do míst kontaktu s obytnou zástavbou.
- V rámci technického řešení minimalizovat vlivy terénních nestabilit.
- V rámci technického řešení minimalizovat vlivy na odtokové poměry, čistotu povrchových vod a režim podzemních vod.

- ~~Minimalizovat zábor ZPF, především zábor půdy v 1.a 2. třídě ochrany ZPF.~~

Vodní cesta PK Vnorovy - nové zdvihadlo Veselí n. M.

Prostorová opatření:

- V rámci technického řešení vyloučit zásah na lokalitu ZCHD s národním významem (kozlíček jilmový *Saperda punctata*).
- Záměr umístit mimo vymezenou kulturní památku Zámek s parkem a bažantnicí.
- Minimalizovat zásahy do prvků ÚSES, zachovat funkce prvků ÚSES.
- Minimalizovat zábor ZPF, především zábor půdy v 1.a 2. třídě ochrany ZPF.

Projektová opatření:

- V rámci technického řešení minimalizovat vlivy na odtokové poměry, OP vodních zdrojů a čistotu povrchových vod.
- Respektovat kulturně historické hodnoty řešeného území a předcházet střetům se zájmy státní památkové péče.
- ~~Minimalizovat zásahy do prvků ÚSES, zachovat funkce prvků ÚSES.~~
- ~~Minimalizovat zábor ZPF, především zábor půdy v 1.a 2. třídě ochrany ZPF.~~

TE31 Slavětice - Prosenice, vedení 400 kV

Prostorová opatření:

- Minimalizovat skutečné plošné překryvy s prvky ÚSES.
- Minimalizovat zábor a zásah do PUPFL, především do lesů zvláštního určení.
- Minimalizovat vlivy na zásoby nerostných surovin (CHLÚ, výhradní ložiska).

Projektová opatření:

- Vhodnými technickými opatřeními a časovým harmonogramem vyloučit případně minimalizovat vlivy na ZCHÚ. Zachovat a využít stávající stožárová místa lokalizovaná mimo území ZCHÚ.
- Zajistit technická opatření ke snížení rizika přímých střetů ptáků s elektrovodem.
- V rámci technického řešení minimalizovat vlivy terénních nestabilit.
- V rámci technického řešení minimalizovat negativní vliv na krajinný ráz.
- ~~Minimalizovat skutečné plošné překryvy s prvky ÚSES.~~
- ~~Minimalizovat zábor a zásah do PUPFL, především do lesů zvláštního určení.~~
- ~~Minimalizovat vlivy na zásoby nerostných surovin (CHLÚ, výhradní ložiska).~~

TE32 vedení VVN 110 kV V525 Blansko - Boskovice

Prostorová opatření:

- Minimalizovat skutečné plošné překryvy s prvky ÚSES.
- Minimalizovat zábor a zásah do PUPFL.

Projektová opatření:

- Zajistit technická opatření ke snížení rizika přímých střetů ptáků s elektrovodem.
- V rámci technického řešení minimalizovat vlivy terénních nestabilit.
- V rámci technického řešení minimalizovat negativní vliv na krajinný ráz.
- ~~Minimalizovat skutečné plošné překryvy s prvky ÚSES.~~
- ~~Minimalizovat zábor a zásah do PUPFL.~~

TE33 VVN 110kV Sokolnice - Modřice

Prostorová opatření:

- Minimalizovat skutečné plošné překryvy s prvky ÚSES.
- Minimalizovat zábor a zásah do PUPFL.

Projektová opatření:

- Zajistit technická opatření ke snížení rizika přímých střetů ptáků s elektrovodem.
- Minimalizovat skutečné plošné překryvy s prvky ÚSES.
- Minimalizovat zábor a zásah do PUPFL.
- V rámci technického řešení minimalizovat negativní vliv na krajinný ráz.

NT1 Opatovice 1

Prostorová opatření:

- Minimalizovat zábor ZPF, především zábor půdy v 1.třídě ochrany ZPF.
- Minimalizovat zábor a zásah do PUPFL.

Projektová opatření:

- Vhodnou etapizací těžby a navazující rekultivací zachovat funkce prvků ÚSES.
- V rámci technického řešení minimalizovat vlivy na režim podzemních vod.
- Minimalizovat zábor ZPF, především zábor půdy v 1.třídě ochrany ZPF.
- Minimalizovat zábor a zásah do PUPFL.

NT2 Olbramovice

Prostorová opatření:

- Minimalizovat zábor a zásah do PUPFL.

Projektová opatření:

- Vhodnou etapizací těžby a navazující rekultivací zachovat funkce prvků ÚSES.
- V rámci technického řešení minimalizovat vlivy na režim podzemních vod.
- Minimalizovat zábor a zásah do PUPFL.

NT3 Luleč

Prostorová opatření:

- Minimalizovat zábor a zásah do PUPFL.

Projektová opatření:

- Vhodnou etapizací těžby a navazující rekultivací zachovat funkce prvků ÚSES.
- V rámci technického řešení minimalizovat vlivy na režim podzemních vod.
- Minimalizovat zábor a zásah do PUPFL.

K minimalizaci negativních **kumulativních a synergických vlivů** záměrů (koridorů a ploch) řešených v Z5 ZÚR JMK jsou navržena následující opatření:

- Kumulativní vlivy na krajinný ráz a krajinnou památkovou zónu minimalizovat vhodným technickým řešením záměrů DD13, TE31, TE32, TE33.
- Kumulativní, případně synergické vlivy na hlukovou situaci, ovzduší a lidské zdraví u záměrů DS7, DS51, DS65, DS67, DS68, DS69, DS71, DD13, NT2, NT3 minimalizovat zpracováním akustické a rozptylové studie se zohledněním všech adekvátních zdrojů hluku a emisí do ovzduší, působících v dotčeném území a zohledněním jejich výsledků při návrhu opatření ke splnění hlukových a imisních limitů.

Převzatá opatření vyplývají z hodnocení vlivů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti:

1) Rozšíření metropolitní oblasti OB3 Brno

V rámci budoucího rozvoje území metropolitní oblasti Brno zajistit, že nová výstavba nebude zasahovat do vymezených evropsky významných lokalit v prostoru metropolitní oblasti Brno OB3

2) DS7 I/38 Blížkovice (hranice kraje) – Znojmo, změna vymezení

Zpřesnit a vymežit koridor silnice I/38 s ohledem na optimalizaci trasy v rámci koridoru s cílem vyloučit jakékoli zásahy do území EVL Lom u Žerůtek.

Zajistit územní podmínky pro řešení migračního objektu v prostoru kritického místa BVS 3 Olbramkostel včetně naváděcích prvků dřevin.

3) DS67 I/50 Holubice - Slavkov

Zpřesnit a vymežit koridor **DS67** s ohledem na polohu EVL Člupy a zajistit územní podmínky pro eliminaci přímého zásahu do území jižní vydělené části EVL; tedy optimalizací trasy silnice I/50 v rámci koridoru a technickým řešením vyloučit zásah do EVL/PP Člupy. Pokud se takové řešení nenajde, je doporučeno zachovat stávající šířkové uspořádání komunikace.

4) DS68 obchvat Vyškova

Zpřesnit a vymežit koridor DS68 s ohledem na polohu jeho části v kritickém místě BVS 3 Vyškov a zajistit územní podmínky pro řešení migrační prostupnosti v JZ části koridoru.

5) TE29 (Slavětice-) hranice kraje (- Mírovka)

Zpřesnit a vymežit koridor **TE29** s ohledem na EVL Ve Žlebě a EVL Velký kopec ve stopě stávajícího ochranného pásma el. vedení. Zajistit územní podmínky pro zachování a využití stávajících stožárových míst.

6) TE31 (Slavětice-) hranice kraje (- Prosenice) vedení 400 kV

Pro křížení EVL Větrníky a EVL Volkramy zpřesnit a vymežit koridor **TE31** s tím, že budou zajištěny územní podmínky pro umístění nových stožárových míst mimo vymezení EVL; pokud bude možno uplatnit přezbrojení VVN 220 kV na ZVN 400 kV, tak uplatnit posun stožárových míst mimo vymezení EVL. Pro křížení EVL Ve Žlebě a EVL Velký kopec zpřesnit vedení koridoru ve stopě stávajícího ochranného pásma el. vedení a zajistit územní podmínky pro zachování a využití stávajících stožárových míst (přezbrojení, zdvojení). V případě souběhu vedení územně zajistit umístění stožárových míst mimo vymezení EVL Ve Žlebě. Pro křížení EVL Velký kopec preferovat umístění stožárových míst mimo vymezení EVL. Pokud z technickobezpečnostních důvodů nebude možné pro souběh vedení zajistit nové stožárové místo mimo EVL, tak územně zajistit, že pro nové stožárové místo bude využita plocha ruderních lad v sousedství stávajícího stožárového místa.

7) NT1 Opatovice I a NT3 Luleč

Při zpřesňování ploch NT1 a NT3 zajistit územní podmínky pro zachování optimální funkce biotopu vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců

8) NT2 Olbramovice

Ve vztahu k EVL Krumlovský les v rámci přípravy vlastního záměru ověřit dosah případné změny hydrogeologických poměrů na území EVL hydrogeologickým modelem.

Výše uvedená zmírňující opatření č. **1, 2, 3, 4, 5, 6 a 7** jsou odůvodnitelná na úrovni podrobnosti ÚPD charakteru ZÚR s tím, že přispívají ke zmírnění vlivů na předměty ochrany, potenciálně ohrožené u jednotlivých dotčených EVL řešenými koridory/plochami. Opatření č. **8** je projektového charakteru s tím, že bude zohledněno v navazujících správních řízeních.

Vyhodnocení vlivů Z5 ZÚR JMK na životní prostředí bylo realizováno metodou „ex ante“, tedy paralelně se zpracováním posuzované koncepce. Tento postup umožnil zapracovat již v návrhu Z5 ZÚR JMK

navrhovaná opatření, tj. požadavky na rozhodování ve vymezených koridorech a plochách z hlediska minimalizace negativních vlivů na životní prostředí.

A.9. Zhodnocení způsobu zpracování vnitrostátních cílů ochrany životního prostředí přijatých na mezinárodní, unijní nebo národní úrovni do Změny č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje a jejich zohlednění při výběru variant řešení, včetně případného výběru nejvhodnější varianty

Cíle ochrany životního prostředí jsou formulovány v příslušných koncepčních materiálech. Jejich přehled je uveden v kapitole A.1.2. *Vztah k jiným koncepcím*. Z5 ZÚR JMK je poměrně rozsáhlá aktualizace, která navrhuje nové záměry v oblasti dopravy, technické infrastruktury a těžby. Jak Z5 ZÚR JMK reflektuje vnitrostátní cíle ochrany životního prostředí je vyhodnoceno v kapitole A.2. *Zhodnocení vztahu Změny č. 5 ZÚR JMK k cílům ochrany životního prostředí přijatým na vnitrostátní úrovni*.

Na základě výstupů analýzy relevantních **mezinárodních, unijních**, národních a krajských dokumentů byly pro jednotlivá témata ochrany životního prostředí v kapitole A.2. formulovány tzv. referenční cíle, které představují cíle ochrany životního prostředí. Způsob jejich zpracování do Z5 ZÚR JMK je uveden v následující tabulce:

Tab. A. 9.1: Zohlednění referenčních cílů v Z5 ZÚR JMK

Téma životního prostředí	Referenční cíl	Zohlednění referenčních cílů v Z5 ZÚR JMK
Ovzduší	Omezit emise látek ohrožujících lidské zdraví	K dosažení referenčního cíle přispívá Z5 ZÚR JMK vymezení koridorů dopravní infrastruktury, které se stanou součástí účinného dopravního systému, díky kterému dojde k zefektivnění dopravy, omezení dopravní zátěže zastavěných území. K naplňování cíle Z5 ZÚR JMK dále přispívá zařazením záměru realizace terminálu Brno do DD13 a doplněním priority (7) týkající se vymezení nových zastavitelných ploch v návaznosti na veřejnou dopravu.
Voda	Zvýšit retenční schopnost krajiny	K dosažení referenčního cíle přispívá Z5 ZÚR JMK doplněním plochy protipovodňových opatření do záměru VH10.
	Snížit znečištění podzemních vod	Problematika není Z5 ZÚR JMK přímo řešena. K naplňování cíle Z5 ZÚR JMK přispívá zařazením požadavku na minimalizaci vlivů na ochranná pásma vodních zdrojů a režim podzemních vod mezi úkoly pro územní plánování.
	Snížit znečištění povrchových vod	Z5 ZÚR JMK přispívá k naplnění cíle doplněním priority (9) o požadavek týkající se čištění odpadních vod
Půda	Minimalizovat zábory půdy	Problematika není Z5 ZÚR JMK přímo řešena. Naplňování cíle je zajištěno zařazením požadavku na minimalizaci záboru ZPF mezi úkoly pro územní plánování ve výrokové části ZÚR JMK.
	Zachovat nebo zvýšit současnou výměru lesů	Problematika není Z5 ZÚR JMK přímo řešena. Naplňování cíle je zajištěno zařazením požadavku na minimalizaci záboru PUPFL mezi úkoly pro územní plánování ve výrokové části ZÚR JMK.
Biologická rozmanitost, flóra, fauna	Ochrana biologické rozmanitosti.	K naplňování cíle Z5 ZÚR JMK přispívá aktualizací ÚSES v CHKO a zařazením požadavku na ochranu zvláště chráněných území, lokalit zvláště chráněných druhů s národním významem mezi úkoly pro územní plánování.
Krajina	Ochrana krajinného rázu	Problematika není Z5 ZÚR JMK přímo řešena. Naplňování cíle je zajištěno zařazením požadavku na minimalizaci vlivů na krajinný ráz mezi úkoly pro územní plánování.

Téma životního prostředí	Referenční cíl	Zohlednění referenčních cílů v Z5 ZÚR JMK
	Zachování prostupnosti krajiny, minimalizace fragmentace krajiny	Problematika není Z5 ZÚR JMK přímo řešena. Naplňování cíle je zajištěno zařazením požadavku na zajištění průchodnosti krajiny mezi úkoly pro územní plánování ve výrokové části ZÚR JMK.

Zohlednění referenčních cílů životního prostředí při výběru variant řešení

Záměry navržené v Z5 ZÚR JMK nejsou řešeny variantně.

Na základě výše uvedeného hodnocení je možné konstatovat, že návrh Z5 ZÚR JMK jako celek převážně přispívá k dosažení vnitrostátních cílů ochrany životního prostředí. Zapracování těchto cílů v návrhu Z5 ZÚR JMK je dostatečné.

A.10. Vyhodnocení možných přeshraničních vlivů Změny č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje na životní prostředí

Jihomoravský kraj se nachází v jihovýchodní části České republiky a sousedí na západě s Jihočeským krajem a Krajem Vysočina, na severu s Pardubickým krajem, na severovýchodě s Olomouckým krajem a na východě se Zlínským krajem. Jihozápadně sousedí s Rakouskem a jihovýchodně se Slovenskem. Pro hodnocení přeshraničních vlivů byl použit stejný metodický postup jako při hodnocení standardních vlivů (viz. kap. 7.2, příloha č. 1). Byly identifikovány záměry s možnými přeshraničními vlivy, následně bylo posouzeno očekávané ovlivnění jednotlivých složek životního prostředí. Pro hodnocení byla použita semikvantitativní stupnice od potenciálně významných pozitivních vlivů (+2) přes mírné pozitivní (+1), zanedbatelné (0), mírně negativní (-1) po významně negativní vlivy (-2). Výsledky hodnocení jsou uvedeny v následujícím textu.

Vlivy přesahující hranice ČR

U ploch a koridorů řešených v rámci Z5 ZÚR JMK nebyly na úrovni hodnocení SEA identifikovány žádné vlivy přesahující hranice České republiky. Povaha a umístění záměrů řešených Z5 ZÚR JMK vylučují ovlivnění cizích států. Nebyly identifikovány žádné možné střety s limity životního prostředí, resp. žádné potenciálně pozitivní či negativní vlivy, tedy žádné vlivy přesahující hranice České republiky. Ani jako celek nevykazuje Z5 ZÚR JMK vlivy přesahující hranice ČR.

Vlivy přesahující hranice kraje v rámci ČR

Následující záměry (koridory) řešené v Z5 ZÚR JMK končí na hranici Jihomoravského kraje nebo pokračují v sousedních krajích:

- DS7 I/38 Blížkovice (hranice kraje) – Znojmo Kraj Vysočina
- DS65 I/50 Bučovice – Kožušice Zlínský kraj
- TE31 Slavětice - Prosenice, vedení 400 kV Kraj Vysočina, Olomoucký kraj

Upravený koridor DS7 I/38 Blížkovice (hranice kraje) – Znojmo má návaznost v Kraji Vysočina (koridor DK01). Je zřejmé, že na území Kraje Vysočina se budou projevovat především vlivy ze silniční dopravy realizované na území Kraje Vysočina. Tyto vlivy byly vyhodnoceny v rámci SEA ZÚR Kraje Vysočina a také budou řešeny podrobněji v navazujících fázích přípravy záměru. Přeshraniční vlivy hodnocených změn koridoru DS7 jsou vyhodnoceny jako zanedbatelné. Na území Kraje Vysočina nebyly identifikovány žádné potenciálně mírné nebo významné pozitivní nebo negativní kumulativní a synergické vlivy hodnocených změn koridoru DS7.

Nový koridor DS65 I/50 Bučovice – Kožušice končí na hranici se Zlínským krajem. Pokračování na území Zlínského kraje není v ZÚR Zlínského kraje vymezeno. Na území Zlínského kraje se projeví vlivy ze silniční dopravy realizované na území Zlínském kraji. Přeshraniční vlivy koridoru DS65 jsou vyhodnoceny jako zanedbatelné. Na území Zlínského kraje nebyly identifikovány žádné potenciální mírné nebo významné **pozitivní nebo** negativní kumulativní a synergické vlivy.

Navržený koridor TE31 Slavětice – Prosenice, vedení 400 kV vychází z PÚR ČR a má návaznost v Kraji Vysočina a v Olomouckém kraji. Je zřejmé, že na území Kraje Vysočina a Olomouckém kraji se budou projevovat především vlivy z el. vedení realizované na území příslušných krajů. Tyto vlivy tedy budou vyhodnoceny až v rámci SEA ZÚR Kraje Vysočina a ZÚR Olomouckého kraje a také podrobněji v navazujících fázích přípravy záměru. Možné přeshraniční vlivy realizace záměru el. vedení na území Jihomoravského kraje jsou pouze v oblasti vlivů na krajinný ráz. S ohledem na využití stávající trasy 220 kV lze vlivy na území navazujících krajů (Kraj Vysočina, Olomoucký kraj) vyhodnotit jako zanedbatelné.

Koridor TE31 Slavětice – Prosenice, vedení 400 kV začíná v kraji Vysočina v rozvodně Slavětice cca 4,9 km od hranice Jihomoravského kraje. Koridor pro el. vedení 400 kV mezi rozvodnou Slavětice a hranicí krajů je vymezen i v ZÚR Kraje Vysočina pod označením E04 Nadzemní vedení ZVN 400 kV TR Slavětice – hranice Jihomoravského kraje. V tomto úseku byly identifikovány potenciální mírné negativní kumulativní vlivy na krajinný ráz (-1) se stávajícími el. vedeními ZVN 400 kV a VVN 110 kV, **nejsou předpokládány žádné pozitivní přeshraniční vlivy.**

Na opačné straně Jihomoravského kraje vstupuje koridor TE31 Slavětice – Prosenice, vedení 400 kV do Olomouckého kraje. Tento koridor má pokračování v ZÚR Olomouckého kraje, na území Olomouckého kraje byly identifikovány potenciální mírné negativní kumulativní vlivy na krajinný ráz (-1) se stávajícím el. vedením VVN 220 kV, **nejsou předpokládány žádné pozitivní přeshraniční vlivy.**

U ostatních řešených ploch a koridorů nebyly identifikovány žádné možné střety s limity životního prostředí, resp. žádné potenciálně mírné nebo významné pozitivní či negativní vlivy přesahující hranice Jihomoravského kraje.

Celkově lze konstatovat, že Z5 ZÚR JMK může ovlivnit území za hranicí kraje, a to pouze z hlediska vlivů na krajinný ráz. Vlivy byly vyhodnoceny jako potenciální mírně negativní.

A.11. Souhrnné vypořádání požadavků uplatněných ve stanovisku příslušného úřadu k návrhu zadání Změny č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje

Ministerstvo životního prostředí (MŽP) vydalo **dvě stanoviska k potřebě posouzení návrhu Z5 ZÚR JMK z hlediska vlivů na životní prostředí dne 20. 8. 2024 č. j.: MZP/2024/710/3273 a ze dne 19. 3. 2025 č. j.: MZP/2025/710/762.**

Stanovisko ze dne 20.8.2024

MŽP stanovilo následující požadavky na hodnocení vlivů na životní prostředí:

Při zpracovávání vyhodnocení vlivů návrhu A5ZÚR JMK na životní prostředí a veřejné zdraví je důvodné vycházet z Metodického doporučení pro vyhodnocení vlivů PÚR ČR a ZÚR na životní prostředí zveřejněného ve Věstníku MŽP (ročník XV – únor 2015 – částka 2). Rovněž je nezbytné, aby vyhodnocení SEA bylo zpracováno dle jednotlivých bodů přílohy č. 4 ke stavebnímu zákonu, bylo přezkoumatelné, logicky srozumitelné, konzistentní apod.

Vypořádání požadavku

Akceptováno. Předložené hodnocení je zpracováno v souladu s výše uvedeným požadavkem. Vycházeli

jsme z nejnovějšího metodického pokynu Manuál SEA II – Vyhodnocení vlivů ÚPD na životní prostředí a další souvislosti.

Autorizovaná osoba zmocněná ke zpracování vyhodnocení SEA dle ustanovení § 19 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí musí stanovit a následně uvést metodiku pro zpracování jednotlivých bodů, resp. kapitol vyhodnocení SEA. Tato autorizovaná osoba je rovněž povinna veškeré identifikované potenciální vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví a navržená minimalizační opatření ve vazbě na tyto zjištěné vlivy s pořizovatelem či zpracovatelem změny územně plánovací dokumentace konzultovat, aby mohl návrh A5ZÚR JMK pružně reagovat na výsledky tzv. procesu SEA.

Vypořádání požadavku

Akceptováno. Součástí předkládaného hodnocení je popis metodiky, který je uveden v příloze č. 1. Navržená opatření byla konzultována se zpracovatelem Z5 ZÚR JMK.

1. Při popisu současného stavu životního prostředí, resp. stávajícího stavu jednotlivých složek životního prostředí v řešeném území je nutné vycházet z nejaktuálnějších dostupných dat.

Vypořádání požadavku

Akceptováno. Informace o stavu životního prostředí jsou uvedeny v kapitole A.3. Při popisu jsme vycházeli z nejaktuálnějších dostupných dat. U jednotlivých složek životního prostředí jsou uvedeny zdroje informací.

2. Požadujeme vyhodnotit, zda návrh A5ZÚR JMK naplňuje cíle koncepčních dokumentů v oblasti ochrany přírody a krajiny, např. Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR 2020 – 2025, Státní politiky životního prostředí ČR 2030 s výhledem do roku 2050, Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016 – 2025, dále v oblasti ochrany ovzduší jako Programů zlepšování kvality ovzduší aglomerace Brno (2020) a zóny Jihovýchod (2021) včetně jejich aktualizčních dodatků (2024) a Aktualizace Národního programu snižování emisí (2023) či PÚR ČR.

Vypořádání požadavku

Akceptováno. Vztah Z5 ZÚR JMK ke strategickým dokumentům včetně Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR 2020 – 2025, Státní politiky životního prostředí ČR 2030 s výhledem do roku 2050, Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016 – 2025, Programů zlepšování kvality ovzduší aglomerace Brno (2020) a zóny Jihovýchod (2021) včetně jejich aktualizčních dodatků (2024) a Aktualizace Národního programu snižování emisí (2023) či PÚR ČR je uveden v kap. A.1.2, vyhodnocení je provedeno v kapitole A.2.

3. U všech navržených ploch a koridorů požadujeme jednotlivě vyhodnotit vliv na všechny složky životního prostředí, veřejné zdraví a obyvatelstvo (včetně vlivů na lidská sídla s důrazem na hluk, pohodu obyvatelstva a další determinanty). Posuzují se vlivy na veřejné zdraví a životní prostředí, zahrnující vlivy na živočichy a rostliny (zejména vlivy na střety s migračními trasami velkých savců a zachování migrační propustnosti, fragmentaci krajiny, ÚSES), ekosystémy, biologickou rozmanitost, půdu, vodu, ovzduší, klima, krajinu, krajinný ráz, přírodní zdroje, hmotný majetek a kulturní dědictví, a jejich vzájemné působení a souvislosti.

Vypořádání požadavku

Akceptováno. Vyhodnocení vlivů Z5 ZÚR JMK je provedeno v kapitole A.6. Podrobné hodnocení vlivů nových a měněných ploch a koridorů je uvedeno v příloze č. 2. Byly vyhodnoceny vlivy na 1. ovzduší a klima, 2. obyvatelstvo, lidské zdraví, 3. biologickou rozmanitost, faunu a flóru, 4. půdu, 5. horninové prostředí, 6. povrchové a podzemní vody, 7. hmotné statky, 8. kulturní dědictví včetně dědictví architektonického a archeologického, 9. krajinu. V rámci vlivů na biologickou

rozmanitost, faunu

a flóru byl sledován vliv na migrační prostupnost krajiny a na zachování funkčnosti ÚSES. V rámci vlivů na krajinu byl sledován vliv na krajinný ráz a vliv na fragmentaci krajiny. Vliv na ekosystémy je zahrnut do vyhodnocení vlivů na biologickou rozmanitost, faunu, flóru.

4. Vyhodnotit potenciální vlivy návrhu A5ZÚR JMK ve vztahu k obecné ochraně přírody a krajiny, zejména možné vlivy na ÚSES a VKP, dále ovlivnění krajinného rázu a migrační prostupnosti krajiny.

Vypořádání požadavku

Akceptováno. Vyhodnocení vlivů na ÚSES a migrační prostupnost je provedeno v kapitole A.6.2.3. Vyhodnocení vlivů na biologickou rozmanitost, faunu a flóru, vyhodnocení vlivů na krajinný ráz včetně VKP je provedeno v kapitole A.6.2.9. Vlivy na krajinu.

5. Vyhodnotit vliv návrhu A5ZÚR JMK na ZCHÚ včetně těch připravovaných k vyhlášení (např. Chráněná krajinná oblast Soutok), respektive zda realizaci aktualizace nemůže dojít k ohrožení předmětů a cílů ochrany soustavy ZCHÚ v rámci dotčeného území, a navrhnout případná opatření k předcházení, vyloučení nebo snížení negativních vlivů vymezení ploch a koridorů a případné doprovodné infrastruktury na zvláště chráněná území (včetně nově vyhlášených), pokud se v zájmovém území nacházejí.

Vypořádání požadavku

Akceptováno. Hodnocení vlivů na ZCHÚ včetně CHKO Soutok včetně návrhu minimalizačních opatření je uvedeno v příloze č. 2 a v kapitole A.6.2.3 Vlivy na biologickou rozmanitost, faunu, flóru.

6. Vyhodnotit potenciální vlivy na EVL, PO, zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů, biodiverzitu či další chráněné složky životního prostředí a zohlednit únosnost jednotlivých chráněných území vzhledem k jejich přírodním podmínkám, předmětům ochrany a celistvosti a posoudit možné vlivy z hlediska přímých disturbancí, v případě identifikace možných negativních vlivů navrhnout ve vyhodnocení SEA opatření k předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci těchto negativních vlivů a opatření zajišťující migrační prostupnost území pro živočichy.

Vypořádání požadavku

Akceptováno. Potenciální vlivy na EVL a PO byly vyhodnoceny v části B. VVURÚ RNDR. Milanem Macháčkem, autorizovanou osobou pro hodnocení vlivů dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění. Závěry hodnocení a navržená opatření byla převzata do předkládaného hodnocení SEA.

7. Posoudit možné vlivy navrhovaných ploch a koridorů na biotop vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců a ploch s výskytem národně významných druhů a jejich územní nároky zohlednit v návrhu pořizované A5ZÚR JMK.

Vypořádání požadavku

Akceptováno. Vlivy na biotop vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců a ploch s výskytem národně významných druhů jsou uvedeny v příloze č. 2 a v kapitole A.6.2.3. Vlivy na biologickou rozmanitost, faunu, flóru.

8. Požadujeme vyhodnotit vliv návrhu A5ZÚR JMK na PUPFL a zásahy do lesních porostů a do ochranného pásma lesa. Zároveň vyžadujeme navrhnout ve vyhodnocení SEA případná opatření k předcházení, vyloučení nebo snížení případných negativních vlivů.

Vypořádání požadavku

Akceptováno. Vyhodnocení vlivů na PUPFL je provedeno v kapitole A.6.2.4. a v příloze č. 2. Vyhodnocen je zábor PUPFL v jednotlivých kategoriích - lesy hospodářské, lesy zvláštního určení,

lesy ochranné a fragmentace porostů. V případě identifikace negativních vlivů jsou stanoveny požadavky na minimalizaci rozsahu záboru a zásahu do PUPFL.

9. Vyhodnotit vliv návrhu A5ZÚR JMK na ZPF především z hlediska ohrožení předmětů a cílů ochrany ZPF, dále ve vztahu k velikosti záborů zemědělské půdy a také záborů nejkvalitnější půdy a navrhnout minimalizační opatření vůči možným negativním vlivům.

Vypořádání požadavku

Akceptováno. Vyhodnocení vlivů na ZPF je provedeno v kapitole A.6.2.4. a v příloze č. 2. Vyhodnocen je celkový zábor ZPF, zábor ZPF v I. a II. třídě ochrany. Jsou stanoveny požadavky na minimalizaci rozsahu záboru ZPF.

10. Posoudit vlivy na podzemní a povrchové vody, zaměřit se na ovlivnění zdrojů podzemních vod včetně zabezpečení jakosti povrchových a podzemních vod v dotčené oblasti, vodní režim a zadržování vody v krajině a navrhnout opatření k předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných negativních vlivů.

Vypořádání požadavku

Akceptováno. Vyhodnocení vlivů na podzemní a povrchové vody je provedeno v kapitole A.6.2.6. a v příloze č. 2. Vyhodnocen je vliv na záplavová území, CHOPAV, ochranná pásma vodních zdrojů, ochranná pásma přírodních léčivých a minerálních zdrojů, svrchní útvary podzemních vod, útvary povrchových vod. Byly vyhodnoceny vlivy na odtokové poměry a vodní režim krajiny. Jsou stanoveny požadavky na ochranu vodního prostředí.

11. V rámci vyhodnocení SEA požadujeme vyhodnotit vliv návrhu A5ZÚR JMK na kvalitu ovzduší, přičemž je nutno vycházet z aktuálních dat o úrovních znečištění ovzduší. A zároveň požadujeme navrhnout taková opatření v podrobnosti zásad územního rozvoje, která zajistí, že nedojde ke zhoršení imisní zátěže oproti stávajícímu stavu.

Vypořádání požadavku

Akceptováno. Popis kvality ovzduší vychází z nejaktuálnějších dostupných informací v době zpracování SEA hodnocení. Vyhodnocení vlivů na kvalitu ovzduší bylo provedeno v kapitole A.6.2.1. Vlivy na ovzduší a klima. Z hodnocení vyplývá převažující pozitivní vliv na ovzduší a klima.

12. Požadujeme provést vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů. V této souvislosti poukazujeme např. na rozsudek NSS 1 Ao 7/2011 – 526, kterým byly zrušeny Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje. Vyhodnocení těchto vlivů na životní prostředí je třeba zpracovat jak na úrovni konkrétních navržených ploch a koridorů, tak i s ohledem na širší vztahy a vazby v souvislosti se stavem v území a se záměry v území schválenými k realizaci či záměry uvažovanými (rozsudek NSS 4 AOs 1/2013 – 133). Tam, kde budou zjištěny potenciální negativní kumulativní nebo synergické vlivy, je nutné navrhnout kompenzační opatření a případný monitoring těchto potenciálních vlivů.

Vypořádání požadavku

Akceptováno. Vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů bylo provedeno v kapitole A.6.3. a v příloze č. 2. Postup hodnocení je uveden v příloze č. 1. Pro minimalizaci negativních vlivů jsou navržena v kapitole A.6.3 a příloze č. 2 minimalizující opatření. Nebyla stanovena kompenzační opatření a monitoring kumulativních a synergických vlivů.

13. Při vymezování ploch a koridorů ve variantách náležitě vyhodnotit a porovnat všechny varianty obsažené v návrhu A5ZÚR JMK z hlediska jejich přípustnosti (přípustné, podmíněně přípustné, nepřípustné) v souvislosti se zájmy ochrany životního prostředí a veřejného zdraví. U varianty

podmíněně přípustné navrhne posuzovatel případná opatření, která by vyloučila, snížila, zmírnila nebo kompenzovala potenciální negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví. Dále porovná varianty a stanoví jejich pořadí z hlediska vyhodnocených vlivů.

Vypořádání požadavku

Akceptováno. Vyhodnocení návrhu Z5 ZÚR JMK (aktivní varianta) s variantou nulovou je provedeno v kapitole A.7.

14. V případě identifikace možných negativních vlivů návrhu A5ZÚR JMK na složky životního prostředí nebo na veřejné zdraví navrhnout ve vyhodnocení SEA opatření k předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci těchto negativních vlivů. Tato minimalizační opatření musí být primárně navrhována pro strategickou úroveň (snaha stanovit taková opatření koncepčního, prostorového atp. charakteru, aby byly již na této úrovni ošetřeny možné zjištěné či předpokládané vlivy negativního charakteru na životní prostředí a veřejné zdraví), následně až pro úroveň projektovou. Navrhovaná minimalizační opatření by měla rovněž směřovat i do kritérií pro rozhodovací činnost v území, aby byla zajištěna náležitá provazba s navazujícími řízeními, jelikož samotná projektová opatření nelze zpracovat do výrokové části návrhu A5ZÚR JMK. Spolupracovat při návrhu těchto minimalizačních opatření s projektantem a pořizovatelem tak, aby návrh aktualizace, resp. jeho výroková část byla průběžně dle výsledků vyhodnocení SEA upravována.

Vypořádání požadavku

Akceptováno. Byla stanovena opatření k předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci negativních vlivů. Tato opatření jsou uvedena jak v příloze č. 2, tak v kapitole A.8., jejich zohlednění v návrhu koncepce je popsáno v kap. A.13. Při návrhu opatření a jejich uplatnění v ZÚR jsme spolupracovali s projektantem Z5 ZÚR JMK.

15. Požadujeme, aby autorizovaná osoba v rámci vyhodnocení SEA vypracovala závěry a doporučení včetně návrhu stanoviska MŽP k návrhu A5ZÚR JMK s uvedením jasných výroků, zda lze z hlediska potenciálních negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví s A5ZÚR JMK jako celkem, tak s jednotlivými opatřeními souhlasit, souhlasit s požadavky včetně jejich upřesnění, anebo nesouhlasit. Závěr musí obsahovat i konstatování nejpříjemnější varianty z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví.

Vypořádání požadavku

Akceptováno. Součástí hodnocení SEA návrh stanoviska, který je uveden v příloze č. 5. Závěr hodnocení je uveden v kapitole A.14 Netechnické shrnutí výše uvedených údajů.

16. V rámci vyhodnocení SEA je nezbytné relevantně vypořádat a náležitě odůvodnit všechny požadavky uvedené v tomto stanovisku, resp. uvést, v jaké části vyhodnocení SEA (vhodné jsou odkazy na příslušné strany) došlo k požadovanému hodnocení vlivů a k jakým závěrům posuzovatel při hodnocení dospěl.

Vypořádání požadavku

Akceptováno. Vypořádání všech požadavků je uvedeno v kapitole A.11.

Stanovisko ze dne 19.3.2025

MŽP v části I. stanovuje další požadavky na rozsah a obsah vyhodnocení SEA a naturového posouzení:

1) Vyhodnotit potenciální negativní vlivy požadavků, tzn. vymezení návrhových ploch a koridorů (např. vymezení koridorů pro záměry silniční dopravy) na zvláště chráněná území, respektive zda realizací Z5ZÚR JMK nemůže dojít k ohrožení předmětů a cílů ochrany soustavy zvláště chráněných území (včetně např. CHKO Soutok). S ohledem na výše uvedené požadujeme ve vyhodnocení navrhnout případná opatření k předcházení, vyloučení nebo snížení negativních vlivů vymezení výše uvedených

Vypořádání požadavku

Akceptováno. V rámci předkládaného hodnocení SEA bylo provedeno vyhodnocení nových a měněných ploch a koridorů na zvláště chráněná území a lokality zvláště chráněných druhů s národním významem. Výsledky hodnocení jsou uvedeny v příloze č. 2 a v kapitole A.6.2.3. Vlivy na biologickou rozmanitost, faunu a flóru. Příslušná opatření k předcházení, vyloučení nebo snížení negativních vlivů jsou uvedena

v příloze č. 2 a kapitole A.8. Pro hodnocení byly použity aktuální podklady AOPK <https://gis-aopkcr.opendata.arcgis.com/>, které obsahují CHKO Soutok.

2) V naturovém posouzení, zpracovaném autorizovanou osobou podle § 45j odst. 1 ZOPK, je třeba se zaměřit zejména na přímé a sekundární vlivy, které mohou generovat nově vymezované plochy a koridory v předkládaném návrhu aktualizace, a to i s ohledem na jejich případné kumulativní a synergické vlivy.

Vypořádání požadavku

Součástí vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území je vyhodnocení vlivů na lokality soustav Natura 2000, které zpracovat RNDr. Milan Macháček autorizovaná osoba podle §45j odst. 1 ZOPK.

V části II. MŽP sděluje, že na základě ustanovení § 42 odst. 1 stavebního zákona k upravenému obsahu Zprávy neuplatňuje další vyjádření a souhlasí se zpracováním původních připomínek a požadavků z hlediska horního zákona a zákona o geologických pracích, zákona o ochraně ovzduší. Z hlediska zákona o posuzování vlivů na životní prostředí k upravenému návrhu Zprávy také nemá připomínky. MŽP doporučuje: „Avšak do návrhu Zprávy pro další období v kapitole D Vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území vyplývající z uplatňování zásad územního rozvoje z hlediska jejich možných nepředvídaných dopadů, včetně potřeby opatření na jejich odvrácení, zmírnění nebo kompenzací považujeme za žádoucí uvést i dostatečné úvahy pořizovatele, jelikož má být uveden popis postupu provedení hodnocení uplatňování ZÚR JMK, tzn. má být i popsáno, jak docházelo k samotnému vyhodnocování monitorovacích ukazatelů na životní prostředí, aby mohlo být následně ve Zprávě konstatováno, zda byly nebo nebyly zjištěny nepředpokládané významné negativní dopady na životní prostředí, potažmo na udržitelný rozvoj území.“

Vypořádání požadavku

Ve Zprávě o uplatňování ZÚR JMK v uplynulém období je v kapitole D. Vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území vyplývající z uplatňování zásad územního rozvoje z hlediska jejich možných nepředvídaných dopadů, včetně potřeby opatření na jejich odvrácení, zmírnění nebo kompenzací je provedeno hodnocení vývoje stavu životního prostředí dle stanovených indikátorů včetně závěru, že nejsou indikovány nepředvídatelné významné negativní dopady na složky životního prostředí.

A.12. Návrh ukazatelů pro sledování vlivu Změny č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje na životní prostředí

ZÚR JMK neobsahují návrh konkrétního způsobu sledování implementace dokumentu, tj. zejména způsobu a míry zohlednění ZÚR JMK v navazujících územně plánovacích dokumentacích obcí a dalších koncepčních dokumentech. Hodnocení vlivů návrhu Z5 ZÚR JMK na životní prostředí obsahuje návrh indikátorů pro sledování reálného dopadu implementace Z5 ZÚR JMK na jednotlivé složky životního prostředí, u nichž byl identifikován potenciálně mírný nebo významný negativní vliv. **Nebyly stanoveny indikátory pro složky, u kterých byl identifikován vliv na rozhraní nulového a mírně negativního vlivu (hodnocení 0/-1).** Návrh případných ukazatelů je již pod podrobností ZÚR a spadá do přípravné fáze záměru.

Návrh ukazatelů pro sledování vlivu podzemní a povrchové vody byl konzultován s Ing. Čudkovou, Ph.D. vedoucí útvaru vodohospodářského plánování. Na úrovni ZÚR nebyl nalezen odpovídající ukazatel pro sledování vlivů na povrchové a podzemní vody, který by měl adekvátní vypovídající hodnotu a který by se dal využít pro monitorování vlivu potenciálních negativních změn v kvalitě a kvantitě povrchových a podzemních vod.

Na úrovni ZÚR nebyl dále nalezen odpovídající indikátor pro sledování vlivů na krajinný ráz.

Doporučujeme sledovat následující indikátory.

Tab. A.10.1: Indikátory stanovené pro sledování vlivu Z5 ZÚR JMK

Téma	Indikátor	Zdroj dat	Jednotka
Obyvatelstvo, lidské zdraví	Změna podílu území s překročenými hygienickými limity hluku pro chráněné venkovní prostory a chráněné venkovní prostory staveb (případně počet osob zasažených překročenými hygienickými limity), případně podíl území s překročenými mezními hodnotami hlukové expozice (případně počet osob zasažených překročenými mezními hodnotami)	MZdr., Cenia	ha, %
Půda	Rozsah/podíl nových záboru PUPFL.	ČUZK	ha, %
	Rozsah/podíl nových záborů ZPF I. a II. třídy ochrany	ČUZK	ha, %
Biologická rozmanitost	Změna rozlohy zvláště chráněných území dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů	ČSÚ	ha, %
Hmotný majetek	Změna v rozloze zastavěného území	ČUZK	ha/%
Horninové prostředí	Změna v rozloze CHLÚ	Česká geologická služba	Ha/%
Kulturní a historické památky	Změna v počtu případně v rozloze kulturních památek	NPÚ	ks, ha, %

Indikátory byly odsouhlaseny pořizovatelem Z5 ZÚR JMK. Jejich vyhodnocení bude probíhat v rámci návrhu zprávy o uplatňování zásad územního rozvoje, tj. minimálně 1x4 roky.

A.13. Návrh požadavků na rozhodování ve vymezených plochách a koridorech z hlediska minimalizace negativních vlivů na životní prostředí

Návrh požadavků na rozhodování ve vymezených koridorech je sestaven na základě výsledků vyhodnocení vlivů nových nebo měněných koridorů Z5 ZÚR JMK, na základě návrhu opatření uvedených v kapitole A.8. a v příloze č. 2 tohoto dokumentu. Pro plánování a usměrňování územního rozvoje koridorů zpracovatel SEA doporučil ve spolupráci se zpracovatelem Z5 ZÚR JMK níže uvedené požadavky.

A.13.1. Návrh opatření pro koridory měněné v Z5 ZÚR JMK

DS6 D55 Rohatec – Hodonín – D2

Řešená změna nevykazuje potenciální významné negativní vlivy na složky životního prostředí. Nebyly identifikovány nové negativní vlivy. Není navrženo doplnění nebo změna požadavků na uspořádání a využití území a úkolů pro územní plánování. Na danou změnu se vztahují požadavky a úkoly z odst. **dle nového číslování (85) a (107) výrokové části** ZÚR JMK.

DS7 I/38 Blížkovice (hranice kraje) – Znojmo

Řešená změna nevykazuje nové negativní vlivy. Není navrženo doplnění nebo změna požadavků na uspořádání a využití území a úkolů pro územní plánování. Na danou změnu se vztahují požadavky a úkoly z odst. **dle nového číslování (85) a (112) výrokové části** ZÚR JMK.

V rámci hodnocení bylo stanoveno opatření

- **Optimalizací trasy silnice v rámci koridoru a technickým řešením vyloučit zásah na PP Lom u Žerůtek**

Komentář

Ochrana PP Lomu u Žerůtek je součástí Z5 ZÚR JMK nově číslovaného bodu (112).

DS21 Silnice I/53 Znojmo – Pohořelice, homogenizace včetně MÚK

Řešená změna zasahuje na lokalitu zvláště chráněného druhu s národním významem. Bylo doporučeno následující opatření pro minimalizaci negativních vlivů

- Minimalizovat vlivy na lokalitu zvláště chráněného druhu s národním významem.

Komentář

Opatření je převzato do výrokové části Z5 ZÚR JMK do nově číslovaného bodu (150).

DS51 II/416 Telnice – Křenovice, přeložka

Řešená změna nevykazuje potenciální významné negativní vlivy na složky životního prostředí. Na danou změnu se vztahují požadavky a úkoly z odst. **dle nového číslování (85) a (162) výrokové části** ZÚR JMK. Nebyly identifikovány nové negativní vlivy provozu.

Byla doporučena následující opatření pro minimalizaci negativních vlivů během realizace:

- V průběhu výstavby respektovat požadavky ochrany obyvatel zejména minimalizovat průjezdy nákladních vozidel a stavební techniky přes obytnou zástavbu obcí v místech nutného pohybu vozidel a techniky zajistit pravidelné čištění komunikací. Neumísťovat zařízení stavby do míst kontaktu s obytnou zástavbou.

Komentář

Opatření je směřováno do přípravné fáze záměru a problematika bude řešena v dalších stupních projektové přípravy včetně procesu posouzení vlivů záměru na životní prostředí (EIA).

Opatření je uvedeno v odůvodnění Z5 ZÚR JMK.

DD13 VRT hranice kraje – Brno

Řešená změna nevykazuje potenciální významné negativní vlivy na složky životního prostředí. Na danou změnu se vztahují požadavky a úkoly z odst. **dle nového číslování (85) a (182)** ZÚR JMK. Nebyly identifikovány nové negativní vlivy provozu.

Byla doporučena následující opatření pro minimalizaci negativních vlivů během realizace:

- V průběhu výstavby respektovat požadavky ochrany obyvatel zejména minimalizovat průjezdy nákladních vozidel a stavební techniky přes obytnou zástavbu obcí v místech nutného pohybu vozidel a techniky zajistit pravidelné čištění komunikací. Neumísťovat zařízení stavby do míst kontaktu s obytnou zástavbou. Činnosti s významným hlukových dopadem provádět pouze v denní době, a to především v pracovní dny a v dopoledních případně odpoledních hodinách.

Komentář

Opatření je směřováno do přípravné fáze záměru a problematika bude řešena v dalších stupních projektové přípravy včetně procesu posouzení vlivů záměru na životní prostředí (EIA). **Opatření je uvedeno v odůvodnění Z5 ZÚR JMK.**

- Vhodným technickým řešením minimalizovat kumulativní vlivy na krajinný ráz **a krajinnou památkovou zónu.**

Komentář

Opatření je převzato do výrokové části Z5 ZÚR JMK nově číslovaného bodu (182).

TR1 (JE Dukovany –) hranice kraje – Brno, horkovod z elektrárny Dukovany

Řešená změna nevykazuje potenciální významné negativní vlivy na složky životního prostředí. Nebyly identifikovány nové negativní vlivy. Není navrženo doplnění nebo změna požadavků na uspořádání a využití území a úkolů pro územní plánování. Na danou změnu se vztahují požadavky a úkoly z odst. **dle nového číslování (85) a (288)** ZÚR JMK.

VH10 Opatření na hlavních brněnských tocích

Řešená změna nevykazuje potenciální významné negativní vlivy na složky životního prostředí. Nebyly identifikovány nové negativní vlivy. Není navrženo doplnění nebo změna požadavků na uspořádání a využití území a úkolů pro územní plánování. Na danou změnu se vztahují požadavky a úkoly z odst. **dle nového číslování (85) a (315)** ZÚR JMK.

A.13.2. Návrh opatření pro nově vymezované koridory v Z5 ZÚR JMK

DS65 I/50 Bučovice - Kožušice

- Optimalizací trasy silnice v rámci koridoru a technickým řešením vyloučit zásah na lokalitu ZCHD s národním významem (vodouš rudonohý *Tringa totanus*), NPP Malhotky a PP Kuče.
- Minimalizovat zásahy do prvků ÚSES, zachovat funkce prvků ÚSES.
- Minimalizovat zábor ZPF, především zábor půdy v 1.a 2. třídě ochrany ZPF.
- Minimalizovat zábor a zásah do PUPFL.
- Minimalizovat vlivy na zásoby nerostných surovin (CHLÚ, DP).
- V rámci technického řešení minimalizovat vlivy na odtokové poměry a čistotu povrchových vod.
- Minimalizovat vlivy na zastavěná území.

Komentář

Opatření jsou převzata do výrokové části Z5 ZÚR JMK nově číslovaného bodu (157).

- V průběhu výstavby respektovat požadavky ochrany obyvatel zejména minimalizovat průjezdy nákladních vozidel a stavební techniky přes obytnou zástavbu obcí v místech nutného pohybu vozidel a techniky zajistit pravidelné čištění komunikací. Neumísťovat zařízení stavby do míst kontaktu s obytnou zástavbou.

Komentář

Opatření je směřováno do přípravné fáze záměru a problematika bude řešena v dalších stupních projektové přípravy včetně procesu posouzení vlivů záměru na životní prostředí (EIA). **Opatření je uvedeno v odůvodnění Z5 ZÚR JMK.**

DS67 I/50 Holubice - Slavkov

- Optimalizací trasy silnice v rámci koridoru a technickým řešením vyloučit zásah na PP Člupy. Pokud se takové řešení nenajde, doporučujeme zachovat stávající šířkové uspořádání komunikace.
- Minimalizovat zásahy do prvků ÚSES, zachovat funkce prvků ÚSES.
- Minimalizovat zábor ZPF, především zábor půdy v 1.a 2. třídě ochrany ZPF a zábor vinic.
- Minimalizovat zábor a zásah do PUPFL, především do lesů ochranných.
- V rámci technického řešení minimalizovat vlivy terénních nestabilit.
- V rámci technického řešení minimalizovat vlivy na odtokové poměry, čistotu povrchových vod a režim podzemních vod.
- Minimalizovat vlivy na zastavěná území.
- V rámci technického řešení minimalizovat negativní vliv na krajinný ráz.

Komentář

Opatření jsou převzata do výrokové části Z5 ZÚR JMK nově číslovaného bodu (157).

- V průběhu výstavby respektovat požadavky ochrany obyvatel zejména minimalizovat průjezdy nákladních vozidel a stavební techniky přes obytnou zástavbu obcí v místech nutného pohybu vozidel a techniky zajistit pravidelné čištění komunikací. Neumísťovat zařízení stavby do míst kontaktu s obytnou zástavbou.

Komentář

Opatření je směřováno do přípravné fáze záměru a problematika bude řešena v dalších stupních projektové přípravy včetně procesu posouzení vlivů záměru na životní prostředí (EIA). **Opatření je uvedeno v odůvodnění Z5 ZÚR JMK.**

DS68 obchvat Vyškova

- Minimalizovat zábor ZPF, především zábor půdy v 1.a 2. třídě ochrany ZPF.
- V rámci technického řešení minimalizovat vlivy na odtokové poměry, čistotu povrchových vod a režim podzemních vod.
- Minimalizovat vlivy na zastavěná území.

Komentář

Opatření jsou převzata do výrokové části Z5 ZÚR JMK nově číslovaného bodu (170).

- V průběhu výstavby respektovat požadavky ochrany obyvatel zejména minimalizovat průjezdy nákladních vozidel a stavební techniky přes obytnou zástavbu obcí v místech nutného pohybu vozidel a techniky zajistit pravidelné čištění komunikací. Neumísťovat zařízení stavby do míst kontaktu s obytnou zástavbou.

Komentář

Opatření je směřováno do přípravné fáze záměru a problematika bude řešena v dalších stupních projektové přípravy včetně procesu posouzení vlivů záměru na životní prostředí (EIA). **Opatření je uvedeno v odůvodnění Z5 ZÚR JMK.**

DS69 Obsluha nákladíště Vyškov

- Minimalizovat zábor ZPF, především zábor půdy v 1.a 2. třídě ochrany ZPF.
- Minimalizovat zábor a zásah do PUPFL.

Komentář

Opatření jsou převzata do výrokové části Z5 ZÚR JMK nově číslovaného bodu (172).

- V průběhu výstavby respektovat požadavky ochrany obyvatel zejména minimalizovat průjezdy nákladních vozidel a stavební techniky přes obytnou zástavbu obcí v místech nutného pohybu vozidel a techniky zajistit pravidelné čištění komunikací. Neumísťovat zařízení stavby do míst kontaktu s obytnou zástavbou.

Komentář

Opatření je směřováno do přípravné fáze záměru a problematika bude řešena v dalších stupních projektové přípravy včetně procesu posouzení vlivů záměru na životní prostředí (EIA). **Opatření je uvedeno v odůvodnění Z5 ZÚR JMK.**

DS71 silnice III. třídy Bosonohy - Střelice

- Minimalizovat zábor ZPF, především zábor půdy v 1.a 2. třídě ochrany ZPF.
- V rámci technického řešení minimalizovat vlivy terénních nestabilit.
- V rámci technického řešení minimalizovat vlivy na odtokové poměry, čistotu povrchových vod a režim podzemních vod.

Komentář

Opatření jsou převzata do výrokové části Z5 ZÚR JMK nově číslovaného bodu (174).

- V průběhu výstavby respektovat požadavky ochrany obyvatel zejména minimalizovat průjezdy nákladních vozidel a stavební techniky přes obytnou zástavbu obcí v místech nutného pohybu vozidel a techniky zajistit pravidelné čištění komunikací. Neumísťovat zařízení stavby do míst kontaktu s obytnou zástavbou.

Komentář

Opatření jsou směřována do přípravné fáze záměru a problematika bude řešena v dalších stupních projektové přípravy včetně procesu posouzení vlivů záměru na životní prostředí (EIA). **Opatření je uvedeno v odůvodnění Z5 ZÚR JMK.**

DV2 Vodní cesta PK Vnorovy - nové zdvihadlo Veselí n. M.

- V rámci technického řešení vyloučit zásah na lokalitu ZCHD s národním významem (kozlíček

- Minimalizovat zásahy do prvků ÚSES, zachovat funkce prvků ÚSES.
 - Minimalizovat zábor ZPF, především zábor půdy v 1.a 2. třídě ochrany ZPF.
 - V rámci technického řešení minimalizovat vlivy na odtokové poměry, OP vodních zdrojů a čistotu povrchových vod.
 - Respektovat kulturně historické hodnoty řešeného území a předcházet střetům se zájmy státní památkové péče.

Komentář

Opatření jsou převzata do výrokové části Z5 ZÚR JMK nově číslovaného bodu (203). Požadavek na respektování kulturně historických hodnot a předcházení střetů se zájmy státní památkové péče je v ZÚR shrnut pod pojem „minimalizaci vlivů na památkově chráněné hodnoty“. S úpravou lze souhlasit. Věcně se nic nemění, formulace více odpovídá ostatním opatřením ve výrokové části ZÚR.

- Záměr umístit mimo vymezenou kulturní památku Zámek s parkem a bažantnicí.

Komentář

Fakticky je součástí opatření „Respektovat kulturně historické hodnoty řešeného území a předcházet střetům se zájmy státní památkové péče“, a proto nebylo zařazeno do ZÚR JMK.

TE31 Slavětice - Prosenice, vedení 400 kV

- Vhodnými technickými opatřeními a časovým harmonogramem vyloučit případně minimalizovat vlivy na ZCHÚ. Zachovat a využít stávající stožárová místa lokalizovaná mimo území ZCHÚ.
- Zajistit technická opatření ke snížení rizika přímých střetů ptáků s elektrovodem.
- Minimalizovat skutečné plošné překryvy s prvky ÚSES.
- Minimalizovat zábor a zásah do PUPFL, především do lesů zvláštního určení.
- Minimalizovat vlivy na zásoby nerostných surovin (CHLÚ, výhradní ložiska).
- V rámci technického řešení minimalizovat vlivy terénních nestabilit.
- V rámci technického řešení minimalizovat negativní vliv na krajinný ráz.

Komentář

Opatření jsou převzata do výrokové části Z5 ZÚR JMK nově číslovaného bodu (243).

TE32 vedení VVN 110 kV V525 Blansko - Boskovice

- Zajistit technická opatření ke snížení rizika přímých střetů ptáků s elektrovodem.
- Minimalizovat skutečné plošné překryvy s prvky ÚSES.
- Minimalizovat zábor a zásah do PUPFL.
- V rámci technického řešení minimalizovat vlivy terénních nestabilit.
- V rámci technického řešení minimalizovat negativní vliv na krajinný ráz.

Komentář

Opatření jsou převzata do výrokové části Z5 ZÚR JMK nově číslovaného bodu (270).

TE33 VVN 110kV Sokolnice - Modřice

- Zajistit technická opatření ke snížení rizika přímých střetů ptáků s elektrovodem.
- Minimalizovat skutečné plošné překryvy s prvky ÚSES.
- Minimalizovat zábor a zásah do PUPFL.

Komentář

Opatření jsou převzata do výrokové části Z5 ZÚR JMK nově číslovaného bodu (270).

NT1 Opatovice 1

- Vhodnou etapizací těžby a navazující rekultivací zachovat funkce prvků ÚSES.
- Minimalizovat zábor ZPF, především zábor půdy v 1.třídě ochrany ZPF.
- Minimalizovat zábor a zásah do PUPFL.
- V rámci technického řešení minimalizovat vlivy na režim podzemních vod.

Komentář

Opatření jsou převzata do výrokové části Z5 ZÚR JMK nově číslovaného bodu (325).

NT2 Olbramovice

- Vhodnou etapizací těžby a navazující rekultivací zachovat funkce prvků ÚSES.
- Minimalizovat zábor a zásah do PUPFL.
- V rámci technického řešení minimalizovat vlivy na režim podzemních vod.

Komentář

Opatření jsou převzata do výrokové části Z5 ZÚR JMK nově číslovaného bodu (325).

NT3 Luleč

- Vhodnou etapizací těžby a navazující rekultivací zachovat funkce prvků ÚSES.
- Minimalizovat zábor a zásah do PUPFL.
- V rámci technického řešení minimalizovat vlivy na režim podzemních vod.

Komentář

Opatření jsou převzata do výrokové části Z5 ZÚR JMK nově číslovaného bodu (325).

K minimalizaci negativních kumulativních a synergických vlivů záměrů (koridorů a ploch) řešených v Z5 ZÚR JMK jsou navržena následující opatření:

- Kumulativní vlivy na krajinný ráz a krajinnou památkovou zónu minimalizovat vhodným technickým řešením záměrů DD13, TE31, TE32, TE33.

Komentář

Opatření jsou převzata do výrokové části Z5 ZÚR JMK nově číslovaných bodů (182), (243), (270).

- Kumulativní, případně synergické vlivy na hlukovou situaci, ovzduší a lidské zdraví u záměrů DS7, DS51, DS65, DS67, DS68, DS69, DS71, DD13, NT2, NT3 minimalizovat zpracováním akustické a rozptylové studie se zohledněním všech adekvátních zdrojů hluku a emisí do ovzduší, působících v dotčeném území a zohledněním jejich výsledků při návrhu opatření ke splnění hlukových a imisních limitů.

Komentář

Opatření je směřováno do přípravné fáze záměru a problematika bude řešena v dalších stupních projektové přípravy včetně procesu posouzení vlivů záměru na životní prostředí (EIA). Opatření je uvedeno v odůvodnění Z5 ZÚR JMK.

Převzatá opatření vyplývají z hodnocení vlivů na evropsky významné lokality a ptáčí oblasti:

Rozšíření metropolitní oblasti OB3 Brno

V rámci budoucího rozvoje území metropolitní oblasti Brno zajistit, že nová výstavba nebude zasahovat do vymezených evropsky významných lokalit v prostoru metropolitní oblasti Brno OB3

Komentář

Do bodu 54 byl vložen pod písm. g) úkol pro územní plánování: Chránit vymezené evropsky významné lokality v rozvojové oblasti OB3 před zástavbou.

DS7 I/38 Blížkovice (hranice kraje) – Znojmo, změna vymezení

Zpřesnit a vymežit koridor silnice I/38 s ohledem na optimalizaci trasy v rámci koridoru s cílem vyloučit jakékoli zásahy do území EVL Lom u Žerůtek.

Komentář

Problematika je již součástí ZÚR JMK – bod (112)

Zajistit územní podmínky pro řešení migračního objektu v prostoru kritického místa BVS 3 Olbramkostel včetně naváděcích prvků dřevin

Komentář

Do bodu 112 byl vložen pod písm. d) úkol pro územní plánování: Zajistit územní podmínky pro řešení migračního objektu v prostoru kritického místa biotopu vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců (BVS 3 Olbramkostel), včetně naváděcích prvků dřevin.

DS67 I/50 Holubice - Slavkov

Zpřesnit a vymežit koridor DS67 s ohledem na polohu EVL Člupy a zajistit územní podmínky pro eliminaci přímého zásahu do území jižní vydělené části EVL; tedy optimalizací trasy silnice I/50 v rámci koridoru a technickým řešením vyloučit zásah do EVL/PP Člupy. Pokud se takové řešení nenajde, je doporučeno zachovat stávající šířkové uspořádání komunikace.

Komentář

Opatření je převzato do výrokové části Z5 ZÚR JMK nově číslovaného bodu (157).

DS68 obchvat Vyškova

Zpřesnit a vymežit koridor DS68 s ohledem na polohu jeho části v kritickém místě BVS 3 Vyškov a zajistit územní podmínky pro řešení migrační prostupnosti v JZ části koridoru.

Komentář

Do bodu 170 byl vložen pod písm. e) úkol pro územní plánování: Zpřesnit a vymežit koridor s ohledem na polohu jeho části v kritickém místě biotopu vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců (BVS 3 Vyškov) a zajistit územní podmínky pro řešení migrační prostupnosti v JZ části koridoru

TE29 (Slavětice-) hranice kraje (- Mírovka)

Zpřesnit a vymezit koridor **TE29** s ohledem na EVL Ve Žlebě a EVL Velký kopec ve stopě stávajícího ochranného pásma el. vedení. Zajistit územní podmínky pro zachování a využití stávajících stožárových míst.

Komentář

Opatření je převzato do výrokové části Z5 ZÚR JMK nově číslovaného bodu (243).

TE31 (Slavětice-) hranice kraje (- Prosenice) vedení 400 kV

Pro křížení EVL Větrníky a EVL Volkramy zpřesnit a vymezit koridor **TE31** s tím, že budou zajištěny územní podmínky pro umístění nových stožárových míst mimo vymezení EVL; pokud bude možno uplatnit přezbrojení VVN 220 kV na ZVN 400 kV, tak uplatnit posun stožárových míst mimo vymezení EVL. Pro křížení EVL Ve Žlebě a EVL Velký kopec zpřesnit vedení koridoru ve stopě stávajícího ochranného pásma el. vedení a zajistit územní podmínky pro zachování a využití stávajících stožárových míst (přezbrojení, zdvojení). V případě souběhu vedení územně zajistit umístění stožárových míst mimo vymezení EVL Ve Žlebě. Pro křížení EVL Velký kopec preferovat umístění stožárových míst mimo vymezení EVL. Pokud z technickobezpečnostních důvodů nebude možné pro souběh vedení zajistit nové stožárové místo mimo EVL, tak územně zajistit, že pro nové stožárové místo bude využita plocha rudérálních lad v sousedství stávajícího stožárového místa.

Komentář

Opatření je převzato do výrokové části Z5 ZÚR JMK nově číslovaného bodu (243). Konkrétně je uvedeno, že je nezbytné „zpřesnit a vymezit koridor TE31 s ohledem na EVL Ve Žlebě, EVL Velký kopec, EVL Větrníky a EVL Volkramy ve stopě stávajícího ochranného pásma el. vedení. Zajistit územní podmínky pro zachování a využití stávajících stožárových míst“. Jedná se o akceptovatelné zjednodušení do podrobnosti ZÚR. Celé znění opatření je uvedeno v odůvodnění Z5 ZÚR JMK.

NT1 Opatovice I a NT3 Luleč

Při zpřesňování ploch NT1 a NT3 zajistit územní podmínky pro zachování optimální funkce biotopu vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců

Komentář

Opatření je převzato do výrokové části Z5 ZÚR JMK nově číslovaného bodu (325).

NT2 Olbramovice

Ve vztahu k EVL Krumlovský les v rámci přípravy vlastního záměru ověřit dosah případné změny hydrogeologických poměrů na území EVL hydrogeologickým modelem.

Komentář

Opatření je směřováno do přípravné fáze záměru a problematika bude řešena v dalších stupních projektové přípravy včetně procesu posouzení vlivů záměru na životní prostředí (EIA).

Závěr

Problematika ochrany jednotlivých složek životního prostředí byla dostatečně promítnuta do Z5 ZÚR JMK. Navržená opatření jsou buď již obsažena v platné ZÚR JMK (kap. D odst. (71)), nebo byla doplněna do výrokové části do úkolů územního plánování v rámci Z5 ZÚR JMK. Ostatní zjištěné vlivy (např. negativní vlivy během výstavby) budou řešeny v navazujících řízeních (územní a stavební řízení) včetně EIA.

A.14. Netechnické shrnutí výše uvedených údajů

Předkládané vyhodnocení vlivů návrhu Z5 ZÚR JMK na životní prostředí v rozsahu Přílohy č. 4 k zák. č. 283/2021 Sb. v platném znění je součástí vyhodnocení vlivů návrhu Z5 ZÚR JMK na udržitelný rozvoj území. Posouzení vlivů na ptačí oblasti a evropsky významné lokality soustavy Natura 2000 dle § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny je řešeno v rámci samostatné části B.

Stručné shrnutí obsahu Z5 ZÚR JMK, vztah k jiným koncepcím

Předmětem hodnocení vlivů na životní prostředí (SEA) je Změna č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje (Z5 ZÚR JMK). Cílem Z5 ZÚR JMK je zejména dání ZÚR JMK do souladu s novým stavebním zákonem č. 283/2021 Sb. a s aktuální Politikou územního rozvoje ČR.

Z5 ZÚR JMK obsahuje jak úpravy formální, tak věcné. Formální úpravy se týkají přejmenování kapitol, přesuny textů mezi kapitolami, přečíslování ÚSES.

Z5 ZÚR JMK obsahuje následující věcné změny:

1. Doplnuje do priority (7) požadavek na zohledňování možnosti napojení na stávající veřejnou dopravní infrastrukturu při vymezování nových zastavitelných ploch, do priority (9) požadavek na vytváření podmínek pro zásobování pitnou vodou a pro optimální odvádění a čištění odpadních vod, do priority (12) požadavek na rozvoj veřejné zeleně, do priority (16) předcházení vzniku brownfields, do priority (18) řadí mezi přírodní katastrofy také přehřívání. Přidává novou prioritu (24) týkající se vytváření podmínek pro těžbu nerostných surovin a prioritu (25) týkající se požadavku na vytváření podmínek pro snižování množství oxidu uhličitého a dosažení uhlíkové neutrality formou jeho ukládání do přírodních horninových struktur
2. Rozšíření rozvojové oblasti OB3 metropolitní rozvojová oblast Brno v návaznosti na Změnu č. 8 PÚR ČR na úkor rozvojové osy OS10
 3. Úpravy vymezení ÚSES na území CHKO Moravský kras, CHKO Pálava, CHKO Bílé Karpaty podle zpracovaných Plánů ÚSES
 4. Mění vymezení zastavitelných ploch a koridorů. Vymezuje nové plochy pro silniční dopravu, vodní dopravu, el. vedení a těžbu. Upravuje koridory silniční dopravy, železniční dopravy, teplovod. Změny jsou uvedeny v následujících tabulkách:

Koridory a plochy řešené Z5 ZÚR JMK

Kód	Název	Z5 ZÚR JMK
DS06	D55 úsek Rohatec – Hodonín – D2	změna vymezení, přidání MÚK Hodonín
DS07	I/38 Blížkovice (hranice kraje) - Znojmo	změna vymezení
DS13	D46 Vyškov – hranice kraje, homogenizace včetně úpravy MÚK	vypuštěno
DS21	I/53 Znojmo – Pohořelice, homogenizace včetně MÚK	vypuštění části koridoru, přidání MÚK Bantice
DS26	II/374 Rájec – Doubravice nad Svitavou – Lhota Rapotina, přeložka	vypuštění části koridoru
DS30	II/385 Hradčany – Čebín, obchvat	vypuštění části koridoru
DS40	I/43 Troubsko - Kuřim	změna vymezení, zmenšení
DS51	II/416 Telnice-Křenovice, přeložka	Změna vymezení
DS65	I/50 Bučovice - Kožušice	nové
DS67	I/50 Holubice - Slavkov	nové
DS68	obchvat Vyškova	nové
DS69	obsluha nákladiště Vyškov	nové

Vyhodnocení vlivů Změny č. 5 Zásad územního rozvoje JMK na udržitelný rozvoj území

DS71	silnice III. třídy Bosonohy - Střelice	nové
DD3	Trať č. 240 Brno - Zastávka u Brna - hranice kraje; optimalizace s částečnou elektrizací a zdvojkolejnění	vypuštění části záměru
DD6	Trať č. 254 Šakvice - Hustopeče u Brna, optimalizace a elektrizace	vypuštěno
DD13	VRT hranice kraje - Brno	změna vymezení, rozšíření plochy pro terminál Brno
DV2	Vodní cesta PK Vnorovy - nové zdvihadlo Veselí n. M.	nové
DX8	Hrušovany nad Jevišovkou, terminál IDS	vypuštěno
TE3	Čebín - hranice kraje (- Opočíněk)	změna vymezení (přidá se část dosavadního vedení TEE29 u hranic JMK)
TEE23	TS 110/22 kV Kuchařovice + napojení novým vedením na síť 110 kV	vypuštěno
TEE28	Slavětice –) hranice kraje – Veverské Knínice, zdvojení vedení 400 kV	Formální vypuštění záměru - zahrne se do TE31. Plošně nic nevypadne
TE29	Slavětice - hranice kraje (- Mírovka)	změna vymezení (přidá se část dosavadního vedení TEE3, přidá se část dosavadního TEE28 do Slavětic)
TE31	Slavětice - Prosenice, vedení 400 kV	nové
TE32	vedení VVN 110 kV V525 Blansko - Boskovice	nové
TE33	VVN 110kV Sokolnice - Modřice	nové
TEP02	Podzemní zásobník plynu Břeclav	vypuštěno

Kód	Název	Z5 ZÚR JMK
TEP04	Plynovod přepravní soustavy s názvem Moravia – VTL plynovod	vypuštěno
TR1	(JE Dukovany-) hranice kraje - Brno, horkovod z elektrárny Dukovany	změna vymezení
VH10	Opatření na hlavních brněnských tocích	vložení části koridoru zrušeného soudem (z A1 ZÚR JMK)
NT1	Opatovice 1	nové
NT2	Olbramovice	nové
NT3	Luleč	nové

Plochy a koridory pro územní rezervy řešené Z5 ZÚR JMK

Kód	Název	Z5 ZÚR JMK
RDS02	D55 MÚK Hodonín, východ	vypuštěno
RDS14	I/50 Brankovice – Kožušice, obchvat	vypuštěno
RDS19	I/55 Vnorovy – Veselí nad Moravou, přeložka s obchvaty sídel	vypuštěno
RDS27	II/416 Křenovice – Slavkov u Brna, přeložka	vypuštěno
RDD3	VRT Ponětovice – Vyškov – hranice kraje (– Ostrava)	změna vymezení
RDD62	VRT Břeclav – hranice ČR / SR (– Bratislava)	doplnění varianty
RDZ11	Terminál VRT Brno	vypuštěno

Z5 ZÚR JMK je navržena v jedné variantě. Předmětem předkládaného hodnocení vlivů na životní prostředí jsou zejména nové a měněné plochy a koridory.

Z5 ZÚR JMK byla posouzena z hlediska vztahu k cílům přijatým na mezinárodní, unijní, vnitrostátní a regionální úrovni. Vztah k mezistátním a unijním koncepcím je hodnocen jako zanedbatelný.

Zhodnocení vztahu Změny č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje k cílům ochrany životního prostředí přijatým na mezistátní, unijní a vnitrostátní úrovni

Bylo provedeno vyhodnocení vztahu Z5ZÚR JMK k relevantním cílům ochrany životního prostředí ve strategických a koncepčních materiálech, u kterých byla identifikována velmi silná (3) nebo silná (2) vazba.

V Z5 ZÚR JMK jsou navrženy záměry, které jsou v souladu s vnitrostátními cíli pro oblast životního prostředí a lidské zdraví, ale také záměry, které jsou částečně v rozporu. Vnitrostátní cíle pro oblast životního prostředí jsou zejména naplňovány návrhem ploch nadregionálního a regionálního ÚSES v CHKO a dále jsou tyto cíle reflektovány v zásadách pro rozhodování o změnách v území a úkolech pro územní plánování. V souladu jsou záměry Z5 ZÚR JMK především s koncepcemi z oblasti ochrany ovzduší, lidského zdraví a nerostných surovin. K rozporu dochází především u nových staveb v souvislosti s ochranou vod, půdy, krajiny

Pro potřeby posouzení vztahu koncepce k cílům ochrany životního prostředí byly stanoveny referenční cíle ochrany životního prostředí, které slouží k vyhodnocení souladu cílů a opatření stanovených v posuzovaném koncepčním dokumentu s cíli ochrany životního prostředí.

Údaje o současném stavu životního prostředí v řešeném území a jeho předpokládaném vývoji, pokud by nebyla uplatněna Změna č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje

V této kapitole byl popsán stav jednotlivých složek životního prostředí a byl nastíněn jejich pravděpodobný vývoj bez uplatnění Z5 ZÚR JMK. Stav území je popsán dle dostupných nejaktuálnějších podkladů (konec roku 2025).

Charakteristiky životního prostředí, které by mohly být uplatněním Změny č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje významně ovlivněny

V rámci této kapitoly byla provedena složková a prostorová analýza. Složková analýza identifikovala složky životního prostředí, které mohou být Z5 ZÚR JMK významně ovlivněny. Jedná se o složky – biologická rozmanitost, fauna, flóra, půdy, horninové prostředí, vody, kulturní dědictví včetně dědictví architektonického a archeologického, krajina.

Prostorová analýza identifikovala místa s prostorovou kumulací záměrů, kde je zvýšené riziko vzniku kumulativních a synergických vlivů. Jedná se o 3 lokality: Brno – západ, Brno – jih a Slavkov u Brna.

Současné problémy a jevy životního prostředí, které by mohly být uplatněním Změny č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje významně ovlivněny, zejména s ohledem na zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma, evropsky významné lokality a ptačí oblasti

V jednotlivých složkách životního prostředí byly identifikovány problémy, které může Z5 ZÚR JMK významně ovlivnit. Jedná se o ovlivnění biologicky cenných území (ZCHÚ, biocentra ÚSES, lokality ZCHD, VKP), zábory jak zemědělské tak lesní půdy, ovlivnění kvantity a kvality podzemních a povrchových vod, kvality krajiny.

Vyhodnocení vlivů na Posouzení vlivu na evropsky významné lokality a ptačí oblasti je provedeno v části B VVURÚ RNDr. Milanem Macháčkem držitelem autorizace dle § 45i zákona č. 11/1992 Sb., v platném znění se závěrem: „Předložená Koncepce Změna č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje nemá významný negativní vliv na stav předmětů ochrany a celistvost evropsky významných lokalit a ptačích oblastí na území Jihomoravského kraje (negativní vliv dle odst. 9 § 45i ZOPK)“.

Zhodnocení stávajících a předpokládaných vlivů

Metodika vyhodnocení

Obsah a způsob posouzení vlivů na životní prostředí ZÚR je dán § 40 a přílohou zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, a § 10i zákona č. 100/2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů. Vyhodnocení bylo dále zpracováno dle Metodiky hodnocení vlivů územního plánu na udržitelný rozvoj území (MMR 2013) a Metodiky hodnocení PÚR a ZÚR na životní prostředí (Věstník MŽP 2/2015). Zohledněna byla doporučení z metodického pokynu odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence MŽP k obecným koncepcím, konkrétně k jednotným postupům a náležitostem v rámci strategického posuzování vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (Věstník MŽP březen 2025) a z Manuálu SEA II. – Vyhodnocení vlivů ÚPD na životní prostředí a další souvislosti.

Při hodnocení řešených ploch a koridorů je posouzeno očekávané ovlivnění jednotlivých složek životního prostředí. Při hodnocení byla použita semikvantitativní stupnice:

potenciální významné pozitivní vlivy	+2
potenciální mírné pozitivní vlivy	+1
nulové nebo zanedbatelné vlivy	0
potenciální mírné negativní vlivy	-1
potenciální významné negativní vlivy	-2

Zvýšená pozornost byla věnována novým a měněnému koridoru, které byly hodnoceny z hlediska střetů s následujícími složkami životního prostředí: 1. ovzduší, 2. obyvatelstvo, lidské zdraví, 3. biologická rozmanitost, fauna a flóra, 4. půda, 5. horninové prostředí, 6. voda, 7. klima, 8. hmotné statky, 9. kulturní dědictví včetně dědictví architektonického a archeologického, 10. krajina. Hodnocení bylo prováděno zejména na základě plošných střetů ploch a koridorů s jednotlivými územně definovanými environmentálními limity území. Významnost vlivu (pozitivního nebo negativního) vyjádřená číslem -2, -1, 0, +1 nebo +2 je dána očekávanou mírou ovlivnění, kvalitou ovlivněné složky životního prostředí a pravděpodobností, s jakou k ovlivnění při realizaci záměru (záměrů) dojde. Pro každou plochu, koridor je zpracována tabulka s vyhodnocením včetně komentáře a opatřeními pro minimalizaci negativních vlivů. Tabulky s hodnocením jsou uvedeny v příloze č. 2.

Vyhodnoceny jsou kumulativní a synergické vlivy záměrů (koridorů) navrhovaných v Z5 ZÚR JMK s ostatními navrhovanými záměry v území a se stávajícími záměry v území. Míra potenciálních kumulativních a synergických vlivů je stanovena výše uvedenou semikvantitativní stupnicí.

Výsledky vyhodnocení

Hodnocení změn v textové části

Přesun záměrů v rámci ZÚR, úpravy názvů, popisů a kódů záměrů představuje pouze formální úpravy, které nemají vliv na složky životního prostředí.

Úpravy priorit a doplnění priority týkající se ukládání CO₂ jsou hodnoceny pozitivně. Úpravy reflektují aktuální cíle v ochraně životního prostředí.

Jistá rizika mohou vyplývat z priority podporující těžbu nerostných surovin. Těžba nerostných surovin je většinou doprovázena negativními vlivy na ovzduší, vody, biologickou rozmanitost, půdu a krajinný ráz. Zejména těžba ve zvláště chráněných územích může být problematická.

Změny ve vymezení ÚSES směřují ke zlepšení funkčnosti celého systému ÚSES jako prvku ochrany přírody a krajiny v rámci Jihomoravského kraje. Jako takové jsou hodnoceny z hlediska vlivů na životní prostředí jako významně pozitivní.

Změny koridorů DS6 D55 Rohatec – Hodonín – D2, DS7 I/38 Blížkovice (hranice kraje) – Znojmo, DS51 II/416 Telnice – Křenovice, přeložka, DD13 VRT hranice kraje – Brno, TR1 (JE Dukovany –) hranice kraje –

Brno, horkovod z elektrárny Dukovany, VH10 Opatření na hlavních brněnských tocích nevykazují nové negativní vlivy. Všechny zjištěné negativní vlivy jsou podchyceny v ZÚR JMK v platném znění. U koridoru DS21 *Silnice I/53 Znojmo – Pohořelice, homogenizace včetně MÚK*, je doporučeno do ZÚR zařadit požadavek na ochranu lokality zvláště chráněného druhu s národním významem. U koridorů DS51, DD13 je doporučeno v navazujících řízeních věnovat pozornost ochraně obyvatel při realizaci.

V následujícím textu je shrnut vliv nových ploch a koridorů.

Vlivy na ovzduší a klima

Z hlediska vlivů na ovzduší a klima u dopravní infrastruktury převažují pozitivní vlivy. Většina navržených silničních staveb odvádí dopravu z center obcí, čímž přispěje snížení imisní zátěže v obcích, vyvedení těžké dopravy z center.

Při těžbě nerostných surovin lze očekávat navýšení prašnosti z těžby a emisí ze stavebních mechanismů a obslužné nákladní dopravy. Všechny tři návrhové plochy pro těžbu jsou vymezeny na území stávající těžby, vliv je proto hodnocen mezi zanedbatelným a mírně negativním (0/-1).

Záměry realizace VVN jsou bez vlivu na ovzduší a klima. Krátkodobé mírné negativní vlivy na ovzduší se mohou objevit v blízkosti nových záměrů a u přístupových cest během výstavby (prašnost, vliv stavební dopravy).

Celkově předpokládáme pozitivní vliv na ovzduší díky zlepšení fungování dopravního systému na území Jihomoravského kraje. Z hlediska vlivů na ovzduší a klima převažují pozitivní vlivy.

Vlivy na obyvatelstvo, lidské zdraví

Posuzované silniční stavby v naprosté většině směřují ke zvýšení plynulosti, snížení nehodovosti, k odvedení dopravy z obytné zástavby a tím ke snížení imisí a hlukové zátěže v této zástavbě a jsou proto hodnoceny pozitivně.

Záměry realizace VVN mají zanedbatelný vliv na obyvatele a lidské zdraví.

Navržené plochy těžby jsou vymezeny mimo obytnou zástavbu a vlivy na obyvatele zde byly vyhodnoceny jako zanedbatelné.

Vlivy na biologickou rozmanitost, faunu a flóru

Z hlediska vlivů na biologickou rozmanitost, faunu, flóru byl identifikován významný negativní vliv u záměru *DS67 I/50 Holubice – Slavkov*, který zasahuje na PP Člupy. Potenciální mírné až významné negativní vlivy byly identifikovány u záměrů *DS65 I/50 Bučovice – Kožušice*, který zasahuje na lokalitu druhu s národním významem - vodouš rudonohý, NPP Malhotky a PP Kuče, a *TE31 Slavětice - Prosenice, vedení 400 kV*, který prochází PP Velký kopec, PP Ve Žlebě, PP Mrazový klín, PP Volkramy a NPP Větrníky. Pro minimalizaci negativních vlivů jsou navržena příslušná opatření v kap. A.13. a zohledněna v Z5 ZÚR JMK.

Koridory *DS65 I/50 Bučovice – Kožušice*, *DS67 I/50 Holubice – Slavkov*, *DV2 Vodní cesta PK Vnorovy - nové zdvihadlo Veselí n. M.* zasahují na prvky ÚSES. Vliv byl vyhodnocen jako mírně negativní.

Koridory pro el. vedení TE31, TE32, TE33 zasahují na prvky ÚSES, neovlivní jejich funkčnost a vliv je hodnocen jako zanedbatelný. Riziko je pouze při realizaci.

Vlivy na půdu

Všechny řešené záměry, kromě záměrů nových el. vedení, si vyžádají zábor půdy. Celkový odhad záboru pro Z5 ZÚR JMK je 215 ha, z toho 148 ha cenných půd v I. a II. třídě ochrany. Nejvyšší zábor si vyžádá záměr *DS67 I/50 Holubice – Slavkov* a to 78 ha zemědělské půdy. U ostatních záměrů se předpokládají výrazně nižší zábory.

Z hlediska vlivu na lesní porosty dochází uplatněním změny k zásahu jak do lesů hospodářských, tak lesů zvláštního určení i lesů ochranných. Celkový odhad záboru PUPFL je 78 ha, z toho 75 ha tvoří zábor lesa hospodářského, 2 ha zábor lesa zvláštního určení a 1 ha lesa ochranného. Nejvyšší zábor se předpokládá u TE31 a to 52 ha. U ostatních záměrů se předpokládají výrazně nižší zábory PUPFL.

Vlivy na horninové prostředí

Nebyl identifikován potenciálně významný střet s limity ochrany horninového prostředí. Identifikované střety představují potenciální mírné negativní vlivy a lze je minimalizovat v rámci technických řešení záměrů.

Vlivy na povrchové a podzemní vody

Byly identifikovány potenciální mírné negativní vlivy na povrchové a podzemní vody u všech záměrů silniční dopravy a ploch těžby.

Specifickým záměrem je realizace vodní cesty *DV2 Vnorovy – nové zdvihadlo Veselí n. M.*, které je skoro celé umístěno do vodního toku. Záměr je rizikový jak z hlediska ovlivnění odtokových poměrů, tak z hlediska ovlivnění režimu podzemní vody a kvality povrchové a podzemní vody. Vlivy byly vyhodnoceny jako mírně negativní (-1).

Záměry v oblasti elektroenergetiky nemají negativní vliv na povrchové a podzemní vody.

Vlivy na hmotné statky a kulturní dědictví včetně dědictví architektonického a archeologického

Z hlediska vlivů na kulturní a historické hodnoty nepředstavují záměry Z ZÚR JMK významné negativní vlivy. Výjimkou je záměr DV2 *Vnorovy – nové zdvihadlo Veselí n.M.*, který zasahuje na a kulturní památku Zámek s parkem a bažantnicí a jeho ochranné pásmo a na okrajovou část městské památkové zóny Veselí nad Moravou. Vliv byl vyhodnocen jako potenciálně mírně až významně negativní. Pro minimalizaci negativních vlivů jsou navržena příslušná opatření v kap. A.13. a zohledněna v Z5 ZÚR JMK.

Vlivy na krajinu

Nové dopravní stavby mají převážně negativní vliv na krajinný ráz. Především je tento faktor významný v lokalitách s hodnotným krajinným rázem, jako jsou velkoplošná zvláště chráněná území, přírodní parky a krajinné památkové zóny. Jako záměry s potenciálně mírným až významným negativním vlivem na krajinu byl vyhodnocen koridor *DS67 I/50 Holubice – Slavkov, který prochází PP Ždánický les a KPZ Bojiště bitvy u Slavkova*.

Negativní vliv na krajinu mohou mít záměry nových el. vedení. Všechna navržená el. vedení využívají stávající trasy el. vedení. Vlivy na krajinný ráz jsou hodnoceny jako mírně negativní.

Na krajinném rázu se negativně může projevit odlesnění díky těžbě. Tento vliv byl identifikován vzhledem k malému rozsahu ploch těžby jako zanedbatelný až mírně negativní.

Vlivy na evropsky významné lokality a ptačí oblasti

Vlivy na evropsky významné lokality a ptačí oblasti jsou vyhodnoceny v části B dokumentu „Vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území“. Hodnocení zpracoval RNDr. Milan Macháček s následujícím závěrem:

Předložená Koncepce Změna č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje nemá významný negativní vliv na stav předmětů ochrany a celistvost evropsky významných lokalit a ptačích oblastí na území Jihomoravského kraje (negativní vliv dle odst. 9 § 45i ZOPK)

V rámci Z5 ZÚR JMK pro celkem 4 koridorů byl identifikován potenciální územní zásah /překryv do 3 EVL a jedné PO s mírně negativním vlivem. U žádného z posuzovaných koridorů nebyl zábor ploch s výskytem předmětů ochrany spojen s fragmentací konkrétní dotčené lokality, tedy významným vlivem na celistvost, u EVL Člupy může dojít k trvalému záboru části jižní nespojitě enklávy EVL nad silnicí I/50 (koridor **DS67**), který je řešitelný změnou projektového pojetí. Pro koridor **DS7** je k dispozici dostatečný prostor pro řešení záměru zcela mimo území EVL Lom u Žerůtek a tím eliminovat nepříznivé vlivy zábořem části EVL (průmět koridoru) projektovým pojetím.

U koridoru **DS65**, který územně nezasahuje do evropsky významných lokalit, ale je s nimi v kontaktu, lze očekávat jen mírně nepříznivé nepřímé ovlivnění nelesních předmětů ochrany EVL Černecký a Milovický hájek.

Pro všechny koridory dopravní a technické infrastruktury existuje prostor pro technické řešení projektové úrovně, které nebude generovat významně negativní vlivy na lokality soustavy Natura 2000.

Plochy a koridory obsažené v hodnocené koncepci, u nichž byl konstatován mírně negativní vliv, musí být podrobně vyhodnoceny podle § 45i platného znění zákona č. 114/1992 Sb. při jejich upřesnění v územních plánech, podrobně pak v rámci projektové EIA.

Synergické a kumulativní vlivy

Potenciální významné kumulativní a synergické negativní vlivy byly identifikovány (a) na území Brna při realizaci změny záměru *DD13 VRT hranice kraje - Brno* na hlukovou situaci a lidské zdraví způsobené dopravou na stávající dálnici D1 a silnici I/52 a koridoru *DS10 D1 Kývalka – Slatina, zkapacitnění včetně*

přestavby mimoúrovňových křižovatek. Dále byl potenciální významný synergický a kumulativní negativní vliv (hodnocení -2) identifikován u záměru *TE31 Slavětice - Prosenice, vedení 400 kV* se stávajícími el. vedeními 110 kV, 220 kV a 400 kV.

Porovnání variant

Návrh Z5 ZÚR JMK je zpracován invariantně. Z porovnání aktivní a nulové varianty vyplývá, že z hlediska předpokládaných vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví je vyhodnocena jako vhodnější varianta nulová. Takovéto prosté srovnání by v převážné většině případů vedlo k preferenci nulových variant nad variantami aktivními, které mají téměř vždy negativní dopady na složky/charakteristiky životního prostředí ve vztahu k zájmovým územím. Při rozhodování o výběru varianty je třeba mj. zohlednit i významnost (akceptovatelnost) dopadu aktivní varianty na hodnocenou složku/charakteristiku životního prostředí, zda mohou vznikat případné významné nepříznivé či neakceptovatelné vlivy aktivní varianty na životní prostředí nebo veřejné zdraví. Takovéto vlivy nebyly v případě předložené aktivní varianty identifikovány.

Navrhovaná opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci negativních vlivů

Pro měněné koridory platí příslušné úkoly pro územní plánování z aktuálně platné ZÚR JMK. V následujícím textu jsou uvedeny opatření navržená k doplnění na základě předkládaného hodnocení.

Koridor *DS6 D55 Rohatec – Hodonín – D2*

Změna koridoru *DS6 D55 Rohatec – Hodonín – D2* – doplnění MÚK nevykazuje nové negativní vlivy. Všechny zjištěné negativní vlivy jsou podchyceny v ZÚR. Nejsou navržena nová minimalizační opatření.

Koridor *DS7 I/38 Blížkovice (hranice kraje) –*

Změna koridoru nevykazuje nové negativní vlivy. Všechny zjištěné negativní vlivy jsou podchyceny v ZÚR. Navržená změna mírně zhoršuje vliv na ZCHÚ, lokalitu zvláště chráněného druhu s národním významem a ZPF. Pro minimalizaci negativních vlivů jsou doporučena prostorová opatření:

- Optimalizací trasy silnice v rámci koridoru a technickým řešením vyloučit zásah na PP Lom u Žerůtek.
- Minimalizovat zábor ZPF, především zábor půdy v 1.a 2. třídě ochrany ZPF.

Koridor *DS21 Silnice I/53 Znojmo – Pohořelice, homogenizace včetně MÚK*

Změna koridoru zasahuje na lokalitu zvláště chráněného druhu s národním významem. Pro minimalizaci negativních vlivů je doporučeno následující projektové opatření:

- Minimalizovat vlivy na lokalitu zvláště chráněného druhu s národním významem.

Koridor *DS51 II/416 Telnice – Křenovice, přeložka*

Změna koridoru nevykazuje nové negativní vlivy. Všechny zjištěné negativní vlivy provozu jsou podchyceny v ZÚR.

Jsou doporučena opatření pro minimalizaci negativních vlivů během realizace:

- V průběhu výstavby respektovat požadavky ochrany obyvatel zejména minimalizovat průjezdy nákladních vozidel a stavební techniky přes obytnou zástavbu obcí v místech nutného pohybu vozidel a techniky zajistit pravidelné čištění komunikací. Neumísťovat zařízení stavby do míst

kontaktu s obytnou zástavbou.

Koridor DD13 VRT hranice kraje – Brno

Změna koridoru nevykazuje nové negativní vlivy. Všechny zjištěné negativní vlivy provozu jsou podchyceny v ZÚR.

Jsou doporučena opatření pro minimalizaci negativních vlivů během realizace.

- V průběhu výstavby respektovat požadavky ochrany obyvatel zejména minimalizovat průjezdy nákladních vozidel a stavební techniky přes obytnou zástavbu obcí v místech nutného pohybu vozidel a techniky zajistit pravidelné čištění komunikací. Neumísťovat zařízení stavby do míst kontaktu s obytnou zástavbou. Činnosti s významným hlukovým dopadem provádět pouze v denní době, a to především v pracovní dny a v dopoledních případně odpoledních hodinách.

Koridor TR1 (JE Dukovany –) hranice kraje – Brno, horkovod z elektrárny Dukovany

Změna koridoru nevykazuje nové negativní vlivy. Všechny zjištěné negativní vlivy jsou podchyceny v ZÚR. Nejsou navržena nová minimalizační opatření.

Plocha VH10 Opatření na hlavních brněnských tocích

Změna plochy nevykazuje nové negativní vlivy. Všechny zjištěné negativní vlivy jsou podchyceny v ZÚR. Nejsou navržena nová minimalizační opatření.

Návrh opatření pro plochy a koridory nové

DS65 I/50 Bučovice - Kožušice

Prostorová opatření:

- Optimalizací trasy silnice v rámci koridoru a technickým řešením vyloučit zásah na lokalitu ZCHD s národním významem (vodouš rudonohý *Tringa totanus*), NPP Malhotky a PP Kuče.
- Minimalizovat zásahy do prvků ÚSES, zachovat funkce prvků ÚSES.
- Minimalizovat zábor ZPF, především zábor půdy v 1.a 2. třídě ochrany ZPF.
- Minimalizovat zábor a zásah do PUPFL.
- Minimalizovat vlivy na zásoby nerostných surovin (CHLÚ, DP).
- Minimalizovat vlivy na zastavěná území.

Projektová opatření:

- V průběhu výstavby respektovat požadavky ochrany obyvatel zejména minimalizovat průjezdy nákladních vozidel a stavební techniky přes obytnou zástavbu obcí v místech nutného pohybu vozidel a techniky zajistit pravidelné čištění komunikací. Neumísťovat zařízení stavby do míst kontaktu s obytnou zástavbou.
- V rámci technického řešení minimalizovat vlivy na odtokové poměry a čistotu povrchových vod.

DS67 I/50 Holubice - Slavkov

Prostorová opatření:

- Optimalizací trasy silnice v rámci koridoru a technickým řešením vyloučit zásah na PP Člupy. Pokud se takové řešení nenajde, doporučujeme zachovat stávající šířkové uspořádání komunikace.

- Minimalizovat zásahy do prvků ÚSES, zachovat funkce prvků ÚSES.
- Minimalizovat zábor ZPF, především zábor půdy v 1. a 2. třídě ochrany ZPF a zábor vinic.
- Minimalizovat zábor a zásah do PUPFL, především do lesů ochranných.
- Minimalizovat vlivy na zastavěná území.

Projektová opatření:

- V průběhu výstavby respektovat požadavky ochrany obyvatel zejména minimalizovat průjezdy nákladních vozidel a stavební techniky přes obytnou zástavbu obcí v místech nutného pohybu vozidel a techniky zajistit pravidelné čištění komunikací. Neumísťovat zařízení stavby do míst kontaktu s obytnou zástavbou.
- V rámci technického řešení minimalizovat vlivy terénních nestabilit.
- V rámci technického řešení minimalizovat vlivy na odtokové poměry, čistotu povrchových vod a režim podzemních vod.
- V rámci technického řešení minimalizovat negativní vliv na krajinný ráz.

DS68 obchvat Vyškova

Prostorová opatření:

- Minimalizovat zábor ZPF, především zábor půdy v 1.a 2. třídě ochrany ZPF.
- Minimalizovat vlivy na zastavěná území.

Projektová opatření:

- V průběhu výstavby respektovat požadavky ochrany obyvatel zejména minimalizovat průjezdy nákladních vozidel a stavební techniky přes obytnou zástavbu obcí v místech nutného pohybu vozidel a techniky zajistit pravidelné čištění komunikací. Neumísťovat zařízení stavby do míst kontaktu s obytnou zástavbou.
- V rámci technického řešení minimalizovat vlivy na odtokové poměry, čistotu povrchových vod a režim podzemních vod.

DS69 Obsluha nákladíště Vyškov

Prostorová opatření:

- Minimalizovat zábor ZPF, především zábor půdy v 1.a 2. třídě ochrany ZPF.
- Minimalizovat zábor a zásah do PUPFL.

Projektová opatření:

- V průběhu výstavby respektovat požadavky ochrany obyvatel zejména minimalizovat průjezdy nákladních vozidel a stavební techniky přes obytnou zástavbu obcí v místech nutného pohybu vozidel a techniky zajistit pravidelné čištění komunikací. Neumísťovat zařízení stavby do míst kontaktu s obytnou zástavbou.

DS71 silnice III. třídy Bosonohy - Střelice

Prostorová opatření:

- Minimalizovat zábor ZPF, především zábor půdy v 1.a 2. třídě ochrany ZPF.

Projektová opatření:

- V průběhu výstavby respektovat požadavky ochrany obyvatel zejména minimalizovat průjezdy nákladních vozidel a stavební techniky přes obytnou zástavbu obcí v místech nutného pohybu vozidel a techniky zajistit pravidelné čištění komunikací. Neumísťovat zařízení stavby do míst kontaktu s obytnou zástavbou.
- V rámci technického řešení minimalizovat vlivy terénních nestabilit.
- V rámci technického řešení minimalizovat vlivy na odtokové poměry, čistotu povrchových vod a režim podzemních vod.

Vodní cesta PK Vnorovy - nové zdvihadlo Veselí n. M.

Prostorová opatření:

- V rámci technického řešení vyloučit zásah na lokalitu ZCHD s národním významem (kozlíček jilmový *Saperda punctata*).
- Záměr umístit mimo vymezenou kulturní památku Zámek s parkem a bažantnicí.
- Minimalizovat zásahy do prvků ÚSES, zachovat funkce prvků ÚSES.
- Minimalizovat zábor ZPF, především zábor půdy v 1.a 2. třídě ochrany ZPF.

Projektová opatření:

- V rámci technického řešení minimalizovat vlivy na odtokové poměry, OP vodních zdrojů a čistotu povrchových vod.
- Respektovat kulturně historické hodnoty řešeného území a předcházet střetům se zájmy státní památkové péče.

TE31 Slavětice - Prosenice, vedení 400 kV

Prostorová opatření:

- Minimalizovat skutečné plošné překryvy s prvky ÚSES.
- Minimalizovat zábor a zásah do PUPFL, především do lesů zvláštního určení.
- Minimalizovat vlivy na zásoby nerostných surovin (CHLÚ, výhradní ložiska).

Projektová opatření:

- Vhodnými technickými opatřeními a časovým harmonogramem vyloučit případně minimalizovat vlivy na ZCHÚ. Zachovat a využít stávající stožárová místa lokalizovaná mimo území ZCHÚ.
- Zajistit technická opatření ke snížení rizika přímých střetů ptáků s elektrovodem.
- V rámci technického řešení minimalizovat vlivy terénních nestabilit.
- V rámci technického řešení minimalizovat negativní vliv na krajinný ráz.

TE32 vedení VVN 110 kV V525 Blansko - Boskovice

Prostorová opatření:

- Minimalizovat skutečné plošné překryvy s prvky ÚSES.
- Minimalizovat zábor a zásah do PUPFL.

Projektová opatření:

- Zajistit technická opatření ke snížení rizika přímých střetů ptáků s elektrovodem.
- V rámci technického řešení minimalizovat vlivy terénních nestabilit.
- V rámci technického řešení minimalizovat negativní vliv na krajinný ráz.

TE33 VVN 110kV Sokolnice - Modřice

Prostorová opatření:

- Minimalizovat skutečné plošné překryvy s prvky ÚSES.
- Minimalizovat zábor a zásah do PUPFL.

Projektová opatření:

- Zajistit technická opatření ke snížení rizika přímých střetů ptáků s elektrovodem.

NT1 Opatovice 1

Prostorová opatření:

- Minimalizovat zábor ZPF, především zábor půdy v 1. třídě ochrany ZPF.
- Minimalizovat zábor a zásah do PUPFL.

Projektová opatření:

- Vhodnou etapizací těžby a navazující rekultivací zachovat funkce prvků ÚSES.
- V rámci technického řešení minimalizovat vlivy na režim podzemních vod.

NT2 Olbramovice

Prostorová opatření:

- Minimalizovat zábor a zásah do PUPFL.

Projektová opatření:

- Vhodnou etapizací těžby a navazující rekultivací zachovat funkce prvků ÚSES.
- V rámci technického řešení minimalizovat vlivy na režim podzemních vod.

NT3 Luleč

Prostorová opatření:

- Minimalizovat zábor a zásah do PUPFL.

Projektová opatření:

- Vhodnou etapizací těžby a navazující rekultivací zachovat funkce prvků ÚSES.
- V rámci technického řešení minimalizovat vlivy na odtokové poměry, čistotu povrchových vod a režim podzemních vod.

K minimalizaci negativních **kumulativních a synergických vlivů** záměrů (koridorů a ploch) řešených v Z5 ZÚR JMK jsou navržena následující opatření:

- Kumulativní vlivy na krajinný ráz a krajinnou památkovou zónu minimalizovat vhodným technickým řešením záměrů DD13, TE31, TE32, TE33.
- Kumulativní, případně synergické vlivy na hlukovou situaci, ovzduší a lidské zdraví u záměrů DS7, DS51, DS65, DS67, DS68, DS69, DS71, DD13, NT2, NT3 minimalizovat zpracováním akustické a rozptylové studie se zohledněním všech adekvátních zdrojů hluku a emisí do ovzduší, působících v dotčeném území a zohledněním jejích výsledků při návrhu opatření ke splnění hlukových a emisních limitů.

Opatření vyplývající z hodnocení vlivů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti:

1) Rozšíření metropolitní oblasti OB3 Brno

V rámci budoucího rozvoje území metropolitní oblasti Brno zajistit, že nová výstavba nebude zasahovat do vymezených evropsky významných lokalit v prostoru metropolitní oblasti Brno OB3.

2) DS7 I/38 Blížkovice (hranice kraje) – Znojmo, změna vymezení

Zpřesnit a vymežit koridor silnice I/38 s ohledem na optimalizaci trasy v rámci koridoru s cílem vyloučit jakékoli zásahy do území EVL Lom u Žerůtek.

Zajistit územní podmínky pro řešení migračního objektu v prostoru kritického místa BVS 3 Olbramkostel včetně naváděcích prvků dřevin

3) DS67 I/50 Holubice - Slavkov

Zpřesnit a vymežit koridor **DS67** s ohledem na polohu EVL Člupy a zajistit územní podmínky pro eliminaci přímého zásahu do území jižní vydělené části EVL; tedy optimalizací trasy silnice I/50 v rámci koridoru a technickým řešením vyloučit zásah do EVL/PP Člupy. Pokud se takové řešení nenajde, je doporučeno zachovat stávající šířkové uspořádání komunikace.

4) DS68 obchvat Vyškova

Zpřesnit a vymežit koridor DS68 s ohledem na polohu jeho části v kritickém místě BVS 3 Vyškov a zajistit územní podmínky pro řešení migrační prostupnosti v JZ části koridoru.

5) TE29 (Slavětice-) hranice kraje (- Mírovka)

Zpřesnit a vymežit koridor **TE29** s ohledem na EVL Ve Žlebě a EVL Velký kopec ve stopě stávajícího ochranného pásma el. vedení. Zajistit územní podmínky pro zachování a využití stávajících stožárových míst.

6) TE31 (Slavětice-) hranice kraje (- Prosenice) vedení 400 kV

Pro křížení EVL Větrníky a EVL Volkramy zpřesnit a vymežit koridor **TE31** s tím, že budou zajištěny územní podmínky pro umístění nových stožárových míst mimo vymezení EVL; pokud bude možno uplatnit přezbrojení VVN 220 kV na ZVN 400 kV, tak uplatnit posun stožárových míst mimo vymezení EVL. Pro křížení EVL Ve Žlebě a EVL Velký kopec zpřesnit vedení koridoru ve stopě stávajícího ochranného pásma el. vedení a zajistit územní podmínky pro zachování a využití stávajících stožárových míst (přezbrojení, zdvojení). V případě souběhu vedení územně zajistit umístění stožárových míst mimo vymezení EVL Ve Žlebě. Pro křížení EVL Velký kopec preferovat umístění stožárových míst mimo vymezení EVL. Pokud z technickobezpečnostních důvodů nebude možné pro souběh vedení zajistit nové stožárové místo mimo EVL, tak územně zajistit, že pro nové stožárové místo bude využita plocha ruderalních lad v sousedství stávajícího stožárového místa.

7) NT1 Opatovice I a NT3 Luleč

Při zpřesňování ploch NT1 a NT3 zajistit územní podmínky pro zachování optimální funkce biotopu vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců.

8) NT2 Olbramovice

Ve vztahu k EVL Krumlovský les v rámci přípravy vlastního záměru ověřit dosah případné změny hydrogeologických poměrů na území EVL hydrogeologickým modelem.

Zhodnocení způsobu zpracování vnitrostátních cílů ochrany životního prostředí přijatých na mezinárodní, unijní nebo národní úrovni do Změny č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje a jejich zohlednění při výběru variant řešení, včetně případného výběru nejvhodnější varianty

Lze konstatovat, že návrh Z5 ZÚR JMK jako celek převážně přispívá k dosažení vnitrostátních cílů ochrany životního prostředí přijatých na mezinárodní, unijní nebo národní úrovni. Zpracování těchto cílů v návrhu Z5 ZÚR JMK je dostatečné.

Záměry navržené v Z5 ZÚR JMK nejsou řešeny variantně.

Vyhodnocení možných přeshraničních vlivů Změny č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje na životní prostředí

V rámci hodnocení vlivů Z5 ZÚR JMK na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány žádné potenciálně negativní vlivy přesahující hranice České republiky.

Koridory dopravní infrastruktury DS7 I/38 *Blížkovice (hranice kraje) – Znojmo* a DS65 I/50 *Bučovice – Kožušice* mají pokračování i v navazujícím kraji. Přeshraniční vlivy nebyly identifikovány.

U navrženého koridoru TE31 *Slavětice – Prosenice, vedení 400 kV* byly identifikovány potenciální mírné negativní kumulativní vlivy na krajinný ráz (-1) se stávajícími a navrženými el. vedeními v navazujících krajích Vysočina a Olomouckém kraji.

Souhrnné vypořádání požadavků uplatněných ve stanovisku příslušného úřadu k návrhu zadání Změny č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje

V této kapitole byly vypořádány požadavky uplatněné ve stanoviscích MŽP k potřebě posouzení návrhu Z5 ZÚR JMK z hlediska vlivů na životní prostředí. Na základě vypořádání lze konstatovat, že požadavky stanovisek byly naplněny.

Návrh ukazatelů pro sledování vlivu Změny č. 5 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje na životní prostředí

Bylo doporučeno sledovat následující indikátory:

- Změna podílu území s překročenými hygienickými limity hluku pro chráněné venkovní prostory a chráněné venkovní prostory staveb (případně počet osob zasažených překročenými hygienickými limity), případně podíl území s překročenými mezními hodnotami hlukové expozice (případně počet osob zasažených překročenými mezními hodnotami)
- Rozsah/podíl nových záborů PUPFL.
- Rozsah/podíl nových záborů ZPF I. a II. třídy ochrany.
- Změna rozlohy zvláště chráněných území dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů
- Změna v rozloze zastavěného území
- Změna v rozloze CHLÚ
- Změna v počtu případně v rozloze kulturních památek

Návrh požadavků na rozhodování ve vymezených plochách a koridorech z hlediska minimalizace negativních vlivů na životní prostředí

V rámci hodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví byla stanovena řada minimalizačních opatření. Navržená opatření jsou buď již obsažena v platné ZÚR JMK (kap. D odst. (71)), nebo byla doplněna do výrokové části do úkolů územního plánování v rámci Z5 ZÚR JMK. Ostatní zjištěné vlivy (např. negativní vlivy během výstavby) budou řešeny v navazujících řízeních (územní a stavební řízení) včetně EIA. Problematika ochrany jednotlivých složek životního prostředí byla dostatečně promítnuta do Z5 ZÚR JMK.

Závěr

Všechny navržené plochy a koridory vymezené v Z5 ZÚR JMK jsou akceptovatelné. Potenciální mírné a potenciální významné negativní vlivy na sledované složky životního prostředí, které byly identifikovány v rámci vyhodnocení jednotlivých ploch a koridorů, lze minimalizovat nebo vyloučit opatřeními, která byla zahrnuta do Z5 ZÚR JMK nebo jsou již obsažena v aktuálně platné ZÚR nebo budou uplatněna v navazujících řízeních při povolování záměru. **Návrh stanoviska je uveden jako příloha č. 5 předkládaného hodnocení SEA (část A VVURÚ).**

